

Alexander

MUSÆ SACRÆ:

Joan: Ailmer SEU *William* *Roman*

William JONAS, JEREMIÆ

THRENI, & DANIEL

Græco redditi carmine.

AUTORE

Joan: Ailmer Oxoniensi

Nov. Coll. Soc.

OXONIÆ,

Excudebat L. LICHFIELD Acad. Typog.

& veneunt apud Ios. GODWIN &

RIC. DAVIS. Anno 1652.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1897

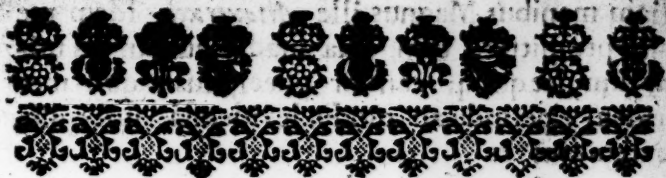
THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

500 N. 5TH ST. NEW YORK, N. Y.

1897

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

VENERANDO

ac summæ literaturæ Viro

D: D^{ri} POTENGER,

Prælustriſſimæ Scholæ WINTONI-
ENSIS Moderatori prudentiſſimo,

Præceptor ſuo ac Mæcenati pluri-
mum obſervando χαίρειν

καὶ εὖ περὶ τῶν.

Uod Tuis primùm (Vir undiquaq;
doctiſſime) ſub auſpiciis ſcripſi , hoc
Tuo inſcripſi Nomini. Cùm me Tibi
dico ipſum, tùm hæc mea, gratitudi-
nis putà μνημόσυνον & obſervantiæ ar-
ram. Pægnia ſunt , fateor, qualiâq; meherculè
volanti exaravi calamo, & ὅς αὐτοχρόνως περιώμε-
το; proindèq; nec mole Te digna , nec opère.
Suppuderet itaq; obtuliſſe, niſi offenderem mag-
nis etiam viris non magna aliquando arriliſſe, &
exiguïs rebus interfuiſſe Jovem. Frigidulum a-
quæ hauſtum non frigidè olim excepit ab αὐτοπυγῇ

etiam moribus. Magnus ille *Artaxerxes*. Idem me
mihi promittere, tùm Tua suadet humanitas mi-
ra, tùm ille quoq; candor præcipuus, quo mea
pridem, perinde ac modò levidensia, suscepisti,
& dignatus es

---- *Meas esse aliquid putare nugas.*

Ad Tuum igitur advolat sinum tenella hæc, quam
enixus sum, Proles. Tanti quippe ac talis Tituli
autoritate tanquam Caduceo munita, inter invi-
diæ tela in incunabilis ipsis tuta versari possit; Ac
quomodo --lucet Phaetontide cõdita guttâ Formi-
ca: ita alioquin obscurum opusculum illustrissimo
Tui Nominis splendore tralucebit, ac montium
instar, quos luminis stricturâ & ἀκτινοβολία matu-
tinus inaurat Phæbus, mutuatitio saltem Tuo re-
splendeat nitore; Tuo inquam, quo am-
pliolem desiderare, nec opus est mihi, nec ani-
mus. Emicat latè, eminetq; prælustre Nominis
Tui decus, ut qui eruditione singulari, & maxi-
mis Virtutibus undequaq; exornaris. Dubium
est, an se Tibi summittat, an Te sibi admittat alta
Theologia; adeò ei a secretis audis. Literas pro-
fundiores & calles, & foves: quorum alterum Te
sapientem, alterum humanum arguit; utrumq; in
Tui cultum, & admirationem optimos quosq;, ac
literatissimos omnes unà corripit. Testes ac monu-
mèta eruditionis Tux innumeri illi, qui e Schola
Tua tanquam ex *Equo Trojano* non modò *Græci*, sed
humanioribus omne genus literis imbuti prodire.
Eâ utiq; sedulitate efformandis Puerorum animis

& exemplis præeundo, & præceptis suadendo, & patrocinio fovendo, obnixè usq; usq; incumbis; ut jure optimo ter felices se prædicent, uno suo tanto ac tali, malignâ adeò in Tempestate, Scholarchâ fruita *Wicchamica* Juventus. Gratulor & ego mihi, qui, cætera utut errarim, in deligendo saltem Patrono non errare didicerim. Aliò flecti, fateor, vix poteram, aliò certè non debebam. Totum namq; meum, Amplissime, quantulumcunq; est, non tam meum, quàm Vestrum est. Suscipe igitur pro humanitate Tuâ tenui de agello has spicas tenues, & ad altiora subvolanti benignissimo Tuæ clementiæ favonio feliciter aspires. Ego Deum Opt. Max. in literatorum Repub. & inter literatos diu præsis ut velit & P O T E N tiam G E Ras auctior indies & amplificatior, votis ardentissimis comprecari non desinam

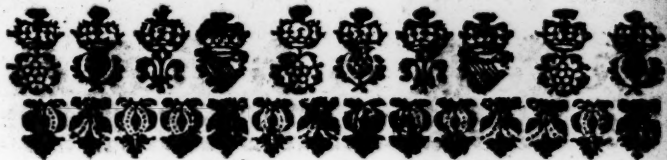
Reverentiæ Tuæ humillimè

devotus & devinctus

JOAN. AILMER

22
The first of these is the fact that the
the second is the fact that the
the third is the fact that the
the fourth is the fact that the
the fifth is the fact that the
the sixth is the fact that the
the seventh is the fact that the
the eighth is the fact that the
the ninth is the fact that the
the tenth is the fact that the
the eleventh is the fact that the
the twelfth is the fact that the
the thirteenth is the fact that the
the fourteenth is the fact that the
the fifteenth is the fact that the
the sixteenth is the fact that the
the seventeenth is the fact that the
the eighteenth is the fact that the
the nineteenth is the fact that the
the twentieth is the fact that the
the twenty-first is the fact that the
the twenty-second is the fact that the
the twenty-third is the fact that the
the twenty-fourth is the fact that the
the twenty-fifth is the fact that the
the twenty-sixth is the fact that the
the twenty-seventh is the fact that the
the twenty-eighth is the fact that the
the twenty-ninth is the fact that the
the thirtieth is the fact that the
the thirty-first is the fact that the
the thirty-second is the fact that the
the thirty-third is the fact that the
the thirty-fourth is the fact that the
the thirty-fifth is the fact that the
the thirty-sixth is the fact that the
the thirty-seventh is the fact that the
the thirty-eighth is the fact that the
the thirty-ninth is the fact that the
the fortieth is the fact that the
the forty-first is the fact that the
the forty-second is the fact that the
the forty-third is the fact that the
the forty-fourth is the fact that the
the forty-fifth is the fact that the
the forty-sixth is the fact that the
the forty-seventh is the fact that the
the forty-eighth is the fact that the
the forty-ninth is the fact that the
the fiftieth is the fact that the
the fifty-first is the fact that the
the fifty-second is the fact that the
the fifty-third is the fact that the
the fifty-fourth is the fact that the
the fifty-fifth is the fact that the
the fifty-sixth is the fact that the
the fifty-seventh is the fact that the
the fifty-eighth is the fact that the
the fifty-ninth is the fact that the
the sixtieth is the fact that the
the sixty-first is the fact that the
the sixty-second is the fact that the
the sixty-third is the fact that the
the sixty-fourth is the fact that the
the sixty-fifth is the fact that the
the sixty-sixth is the fact that the
the sixty-seventh is the fact that the
the sixty-eighth is the fact that the
the sixty-ninth is the fact that the
the seventieth is the fact that the
the seventy-first is the fact that the
the seventy-second is the fact that the
the seventy-third is the fact that the
the seventy-fourth is the fact that the
the seventy-fifth is the fact that the
the seventy-sixth is the fact that the
the seventy-seventh is the fact that the
the seventy-eighth is the fact that the
the seventy-ninth is the fact that the
the eightieth is the fact that the
the eighty-first is the fact that the
the eighty-second is the fact that the
the eighty-third is the fact that the
the eighty-fourth is the fact that the
the eighty-fifth is the fact that the
the eighty-sixth is the fact that the
the eighty-seventh is the fact that the
the eighty-eighth is the fact that the
the eighty-ninth is the fact that the
the ninetieth is the fact that the
the ninety-first is the fact that the
the ninety-second is the fact that the
the ninety-third is the fact that the
the ninety-fourth is the fact that the
the ninety-fifth is the fact that the
the ninety-sixth is the fact that the
the ninety-seventh is the fact that the
the ninety-eighth is the fact that the
the ninety-ninth is the fact that the
the hundredth is the fact that the

THE END

In Authorem, & opus
Elegantissimum.

Quà coelum scandas, *Parnasso* affigis *Olympum*;
Auspice *Typhæus* carmine major ovans.
Altior, & plumâ felicior *Icarus* unâ
Scis quicquid sphaeræ temporis immineat.
Lunam amet in *Latmum* *Endymion*, pulvinar *Olympus*,
Et cælum *Vrania* fit proci omne tuæ.
Cui sacer *Elia* currus *Pauli* ecstasim affert,
Et bifida inde calens *entheia* lingua tibi est.
Te moderante canit maestus suspiria *Vates*,
Aptanturq; tuæ threna, dolorq; lyra,
Æmulus & cygno luctus; lachrymaeq; , *Heliconis*
Quas tota (& sapidas hinc) pia flevit aqua.
Nec sunt spelunca fusca hæc oracula nigra;
Phæbi par, tuus est non sine luce calor.
Maeste (ultra hoc si quid sit) *Græce Poeta* ! quod olim
Rarum erat alterutri, est nactus uterq; fidem.

GULIELMUS BELL.

X Αἶρε σὺ ὦ φίλε φίλτατε, χαῖρε σὺ πότνια Μῆσα,
 Χερσὶ πειπτεκομῶν (τί πλέον;) ἀμφοτέραις.
 Τυφλὸν ἔρωτος ἀγαλμα καὶ ἕδατα Κύπριδος ἄλλοι.
 Τοῖα σὺ ἔξεβαλες-συγνὰ κωσὶ σκύβαλα.

Καὶ σὺ θεοπνεύσοιο περὰ γέλα θέρφατα βίβλε
 Ἑμνολόγῳ περφέρεις Πιερίδων σῶματι.
 Ἔειδομεν (ὦ μέγα θαῦμα!) προσήλυτον αὐτὸν Ὀμηρον,
 Ἕστατ' Ἰορδάνη βαπτέῃ Ἑσίοδῳ.

ΤΡΕΙΣ ΠΑΙΔΕΣ σκιρτῶσιν ἐνὶ φλογρόντι χαμίνῳ,
 Σὺ μέλποντ' ὅρῳ παῖδας ἐλαφροτέρους.
 Θελξινόοις καὶ αὐτοὶ ἔπυσσι ΛΕΟΝΤΕΣ ἀοιδαῖς
 Ἐι καὶ Δανιὴλ ἰσραὴλιν ἐνέπεις.

Ἐν πυγῇ Ἑλικῶν Ἀμυτσογενῆς ὁ Ἰωνᾶς
 Κύματα μὴ φείτῃ πνεύμασι μαινόμενα.

Ἀλλ' ἄγε Μῆσα μὲν Ἑλλὰς ἐμοὶ συνάειδε τελευτῶν
 Οὐτ' ὁ κηρύκων ἄλλοθεν ἔδее.

Lector Candide

Amplexus tuos ambit atrata Pagina,

Et ad Maniæ tuas currunt Poetici Pedes :

Quos,

Judæam licet & Græciam peragrarint,

Non tamen Staxontas accepturus es,

aut

Quasi

(Quasi *Vulcanus* illè excudisset)

Iambos claudicantes.

Quid dicam?

Alveare habes reverà *Atticum*;

Et *Testamentum Vetus* pœnè redditum *Novum*;

Enoch iterum translatum;

In *Vnò legis* SEPTUAGINTA,

Scripturas alio ore loquentes nec tamen diversò,

Bonâ fide redditas licèt Gracâ:

Ita ut *Lux ipsa* jam in *lucem* prodeat.

Omnia tam casta, divina, sublimia,

(deatur

Ut *Joanni* etiam nostro *Atramentum Aquila* suppeditasse vi-

En ipsum *Prophetarum Heraclitum* !

Cui *Quinq;* *Capita* vix sufficiant ad *Exitium Hierosolymæ* de-

Jam *Lachrymis verè falsis,*

(plorandum

Et quasi *Helicone* adeò rigantur genæ:

Ut *bicipitem Siona* putares *Parnassum bicornem,*

Et *Prophetas* fieri *Vates.*

Hunc sequitur ille, quem *Reges* secuti sunt;

Oraculorum Mystes, & somniorum Oedipus,

Pius ille Daniel, ille Androclus prior

Cui *Leones* pepercêrunt; -- quòd toties prostraverât.

Tertium vendicant locum

(*Quamvis piërate nullis secundi*)

TRES illi PUERI quibus animus plusquàm *Virilis;*

Qui non *Asini* ad *LYRAM*

(perent:

Ut *ferales curvorum Nabliorum* sonos *curvo poplite* exci-

Sed æquè *inmoti* starent

Ac ipsa *statua* quam *Nabuchodonosor* erexerat-

Donec *pleniore buccâ* tyrannus intumesceret

Quàm ipsi *Tibicines*,

Et furenti *inflammatus aestu*,

igneum crearet *Elementum* quo PUERI *erudirentur*;

Eruat *Ætnas* immanis hic *Enceladus*,

Et, ut alter *Phlegetō*, undas *flammarum* conspuit;

Ad cuius iussa, ut *septies* resurgeret calor ad *octo*,

Lilior immittit *fascēs* ac *toras* *sylvas*;

Innocuis *lumbis* paratur *zona* *torrida*:

En lector! & si, possis, sine *lachrymis*;

In candentem detruduntur *clibanum* hæc *fratrum Trias*!

Ubi læta agūt *tripudia*, & *æternas* *Jehovæ* erigūt *Pyramides*;

Piæ Salamandra!

Choreas in mediâ ducentes *flammâ*,

Passu etiam jam verè *metrico*.

Quorum misertus huc confluit *aquosus* IONAS,

Tyranno forsan *pœnitentiam* prædicaturus,

Nisi deessent *cineres*;

Hic est verus ille *Arion* cui *piscis* *navigium* præstitit;

Cui unda mortem minitans facta est *aqua vitæ*;

Qui *aram* obtinuit in *Oceano*;

Et quæ in nautis non potuit in *pisce* invenit *viscera* :

Quem *marinus* *Helluo* non respuit absorbere,

Absorpsit tamen ut respueretur.

Tribus diebus *fluctuavit* in *stomachi Delo*,

Et *spatiosas ventris plateas* perambulavit,

Donec *nauseabundus* *Cetus*,

Tunicas & *caligas* adhuc *nesciens* *concoquere*,

Stomachum illo liberavit, & illum *stomacho*.

Non est cur metuas nè iterum *desselet*,

Cùm ad *Ninivitas* jam procedat *restito* & *aquo pede*.

Sis saluus mi Amice

Nè orbi adeò inideas, ut Nomen modèstè subduceres;
Quid est quin inscii homines *Herculem* renatum affirmant,
Dum tuum in *canis* robur meditentur?

Et Te, cui *Virtus* contigit ante diem,
Augustum efferant *Cæsarem*?

Aut, quod verisimilius est, dum *doctam* conspiciant lanuginē,
Intenso delibent *Apollini*?

E Scholâ profilis in Prelum,
Et ovo vix exclusus, ut alter *Tereus*,
Auras simul ac visas præpeti tentas alâ.

Nec mireris Lector; e Scholâ prodiit *Wicchamicâ Wintoniëst*.
Adeste Astrologi,

Hoc mihi solvite ænigma,
Sol nunquam magis defecit, nec minus *Phæbus*;
Græca scilicet *Poesis* nescit *Eclipsin*,
Nec, ut Latina, admittit

Monstr' horrend' inform' ingens cui *lumen* *ademptum*.
Sua jam fileant Sibyllæ carmina,
Unicus hic *libellus* in *Octavo*
Omnia illarum exuperat *Folia*.

Progredere, AILMERE, qui certè regredi vix jam potes,
Maeste, inquam, cum musâ *Alchymisticâ*!
Sciat mundus

Poeticum etiam esse lapillū qui in aurum convertit omnia.
Non crederem cū *Virgilius* *euangelizaret*,
Homerum licet *cæcum* diu mutum futurum.

Felix ver in quo omnes nascuntur *Flores Poëtarum*!

Quid dicam?
Omniū *ἐγχαρίων* hæc fit ipsa *ἀκμή*

Hoc anno fecisti ut dignus videre

sCholaris MoDò POTENGERI.

Qui

Ut pater Musæ ita meritò fit Patronus,

Cujus nudo NOMINE armatus, nil est quod in terris metuas,

*Hic enim Tuus (ait *Ἡγεμόν γεγυμνα*) Mecænas*

De CæLo POTENTIAM GERIt.

Hebraum se fassus erat modò tristis Iónas,

Cap. i. v. 9.

Quid jam dicturum, lector amice, putas?

Quid Daniel prodire times? si Zoilus urget,

Ad quæ confugas ora LEONIS habes.

Huc tu Mæonides, huc tu tua ΠΑ'ΝΤΑ tulisti,

At, licet attuleris, ibis, Homere, FORA S.

Hanc qualemcumq; farraginem obtulit

ROBERTUS MATHEW

Nov. Coll. Socius.

E la age amicorum dulcissima cura tuorum,
Wicchamī æternis vivere digne R O S I S.
 Usq; adeóne tuos formaverit Angelus artus,
 Alcides Cunis ut videare tuis?
 Filius haud Veneris calamum, dedit alma columba;
 Hæc petit ingenii candida testā tui.
 Hic nulla impuris turgescit pagina nugis;
 Reddita nec Græcā chartula græca fide.
 Murmura, te modulante, abeunt, planctus lugubres;
 Dulce μέλ^ο resonat quod modò ᾤν^ο erat.
 Sacra quòd expandas non mirum oracula vatum,
 Cūm sis Pierii Phæbus & ipse chori.

RICH. OSGOOD Nov.
 Coll. Soc.

In Authorem.

Φανή μ' εἰς δευτερον ποτ' ἀνδρόνα κίττας ἀείδειν,
 'Ουκ ἔν' ἀμβροσίαν αἶμας μνησέοιμες ὠδίν'.
 'Ου λιγυρὲς βατραχοὶ μαχόμεδα ποτ' ἀκείδαις, ἀλλὰ
 (Καδύναμιν) Δῶρες δωείσθαιμες. "Ουτις "Ομηρον
 Μωμᾶδ' ὀδυροῖς, Μῦν^ο μιμείδ' ἐπύχθης.
 "Απείδ' χαλάμων μὴ δάρσοι δεύτερο^ο ἄλλο^ο.

"Εἰπ' ἄγε, καὶ τειπόδατε (τεῶς μὴ φρίδῃσιν φωνᾶς,)
 "Εἰπ' ἄγε, πῶς σε διδάξῃ διὰς κερνίδαο θυγάτρως,
 Τηλόθεν ἐκ Τεμπέων Πινδῶ καὶ πατρίδ' αἶας
 "Εἰς Σολύμων πόλιν ἔρανογείτονα ἡγεμονάειν;
 "Εἰπ' ἄγε Καλλιόπας χαπυρὸν σῶμα, πῶς σε διδάξεν
 "Αἰλινα χαλλιρόοις τοῖον μύρεαδ' ἀοιδάϊς;
 "Οὐ γάρ πω μάλα τις περιλαμέν' ἐννέα Μῶσαις
 "Ισομέδους αἰ αἰ, θρήνόν τ' ἐνέδασεν ἀειδμοῖς.
 Νῦν μέλῃ, ὡς Πύδι', Δανιὴλ πεφρωμένα φαίνῃ,
 Καὶ φωνᾶ φανερὸν κοινᾷ χερσὶν εὖ φράζει.
 Ποιμένες, εἰπάτέ μοι τὸ κρήρυον, ὡς χαλὸς ἐκτι.
 "Οὐδὲ μ' ἔξαπίνας δεῖ' βροτὸς ἄλλον ἔτλινεν,
 "Αλλόττειον ἢ μάλιστ' ἔχειν δέ σοι διδεν' Ἀπόλλων,
 Πασά τε Πηγασίδων ἀφυλά, ὅτ' ἰ παρ' περ
 Τῆ' ἄγνωστον ἔπ' ἔπελ' πατρώϊον αὐτοῖς.
 "Ἡδὲ θαλασσοποροὺς μέγα χαιρέτω ὃ ἐνὶ θυμῷ
 "Ιωνᾶς, ὅπως ὀλέκεαδ' φέρτερόν ἐντι.
 "Ευρύχρεον γαίῳ καὶ γὰρ σὺ πολύτερον ἔγνωσ,
 Καὶ μέλανας πόντοιο βύδας μελακῆτε' οἶδας·
 Ταῦτα πάλαι σε ἔρεξε θεός· Νῦν ἄμβροτε Μῶσαι
 "Αἰλμήροιο σε Μῶσαι φέρει διὰ ἔρανον ἑρμιῶ,
 "Οὐρανὸν ἡερέντα θεῶν ἔδ' αἰὲν ἐόντων·
 "Ἀστροφοῖτ' ἔφους, τὸ πρὶν ὑγρὰ κίχιδ' ἀπερήσας.

ROB. SHARROCK Nov.
 Coll. Soc.

In Amici mei Charites, five trium Prophe-
tarum Græcam versionem.

QUondam tentatas irato numine frustra
Ad Græcas Jonas te remige ducitur oras.
Jurista es; meritò tibi Justinianus honores
Det, cùm *Pandecta* tua pagina fiat *Homeri*:
Qui facillè sanctos per te conversus in usus
Nunc Jonæ errores, ut quondam narrat Ulyssis,
Et Nebuchadnesaris, velut olim Agamemnonis, iras;
Ut Græcam linguam sanctam jam jure vocemus.
In Threnis lachrymas imitatur Musa Prophetæ,
Ex Heliconis aquis quæ manat divite venâ.
Et quamvis Græcum Danielem Ecclesia nostra
Respuat, & rupti spernat miracula draconis:
Liber erit Daniel tuus omni stigmate, Græcus
Sit licet, æterni tutus diplomate regis.
Maeste esto *dignus dextra levâq;* beati
Wicchami; uterq; locus meritò te *jalet* alumnum.
Et Tu, *Wicchamica Moderator summe juventa*,
Hinc quantum valeas ostendis in arte docendi.
Quo pede cæpisti, pergas, ter maxime linguæ
Interpres Græcæ, nec cedant ultima primis.
Vixit *ephemeridum vitam citò nata Corona*
Jonæ; sed *laurus tua nullum sentiet Eurum*.
Nec dubium est, quin grata tuis sit Musa Britannis;
Nam Græca (ut fertur) fuit his vernacula lingua.

Ἀλλ' ἄν μοι συναχέιτε Θεαὶ Ὀρίηοισιν ὁμοῖα·
Ναῖαδες ὕγρον ἔχουσαι ἐνίσπτε μοῖραν Ἰωνᾶ·
Ἐβδωμάδων Δανιὴλ ἀρχὴν δηλῶτε Λογισαί·
Ἀρκεῖ μοι δηλῶν ὅτι ποιητὴς ἐρατίζω
Καὶ τιμῶ ποίημα, τὸ ἐκ ἀντάξιον ἄλλο.

RICHARDUS GLYD
Nov. Coll. Soc.

In huiusce magni opusculi Interpretem.

Silicite veterum Graii cineres Poetarum;
Colligite Urnas sacratiores;
Iplosq; Artium Patres & ornamenta
Sincerius intueamini.

Si quis occurrat diviniore calculo insigniendus,
Miremini: Non quod vester, non quod Græcorū sit optimus;
Sed quod nostri similis:

Nostri dicam Vatis *Wicchamici*,

Non Poetæ :

Nostri typus Apollinis,

Seu potius umbra.

Quisquis e celebrioribus verè unquam extiterit Olympiacus,
Sive Homerus, Sophocles, Euripides,

Aliusve quispiam dignior memoratu:

Suum hinc agnoscat victorem, suam anastasin

Hinc in Poesi plusquam divinā.

(fecit opus;

Ille, ille, qui propheticū hoc non tā aggressus est, quā per-
Quantulus cūq; ætate:

Immensum tamen in honorem creverit

Ipsius æmulus æternitatis.

Athenas nunquam viderat, at vicit, & in lucem venit publicā

Ipse insuper, ut Sol Coryphæus, & Poetarum firmamentum;

Lux, & vita, & sedes

Ignium minorum.

Aurumnum fecit Antiquorum vernos emittere suffitus;

Musarum instruens Atrophiam frigidiorē

Novo spiritu, & favillis

Longè cœlestioribus,

De cœlo quid nī derivetur, quod ille tradidit?

Cū pagellas hasce tam sacrosanctas,

Quas olim calamus scripserit cherubicus,

Aureis conspiciamus donatas carminibus:

Tragediam, Historiam, Prophetias

Vno convolutas metro.

Græcā dederint nonnihil versione Septuaginta

Ecclesiæ, scholis, Patribus, & filiis Vaticinantium;
 At quàm confusè, nemo nescit, nemo non confitetur:
 Solus ille, qui verè laureatus est, plura hic composuit,
 Quàm illi priùs consarciebant.
 Nunc gaudeant Threni, quòd talem nacti sint emendatorem:
 Exultetq; Euphrates semet Hellesponto immergens:
 Nec erubescant ipsæ salices Babylonis quòd Heliades
 Cùm Tziionis guttæ lachrymabiles (appellentur,
 Illinc defluentes,
 In electrum coalescant poeticum. (cessit;
 Hebræus Oedipus non pede claudicat, sed directo prodit in-
 Fixo, & certo tramite;
 Ipse amplius non Ænigma. (mine
 Dudum erat profugus Jonas, at nunc dulci irretitus modula
 Sponte se præbet captivum: & versibus continetur brevi-
 Quem olim non clausit oceanus; (usculis
 Nec ingens oceani miraculum cetus.
 Hoc summo rerum præsidii debetur.
 Hoc stellis tribuendum, quòd entheo planè sufflatu
 Noster distendatur interpres.
 Quòd nihil nisi magnum spirat & inauditum;
 Qui cæterorum omnium perfectio est & complementum;
 Centrum & circumferentia.
 Avenas graciles accersivit, non ut iis tandem frueretur,
 Sed ut consecraret: Nec Pegasides invocavit,
 Ut suppetias ferrent, sed coronas.
 Hæc enim est Platonica Intelligentiæ
 Apotheosis.

HUGO WILLIS

Nov. Coll.

Ad summæ spei juvenem Joannem Ailmer
de poematiis suis.

Ελλάδ' ἀρετῶν κ' ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων
Ἴειδε κατ' ὀπτασίην θεσπέσιθ Δανιήλ·
Οὐκ ὄναρ' ἀλλ' ὕπαρ εἶδεν, ἐπεὶ γε μὴ Ἀτθὶς ἰωὴ
Σὺ μνησθήτεω αὖθις ἐπικρατεῖς.
Ἑβραίοις Δανιήλ ἀγορεύσας εἶπατο μῦθον,
Ἄλλὰ θεσπεσίη ἐν σελίδεσσιν τεῶς.
Ἑβδομάδας κείνῃ ἀγαμαί τε τέθνηπά τε πολλόν,
Ἑβδομάδας τε τεῶς εὖ ἀναλίσκομένας.
Πενταλέοις ἐλέγχοισιν Ἐπι εὖ ἄρσας Ὀμήρου,
Ἱερμίας σοναχῆς τῆς δ' ὀπίμεινον ἔχθρ.
Ἄτῃ κυδία Σολύμῃ κ' πίμασι γαίῃ,
Σφωίτερων πλεῖον γὰρ ἀπόνητο μελέων.
Πηκτίδα κ' κίδαριν περιπάτομεν Ἀπόλλωνι,
Σοὶ Κινύραν πλῆκτον σὸν πέλε θεϊότερον.
Ληθαίων ὑδάτων ἔκτοδε τεῖν ἐπαοιδῇ
Ἴεις φάσθ' Ἰωνᾶν ὑπερόπλιμον ἄγχις.
Τύνη οἱ ἔξεφάνης σῶκθ' εἰένιθ Ἑρμῆς,
Καὶ ῥαβδωδὸς ὁμῶς αἰδθ' ἔξάγαγες.
Ἦνίδε, σοὶ Δανιήλ κ' Ἱερμίας κ' Ἰωνᾶς
Μάντιές εἰσι κλέες, εἰσὶν ἀοιδόπολοι.

HEN. STUBBS
ex Æde Christi.

Ἔεις ἡμῶν ἐμμέτρων

Ἄιτιον.

Ἐρρε κακὴ γλῆνη λήρεις ἡσὴ μαλίοισιν,
Ἄιεν ἀγαλλόμενοι κενεαυχέες ἡνεμοέντων
Ποιητῶν ἐπ' ἀδύρμασι κυφοτάτοις, ἀπὸ βηλῶ
φεύγετε δυσεβέες τῷ θεσπεσίῳ Ἀοιδῷ.
Ὅς τὰς μυστικὰς μύσας ἱεροδμῶας τε
Σεμνοπρεπῶς ἐδίδαξε λέγειν, ἡμᾶς τε διῆναι
Ἀγνὰς θηλυτέρας μὲν, μηδὲ καυαλβάδας ἐπὶ.
Σεῖο χατίζοντές τε κακασμένοι εἰσὶ Περσῶν,
Ἐμμετρὰ τεκτοσύνη ἐπὶων χρηδέντα λαλῆντες.
Καὶ μὲν ἀλεξίκακος σὺ ἀφωτίστοιο περσώπῃ
Παιῶν, λαμπεράτε τε πέλεις λογίατρος Ὀμήρου,
Ἔδασι ψυχροστοιοι λιπόσκια φάεα νύκτων.
Ἀπρεκέως θαυμαστὸν ἔχεις ἔπος ἐνὶ μέτροις.
Τῷ τυφλοῖο φάεσφορος ἐνθεν, Ἀγαλμα Περσῶν,
Ἐφύνηος Μουσῶν Ἀλκίηρ τε κατὰ χρηδέντων,
Ποιητῶν τε Κανῶν. Ὅιμος καλὸς ἀξιοσηπτός.
Πῶς δύνασαι δεκτὸς καὶ μὴ καχαισμένον ἐπὶ;

ANTHO. WITHER
Nov. Coll. Socius.

Ἔἰς Εὐδοκίμωτον καὶ φίλτατον Νεανίαν Ἰωάννην
Ἀιλμὴς πατρὶς αὐτοῦ παρὰ φιλίας.

Ἐργὸν ἐλαθεῖν πολυδαίδαλον εὐμαρές ἔστιν
Ἀικεῖν, καὶ ἡμετέρῳ πατρὶ κῆρ' ἐν δαύματι ἔχεις,
Μιμῆϊς χαλεπὸν ἦ, καὶ ἔργματα ποῖα παρὰ χεῖρας.
Οὐκ ἀνδρωποκνῆς, τὸ δ' ἀρ' ἀμβροτον ἔργον, ἐς ἀνδρας
Οὐρανόθεν κατέβη, μελίγλωττά τε ἄσηματα τειθεῖ.
Μουσῶν καὶ χαρίτων φιλότης! νημερτέα μέλπεις,
Ἑλληνιστὶ μάλα εὐρύθμως καὶ παντὸς ἔγραφας
Θεωπετίων ἐπέων ῥήταρ λιγύς· ἐκίπ γὰρ δέῃ
Ἄλλο μέλα' ἀνδρῶπυς τέρπειν, ἐδ' ἄλλο πρυμῶδες,
Ἐστὶ τὸ γὰρ γλυκερὸν, μέλιτι καὶ πατρὸς ἀείδον.

EMMAN. MILES Collegii
Wintoniensis quondam Alumnus.

In Accuratam Authoris Paraphrasia.

S Incerum accessit pectus sacrata Poësis;
Nec prodit sædâ commaculanda Manu.
Si salibus lepidos, avidus, videre libellos
Poscere Lector; abi: ludere Musa vetat.
Sanctior hic Vates geniiq; capacior alti,
Suppetit Uraniæ cui sociata Manus

In Coelum esuriens coelestia Graculus alter
Ibit, & Ambrosiam, Nectare plenus, edet.
Maſte Prophetarum Παραφραſῆς coelitus actus,
Divinóq; gradu ſic benè ſemper eas.

Θεωπεσίῳ λιγυρῶς ποιητῆς θεῖο ἀοιδῷ
Ἐφθεγξαι, θεαίαις ἐνι γράφουσιν ὄμμα κυλινδῶν.
Πάλλαδ' εὖγε βρέφ' λιγύφωνον, μάντις ἀμύμων,
Ἵτιος Ὀμηρογενῆς, Μισῶν κλέο, αὐτοδίδακτο,
Γραπῆ δ' δεορρήτων διαμιτῶν δέσφατα βίβλων.
ὦ πόποι! ἀγλαότιμα πόθεν πῶρε γράμματα παιδὶ
Ἐνδεδεν ἔμφαινον δῶρον! πῶς ταῦτα μέμνηεν
Ἡϊδέω! πῶς πολλὰ χάεις βαιοῖσιν ὀπιθεῖ;
Θαυμάζων ἐμόγησα, κόρον δ' ἔχ' εὖρον ἀγνητῆ
Ἐργματ' ἀγλωττ' τελέδων· πῆρεάσα πέφυκεν
Ἡδ' ἀγῆ καλή τε καὶ ἠδυεπὶς χάεις· ἔργον
Ἀμφὶ βέβαιον, ἀγάκλυτον, εὐκλεές, ἠδὲ φαινόν.
Ἀλλ' ἄγε, καὶ περὶ πύσον αἰεὶ μελέδαινε ποίησιν.

GULIEL. MILES
Nov. Coll.

In Authoris Græcam Versionem Prophetarum
Danielis & Jonæ.

Salvete saltem Wicchami Divi satis
Sanctæ Camænæ. Nobili demum pede
Perambulatis paginæ sacrae vias.
Hinc Imperator, præpotens Babylon, tuus,
Dum bestiarum fatuus insequitur greges;
Verè est *asellus aureus*: nempe aureo
Hic exhibetur cultus ingenio. Ad *lyram*
Certè *asinus* esset pulcher in lyricis modis.
Nec somniavit, spectra post omnia, fore hoc;
Ut hisce Athenis ille prodiret recens.

Hinc & perindè, metricos habens pedes,
Impunè, (per poeticam licentiam)
Jonas, Propheta profugus, iratam fugit
Nemefin. Profundo ventre moxmersus jacet
Magni Heluonis; (*laelibus*, puto, nequit
Latere, vindex quem Dei quærit manus)
Aurèsq; sacro carmine obtundit Dei.
Et quàm *rotundo* (scilicèt Græcè loquens)
Objurgat ore Ninivitas impios!

Eugè Alme Juvenis! Digne Patroni tui
Venerando asylo: digne, qui *Tanti Viri*
Ulnis recumbas. Et sit ô Helicon tuus
Ita Christianus, jure Divino sacer.

*Εἰς τὴν τῆς Θρήνων Μεταβολὴν
Ἐγκώμιον.

Τίπτε μὲθ' ἡμετέροις Ἀιλμυρον διζομεν ἐσμοῖς;
Ἄλλ' αὐτὸς Μυσῶν ὄχι Θεῶν ἱερεὺς.
Εἰπατε δ' Ἡῖθεοι, Κεῖν ὅ πέλεις δάττερ Ὁρφεὺς,
οὐδ' Ὁρφεὺς γράων ὥς μελιθεὺς ἔλω.

*Εἰπατε

Ἔιπατε, Κ' ἀκῆνθ' γαιήϊός ἐστιν Ἀπόλλων,
 Ἄλλὰ μίλθ' μίλῳ παρτοθεν ἕρῳιον.
 Ἐυοῖ! Πῶς θεϊκῶς ᾄδει μέλαν ἄσμα Σίωνθ'!
 ὦ Κύκνε γλυκερῆ Ἀγγέλικον σόμιον!
 Ἐν πυμάτοις οἰτοισι θανεῖν ἐθελοντὶ θελοίμην,
 Ἢ δυνάμην καὶ θανῶν τοῖον ἀοιδὸν ἔχειν.
 Ἐνθεε! Πῶς πνείθ' τὰ σὰ χεῖλεα! Πῶς ἐγλυκάνθη
 Ἐνὶ τεῷ χαλάμῳ ῥήματα δυσυχίας!
 Οὐδ' ἔτως κλάμὸς πῖς ἐδάκρυεν. ὦ τειπέδητε!
 Ἀτρεκέως Σὺ καὶ Θρῆνθ' ἐραστὸς ἔφυ.

HUGO DAVIS Coll. Wad.
 Commenfalis.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

1001 1712 0013

ΦΙΛΟΚΡΟΤΩΝ

Sive

JONAS

Græco donatus Carmine

Per J. A. N. C. S.

Ω πόποι, ὡς τόνδ' ἀνδρα θεὸς κακότητι ἔλυσε.

B

ΙΩΝΑΣ.

Κ Ε Φ. α.

1 **Η**λυθεν ἑραμόθεν δαίη πανυπερτάτη ὁμφή
Εἰς μάντιν δευτεμῆλον, ἐπειδὴ μάντιν
Ἰωνῶν
"Οντιν' Ἀμαδί πατὴρ ἐφύτασε, διο-
κρόπον υἱόν,

Καί μιν φανήσας ἔπαπτερόντα προσήυδα.

2 "Ορσοο, βάσκι' ἴδι Νῆνον ἔπι πτόλιν ἰδυκιάδωθ,
"Αουεῖης αἴης δαίμων πτόλιν ἐρυδόμεθλον.

Διγὰ τε σμερδαλέοι καταβρόντησον ἑκίλαϊς,

"Οξέα κεκληγώς εἰν ἐρυχέροισιν ἀγύης·

Τῶν γάρ μου κατέναντι σιδήρεον ἑρανὸν ἵκην

"Αμπλακίη, νεμίσησά θ' ὀρῶν τῆς γέτλια ἔργα.

3 "Ως τότε μάντις ἄκουσ' ὥς ἠπεύθησεν ἐφεῖμῃ,

"Εγρετο δ' ὀτρεαλέως, λαυφῆρέ τε γένεατ' ἐνώμα

Φοιγέμιν εἰς Θαρσεῖς, δεῦ ὄμμαθ' ὑπεξαλέαδς,

Καὶ δρεπέταις ποσὶ δῦε ποτ' αἰγχιθάλασσον Ἰώππλω.

"Ενδαδ' ἐτύγχανεν ἐδὲν ἀπὸ σκοπῆς, ἐδ' ἀπὸ θυμῆς,

Νῆα κατφρύδς κ' ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,

"Οιχεαδς ποτὶ Ταρσὸν ἐπ' ἐυρέανῶτα θαλάσσης.

Δὲς δ' ἐπίβαθρον ἐὼν χεδίλω ἐῦσελμον ἔβαινε,

"Οφρ' ἐπὶ Ταρσὸν ἵκοιτο δεῦ ἀπονόσφι προσώπων.

JONAS.

C A P. I.

Enit de cœlo divina Omnium-supremi vox
Ad vatem divinitus-missum, immorigerum
vatem Jonam,
Quem Amathi Pater procreavit, vaticinum
filium,

Et eum compellans verbis alatis allocuta est.

Surge, vade Niniven ad civitatem rectâ-tendens,
Assyriæ terræ prælustrem civitatem latè-fundatam,
Graviterque terribilibus intona minis
Altè vocem edens in amplis plateis:
Eorum enim coram me, ad cœlum solidum, pervenit
Peccatum, succenscoq; inspectis eorum scelestis facinoribus.
Quamprimum hoc exaudierat Vates, statim refragabatur,
Surrexit verò incitare, ac genibus nitebatur velocibus,
Ad fugiendum Tarsum, divinos oculos devitandi ergo,
Ac fugitiviis pedibus ferebatur ad maritimam Joppen.
Hic sortito-obtigit non prorsus à scopo, ac animi sententiâ
Deductam esse navem, ac paratos socios
Ad proficiscendum Tarsum super lata dorsa maris.
Dato autem naulo navem benè-tabulatam scandit,
Ut Tarsum perveniret seorsum à Dei conspectu.

4 Ἄλλ' ὅτε γαῖης παῦρον ἀπέπλω ποταπόρ-
της,

Ἦρσιν ἀμαιμαχέτεσιν ἀνέμῳ ἀμέγατον αὐτῶν
Βυκτῶν ἀνέμων ταμῆς νεφεληγερέτης τε,
Καὶ νεφέεσσιν ὑπερθε βαρυσημαχάριοι χάλυψε
Γαῖαν ὁμῶς καὶ πόντον, ὁράρῃ δ' ἐρανόθεν νύξ.
Θεωσισίῳ δ' ὁμάδῳ ἄλς μίσγετο, ἐν δέ τε πολλαὶ
Κύμαθ' ὑπερπάφλαξε πολυφλόισβοιο θαλάσσης
Κυρτὰ, φालηεῖδωντα, περὶ μὲν τ' ἄλλ', αὐτὰρ ἐπ' ἄλλα·
Νῆα δ' ἀελλόμαχον χυρόθεν κατέαξε δι-
ελλα,

Πέτρης περὶς μεγάλῃσι βαλὼν καὶ ἀτερπεί γάρῳ,
Καὶ μόγῃς ὀμβεῖμα δ' ἔρατ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήρνε.

5 Ἀιφνιδίως ναύτας κρυερόν δέ τοι ἔλλαβε θυμὸν
Παλλόμενον, πλῆθον γὰρ ἴσα' ἐν θανάτῳ φέροντο.
Σφωίτερόν τε θεὸν βειραῶς λιούσκεθ' ἔκαστος·
Ἐξονομακλήδην, ἐσοπὶ μία, δαίμονες ἄλλοι.
Χερσὶ μέλ' ἀμφοτέρῃς γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
Φορτίον εἰς λίμνῳ ῥίπρασσον, ἵν' ἄλματι κέσῃ
Νῆυς ἀνύσῃ δέκστα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.

Ἀλλὰ κατ' ἐνδόμυχον νηὸς πρόπιν ἤλυθε μάντις,
Αὐτόθι κλιναμένῃς βλεφάροισι ἐπιδέδρομέν ὑπνῷ
Νήδυμῳ, ἀμφιχυθεῖς, θανάτῳ ἀγχιεὶ εἰοικώς.

6 Ἦλθε δ' ὅ, καὶ εἰ ὑπνον ἀπὸ βλεφάροισιν ὀλέσας
Ναύαρχος προσέλεκτο ποίη νεμεσήμονι φωνή.
Ξεῖνε, τίσος κνώσεις; τί τοι ἐν φρεσὶν εἴδεται
εἶναι;

Ἵσχυρὸς τοι θάνατον προπόσεται ἀδελεὲς ἦτορ;

Ἦνίδε δὴ πάντεσσιν ὅπ' ἔχρ' ἴσα' ἀκμῆς.

Ἐρχεο, καὶ λιτάνευε θεὸν σῖο, μακρὸν αὖσας,

Ἐθλόν

Atqui simulac haud ita multum à continente abravigarat
pontivaga navis,

Concitavit inexpugnabilis venti immensum flatum

Mugientium ventorum dispensator, ac nubicoga;

Et nubibus supernè gravistrepentibus obtexit

Terram simul, & pontum, ruitq; cœlitus nox:

Ingenti autem fragore mare commistum est, & in illo multi

Fluctus superæstuârunt multisoni ponti (tergo;

Tumidi, spumâ-albicantes, in acie quidem alii, alii verò à

Navémque cum-procellâ-pugnantem propemodum confre-
gerat tempestas.

Magnis illisam scopulis, & inhospitabili loco,

Adeoque vix robusta ligna in iuncturis compacta perstirère.

Derepentè nautarum horridus timor invasit animum

Palpitantem, brevì quippè a morte abfuère;

Suúmque Deum intensè comprecatus est unusquisque

Nominatim. Clamor audiebatur junctus, di visi Dei.

Posteà manu utrâque concavâ de nave sublevatum

Onus in pelagus projecerunt, ut saltu leviusculo

Navis emetiretur incitata maris salsuginosas undas.

Quin verò in intimam navis carinam descendit vates;

Ibidem reclinâti supercilia percurrit somnus

Suavis admodum, circumfusus, mortì proximè adsimilis.

Accessit verò, ac palpebris ei excusso somno

Navarcha enim allocutus est objurgatrici voce.

Hospes, adeone profundè dormitas? quid tibi in mentibus
videtur esse?

Annon mortem divinatum est tibi securum cor?

Ecce jam omnibus in novaculæ res stat acie.

Surge, ac Deum tuum supplex adores, altè inclamans

Ἐβλὼν γὰρ τὰς χεῖρας ἀναχόμεν, αἰκ' ἐλεήσῃ,
Δῶν τόνδε γ' ὀλεθρον ὑπεκφυγέειν, καὶ ἀλῦσαι,
Οὐδ' ἡμῶν πελάγεσσι δαμήμεναι αἵσιμον ἔσται.

7 Ὡς φάτο· καὶ βέλδρον ὅπως ὅχ' αἶψα γένοιτο,
Οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσιν ἀλλήλους ἀνύσσον,
Κῆρες ἀννείσοιο διακρινοῖατο λαχμῷ,
Τῷ ἐνεκ' ἀρχαῖα τέκτον' ἡκὸν ἄμμι κυλίσθη.
Ἦνεον, οἱ δ' ἀλῶν, ἐκ δ' ἄρ' ὄρεε κληῖρ· Ἰωνᾶ
Μόρσιμθ', ἀργαλῆς θανάτῳθ' ἀγγέλθ' αἵσις.

8 Εἰτα δ' ὡς μάντιν φιλοπιδεῖα μῦθον ἔειπεν,
Ξεῖν' ἄγε, μήτ' ὀπίκῳδε νοήμασι καρδαλέοισιν,
Ὅ, τῇ κέ σ' εἰρώμεθα, λέγῃν δέ τε κάλλιον ὄσιν·
Εἰπε, τῷ ἐνεκεν ἄμμι ἡκὸν τόδε πῆμα πελάγη
Τίς τειν' ἐργασίη; τίς τῷ βιότοιο κέλῳθ'·
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθεν ὧ δ' ἀλαλημένθ' ἦλθες;
Εἰπε, δ' πλὴν γαῖάν τε τέτην, δῆμόν τε πόλιν τε.

9 Τὸς δ' ἀπομειβόμενθ' ὑπερέρη βαρύπενθ' Ἰωνᾶς.
Ἦ μ' ἐγὼ γενεῆς Ἑβραῖθ' εὐχομαι εἶναι,
Καὶ πανάνακτα σέβω θεὸν ἔρανθ' ἀσερέντθ',
Ὅς σὺ πόντον ἔτλῃς πελάγιον, ἡδὲ τε ξηρόν.

10 Ὡς ἔφατο, τρυφεῖ δ' ὑπο φαίδιμα γῦα ἐ-
χάσε

Ταρβοσύνη, καὶ μιν πειδυμβέες ἀντήον ἥνδων,
Τίπτε ματαιοπόνθ' τὸδ' ἀμύχανον ἔργον ἔρεξας;
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐνάισιμοι, ἐδὲ νόημα,
Νήπιθ' ἀπρεκέως, θεόθεν δ' ἐκ' ἔς' ἀλέαδις.

(Ἄνδρες γὰρ τὸδ' ἴσασαν ἀειφραδῆς, ὅπῃ τέτραπτο
Τηλόθ' ἀλυσκάζων θεῖα· ἀπνόσφι περσώπας,
Ἄντ' ἐπὶ τόδε πρῶτον ἐλέξατο εὐ κτ' μοῖραν)

11 Τῷ δ' ἄρα εἶπον ἐπ' ὅ, τί νύ τοι ποιήσομαι, ὅφρα

Ἐωᾶ)

Bonum enim est ei manus sublevare, si forte misertus fuerit.
Dederitque hanc cladem ut subterfugiamus ac devitemus,
Neq; nobis profunditatibus submergi fatale erit. (deret,

Sic effatus est; consuluerunt a. quod optimè in salutē ce-
Socii verò verbis ad se invicem locuti sunt,

Fata indubitatè determinent sortitionis (vitur nobis;
Cujus causā perniciēi-actoris fabricatum hoc malum devol-
Assenserunt, ac sortes miserunt, exiliit autem fors Jonæ
Fatalis, duræ letifera nuncia mortis.

Deinde vati curiosum verbum dixerunt.

Hospes, age, nequid mentibus occultes versutis,
Quicquid te interrogaverimus, proferre enim melius est.
Dic, cujus causā malum hoc incommodum nobis incubuit
Quænam tibi est negotiatio? quænam vivendi ratio?
Quis? unde es virorum? unde huc errans devenisti?
Refer terramque tuam, populūque, civitatēque.

Hos verò respondens allocutus est luctuosus Jonas,
Certè equidem ego me profiteor gentis esse Hebraicæ,
Et Omnium-Regem veneror Deum cœli stellari,
Qui pontum unā fabricavit immensum, etiam & aridam.

Sic dixit, intremuerunt autem splendida membra unius-
cujusque

Præ formidine, ac eum tremefacti coram allocuti sunt:
Quare circa vana-laborans exitiosum hoc factū perpetrasti?
Non amplius tibi mentes sunt prudentes, neque cogitatio,
Stultus es reverà; A Deo quippe non est effugium.

(Viri enim hoc rescivēre dilucidè, quod
Procul fugerat divinā seorsum à facie,
Ipse quandoquidem hoc prius retulerat ex æquo)

Huic igitur verbum dixēre, quid faciemus tibi, ut

Ἐυνῶν λιγυρῶ ἀνέμῳ λαίψηρὰ κέλαια,
 Κόματά τε θρόβοντα, τὰ τε προσεδίχτο πόντῳ;
 Πόντῳ γ' ὁ μὸρμυρ κινώμενθ, ὑψόσε δύνων,
 Κυρτὸν ἐπαφείζων, καὶ κύματος μακρὰ μέμνηεν,
 Ἀπασμένθ κόρδωε βαρυπνεύοντ' αἶψα.

12 Τὺς δ' ἀπαμειβόμενοι ποδ' ἔπει πολυπενδὺς ἔειπεν
 ἄμμορον αἰωρεῖτε, βάλοιτε δ' ἐς διδυμα, καὶ αἶψα
 ἄσπεμα κοιμηθήσεται ἄβυσσος ἀχέμοι σιγῇ.
 Ἡ δ' αὖτε σάρα διδ' ὅπ μιν μόνον εἶνεκ' ἀλείτε
 καὶ σφύλιξε χάρις περὶ χεῖρα καταιγίς.

53 Πλοῦτοι πεφθόμενοι ἐλάαν ἐπὶ ναύλοχρον ἀκλῶ,
Γαῖάν τ' ἀσπασίην, μελεῇ δέ μιν ἔπλετο ὄρμη,
Μὰ ψ δ' αὖτως πολὺ πᾶσι ἀνὴνύσῳ ἔνι ἔργῳ,
Τεῖρεθ' δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγχνῆς.
Πόντῳ δ' ὀρμυρε κυκώμενθ', ἰψόσε θυῶν,
Ἀντίπορ' δ' ὕδαυτις ἀνῆρ πασε νῆα θυέλλα
Βένδε' ἐς ἀσκήικτα παλίνδρομον ὅμιον ἰῦσαν.

14 Τινί χ' ὁμοφρόνῳ βασιλῇ ἐκάλεσαν ἰωὴ
 Χείρας ἀναχρόντες καὶ ἰδόντες ἐς ἔρανδον ἑυρωί.
 Ἀντιβολῶμεν ἀναξ, ἰκέ) δέτοι ἐυχόμεθ' εἴ),
 Ἀντιβολῶμεν ἀναξ, ἵνα μὴ ὑπολώμεθα δειλοί,
 Τῷδ' ὑποτίοντες ψυχῆς ἐπεικέ, ἀμοιβῶ,
 Μήδ' ἡμῶν ἐπάρσις ἀνυπαίτιον αἵματ' ἀδῶον.
 Πᾶν χρέος, ὅ,π' ἐθέλες μένθ' ἀρχεῖθ, ἐκτετέλεσαι
 Πᾶν ῥέξας, τό σε θυμός ἐνδ' στήθεσιν ἀνωγε.

15 "Ως μιν αέρταζον, καρδίῳ βεβαρηότ' ἀνία,
Ἐκτοσε δ' ἐς πόταμον ἄλιμυρ' ἥεντα μεθῆκαν
Ἐιναλῆς φάκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι.
Ἀντίκ' ἔπειτ' ἀνεμῶ μ' ἐπαύσατο, ἐν δ' θαλάσῃ

Consopiantur striduli venti violentæ incurſiones,
Ac fluctus tymidi, quos contra-eructat pontus?
Pontus enim murmurabat æſtuans, in altum furens
Incurvè deſpumans, & undæ ingentes inſanierunt,
Quas accumulavit vis graviter-ſpirantis venti.

His verò reſpondens ſermonem hunc lugubrem protulit,
Infelicem tollite, ac in mare projicite, ac ſtatim
Leniter conſopietur abyſſus tranquillo ſilentio; (cantis
Namq; ego equidem certò novi, quòd mei ſolius cauſâ pec-
Veſtrum verberat caput aſperâ procella.

Hii tamen indefeſſè ſpumeum mare verberarunt remis,
Navem contendentes agere ad littus navium-capax
Terrâmq; gratam; fruſtrâ autem ceſſit eorum conatus,
Temerèque incaſſum laborarunt in imperfecto opere.
Affligebatur autem virorū animus præ remigatione difficili.
Pontus enim murmurabat æſtuans in altum furens,
Contrariâque rursus retraxit navem tempeſtas
Profunditates in inſtabiles retrogrado curſu ruentem;

Tum univocâ Dominum invocarunt inclamatione
Sublatis manibus, oculiſque in cœlum amplum:
Supplicamus Rex, & ſupplices tibi eſſe proſitemur,
Supplicamus Rex, ne pereamus miſeri
Hujus vitæ perſolventes juſtam compenſationem,
Neq; nobis ſtatuas innocuum ſanguinem, ac purum.
Omne, quicquid voluiſti vi inſuperabilis, perfectum eſt
Omne feciſti, quod tibi animus in pectoribus ſuggeſſit.

Sic eum ſuſtulerunt cor gravatum dolore,
Et foras in mare ſaluginoſum immiſère,
Ut phocis marinis ac piſcibus eſca foret.
Statim deinde acquievit ventus, in mari autem

Λαλή, νηνεμένη τ' ἐπιδέδρομεν ἀμφὶ γαλήνῃ.

16 Δεῖδασαν δ' ἐκπαγλα θεὸν, σέβας εἶχέ τε θυμὸν,

Καὶ ῥέξαν θυβεντα πολυκνίσων ἐπ' βωμῶν

Ἰσά σπονδάυτης, καὶ εὐχὰς ἐυχετόωντο.

17 Ἀλλὰ ὅ παμβασιλῆς κλυτόμητις ἐπίσυνεν ἰχθῶι,
Ἐινάλιον τέρας, ὀβριμόγυον, δεινὸν ἄ-
ρμα,

Κῆτθ', ἀμυεῖα βόσκη ἀγάζονθ' ἀμριτεῖτη.

Σαρκοφάγον τὸ πέλωρ ἀχανεῖ ἀναβέβροχε λαίμῳ

Μάνπιν ἀλίχλυσον, καὶ ἐνδοθι ζωοτάρησε

Νερτεεῖω ἐνὶ γαστρὸς ἀπληράτοιο βερέδρω,

Καὶ πίνης κανεῶν ἐγχοιμήτατο κοιλάδ' ἐωῆς,

Ἐισόκε τρεῖς Φαέδων ἀκτῖς ἐπέλαμψεν ἄρρεαν,

Καὶ τετάρτης νυκτὸς δρόμον ἄνυσεν ἄρμα Σελήνης.

Κ Ε Φ . β'.

1 **Κ**Αὶ τότε δὴ ἐκ γαστρὸς ἀτεκμάρτοιο πέλωρθ'
Ἐυχολῆς ἀγανῆσι, λιτῆσι τ' ἐπύχτο μάνπης,
Παμβασιλῆι θεῷ, τοῖν δ' ἀνενεῖχτο φωνῶν.

2 Ἄλιον ὑπομώξας ὑδάτῳ μέτ' ἀνακτι γελώνεω
Ὀξείης ὀδυνῇσι πεπαρμένθ' ἐνδοθι θυμὸν,

Ὅσι τε θελγόμενοις ἐμεδ' ἔκλυες ἐυξαμένοιο.

Νειόθεν ὅξ' αἶδαο βολῶν ἀλάλητον ἔηκα,

Τῷ δ' ἡμετέρῳ ἰκασθείαν ἔκλυες αὐδῶν.

3 Ὡς μ' ἄλμης ὀπίπῃνες εἰσιμαρξήσοι ῥεέδροις
Τηλόθ' ἀπ' ἡπείρου, μέσῳ ἐνὶ ὀνοπι πόντῳ,

Καὶ ἐμέ τοι ποταμοὶ βαθυδίνεες ἀμφὶ χεῖρεῖσαν

Παντός

Candida, & tranquilla circumfusa est quies.

Vehementer autem Deum timuere, & veneratio subiit a-
nimum,

Ac libarunt redolentia nidorosas super aras

Sacra nautarum-salvatori, & vota voverunt.

Coeterum omnium-rex prudens immisit piscem,

Marinum monstrum, robustis membris, horrendum spe-
ctaculum,

Cetum, quales infinitos nutrit multum-resonans mare.

Carnivorum hoc prodigium hianti absorpsit gutture

Vatem fluctibus-conspersum, & intus vivum-tumulavit

In imo ventris inexplibilis barathro,

Ac hujusce vacuo incubuit concavi lecti,

Dum ter Sol radiis terræ illuxerat,

Ac tertiæ noctis curriculum absolverat currus lunæ.

C A P. II.

TUm verò ex ventre immensi portenti

Votis mitibus, ac precibus, adoravit vates

Dominum Deum, ac hujuscemodi emisit vocem.

Lugubriter ingemiscens sumtum ad Regem clamavit

Acutis doloribus confixus intus animo,

Demulsiq; auribus me exaudiisti comprecantem,

Infinè ex Tartaro emisi ineffabilem clamorem,

Tu autem nostram supplicem exaudiisti Orationem.

Me namque maris iniecisti obstreperis fluctibus,

Longè à continenre, medium in nigrum pontum,

Et me fluvii vertiginosi incluserunt,

- Παντός' ἐπισπόμενοι, ὡς ἔπι ἔκβασις ἦ).
 Κύματα παυσδίη ῥοδίων τε θείοντο ἔρων
 Ὑψός' αἰερωμένων, ἐμέθεν χαθ' ὑπερθεῖν ἐπύλθεν.
 4 Ὡς ἀδινὰ σπινάχων τόδ' ἔσθ' πολυδάκρυτον εἶπον,
 Ὡιμοὶ ἐγὼ δειλὸς, θείης νοσφίζομ' ὁπωπῆς.
 Πάλω' ἔτι πρὸς ζάθεον νηὸν, χηυσήμιον ἱερὸν,
 Νηλεμίας τρέψω τηλεσκόπῃ ὅσσι φαίνεται.
 5 Προφύρεον περ' ἐμεῖο κυλίνδετο κύμα ῥόιοι,
 Χείμαρρόι τ' ὀρέθονον ἐπῆτειμοι, ὡς παρσμηκρὸν
 Ἐξ ὀλιγηπελῆς ὀλέται κεκαρφηότα θυμὸν.
 Καὶ ἐμ' ἀμετρήτοισι κυκλώσατο ἔνθα καὶ ἔνθα
 Ὠκεανὸς πελάγεσσι βαθυρρόθ' ἡμέτερον χερ
 Φυκίοέν τ', ἄσπὸν τε περιπαίρησεν ἔλυσον.
 6 Μέσφα βαθυσκοπέλων ὀρέων ποτὶ κράσπεδα δῶρον,
 Γαῖά τε χαλκίης ἐτάνυσσε διαμπερὲς ὀχλεῖς,
 Καὶ με ὀπδοπόρε πεδάα, καὶ ἔδησε κελόθυε,
 Ἐκβασις ἔπι φαίνεθ' ἀλὸς πολιοῖο δύραζε,
 Ἐκτοθεν μὲ γὰρ πάροι ὀξέες, ἀμφὶ δ' ἡ κύμα
 Βέβρυχε ῥόδιον, λισπὴ δ' ἀναδέετο μετρη.
 Ἀυτὰρ ἐμὴν παλίνοσον ἀνήγαγε εἰς φάθ' αὔπης
 Ἐκ σκαπέτε ψυχῇ, βασιλῶς μεῦ, καὶ θεὸς ἦύς.
 7 Ἡμῇ ἐνὶ σήθεσσιν ἐμοῖς φίλῃ ὥκλασε θυμὸς,
 Καὶ ὀλιγηπελέων κείμην, ἀπνέως, ἀναυδῇ,
 Μνήδην ἀθανάτοιο, καὶ εἰς σε πολύλλιτ' ἀρή
 Ἰκετ' ἀνῶφοιτ', μεχρ' εἰς σά ἀνακτόρε αἰγῆς.
 8 Σφωῖτερον λίω ἀεσίφρονες ἔλλιπον δίκτον
 Ψάδεσι, καὶ ματίησι πεποιδότες εἰκελόνφρονες.
 9 Σοὶ δ' ὅση πολίλῳ κηώδ' ἔγνω χαμίω
 Αἰνεῖτο εὐφήμη, χαρίτων τ' ἐπιδώμιον αὐδῶν,
 Τίσω δ' εὐχολῶν, ἦν τε παρπάρεθ' ὑπέστω.
 Ἔστι μόνον βασιλῆα ἀλεξιχέκοιο, σαῶσαι.

Aggressi undique adeò ut non daretur exitus:
Fluctus turmatim, & undarum à Deo-incitata vis
In altum elevatarum; super me transierunt.

Ita graviter ingemiscens sermonē hunc lachrimosū edidi:
Hei mihi misero, divino separor à vultu.

Cœterum adhuc dei ad templum, Oraculum sacrum, (didos.
Indefinenter convertā longē-aciem-intendens oculos splen-

Nigra circa me volvebatur unda fluxus,
Torrentesq; nigruerant conferti, adeò ut pœnē
Ex imbecillitate perdididerant ægrē-spirantem animum.
Et me immensis circumambiit hinc & illinc
Oceanus profunditatibus altē-fluens. nostrum caput
Algosum, & limosum circum-obduxit integumentum,

Vsq; ad profundos-habentium-scopulos montium pedes
Terrāq; æreos admovit continuē vestes, (descendi;
Et mihi retrogradam impedivit ac obstruxit viam,
Exitus nunquam apparet ē cano mari,
Extūs enim rupes asperæ erant, circum autem fluctus
Immurmuravit tumultuosus, & læve eminuit saxum:
Atqui meam reducem, retulisti in lucem rursus
E foveā vitam, Rex meus, & Deus bonus.

Quando in pectoribus meis charus defecit animus,
Et animo-languens jacui sine-spiritu sine-voce,
Recordatus sum immortalis, & ad te valdē-supplex oratio
Pervenit in altum ascendens usque ad tui templi splendores.
Suam, valdē stolidi, deserunt misericordiam
Mendaciis ac vanitatibus freti somnio-similibus.

Tibi verò sacrificium benè-olens ego reportabo,
Laudis honorificæ, ac gratiarum ad-aras orationem,
Solvāmq; votum, quod antē promisi:
Est solummodò domini malum-repellentis, scspitare.

10 Κήτεϊ δ' ἐπὶ θεός, κράτερόν τι ὄντι μῦθον ἔπελεν,
 Ἐμπαπίως πατάσας στήμαί·Θ· μεγάλοιο καλίδες,
 Ἐνδεδεν ὠμαβόρων λαρόνων ἐξέπυσσε μάντιν
 Ἐκτοσιν ὠκιστὴν ἰοειδέ·Θ· ἠπείρονδε.

Κ Ε Φ.

γ'.

- 1 **Ἦ** λυθεν ἔρξανόθεν θεῖη ἔτι δεύτερον ὁμνή,
 Ἐῖς μάντιν θεόπιμπλον, ἀπιδά μάντιν Ἰωνᾶν,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
 2 Ὅρσοο, μηδ' ἔτι δηδὰ διατρίψῃας ὁδοῖς,
 Ἐρχοο δ' Ἀσσυέως προτὶ ἄς· πείλαιτον ἄϊης,
 Καὶ κρατερῶς ἀνάπαρ ἔφημοσύνῳ ἀπόειπε,
 Ἀπρεκὲς ἀγγεῖλαι, μηδὲ ψάδ' ἀγγελ·Θ·
 3 Ὡς ἄρα φάνησεν, πρὶ δ' ἀπ' ἑρος ἔπλετο μῦθ·Θ·
 Αἰψα δ' ἐπορνύμεν·Θ· παρὰ Νίνον ὀπίσχε μάντις,
 Ἀσπασίως θεῖησι κελευσμοσυνήσι πηθήσας.
 Ἡ δὲ τέτυκτο πόλις μεγὰ πύργ·Θ·, θαῦμα ἰδέας,
 Καὶ πῶς ἐρυχέροισιν ἐπιμβεβαῦα θεμέδοις,
 Ὡς πρὶς ἀνὺψιδρομ·Θ· φαέδων δύσειν ἔσ· αἶαν
 Πεῖν διαμετρήσῃ λελητημέν·Θ· ἰσορέας.
 4 Βῆ ὃ πόλιν μεγάλῳ εἰσδύμεναι ἱερόμαντις,
 Τόσσον, ὅσον τελέσειεν ἀνὴρ ἐνδὸς ἡμαί·Θ· ὁρμή,
 Καὶ κήρυξ μέγ' αὔσεν ἐντὶ μέσσησι ἀγύης.
 Ὑψιφανὲς πρὶν τεσσαρσχοσὸν ἀέξε·Θ· ἡμαρ,
 Πρὶν ἰρὴ Νίνοιο πόλις περδελυμ·Θ· ὁλῆ·Θ·
 5 Τοιάδε μαντιπόλε πομπῆς ἰσωνύγματι χεῖσι.
 Μαντοσύνῳς ἐπύδον·Θ· ἔδὲ σφίσι θυμὸς ἀπ·Θ·,
 Ὅουδ' ἔπ·Θ· Ἀθανάτε ἔλπον·Θ· ἀνεμάλιον ἔ·Θ·
 Ὅουδ'.

Cero verò locutus est Deus, ac durum dedit mandatum,
Dicto-citiùs expansis oris vasti meatibus
E crudivoris iliis eructavit vatem,
Extra Oceanum nigrum in continentem.

CAP. III.

VEnit cælitùs divina adhuc secundò vox,
Ad vatem à Deo immissum, immorigeram vatē Jonam
Compellansque cum verbis alatis allocuta est.

Surge, ne adhuc diutiùs differas iter;
Vade verò Assyriæ ad civitatem prælustrem terræ,
Et fortiter omne tuum mandatum enuncia;
Verè narres, nec falsi nuncius sis.

Sic profata est; huic autem firmum erat verbum.
Statim verò cùm surrexisset, ad Niniven pervadit Propheta,
Lubenter divinis obtemperans imperatis:
Hæc autem fuit civitas magnas-habens-turres, mirum visu,
Ac tam spatiosis nixa fundamentis,
Ut ter altè-currens Sol subire possit terram.
Antequàm quis permetiretur, cui perlustrandi studium esset.

Perrexerit verò civitatem magnam introgredi sacer-vates
Tantum spatii, quantū quis perficeret unius diei curriculo,
Et præco vocem extulit in mediis plateis.

Altè-apparens priusquàm quadragesima crescit dies,
Celebris Ninives civitas funditùs peribit.

Talia fatidici instinctùs ictu prædixit.
Vaticinium audierunt, neque animus iis incredulus fuit,
Neque verbum domini arbitrati sunt vanum esse

Neque

- "Οὐδ' ἀπιδέτητον, δέλω δ' ὑποδύσαν ὀμοκλήω.
 Νήσιμον ἡμμαπίως ἐπιδήμιον ἡμάρ ἀγέας
 Κέκλοντ' ἐδὲ πάσαις ἐδὴ πύθ' ἐδὲ ποπῆτ'
 "Εως δὴ Ἡέλιθ, κ' ὅπ' κλέφας ἱερὸν ἔλδη
 "Αμφί τε μιν σάκκον φειπένδιμον ἔνδον εἶμα,
 Παρθένοι, ἡἷδοι, πολιοχρόταφοί τε γέροντες,
 "Ακριτον, ὅς τε μέγιστος ἔλω κ' ὅς τ' ἐλάχισθ.
 6 "Ηδε γ' εἰς βασιλῆα πολύθεροθ ἥλυθεν ὅσα
 "Εκδορε δ' ὕξ ἐδεθ φεικαλλέθ, ἔνθα θάλασσαν,
 "Εκ δ' οἱ πορφυρέλω χλαῖναν κ' ἀγάλματ' ἔδυσε,
 Καὶ πειτ' ἀμφὶ βάλεν τέρενα χροά σάκκινον ἔδθ,
 Κᾶκ κεφαλῆς δ' εἴλυτο διαμπρές ἐν κονίησιν.
 7 "Αυτίκα κηρύκεσι λιγυφδόγγοισι κέλδε
 Κηρύσσειν ἀνά δῆμον ἐνὶ Νίνοιο πόλει,
 "Οιον ἀναξ βέλδσεν, ὀμηγρέες τε μέδοντες,
 Καὶ τοῖον περφέρειν π' ἐπθ, μέγα τε, δεινόν τε.
 Μῆτι γ' γάδῃται, μῆτ' ἀνὴρ, μῆτε τι κτῆνθ,
 Μῆτε βόες κίερατοι, μῆτ' ἴφια πώεα μῆλων,
 Μῆτ' ἀδέμυσον ἔδεσμα φίλον χροά λαμὸν ἱέη,
 Μῆτε πόσις, μαλερῆς δίψης, λιμὺ τ' ἀλεωραῖ.
 8 "Αλλ' ἄνδρες, κ' κτῆνε' ὁμῶς ξωμήονι δεσμῶ
 Λαλαλέον βάλλοιντο φει χροά σάκκινον ἔδθ,
 Περὶς τε δεδν ζαφελῶς τε, διαπορύσπόν τε βύωσι,
 Καὶ κραδίλω κλίνωσι πολύπλανον ἀπραπίτοιο
 Λοξοπόροιο πάρεξ, ἔρποντ' ἀπάνδρε βιαίων,
 "Αῖα γ' χροσὶν ἔρεξαν, ὑπέρβιον ὕβειν ἔχοντες.
 9 Τίς πείωιδε βροτὸς (χαλεπὸν δεῖ ἀγκυλομυτιᾶ
 Δήνεα εἴρυαζ μάλα περ πολυῖδειν ἔοντα)
 "Εἰ τι μεπιρέψησιν ἀναξ ἀγανόφροσι βυλῇ;
 (Στρεπῆδς γ' νόθ' εἰσὶν ἐπείωνθ "Ανακτῇ,)

Neq; non-perficiendum; divinas autem reveriti sunt milites.
Jejunium publicum confestim celebrari

Imperarunt; neque gustare edulium, neque potum,
Usq; dum descendat sol, & tenebrae sacrae ingruant.

Et se saccum circum circa induere lugubrem vestem

Virgines, & juvenes, & cani senes, (nimis.

Indiscriminatum quisquis maximus audit, quisquis mi-

Hoc enim ad Regem attigit streperum nuncium

Exiit verò e throno circumspendens, ubi confedit

Exiitq; purpuream chlamydem, & ornamenta,

Et tenerum corpus cilicio circumamictuit,

Et a capite volutabatur continuè in pulvere.

Continuò præconibus canoris imperavit,

Promulgare per populum in Ninives civitate

(Quemadmodum rex decreverat & congregati principes)

Et hujusmodi efferre verbum magnumq; & grave,

Nequid gustet, neq; vir, neq; jumentum,

Neq; boves cornuti, neq; pingues greges ovium,

Neq; illicitum edulium per charum guttur descendat;

Neq; potus, aridae sitis, & famis antidota,

Quin viri, ac jumenta communi lege

Funesto induantur corpora sacco,

Et in Deum vehementer, & intensè clament;

Et animum flectant errabundum semitam

Obliquam extra, & ab operibus violentis,

Quæ manibus commisere, vim immoderatam habentes.

Quis supra-alios novit mortalis (difficile Dei prudentis

Consilia eruere multis scio licet)

An conversurus sit dominus mihi consilio?

(Convertibilis enim mens est caelestis Regis)

Ἴει τε μετέγνωναι μέλλοσι διδογμένον; ἢ τι
 Ἐν σήδεσι χόλοιο βαρύφρονθ' ἐκλεισθέντες;
 Ὅυδ' ἡμῖς ἀλεγγνόν ἀναπλησέμεθ' ὅλα δρον.
 10 Καὶ σκοπιάζε θεός πανεπίσκοπθ', αἴτλα γέ ρέξαν,
 Ὡς ἀπᾶνδ' ἀπᾶν ἀλυστοτά τοιο κελύδου.
 Καὶ μετάνοια θεῷ δὴ σήδεα παμβασιλῆθ',
 Ἀνὴ κακῷ βροτολογῷ, ὅ,τ' ἠπέλησέ γε ρέξαι;
 Ὅυδὲ κακὸν βροτολογόν, ὅ,τ' ἠπέλησέ γ' ἔαργεν.

Κ Ε Φ. Δ'.

1. **Α**λλὰ λίλω ὄχθησε κτ' φρένα μάντις Ἰωνᾶς,
 Ἄγειον ἐν σήδεσι χόλον μεγαλήτορα πύων.
- 2 (Καὶ θεὸν ἐλλιτάνειεν ἰδὼν εἰς ἔρανδον ἄρῳ,
 Μὰ ψ δέ τε τοῖον ἔπθ' μελεὸν φύγεν ἔρκθ' ὀδόντων.
 Ὅυκ ἄρ' ἐγὼ, βασιλεῦ, τόνδε ὕπον εἶπον ἔστω;
 Ὅφρ' ἐπ' οὐ γαίης ἐπ' πατείδθ' ἐμφιλοχάρῳ;
 Ἰσκον ἔπθ' τοιόνδε, τό δ' εἰς ὕγρον ὄχετο
 κύμα
 Πινόη ἔχρισ' ἀνέμοιο, χάεις δ' ἐκ ἔσπετο μύδοις.
 Τῷ Ταρσόνδε πέφυζα πολυγνάμῃσισι κελύδοις,
 Ἀσφαλέως δ' ἔξοισα, τό δ' ἐκ ἐμὲ παγχὲ λείηθεν
 Ὅτ' ἱ φιλοικτίρμων θεὸς ἔπλεο, καὶ ἐλεήμων,
 Εὐμένετης, βραδύοργος, αἰεὶ ἐλεητῶν ἀέξων,
 Καὶ κακὸν ἐυσπλάγχχοισιν ἐνι σήδεσι μετεγνώς.
 3 Ὡς ἄγε δὴ, γενάζομ' ἀναξ, ἐμὲ θυμὸν ἀπαυρᾶν,
 Τίς γάρ μοι χερσὶ βιότῃ πλέον, ὥς με φυλάσσης;
 Ὡς μοι ἀπόφθιτς μέγα κέρδιον, ἢ βιῶναι.
 4 Τόνδ' ἀπαμβόμενθ' ἀρσέρη ὕπατε κρείόντων,

An pœnitentiã acturus decreti? an
 In pectore iræ gravis obliturus fuerit?
 Ac nos triste non adimplebimus exitium?

Atque inspexit deus omnium-inspector, quæ fecerant
 Quòd procul absistère à viâ peccatrice:
 Et pœnitentia subiit dei pectora omnium-Regis
 Ob malum exitiale, quod comminatus est se facturum
 Neque malum exitiale, quod comminatus est, perfecit.

CAP. IV.

Quin admodum agrè in animo rulit vates Jonas,
 Ferocem in pectoribus iram superham concoquens.
 Et deum suppliciter oravit, intuitus in cœlum amplum;
 Temerèque hujusmodi verbum stolidum fugit septū dentiū.
 Nonne ego, Rex, ira dixi futurum
 Cùm adhuc in patriâ meâ tellure commoratus sum-libenter?
 Fatus sum hujusmodi verbum, illud verò in humidos abiit
 fluctus

Flatus ferens venti, neque gratia secuta est verba mea.
 Quare Tarsum fugi deviis viis,
 Indubitatò enim novi, hoc autem me non prorsus latuit,
 Quòd misericors sis deus, & clemens,
 Mitis, ad iram-tardus, semper miserationem augens,
 Et mali teneris in pectoribus pœnitens.

Quare age jam tibi supplico Rex rollas animum meum.
 Quisnam enim mihi vitæ usus amplius ut me servares
 Quippe mihi longè præstat mori, quàm vivere.

Hunc respondens allocutus est summus imperantium

- Ἡ χτ' μοῖραν ἔρεξας, ὅππ' ῥε χθέντι διχάσῃ
 Θυμοβόρῃ ὕφρων ὑποκάρδιον διδμα χλοιοῖς;
- 5 Ἀιψ' ὑποχωρήσας πολέως ἔξήλυθε μάντις,
 Τῇδ' ἦδ' ἥ πάπηνε πόλιν περψίμβροτ' αὐγῇ
 Ἥλίκ, ὥς ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνῳ.
 Ἀυτόδ' ἔοι σκηνίῳ χθμεν ἰδρεῖησιν ἐῆσι,
 Τῆς ὕπο ἔξετο χερεῖς ἐνὶ σκιῇ ἐμεροέσῃ;
 Ὅφρ' εἶδῃ, τί νυ τῇδε πόλει μήκιστα γένητ'.
- 6 Ὡκύμορον δ' ἔκφυσε θεὸς κολοκωιδίδ' ἀπ' αἰης,
 Τὰν θαλερὰν χαδύπερθε χάρητ' ἀνήγαγ' Ἴωνᾷ
 Μέρμερα κηραίνοντ', ἐν' ἔυσκι' ἦσι κα-
 λυπῆρη
 Νηπενθής τ', ἀχολός τε, κακῶν τ' ὀπίληθ' ἀ-
 πάντων.
- Τὼ μ' ἄρ' ἔτ' ἀνέμων διδαι μέντ' ὕγρον ἀέντων,
 Οὐδέ ποτ' ἠέλι' φαέδων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 Οὐδ' ὄμβρος περλάσκε διαμπερές, ὥς ἄρα πυκνὰ
 Ἀλλήλοισιν ἔφυ ἐπαμοιβαδὶς ἀγλαα φύλλα.
 Καὶ φύτον ἀσπασίον μάντι μέγα χάρμα φύτλυσε,
 Καὶ οἱ ἐνδοθι θυμὸς ἐϋφροσυνήσιν ἰάνθη.
- 7 Ἀντὰρ ἀναξ σκώληκα κακόν τ' ὀλοόν τε μεθῆκεν
 Ἀυειον, ὥς ἀπέλαμψε ῥοδῶσφυρ' ἠειγένηαι.
 Ἰππεῖ δ' ῥιζοδακτεῖ ὑπονύγματ' ἐφήμερον ἔρνθ',
 Εἰτα περφθίνυθε φλοιὸς, καὶ ἠεῖπε φύλλα
 Ἀρπίφυτον σκιάδφον, ἐρρόσμια, πᾶν δ' μαρῶνθη.
- 8 Εὐτε δ' ἠέλι' φαέδων ὑπερῆχεθε γαίης,
 Παμβωσιλεὺς ἀνέμων χλυτὸς ὄρχαμθ', ὃ ἐνι
 μένω
 Ἡ μ' παυέμεναι, ἢ ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐδέλῃσιν,
 Εὐρε εἰπνῶσον καυσώδεθ' ὠρσεν αἵτμῳ,

Num rectè fecisti, ob rem justè factam
Animi-edacis nutriens sub-corde-latentem tumorem iræ?

Statim secedens e civitate exiit vates,
Eâq; parte sedit, quâ videt civitatem jucunda lux
Solis, cùm oritur relictâ pulchrâ palude.
Ibi sibi scenam contexit arte suâ,
Ac subter illam sedit solitarius in umbrâ amabili,
Ut videret, quid tandem illi civitati accideret.
At brevis-ævi oriri fecit deus cucurbitam e terrâ,
Quam floridam super caput induxit Jonæ
Sollicita in animo-versantis, ut umbrosum esset integu-
mentum.

Dolorémque irámque tollens, & malorum oblivionem indu-
cens omnium

Hanc neq; ventorum perflabat vis humida spirantium,
Neq; unquam sol lucidas radiis penetrabat,
Neq; imber transiit penitus, adeò densa
Invicem creverunt alternatim -intertexta splendida folia.
Et planta grata vati magnum creavit gaudium,
Et ei intus animus lætitiâ exsultavit.

Atqui dominus vermem malum, & exitiosum immisit
Postero-die, quamprimum illuxit rosea aurora.
Læstra autem radicis-edaci ictu diariam plantam,
Deinde exaruit cortex, & defluxêre folia,
Nuper-natum umbraculum, amabilia, totâq; emarcuit.

Quum verò sol lucidus caput extulit supra terram
Omnium-rex ventorum illustris moderator, quem pen-
est solum

Aut sedare, aut excitare, quemcumq; voluerit,
Euri valdè-spirantem ardentis excitavit flatum,

Καὶ φαέδων κεφαλῇ βάλεν ἀκτίνεσσιν Ἴωνά ,

Καὶ οἱ ἐν σήθεσσιν ἐδρυλλίχθη φίλον ἦτορ.

Κηρόδι δ' ἐκπνεύσαι μέμονε φρεσίν, ἔδεπ θυμὸς

Ἦδελ' ἔτι ζῶεν, καὶ ὄραν φάθ' ἡελίοιο·

Καὶ γενάχων προσέειπεν ἰδὼν ταλαπενθία θυμὸν·

Ὀϊμοι ! ὡς ὄφελον θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν

Ἦ μοι ἀπόφθιτος μέγα κέρδιον, ἢ βιῶναι.

Τῷ ᾧ παλίγκοτος ἔειπε πατὴρ ἀνδρῶν τε θε-
ῶν τε

Ἦ ῥα κατ' αἰθερῆς ἔρεξας, ἐπεὶ τοι ὑπέρβλυσεν ὀργή

Ὅπ' μενυδαδὴν μελεῖ κολοκωδὶς ὀλωλε;

Τόνδε μέγ' ὀχθήσας ἡμίβετο μάντις Ἴωνᾶς·

Ἦ κατ' αἰθερῆς ἔρεξα, καὶ εἰ μοι ὑπέρβλυσεν ὀργή

Ἐξεσε δ' ἐνδοπάτη γλυκερὺ θανάτοιο μενοινή;

Ὅ τόνδ' ἄρ' ὑπὸ δ' ἰδὼν θεὸς ᾧ δ' ἠνίπαπε μύθῳ,

Ἀχθεο κῆρα φυτῷ παναώριον ἐδενοσώρε,

Καὶ τέτε σέο θυμὸν ἔδν γλυκυμέλιχθ' οἰκίχθ',

Ἐνεκεν ἧς ἐπύθον οἰζύχθ' ἐκτολύψσας,

Σεῦ δ' ἀπάνδρε πόνε τόσον ἥλιθα μακρὰ πίφυκεν,

Ἦ τε μίλῳ ἄνα νύκτ' ἀνέτειλε, μῆ τε μαρσάνθη.

Ἦ οὐχ' ᾧ μάλλον ἔοικεν ἐμοὶ Νίνοιο φιδέχθ'

Ἄσυχθ' οὐρυχόροιο, ᾧ ἐνδοθι ναιετάει

Δώδεκα μυνιάδες, πολλοὶ τ' ἐπὶ πλείονες ἀνδρῶν,

Νηπυήων, οἳ τ' ἐκ ἴσας διακειδὼν, ἔτε

Τίς πλε δεξιτέρῃ, τίς τ' αὖτις ἀεισερεῖ χερῶν,

Ἐν δ' ἀγέλαι κληνέων πολλαὶ, καὶ πώεα μήλων;

Cap. I.

J O N A S.

Et sol caput radiis percussit Jonæ,
Illique in pectoribus confractum est charum cor,
Et animitus animam efflare cupiit, neq; animus
Desideravit ampliùs vivere, & intueri lumen solis.
Ingemiscens autem allocutus est suum dolore-affectu animu.
Hei mihi ! utinam mori possem, ac fato fungi !
Certè mihi perire longè utilius, quàm vivere.

Huic autem vicissini-irascens fatus est pater hominùmq;
deorùmq;

Num rectè fecisti, quòd tibi fusa est ira,
Quoniam brevis-temporis vana cucurbita interierit?
Huic valdè indignatus respondit vates Jonas
Certè rectè feci, etsi mihi fusa est ira
Fervitque intima suavis mortis cupiditas.

Hunc verò torvè intuitus Deus sic verbo increpuit,
Ægrè tulisti fatum plantæ immaturum vilis,
Hujùsque animum tuum subiit mollis miseratio,
Cujus gratiâ ne tantillum quidem laboris exantlasti,
Ac tuâ sine operâ adeò valdè alta crevit,
Quæ unam per noctem orta est, alteram emarcuit.

Nonne magis mihi convenit Ninive parere
Amplæ civitati, in quâ habitant
Duodecim myriades, & adhuc plures, hominum
Insipientium, qui haud nòrunt discriminatim, vel
Quæ sit dextera, & quæ contrà sinistra manus;
Ac intùs greges pecorum multæ, ac armenta pecudum?

F I N I S.

[illegible]

21 X 17

K I N Y P A,

Sive

LAMENTATIONES

JEREMIÆ;

Græcis adaptæ versibus.

Autore F. A. N. C. S.

Καὶ σὲ μὲν, Μάτερ Δύσaine, κλάϊω πολοδύρποις
Θρήνοις. ----

---- πῆς τρηξίς πέλεθ' κρυεῖθ' ἰο γόοιο;

Θ Ρ Η Ν Ο Ι .

Κ Ε Φ. α .

I.

ὡς μὲν πόλις ἦτο, λελημμένη, ὅτι ἀπ'
ἄλλων,

Ἦτε πόκα λαῶν ἐποκύατο μυελο-
φώνων,

Ὅουδ' ἄν τις τόσον ὄχλον ἐνίστη ἔδ' ὁ-
νομήνη!

Πῶς γένετ' ἡύτε χῆρ'! ἥ τις μετὰ ζαθέη τε
Πᾶσι φεικτιόνοισι μετὰ φρεσιν ἔθνεσι φωτῶν,
Καὶ χῶραῖς σήμενεν ἀπάσαις, ἥρξεν ἀπάσαις,
Κοιρανίῳ μεδέεσσα φιλόθερον, ἔξοχον ἄλλων,
Πῶς ἔπυχ' ἀλλοδαπῶν σκήπτρῳ τελέεσσα δέμισα!

2 Πένθεσιν ἀτλήτοις λίγ' ἐκώκυν ἀσκελὲς αἰεὶ,
Δάκρυσιν αὐτοχύτοισι πεφυρμένη ἀμφὶ παρειᾶς,
Νύκτα δι' ὀρφναίῳ, ὅτε θ' εὐδοσι βροτοὶ ἄλλοι,
Πρὸς λέχεα κλίνεσσα, τὰ θ' οἱ σονόεντα τέτυκτο!

ἽΟυτις ἐρεσάων, τόσσοι καὶ ᾄδει, παρέστι

Παρράδ' μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγρῳσιν.

ἽΟι οἱ κεδνότατοι καὶ φίλτατοι ἦσαν ἀπάντων

ἽΑιχρῆσι σὺν περόπῳ, ὑποφύαλοι, καὶ ἄπιοι,

Θεσμὸν ἀπερρίφαντο παλαιοτάτης φιλότιμῳ,

Θεσμὸν ἀναλλάκτοισι σὺν μοσῶνσι πρέχοντα,

Τᾶς

LAMENTATIONES.

C A P. I.

Uomodo solitaria civitas sedet, derelicta, se-
orsim ab aliis,
Quæ aliquandò Populis grava facta est mil-
le linguarum,
Nec ullus quidem tantam multitudinem dice-
re possit neque nominare!

Quomodo facta est quasi vidua! quæ magna, & divina
Omnes finitimas inter-excelluit gentes;
Et regionibus præfuit omnibus, imperavit omnibus,
Imperium administrans amans-solii supra alias eminens,
Quomodo extraneorum sceptro fit tributaria!

Luctibus intolerandis altrè-lamentata est continuè semper,
Lachrymis sponte-fusis irrigata genas,
Nocte tenebricosâ, quando dormiunt cæteri mortales,
Lectò recumbens, quî sibi gemebunda fit!
Haud quisquam amatorum, tot quantumvis sint, adest
Ad demulcendam eam molliusculis ac blandis sermonibus;
Qui ei charissimi, ac amicissimi erant omnium,
Turpitèr unâ-delusère, fædifragi, ac infidi,
Legem rejecère antiquissimæ amicitiz,
Legem immutabilibus sanctionibus continuatam,

Τῶς δέ τ' ἐπεχθαίρουσ' ὥς ἄρτ' ἐκπαυλα φίλησ'.

- 3 Ὅιχετ' ἐς ἀλλότριον πέδον Ἰδαῖα γενέθλη,
Καὶ λίπε πατεῖδ' ἄρουραν, ἐπεὶ μάλ' ἐπείγετο μόχθος
Δυλοσιώης τε βάρος ὑφ' αχθέθ' ἐκ ἔτ' ἀνεκτόν.
Ἀλλεθνής κατενάσσετ' ἐν ἔδνεσιν, ἔδ' ἐπὶ εἶχεν
Ἀμπνεῦσαι κακότητ' οἷζυρ' τε πόνοιο.
Ὅσοι μιν δ' ἐδῶξαν ἐνὶ σείνεσσιν ἔμαρσαν,
Ὡκύδοι πολυθύειδ' ἐφορμαίνοντες ἐρωῇ.
- 4 Ἐυρύχρεσι πενθῶσιν ὁδοὶ Σιῶνθ' ἐρήμης,
Ὅσσεκ' ἐκ ἀνέβη, ὅιον δέμης, ὅχλ' ἐπιλυε
Ἡμαθ' ἐορταῶν πλησόμεβρετα μυσιπολεύειν.
Πληθύθ' οἱ πυλεῶνες ἐρημώθησαν ἀμαυραὶ
Πᾶσαι ὁμῶς. σοναχῶσιν ἑῶν ὑποφήτορες ἱρῶν
Νειόθεν ἐν κραδίης, καὶ οἱ βεβολήατο κῶραι
Ἀλγεσιν ἀτλήτοις, καὶ τὴν ἐν σήδεσι πέσσει
Νέρθε χολῶ βαδύπικρον ἀμειλίκτων ὀδωιάων.
- 5 Δυσμενέες κρατέουσιν ἐοὶ καὶ ὑπεύροχοι εἰσὶ,
Κοιρανίη γαίοντες ὑφ' ἐρβιον ὑψικαρήνω,
Καὶ δῆιοι ἀρετῶσι, θεὸς γὰρ ἐπήραγεν ἀτλῶ·
Παῖδες ἐοὶ, ἐπεὶ οἱ ἀπέραντον ἀέξετο μῦσθ',
Ληϊδοὶ ἀπάργοντο σιδηρεΐηφιν ἀναγκῇ
Ἀνπιβίοιο πάριθεν ἀγαλλομένοιο περσώπκ.
- 6 Ἀγλαΐαι χάριτές τε θεογλήνοιο παρειαῖς
Ἄϊς ποτὲ μαρμαίρεσκε κόρη Σιῶνθ' ὅλοντο,
Πρόχυν δ' αἰσώθησαν· ἐπὶ κλυτοὶ ὄρχαμοι αὐτῆς
Φυζακινῆς ἐλάφοισιν εἰοικεῖ· αἱ τε καθ' ὕλῳ,
Καὶ θαλερὲς κνήμης, καὶ ἄγχεα ποιήεντα·
Ὅυ νομὸν ἐνείσκεισι, καὶ ἔτρεφ' ἄλλυδις ἄλλοι,
Προῖπάδ' ἰω φοβέοντό τ', ἀνήνορα θυμὸν ἔχοντες,
Θεωπεΐη δ' ἔχε φύζα, φόβε κρυόεντ' ἐπαίρη.

Tantumq; odio, habent, quantū nuper vehemēter dilexerunt;

Cessit alienum in solum Judææ progenies,

Et dereliquit patriam terram, quia valdè urgebat ærumna

Servitutisq; onus prægravis non ampliùs tolerandum;

Alienigena habitat inter gentes, neq; tamen possit

Respirare ab afflictione ærumnosóq; labore :

Quotquot eam persecuti sunt in angustiis deprehendere,

Veloces, impetuosâ concitati violentiâ.

Spatiosæ lugent viæ Sionis desolatæ,

Quoniam non ascendit, ut fas est, populus advena

Dies festos multis-olim-abundantes-populis ad celebrandos;

Multitudine portæ ejus destituuntur obscuræ

Omnes simul; ingemiscunt suorum interpretes sacrorum

Imo e pectore, atq; ei percussæ sunt virgines

Doloribus intolerandis, & ipsa in pectoribus concoquit

Profundè fel præamarum insuavium dolorum.

Inimici principatum obtinent ejus, & eminentiores sunt,

Imperio exultantes supra modum sublimi,

Atq; hostes prosperè agunt, deus enim induxit calamitatem:

Pueri ejus, quoniam ei immensum auctum est scelus,

Captivi abducuntur ferreâ necessitate

Adversarii coram gestiente facie.

Splendores gratiæq; divini vultûs,

Quibus aliquando resplenduit virgo Sionis, periêre,

Penitúsq; evanüere: insignes principes ejus

Fugacibus cervis assimiles sunt, quæ per sylvam,

Et florecentes colles, & valles herbosas

Pascuum nou inveniunt, & diffugère aliò alii, (nimo,

Et terga dedère ante persequentem, degeneri laborantes a-

Divinitúsq; missa fuga occupat eos, timoris horridi comes.

7 Τῆμ' ὅταν κακότητος ἐπῆλυθε δέλιον ἡμῶν,
 Ἀργαλέης τ' αἴτης ζοφοειδὲς, ἀπείσιον ἡμῶν,
 Ἰερὰ πόλιν περὶέοντα νόῳ βυσσόφρονι νόημα,
 Οἰάπερ ἡμετέοντα πάλαι, καὶ ἐπῆρατ' ὁπῆδε
 Ἐν περτέρῃς γενεῇσι καὶ ἡμασιν, ἠνίκα λαὸς
 Σφωίτερος δῆϊων ἐδαμάσατο δεξιτερῇφι,
 Παρ δ' ἔπ' ἐμὴ μὲμβλωνε καὶ αὐτῆς κῆρας ἄμυνε.
 Φάεσι τερπομένοις ἀφιλα φρονέοντες ἔδεσκον
 Τείλιζον τὸ δέημα, κλυταῖς δ' ἔμπαιζαν ἑ-
 ορταῖς.

8 Ἡμβροτεν Ἰερσόλυμα πρῶτα κλιδὸν αἰνόθεν
 αἰνῶς,

Καὶ μέγ' ἀήσυλα ῥέξε κακοῖς ῥαφίῃσι νόοιο,
 Τένεκεν δ' ἐδῶν προδέλυνθ' ἀπεσυφελικτο.
 Ὅι μιν πρὶν σεμνῶ ἐγέραιον ὑπεύροχον ἄλλων,
 Νῶν αὖτις ἀδεῦσι πάρος περ τοῖαν εὔσαν,
 Καὶ σφιν ἐπόψός ἐδ', ὅτι γυμνωθεῖσαν ἔειδον
 Αἰχρὸν ἄτερ χλαῖνης τε, καὶ ἐνμίτριοι χτῶνθ'.
 Καὶ ἀδινά σονάχῃ, καὶ ὁπῶδε τέτραπτο πρὸς ὄψον.

9 Κράπεδα οἱ ῥυπόωντο, πύῳ μεμορυγμένα πολλῶ.
 Νήπιθ' ἔπρονόησε προμήδεσιν ἐν προπύλαισι
 Ἡματος ἐχατίς μοῖραν καὶ λοιδώριον ὥρλω.
 Τῷ ἔειπε θρηνηδὸν ἀπ' ἀκροτάτοιο δοῶκε
 Κύβηθ' ὑψιλόφοιο, σέβας δ' ἔχῃ εἰσορέωντας.
 Οὐπὲρ μὲν κατέδελξε κακοῖς βεβολημένον ἦτορ,
 Χείλες ἀκκοσιπόντοις παυσάδων ῥήματα χεῖων.
 Ἦν δὲ θεός, τί πάθω! ὡς κήδεα πολλὰ μόγησα!
 Καυχалоοῖ γὰρ ἐμὸς, καὶ ἀάχατον δ' ἐχθρὸς,
 Ἐν φρεσὶν ἠερίησιν ἀγνήνορα κόμπων ἀέζων.

10 Χεῖρα δ' ἐλὼ βειαρῶ ἐτάνυσεν ἀνάρσιθ' ἀνὴρ

Ἡρπασε

Tum quando miseræ advenit servilis dies,
Difficilisque cladis nigra, inauspicata dies,
Sacra civitas præterita cogitatione profundâolvebat
Qualia desiderabilia olim, ac amabilia adfuere
In prioribus generationibus, ac diebus, quando populus
Suus hostium oppressus est dextrâ,
Neq; ei quisquam adfuit, ac ejus fata arcuit:
Oculis delectatis malè volentes intuiti sunt
Ter-desideratum hoc spectaculum, celebriâque ejus derisere solennia.

Peccavit Hierosolyma declinando a recto graviter
admodum,
Et valde scelestâ perpetravit nequitiam mentis,
Quapropter e sede suâ funditus deturbata est.
Qui eam antea augustam honorârunt supra alios,
Nunc contrâ vili-pendunt talem etiam pridem existentem;
Atq; iis despicabilis est, quod denudatam viderunt
Turpiter sine chlamidâq; ac benè-cinctâ tunicâ;
Etiam crebro ingemiscit, & retrò vertitur facie.

Fimbriæ ei sordidantur sanie inquinatæ multâ;
Stulta non antè-confideravit providis in animis
Diei extremæ fatum, & novissimam horam.
Ergo cecidit præcipitanter a summâ sede
Gloriæ editæ, admiratio autem tenet intuentes:
Nemo ejus demulsit malis transfixum cor,
Labiis medicinalibus luctum-sedantia verba fundens.
Ecce deus; quid patior! quàm multas curas tolero!
Exultat namq; meus, & intolerabiliter se effert hostis,
In mentibus aeriis fastuosam insolentiam augens.

Manum suam robustam extendit inimicus,

Rapuitque

Ἡρπασε δ' ὄνα πύλεσιν ἐφ' ἐκχεισμένα θυμῷ,
Ἄττα πόθει μάλλον, καὶ μιν γλυκὸς ἱμερὸς ἦρε.
Νῦν ἴδε γῶ, πόδε δεινὸν ἰδῆν, ὅτι ποσὶ βεβήλοισ
Ἔεις νηὸν δεδύκτον ἀνέρον ἥλυθεν ἔδνθ',
Τὸ, στεροῖς ἐπέεσ' ἐπιτέλλεο, μή ποτ' ἐσελθεῖν
Ἔεις ἀγροῦνδε τέηνδε, χόρον τέον εἰς αἰμάντον.

11 Πᾶς πυκὴν ἐν σήδεσιν ἀνάσυναρχίζετο λαός.

Ἀκμηνοί, καὶ ἄσιτοι ἔοντες πολλὰ πλανῶντο
Δαῖτα ζητῶντες, ἰδὲ ζωαρχία πύρνον.
Ἄθλα ποδηνὰ πέλεν, καὶ γλήνεα δῶχ' ἀπαντα,
Χρυσίον, ἀργύριον, καὶ μῆλια πολλὰ καὶ ἑδλὰ,
Ἔιδα γ' ὅ, ὃ ζωχῶσι κακῶς κεκαρρήτο θυμόν.
Δέρκεο, παμβασιλεῦ, καὶ ἐνὶ φρεσὶ φράζεο σῆσιν,
Ἦ γ' ἐγὼ, γέρον' ἐπιδανὸς καὶ ἐπὶ ψυχῇ ἄλλοις.

12 Κέκλυτέ μευ, ὦ πάντες, ὅδ' ὁν πάρα τήνδε κλοντὲς

Τοὶ ὄωε, σπλάγχνοις ἀπαθεῖς, ἐτέρωστέ βάλεατε,
Οὐχί π τοῖσι, καὶ ὑμῖν; καὶ ἐχί τι ταῦτα μελόντων;
Οἰμασιν ἀκλινέεσιν ἴδοιτέ, καὶ ἔυνόεοιτέ,
Εἰ τις ἐμὴ ὁδὴν ἄλλε τινὸς ἰσφαεῖζοι,
Ἦντιν' ἐγὼ δῶκα τοῖο θεῷ ἰότητι μόγησα;
Ἡματι τῷ λυγρῷ, ὅτε μοι ἔκπαυλα χολῶθη.

13 Οὐρανόθεν μοι ἀφῆκεν ἐς ἀστῆα γυβορόεν πῦρ,
Καὶ τὰ πρὸ χν' ἐδάμασσε φλογρὸς θεοδινεῖ ῥιπῇ.

Δίκτυα δ' ἔξεπέτασε πολύπλοκα ποσσὶν ἐμοῖσιν
Ἀμφιπειρωχυθεῖς ἵνα μήποτε φυκτὰ πέλων.
Ἄοτις ὑπὸ φέφασκ', ὥς χασάμενθ' ἐπλεμήχθην.
Δῶκεν ἔμ' οἰοπόλον, καὶ ἀμηχανέεσθ' ἀπ' ἧες
Φαινομένης, πρὸ παν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδωῖτα;

14 Δύσλοφθ' ἡμετέρων δέδετο ζυγὸς ἀμπλακιάων
Θεασείης παλάμῃσι, πλέκοντο δ' ἐκκυκλὸς ἐλικτῶς

Στρεψίματι

Rapuitq; , quotquot erant illi grata animo,
 Quæ affectabat valdè, & dulce eam tenuit desiderium:
 Nunc vidit enim, quod grave visu est, quòd pedibus profanis
 In templum à deo-structum impia introiit gens,
 Quæ, gravitèr imperàsti, ne introiret
 In congregationem tuam, chorum tuum in purum.

Totus crebrò in pectoribus ingemit populus;
 Jejuni & impasti multùm oberrârunt
 Victum quæritantes, & vitalem panem;
 Quæ desideribilia erant, & spectatu-digna dedere omnia,
 Aurum, argentum, thesauros multos, & bonos
 Pro victu, quo refocillent ægrè-spirantem animam:
 Intuere, omnium-Rex, & animo perpende tuo,
 Certè enim ego facta sum vilis, & despicabilis aliis.

Audite me, vos omnes, qui juxta hanc viam iter facitis,
 Qui oculos, visceribus non-affecti, aliò convertitis,
 Nihilne vobis cum istis? nihilne hæc curæ sunt?
 Oculis irretortis videte, & benè perpendite,
 Num aliquis alicujus alius dolori meo æquiparari possit,
 Quem ego potentis dei arbitrio perpeffa sum,
 Die illò exitioso, quando mihi vehementer succensuit.

Cælitùs mihi in ossa demisit membra-vorantem ignem,
 Et ea penitùs consumpsit flammæ a deo-incitato furore:
 Retia extendit dolosa pedibus meis
 Circum-circa fusa, ne quando sit effugium;
 Retrò me convertit, adeò ut recedens commotus sim;
 Reddidit me solitariam, & languentem ab aurorâ
 Elucescente, toto die ad solem occidentem.

Onerosum mearum ligatum est jugum transgressionum
 Divinis manibus, contextæ sunt in orbem tortili

Σπρέμματι, καὶ πλεκταὶ δεινῷ μοι ἐπιδέσμων ἀμφίς.
Κάρτ' ἐμὸν ευφέλινεν ἀνάκτιδα θυμὸν ἐνόρσας,
ἔκμ' αὖτις βασιλῆος παλάμης ἐπέτρεψε δαμῆναι,
"Οἷον ἐκ ἐγὼ οἶ' ἀνασάδην αὐτὸν ἐρύσῃ.

15 Πάντας ἐμὺς ἐπάτησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε

Ἀνέρας ἰφθίμους, κρατερὺς θ' ἥρωας, ὅσοι περ
Μεσώδ' ἰμεῦ ἐγένοντο ἐμὸν μενεδήϊον ἄλκαρ.
Δαδὸν ἀπέρεστον, πυκινὰς τ' ὀρόδωε φάλαγγας
Χαλκοδωρήκων τε, τελειοτάτων τε μαχητῶν,
Ἀνδροφόνω κολοσύντ' ἐμὺς στερηδὸν ἀλοιᾶν
Ἡϊθέες, ἥβης χαεῖσα τὸν ἀνδ' ἐχοντας.

Πάρθενον ὕψι μέδων, κέρων ἐτρέψισεν Ἰύδα,
"Ὡς περ ἐνὶ ληνῷ σαφυλὰς ὑποπερχαζέσας
Ἀμπελοερῆος ἔτειφεν, ὅτ' ἤλυθεν οἶνὰς ὀπώρη.

16 Τῶν ἔνεκ' ὀξύτατόν μοι ἐνδοθὶ πένδ' ὄρωρεν.

"Ὅμα' μὲν, ὀμῖα μὲν, ἱκμαλέοις κελάρυζε ρέεθροις,
Καὶ θαλερῶν θακρῶν ραθύμιγας ἀολλέας εἶβει,
"Ὅτ' ἰσχυρὸς ἔτ' ὅτον φίλον ἦτορ οἶον
Τέμον ἀναψύξειν σρωφόμενον ἀμφ' ὀδωῆσι,
Ἀποσπώσω τε κακῶν ἀγάγην, ἀνάπαυμά τε μόχθων
Ἀδύπικον πύλλοντα, ἐμὺ ἀπο νόσφι λιάδῃ
Τῆλε μάλ', ὥς εἰ παγχὺ λελασμέν' ἔσκεν ἐμῆο.
"Ὅρσ' ἀνὰ ἔντ' ἐμὰ τέκνα, φίλων μερδέντα τοκήων,
"Εχθρὸς ἐπεὶ νίκησε δαφνοῖν' κύδ' εἰ γαίῳ.

17 Ἐνθα καὶ ἐνθα φίλας Σιών' εὐχεῖρας ὀρέξεν,

"Ἄλλον ἔπ', εἴτ' ἄλλον, ποσὶ δεγμένῃ, εἴ τις ἀρήξῃ.
Πᾶς δ' ἔστι κινυρῇ ὀδωήφατον ἄρχας ἐ,
πρῶτον

Παρρασίῳ, ἢ καὶ πολυώδωον ἔξακίσαιτο.

"Ὡς ἐκέλευεν ἀναξ, τότε καὶ τετελεσμένον ἔσαι,

Cap. i. LAMENTATIONES.

Flexu, & textu collum meum circumierunt:

Robur meum discussit, imbecillum animum excitans,
Et me eorum Dominus manibus permisit subigendum,
A quibus non potis sum surgendo me liberare.

Omnes meos conculcavit pater hominumq; deorumq;
Viros fortes, & magnanimos Heroas, quotquot
In medio mei erant meum inexpugnabile præsidium;
Multitudinem infinitam, & densas concitavit phalagas
Æreis-loricis-armatorum, consummatissimorumq; bellatorum,
Ut homicidâ tumultu meos cumulatim comminuat
Juvenes, juventutis gratissimum florem habentes.
Virginem atq; regnans filiam conculcavit Judæ;
Sicuti in torculari uvas maturas

Vinitor conterit, quum adfuerit vinosus autumnus.

Propter hæc acerbissimus mihi intus excitatur luctus.
Oculus meus, oculus meus humidis defluit aquis,
Et floridarum lachrimarum guttas confertas stillat,
Quoniam solator ille, quem charum cor putabam
Meum refecturum exagitarum doloribus,
Oblivionemq; malorum adducturum, & requiem ab ærumnis
Suave quid alloquendo, a me seorsim separatur,
Procul valdè, ac si mei penitus oblitus esset.
Orphani sunt liberi mei, amicorum orbari parentum,
Inimicus quippe invaluit, cruentâ victoriâ exultans.
Huc, & illuc charas Sion suas manus extendit
Ad alium, deinde alium, expectans, si quis opem tulerit:
Adest verò nemo querulæ dolorem-perimens remedium ut
exhibeat

Consolationē, quæ vel multis-doloribus-presū levare possit.
Sic præcepit dominus, quod & perfectum erit:

Καὶ περ' Ἰακώβοιο πόλιν ἔκειξεν ἑφετμῶν,
 Ὅφρα μιν ἀντίβιθ' ἀεικυκλώσειεν ὁμιλῶ
 Φειξάμενοι ξίφεσίν τε, καὶ ἔγχεσιν ἀμοιγύοισι,
 Καὶ μάλα πυργηδὸν σφείας αὐτὲς ἀρτῶναντες.
 Τοῖά περ Ἰερσόλυμα μετὰ σφισιν εἶδε Ἰῆ),
 Ὅια γυνὴ ἦτ' ἐμμήνοισι παλάσσει' ἀπορρήϊς,
 Παμμιαρὴν, ῥυπαρὴν, τήνδε συγέσσι περ ἄλλοι,
 Τῇ δ' ὑποχωρήσαντες ἀπηνήναντο μυγῆναι.

18 Ὁρδότατ' ὅ, ταμῖνς τ' ἰθῶτατ' ἑωμομάων
 Ἐπετ' ἀναξ, τίεσκε δ' ὅπως ἀντάξιόν ἔστιν,
 Ὅου γ' ἐὼν ζωίικον, ὅς μοι ἐπέτειλεν, ἑφετμῶν,
 Δαιμονιῆς δ' ἀπίθουσα νόφ' ἑτερόφρονι βέλῃς.
 Κέλυτε μυεῖα φῦλα πολυπαρέων ἀνθρώπων,
 Ὅσας ἡελίς ἐφορᾷ τετρημβεροτ' αὐγῇ,
 Ἥ, ὅπ' ὅτ' ἀν' εἰρήσῃ περὶς ἑρανόδον ἀστερέοντα,
 Ἥ, ὅταν ἄψ' ὅπ' γαῖαν ἀπ' ἑρανόδον περὶ τράπη),
 Λάωσεται νωιτέρῳ ὀδυμῶν καὶ διαπέποντα.
 Ἥνιδε παρδενιχὸς ἡμᾶς ἀταλὰ φρονέουσας,
 Πρωθήσας τε νέες, οἱ μοι τράφεν, ἡδ' ἐγένοντο,
 Ἥγαγε καρτωτῆρ, πανελεύθερον ἡμᾶρ ἀπέρας,
 Ληϊδίς, πῶν ἀποδεν, καὶ πατείδ' αἶας.

19 Μακρὸν αὔουσα, φίλκς τ' ἐμέθεν κίχλησπον ἑρσῆς,
 Τοὶ δὲ φίλοι, ἀφιλοὶ, τοῖς δὲ σφισι θυμὸς ἀπτος,
 Κῆμε δόλοισι χακοῖσι παρήπαρον, ἄλλοπρόσαλλοι.
 Μυσιπόλκς ἄμ' ἐμεῖο, πολυτλήτκς τε γέροντας
 Ἐφθιμένοις λίπεν αἶμα φερέσβιον ἐν μελέσσι,
 Βληχεῖ τε γῆα λέλωτο, φίλη δ' ἐκ σώματ' ἐπῆη
 Ψυφὴ σφιν περὶ εἶας, ὡς ἄλλυδις ἄλλοι ἀλῶντο
 Ἀνέρας αὐτίζοντες ἀνα' πόλιν εἴπς ὀρέξῃ
 Πύρνον καὶ κοτύλῳ, ἵν' ἀναψύχοιτο φίλον κῆρ

Cap. I. LAMENTATIONES.

Ac de Jacobo hujusmodi firmavit jussum,
Ut eum hostilis circumcingat multitudo
Horrescentes gladiisq; , & hastis ancipitibus,
Et valdè turmatim sese instruentes :
Talis Hierosolyma inter eos reputatur,
Qualis mulier, quæ menstruis inquinatur profluviiis,
Pollutissima, sordida, a quâ abhorrent alii,
Et quâcum recedentes abnuerunt versari.

Rectissimus, dispensatorq; æquissimus justitiæ
Est dominus, puniit autem me uti par est;
Nêq; enim illius obtemperavi, quæ mihi injunxit, jussis,
Divinis autem refragata sum animo perverso consiliis.
Audite infinitæ gentes multò-disseminatorum hominum,
Quotquot solis aspicit jucunda claritas,
Seu, quando scandit cælum stellatum,
Seu, quando retrò in terram de cœlo defertur,
Percipite meum dolorem, & qualia passa sum;
Ecce virgines meas, tenera sapientes,
Puberésq; juvenes, qui mihi nutriti sunt, & nati,
Abduxit victor, liberrimum diem tollens,
Captivos, ab affinis procul, & patriâ terrâ.

Altè inclamavi, dilectosq; meos invocavi amatores,
Hi verò amici, non-amici, his verò animus erat perfidus,
Ac me dolis malis delusère, mutabiles.

Sacerdotes unà meos, & ærumnosos seniores
Consumpti deseruit spiritus vitalis in membris,
Debiliâq; membra soluta sunt, charâq; e corpore evolavit
Anima iis alata, dum alibi alii vagati sunt (cri
Viros mendicando-petentes per urbem, siquis fortè præbu-
Panem & potum, unde reficeretur charum cor eorum

Τειρόμενον λιμῷ, ὃς ἀτερπὴς γένεθ' ἱκάνεν.

20 Ὁυρανόθεν πανύστειας ἀναξ' οἰκήρων' ὅπα πλῆ,
 Θυμὸς γάρ μοι οἷζυροῖσι βαρύνετο μόχθοις,
 Καὶ βαρυπενδὲς ἄχθ' ὑπὸ πύκασι φρένας ἀμφὶ μελαίνας.
 Ἐντερά μοι τεπάρακτ', αἰδίνηροισι σπρόφειν
 Πάχεδα νοῖν βελέεσι πεπαρμένα, ἔδ' ἐμοὶ ἦτορ
 Ἐμπέδον, ἀλλ' ἀλαλύκτῃμαι, κραδίη δ' ἐμοὶ ἔξω
 Στήθεων ἐκδράωκη, ἐπεὶ ἠ' ἀλίτῃ μὲν ἦα,
 Φραδμοσώμῃς δ' ὀρδήσιν ἀνηκύεσσα θεαῖο.
 Νηλεὲς ἔξωθεν φθισίμβροτον ἄορ ἀμείρεθ',
 Ἐστὶ π' ἡ οἰκοὶ θάνατ' ὥς θυμοραϊσῆς.

21 Ἦκεθ', (δὴ γὰρ αἴωσι πολὺν χρόνον ὄσα,
 Ἀγχιέσθ' ἐκ κραδίης ὥς βυσσόθεν ἐξονάχησα,
 Καὶ ὑπὸ πάρφασις ὄβρι κατεωρήτῃρα μελειωνῶν.
 Ὅι μοι δυσμενέες, ἡ ἀνάνητοι ἄνδρες ἔασιν
 Ἀγγελίης ἐπύθοντο μελαινάων ὀδυράων
 (Ἀγγελίης λυγρῆς, ἢ μὴ ὠφέλλε γενέας,)
 Πασέων, ὥς μάλα πολλὸν οἷζόσασα μόγησα,
 Καὶ θυμὸς σφί τε τάρηο, ἡ ἐν στήθεσιν ἰάνθη
 Γηδοσώμοις, ὅπ' σῆσι, πατέρ, τὰ τελεείτο βελῆς.
 Ἀλλὰ ἰωπὲ συγχερὸν σφισι, μόρσιμον ἡμᾶς ἐπόρσεις,
 Ὅ, πῃ πάλαι ὑπὸνείσας, ἀπείλησάς τε ὤφραζεν,
 Τῷ οἱ κηδήσας, ὥς νῦν ἐμὲ κῆδ' ἱκάνει,
 Καὶ σφέας νοῖτέρη ἐσώροπ' αἴσα κηχίσει.
 Ὡς ἔθλω οἰοῖσι πόνος τ' ἔσθ' ἡ οἷζυς.
 Ἡμῖν, ἀλλὰ ποθ' ὥδε κακῶς ἡ ἔσθ' αὐτοῖς.

22 Τῶν πάντ' αἰσὺλα ἔργα θεῶν, διὰ τ' ἔρεξαν,
 Ὅς ἐφορᾷς πάντας, ἡ τίνυσσαι, ὅστις ἀμάρτη.
 Καὶ σφιν ἐπασεύσας ἴστω Νέμεσιν τε δακύν τε
 Τίσαι, ὅπως ἔμ' ἔτισας ἀπαδαλίησιν ἐμῇσι.

Afflictum fame, quæ in iucunda genua invaserat.

De coelo extendas rex misericordem oculum;
 Animus enim mihi calamitosis gravatur miseriis,
 Et luctuosus dolor obtexit mentes circum nigras;
 Intestina mihi turbantur, cruciantibus torminum
 Amarorum jaculis transfixa, neq; mihi cor
 Firmum, sed jactor, & cor meum extra
 Pectora exsilit, quandoquidem peccavi,
 Consiliisq; rectis, non-obtemperavi dei:
 Immitis foras hominum-interemptor gladius privar,
 Est & domi mors quasi animum-perdens.

Audierunt (ruebat quippe multa habens ora fama
 Nuncia) e corde quomodo infimè suspiravi,
 Et abest consolatio sopitrix curarum;
 Qui erga me malè-affecti, & hostes sunt
 Nuncium percipere atrorum dolorum
 (Nuncium triste, quod utinàm non fuisset factum)
 Omnium, quos valde ærumnas-patiens exantlavi,
 Et animus iis oblectatus est, & in pectoribus exhilaratus
 Lætis, quoniam tuis, pater, hæc perfecta sunt consiliis
 Quim verò aliquando invisam iis fatalem diem concitabis
 Quem olim præstituisti, & minatus es te producturum,
 In quo ii curis afficientur, quemadmodum nunc me cura i
 Et eos meo par fatum deprehender. (vad
 Ita quidem non solis labor erit & ærumna
 Nobis, sed aliquando sic malè etiam erit ii s.

Istorum oninia scelestæ opera intueri, qualia commiseri
 Qui intueris omnes, & plectis quicunque deliqueris:
 Et iis inferens parem ultionem suppliciumq;
 Punias, uti me puniisti ob iniquitates meas.

Πυκνὸς γῶσόνθ' ἔξιν ἐμὸς, καὶ θυμὸν ἔρωγα
Κεῖμ' ὀλιγοδρανέεσσι πολυκλαύσοισι μεβήματα.

Κ Ε Φ. β'.

- 1 Πῶς νεφέλῳ σκιάεσαν, ἰδ' ἐν τυπὰς ἤερα πολλῶ
Θυγάτει Ξιῶνθ' ὑπέρτατ' ἀμφικάλυφεν,
"Οκκα διορμίδη; πῶς ἐρανόθεν πεδίονδε
Κυδ' ἀμωμήτοι' Ἰσραήλοιο, καὶ αἴγλας
Ἀμβροσίας ῥίπασκεν ὑπέρτατα νέρτατα ποτῶν,
Ἡματι τῷ ὅτ' ἐπιζαφέλω ὠδυσσάτο θυμῷ;
"Ουδ' βαθυφραδέεσσιν ἐνὶ φρεσὶ θῆκε ποδοῖιν
Θρήνῳ εἰσὶν ὑπένερθε πεπηγότα, εἶλε δὲ λήθῃ.
- 2 Τῆνθ' Ἰακώβοιο ὁμῶ ἀνεβέβροχ' ὀλεθρῷ
Ἐυσταθείας κλισίας, αἶφνης, χαθ' ἐνυρὺ πετάσας,
"Ουδ' πῖς οἱ πέλε φειδῶ, ἀμείλιχ' οἰκτον ὀλεσεν.
Κράσας μὲ πύργων ἔρυσεν, καὶ ἔρειπεν ἐπάλξεις,
Στήλας τε προβλήτας ἐμόχλεεν, ἅσπερ Ἰῆδα
Ἐν γαίῃ θυγάτης θέτο ἐμμέναι ἔχματα πύργων·
Τάσδ' ἔρυ', αὐτοτάπων πύργων τ' αἰπεινὰ κάρηνα
Ἐσφελίξεν ἔραζε, κατέσρεψεν τε κατὰ κράς,
Ἡμθ' εἰοι δειμῖα χολὴ ποτὶ ῥινὶ κάρηνο.
- 3 Ἀμφοτέρων βασιλεῖαν ὁμῶς, βασιλεῖς τε βεβήλοιο.
Ῥιζόθεν ὀρμαθεῖς ἔτμηξεν ἀφειδέϊ χαλκῷ
Πᾶν κίρας Ἰσραήλοιο, βίλῳ, καὶ ἀγλαὸν ἔυχθ'.
Δεξιπερὶ μιν ἀνέσπασ', ἀλήχηταιραν ἀναγκῆς,
Ἡμθ' ἀνεβείσαντ' ἐχθροῖο πανορμὶ φάλαγγες.
Ὡς δ' ἀναμαρμαίει βαδὲ ἄγχεα δεσποδαῖες πῦρ
"Ουρεθ' ἀζαλέοιο, βαδεῖά τε καίε' ὕλην,
Πόντη τε κλονέων ἀνέμθ' φλόγα εἰλυφάζει.

Crebra námq; suspíria sunt mea, & animo ego
Jacco languens lamentabilibus curis.

CAP. I I.

Quomodo nube umbrosâ, & obvolútum caligine multâ
Filiam Sionis supremus obtexit,
Quandò irâ accensus est? quomodo de cœlo in terram
Decus irreprehensibilis Israelis, & splendores
Divinas deturbavit summa ima faciens,
Die illo quando vehementi succensuit iracundiâ?
Néq; profundis in mentibus posuit pedum
Scabellum suorum infrâ fixum, cepit autem eum oblivio?
Ille Jacobi unâ absorpsit ruinâ
Firma tentoria, inopinató hiatum vastum expandens,
Nec omninò pepercit; immitis misericordiam exuit:
Pinnas quidem turrium detraxit, & diruit propugnacula,
Pilâsq; prominentes submovit, quas Judæ
In terra filia posuerat, stabilimenta turrium,
Has convulsit; ipsissimarum turriumq; alta capita
Dejecit in terram, & subvertit funditûs,
Quando ei acris bilis super nares sedit.

Utrúmq; regem simul, & reges prophanavit.
Radicitûs iratus excidit crudeli ferro
Omne cornu Israelis, robur, & splendidum decus.
Dextram ipsius retraxit propulsatricem necessitatis,
Quando irruerunt hostis toto cum ineptu phalanges.
Quemadmodum autem grassatur in altis convallibus sævus
Montis aridi, profunda autem ardet sylvâ, (ignis
Ubíq; autem turbans ventus flammam convolvit:

Ὡς μὲν Θ' ἐράϊον χατ' Ἰακώβοιο ἐφῆπται.

4 Κυκλοτερές μάλα ῥεῖα βιδὸν βρατολαιρὸν ἔτεινεν

Ἄντα πτυσκόμεν Θ', κρυερῷ δέμας ἀντιπάλοιο,

Δεξιτέρῳ δ' ἔσθ' κεκορυθμένῃ αἶδοι χαλκῷ

Οἰάπερ ἀντίβι Θ' μεμαῶς ἐπ' ἄρῃ μάχης,

Καὶ ξυάπαντας ὅσοι περ ἐπύρατοι ἦν ὄρεσθ',

Θεωσιῆς χαίτεσσι διαπέφαντες ὀπῶπῃς,

Πέφνε δαφινὸς ἐὼν, τοὶ δ' ἀγχισηνοὶ ἐπιπῶν

Εἰνὶ Σιωνείῃς λυγραῖς κλισίῃσι δύγατ' Θ'.

Μῆνιν ἐλὼ πρῶχάσε πύρρ' δέμας αἰδομένοιο.

5 Ὡς δ' ἦ Θ' βασιλεὺς δ' ἦα μῆτις αὖτο ἔργα.

Δεινὸν ἀνερρῶϊ βῆσ' Ἰσραηλῖτις αὖ φύτλῳ,

Δεινὸν ἀνερρῶϊ βῆσ', ὅσα οἱ φείπυσσ' μέλαθρα

Χρύσεα, μαρμαίροντα τετάρχατο, σιγαλέοντα,

Καὶ ποῖχ' ὁ μὲν ἄλλων χαλοὶ, χαλαί τε μεσόδμαι,

Εἰλάτιναι τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες

Ἀκροπόλεις δ' ἀλάπαξαι, καὶ αἰπύδμητα κέρηναι

Ἠλιβάτων τειχέων, πυρμνὴ δ' ἀνεκρυμβαλίσσον

Ῥιζόθεν· ἐν δὲ δύγαται πολυθρήνοιο Ἰῆδα

Πένθ' Θ' αἰεὶ θαλερὸν, κλαυθμόν τ' ἀλλήκτον

ἀεξε.

6 Σκῆν' Θ' ἐδὸν χεῖρεσιν ἀναγκαίῃσι καθῆκε,

Καὶ βειραῖς, ὡς εἴπερ ἐϋδμήτον, πυκινόν τε

Ἐρκ' ἀμαδωῖαι, τὰ ὄρεσθ' ἐσεφάνωτο,

Αἰψα δ' ὅ λυμαντῆρες ὅλῳ ἐκέδασεν ἀλωῷ.

Τὰς δ' ἀρεάς, ὅτι τ' αἰὲν ὁμιλᾶσθ' ἠγαρέδου

Παυσιδίῃ τ' εἶωθε πάρος, κατέλυσε κατὰ κράτος,

Ὅς ἀνδρῶν ἀρεάς ἡμ' ἄλγει ἠδὲ καδίξει.

Σάββατα, μυσιπόλων τε φείκλυτα ἡμαθ' ἐορτῇ

Πᾶσιν, αἰσά τ' ἀπυσά τ' ἀνώνυμά θ', ἱεροσολύμοις

Θήκατο

Sic ira cœlestis contra Jacobum accensa est.

In orbem facilè admodùm arcum exitialem tetendit

Contrà collimans, terrifici instar adversarii,

Et dextrâ stetit armatus splendido ferro,

Velut hostis, promptus ad bellicum conflictum;

Et simul omnes, quotquot amabiles erant visu

Divinis gratiis excellentes vultus

Occidit cruentus; ii autem confertim eecidère

In Sionæ funestis tabernaculis filiæ:

Iracundiam suam profudit ignis instar ardentis

Quasi inimicus dominus inimica aggressus est opera;

Horribiliter absorbsit Israelis progeniem.

Horribiliter absorbsit, quotquot ei insignia palatia

Aurea, splendentia extructa sunt, admiranda,

Et parietes palatiorum pulchri, pulchræq; sedes,

Abiegnæq; trabes, & columnæ in altum erectæ;

Arces autem expugnavit, & excelsa capita

Sublimium mœniûm, funditûs autem subvertebantur

Radicitûs: in filiâ verò luctuosi Judæ

Luctum semper repullulantem, Lamentationémque continuam auxit.

Tabernaculum suum manibus inevitabilibus summovit,

Et violentis, ac si benè-structam, densâmq;

Sepem demoliretur, quâ hortus circumcingitur,

Statim autem vastatores toram dissipant vineam;

Concionésq; ubi semper unâ congregari

Et confertim solitum est antea, evertit funditûs,

Qui hominum conciones, aut solvit, aut statuit;

Sabbata, sacrarúmque insignes dies feriarum

Totis, incognitósq;, inauditósq;, anonymósq;, Hierosolymis

Reddidit,

- Θήκατο, ἥν δ' ἔδεις ἐμνήσαιο, ἔδ' ἐν ὀνείρω.
 Πάμπαν ὑποβλήτω βασιλῆς, ἀλόγων τε τέθεικται
 Ἴσα παθόντε κλυτὸν βασιλῆα, καὶ ἰερτελεσιώ.
 Ἀμφοτέρους ἀδείκνυε, καὶ ἐκέπ' τυλθὸν ἔποσε.
 7 Βωμόν ἀναΐνεθ' ἐόντες ἐόντα, καὶ ἔργον δ' ἱερῶν
 Καιομένων θυέων ὑποδύμιθ' ἵκετ' αὐτμῆ.
 Ἰερόν τε χρυσάωγες ἀπέσυγεν ᾧ ἔρι θυμῷ,
 Καὶ ἐχθρὸν πέλε κείνο ὁμῶς αἰδαο πύλῃσι.
 Μακρὰ περσεφείων, καὶ τείχεα κυδρὰ μελάρων
 Ἐχθρῷ ἐγρυάλιξεν, ἵν' οἱ ὑποχείρια ἔλθῃ.
 Ἀσβεσον δ' ἐνοπλῶ ἐρυμῇ τ' ἀλαλητὸν ὄρεθ',
 (Ὅθεν περ πάντων ἦεν ὁμῶς θρόθ, ἔδ' ἴα γῆρυς)
 Ἐν θείοις μαγάρσιον ὅπως μέγα κατχαλῶσιν,
 Εὐφήμοις ἐπέεσι, καὶ ἀσβέσοις ἀλαλαγμοῖς
 Ἰερότελεστέμενοι, ὅθ' ἐόρπον εἶδε ἡμαρ.
 8 Ἀσεμφείως ἔκεινε, νόον τ' ἡρτωίατο βυλῶ,
 Τείχεα, ῥηϊδίῳ χειρὸς δοδονημένα παλμῷ
 Καππεσίην δέμεν, ὅσα κόρη δέδμητο Σιῶνθ'
 Τψιλά, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, ἔρμα πόληθ'.
 Μέζον ἔτεινε ἐὸν λαορτόρον, ἔδ' ἔπ' ἐπ' ἐρῶν
 Παύπατο, ἔδ' ἔτι πω ὀλοφύρετο ἀλκιμος εἶθ'.
 Τάφρθ' πῶς ἔχρῃσμε τετυγμένθ', ἔδ' ἐτι τεῖχθ',
 Ἀμφοτέρω μύεοντο, κατὰρρέυσαν τε καὶ ἀκρης.
 9 Κεύθεσι νερτείοισι, τόσον χάνεν, ἐρυεῖα χθὼν
 Τυμβοχόρησε πύλας, ταὶ δ' ἡμαυρῶντο κατὰκρας.
 Ἐξόλεσεν, καὶ ῥεῖα μάλα ζωέαξεν ὄχλῳ
 Χαλκεῖς, μεγάλας, σερεὸν δ' οἱ ἔρησιμα πυλάων.
 Ἀντίθεοί μιν ἀνακτες ἀειπεπέες τε μέδοντες
 Ἀλλοδαπῶν σφαρῶντο καὶ ἄσσα καὶ χτ' δῆμον.
 10 Θυγάτερες Σιῶνθ' αἰετέες, ἡδὲ μέδοντες

Reddidit, eorūq; haud quiquā meminit, ne in sōnio quidē,
Omnino rejiculos, & in nullā ratione habuit Rex
Æqua patientes inclytum principem, & sacerdotem,
Utrōsq; despiciatus est, nec ampliūs tātillū in honore habuit.

Aram repudiavit, suam quantumvis, & ad cœlum latum
Crematorum sacrificiorum invisus pervenit odor,
Templūq; auro-splendidum abominatus est suo in animo,
Et invisum est illud æquē ac inferni portæ,
Longa circumcinctorum, & mœnia gloriosa palatiorum;
Inimico tradidit, ut in ejus potestatem redigantur:
Immensum strepitum, latāmq; acclamationem excitarunt,
(Néq; omnium unus erat sonus, nec una vox)
In dei templo, ficuti valdè exultant
Benè-precantibus verbis, & continuis jubilis
Sacra perficientes, quando festus elucescit dies.

Firmiter statuit, & in animo struxit consilium,
Muros, facili manūs conquassatos agitatione
Præcipites dare, qui virgini extructi sunt Sionis
Editi, palis muniti, columen civitatis.
Mensuram extendit suam destructoriam, nec adhuc devastare
Desiit, nec adhuc de suo remisit robore;
Agger itaq; non profuit extructus, néq; murus,
Utrāq; lamentata sunt, & collapsa a summitate.

In penetralibus infernis, adeò dehiscebat. lata terra
Tumulavit portas, eaq; evanescere funditus.
Destruxit, & facili valdè confregit vestes
Æreos magnos, firmum huic stabilimentum portarum.
Angusti ejus reges, & præcellentes principes
Extraneorum versantur per urbes, & per populum.
Filix Sionis optimates, & seniores

- Ἐβλεποντες πάντες ἔραζον, ἀλλὴ δ' ἐγένοντο σιωπῇ,
 Χεῖλεα σιγῇ καὶ σὺν ἀλυκοπέδῃσιν ἔχοντες·
 Ἀμφοτέρῃς μὲν χερσὶ κόνιν φιλόδρμον ἐλόντες
 Κακχεφαλῆς χόδαντο, καλῶ τ' ἤχων ὀπωπῶν,
 Καὶ σάκκῳ ζώννῳτο σφῆι χερσὶ καὶ ῥάκι' ἔσαν
 Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα χαπνῶ.
 Καὶ ταῖ περδενικαὶ Σολυμίπδες εἰς πεδίονδε
 Κεθάλ' ἐνισκήθησ', ὁδῶνσι βαρδύμενα πυκνῆς,
 Ὡς ὅτε μὲν ἔξελιπον, χερσὶ δὲ θ' ἔσθ' ὄφρυσιν ἀρκεν
 Δάκρυα γαλεμέως αἰεὶ καὶ δερμὰ χέοντε,
 Ἐντερ' ἐμεῦ τετάρτακτο, χάμαι χύτο ζώπκον ἤπαρ,
 Ὅττι κόρην μεῦ λαῶν ὀλέδρε πείρατ' ἐφῆπται,
 Ὅττι μινυαδάδιοι παῖδες, καὶ νήπα τέκνα,
 Τοῖς αὖτως μαςὸν πτῦθαι ἀγάλακτον ἐπέθον,
 Θυμὸν ἀποψύχουσιν ἐνὶ λαύρῃσι πόληθ·
 Τοιὸν ἔπειθ' πολυμεμφές ἐης μάμμησιν ἔφησαν,
 Πῦ σῖτος; πῦ δινθ'; ἵνα πλησαίμεθα θυμὸν,
 Ὅφρα φερέζων λίπεν ἄδμα, καὶ ἤειπον, διον
 Πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὁδῶξ κατέμαρπτον ἄρεσιν
 Ὡκυμόροις βελέεσι πεπαρμένοι, εἰνὶ πόλινθ
 Μέσσησι λαύρῃσι, καὶ ὑρυχέουσιν ἀγύης·
 Εἰπέ, τί μαρτύειον φερέεσι μί μοι; εἰπέ, τί τοῖδε
 Δύσμορθ' αἰνομόρων Σολύμων παῖς, ἅντα ἐτίξω;
 Εἰπέ, τί μοι αὖτως ἰσαίτατον ἀμφαδὰ φαίλω;
 Δυσυχαῶν ἀνάπαυμα τέων δελκθήειον ἐθ',
 Παρδενικὴ δύνατ' πολυμοχθοτάτοιο Σιδῶνθ;
 Ὡς ἀχανές γὰρ ῥῆγμα τέον, καὶ ἀδέσφατόν ὄσιν,
 Ὡς οἷα πολυφλοίσβοιο βαθυρρέεος ὠκεανοῖο;
 Τίς σέθεν ἀλδήσει, ὁδῶν ἡφατα φάρμακα πείων;
 Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ, πάντων ἀντάξειθ' ἄλλων.

Assident omnes humi, & mari facti sunt silentio
Labra raciturnitatis vinculis astringentes;
Utrisque manibus pulverem luctus-amantem arripientes
Super capita fuderunt, pulchrâmq; dehonestarunt faciem,
Et cilicio cincti sunt circa corpus, & panniculos induerunt
Laceros, fordidos, malo conspurcatos fumo;
Etiam virgines Hierosolymitanæ in terram
Capita inclinant, doloribus degravata crebris.

Oculi mei defecere, propèq; sub superciliis tabuere
Lachrymas indefinenter usq; calidas diffundendo,
Intestina mea conturbantur, humi effusum est vitale jecur,
Quoniam filiam mei populi extrema cladesprehendit;
Quoniam brevis-avi pueri, & infantuli,
Quibus-frustrâ mammam nutrices lacte-carentem exserunt,
Animam exspirant, in vicis civitatis.

Tale a: verbum lugubre suis matribus edunt,
Ubînam frumentum, ubînam vinum est? ut saturemur animo,
Dum vitalis deficit spiritus, & succubuere, qualiter
Proni in pulvere mordicè corripuerunt solum,
Subitam-mortem-asserentibus telis transfossi, in urbis
Mediis vicis, & spaciosis plateis.

Dic, quodnam testimonium proferam tibi? quodnam tibi
Infelix infeliciû Solymorum filia, coram assimilabo?
Dic, quid tibi itidem simillimum palam dixerim?
Ut sit miseriarum solamini tuarum demulcendi vim habenti,
O virgo, filia ærummosissimæ Sionis?
Quàm vasta enim ruptura tua, ac immensa est,
Quasi multifoni, profundi oceani;
Ecquis tibi medebitur dolorem-lenientia pharmaca asper-
Medicus enim vir, omnium insiar aliorum erit. (gens?
Mendacia,

- 14 Ψάδεα, καὶ λήρες μάντης στο' ἡερόλεξαι
 3 Εἰδον, ἀνήγγειλάν τε πλανώμενοι ἡδὲ πλανῶντες,
 4 Ἀλλὰ χακοὶ ἐ πώπο τέ τοι τὸ ἐτήτυμον εἶπαν,
 5 Οὐδὲ τείν κατέδειξαν ἀειφραδές, ὅφρ' εὖ εἶδης
 6 Πῶς παρέβης τίδ' ἔρεξας, ὅπερ τ' ἄρρεκτον ἀμεινόν.
 7 Ἐκ δηϊῶν ῥυαδεῖσά τ' ἐλάδερον ἡμᾶς ἐπαύρης,
 8 Ψάδεα ὃ χεῖρ, καὶ ἐνώπον ἄλλο, καὶ ἄλλο
 9 Φάντο μετασασέως ἐκ αἵπον αἵπον εἶ).
 15 Παντοδαποὶ, ὅσοι περ ὁδὸν παρ' ἔχκοι παρείω
 1 Χερσὶν ἐπικροτέσ' ἐπ' οἷζύι καγχαλόωντες.
 2 Ὅξυπι ποπ πυλίαζον, ἰδ' εἰς Σολυμίτιδα κέρην
 3 Σφωῖτερον κινῆσι χάρη, καὶ ὕβειν ἔχοντες
 4 Τοιαῦτε κερτομέεσκον ἀνειδίοις ἐπέεσσιν.
 5 Ὡ πόποι· ἡ μέγα θάυμα ἐν ὀφθαλμοῖσι ὀρῶμεν,
 6 Ἀρ' αὐτῇ πόλις ἦδε πέλη; ἄρ' ἀτρεκέες ἦδε,
 7 Τλῶ ἀνέρες καλέεσσι, καλῇ κλείοντες ἀοιδῇ,
 8 Ἀγλαῖῶν θαλερῶν, χάλειτος δὲ τε σέμμα τελεῖται,
 9 Πᾶσιν ὅπι χυθονίοισι βροτοῖς μέγα χάσμα, καὶ εὐχ^Θ
 16 Ὅι τε τείν πένεσσι κατ' ὀρένας ἔχδεα λυγρὰ
 1 Ἡ νοῖξαν κατ' σέυ σόματ' ἀκριτόμυδα, καὶ ἀντλῶ
 2 Συειγμὸν, καὶ φεικτὸν ὁδαξ ὅπῃ βρυγμὸν ὄρεσαν,
 3 Τοῖα ὃ κομπάζουσιν ὑπέρβιον εὐχετόωντες,
 4 Νῦν κατὰ μιν πόμεν, καὶ πᾶσα βυθίζετ' ὀλέθρῳ,
 5 Οὐδ' ἔτ' ἂν ἐρανομικῆς ἀναστήσει χάρηνον.
 6 Ἡλυθεκ ἀσφαλέως, πολὺ δακτον ἐλήλυθεν ἡμᾶς,
 7 Ὁ περ δεδεγμένοι ἐσμέν, ἰδὲ περτιόωτο θυμὸς,
 8 Εὐρομεν, ὀφθαλμοῖσι κατείδομεν ἡμετέροισιν.
 17 Ἐξετέλεωσεν ἀναξ, ἅπερ ἐν φρεσὶ μηχανάατο,
 1 Καὶ ζαδῆς ἀνυσίς νῦν ὕσατον ἐπλετο ὁμφῆς,
 2 Ἦντε πάλαι δέσποιν ἐν ὠρυγίῃσι γενέθλης.

Mendacia, ac nugas vates tui vaniloqui
 Viderunt, ac prædicarunt decepti, ac decipientes,
 At mali nunquam tibi verum dixere
 Neq; tibi commonstrarunt apertè, ut benè scires
 Quomodo transgressa eras, quod feceras, quod infectū melius,
 Utq; ex inimicorum manibus erepta libero die fruereris;
 Mendacia verò vaticinati sunt, & publicè aliam, & aliam
 Affirmarunt transmigrationis causam non causam fuisse.

Omnigeni, quotquot juxta viam iter faciunt
 Manus plaudunt super miseriam tuam exultantes;
 Acutè sibilant, & ad Solymitidem virginem
 Suum movent caput, & contumeliam habentes
 Sic ludificant probrosis verbis,
 Papæ! certe magnum miraculum oculis videmus,
 Nunquid hæc civitas illa est? nunquid reverà illa,
 Quam viri appellant, pulchrâ celebrantes famâ,
 Splendorum florentium, & gratiæ coronam perfectæ,
 Terrestribus omne genus mortalibus gaudiū, & exultationē?

Qui tibi concoquunt animo odia exitiosa
 Aperuerunt contra te ora loquacia, & contrà (tarunt,
 Sibilum & horribilem dentes comprimendo stridorem inci-
 Talia autem jactabundè efferunt supra-modum gloriantes,
 Jam eam absorbuimus, & tota demergitur exitio,
 Nec amplius sublime exerere possit caput:
 Venit haud dubiè, desideratissimus venit dies,
 Quem antè-expectavimus, & præsagiiit animus noster,
 Invenimus, oculis vidimus eum nostris.

Perfecit Dominus, quæ in animo machinatus est,
 Et divini effectio nunc demum est verbi,
 Quod olim prædixit in priscis generationibus;

Κάββαλεν ἐκ βάθρων, καὶ ἡ περιδυσμένη ἦε.
καὶ σε θριάμβουζ νίκη κεχαρηότες ἔχροι,
Δυσμενέων τε τεῶν χέρας ὄβειμον ὑψόσ' ἀέρει
Ἵψιμέδοντες ἐκιντ', ἐκ γὰρ μιν πάντα πέλον'.
18

Σφωίτερον βοάσκει κίαρ πρὸς ποιμένα κόσμου
Τεῖχος θυγάτερος δεικνύτοιο Σιώνος.
Δάκρυά τοι, νύκτας τε, καὶ ἡμέρας, πυκνὰ ῥέωσιν,
Ὡς ὅτε χεῖμαρρ' ὅποι μὸς κατ' ὄρεσφιν ἐπὶ ῥέει
Ἐἰς μισγάγκειαν συμβάλλων ὄβειμον ὕδωρ,
Κρένων ἐν μεγάλων, κοιλῆς ἐντοδε χαράδρης.
Μήτε τί τοι ἄμπαυμα χαιρίζο, μηδ' ἡβαιὸν,
Μήτε κόρη φαέων λήξαιτο ποτ' ἀλλὰ δακρύσαι
Ἄϊεν ὁμῶς, δακρύων τε πάρησί τοι ἔδ' ἰ' ἐρωή.

19 Ὅροσο, καὶ μέγ' αὖσον ἀπὸ νυκτὸς ἀμολγῶ,
Δεῦρ' ἄγε, καὶ πρῶτη φυλακῶν τεδὸν ἔκχεον ἦτορ
Παγκρατέος περὶ παρὶδε θεῶν, ὡς νήχυτον ὕδωρ.
Χεῖρας ἀναχόμενος γενάζο, μή τοι ἀμερδῇ
Ἀϊῶνός φίλα τέκνα ποδηνῆς, νήπια τέκνα,
Ἄψα λίπε ψυχὴ, καὶ ὁδὰξ ἔλεν ἄσπετον ἔδρας
Ἀκροτάτη κορυφῇ λαυρῶν εἰπόντα περὶ πασέων,
Ὅττι πότε σὺν τε λίω τόσον ἀμμορά' ἐστ,
Πανδαμάτωρ δέ τε λιμὸς ἀτερπὴς γέναθ' ἰχθυή.

20 Δέρκεο, παμβασίλει, πανεπίσκοπον ὄμμα τιταίνων,
Φράζο δ' ἐν θυμῷ, τί νιν τήνδ' ἐπὶ πηλας οἴζω.
Ἄρε γέ θηλυτερά νειοθηλέα καρπὸν ἔδον
Γαστρός ἥης; ἄρα βρέφεια σπιδαμαῖά περ ὄντα,
Νηδύος ὠμοτόκε βλαστήματα ἡλιτόμυνα;
Ἄρ' ἰσθῶς, καὶ μάντις, ὁμῇ πεπρωμένω αἴσῃ,
Οἰκτερὰ πεφύσεδον μετ' ἀνάκτορον αἰμοφόρου κλον,
Ἰεὲ μετ' ἀθανάτου, καὶ ἀκηρασίης πάρα βωμέης;

Συμφύρ-

Deturbavit funditus, neq; pepercit:

Ac tibi triumpharunt, victoriâ gavissi hostes,

Inimicorûmq; tuorum cornu robustum exaltatum est

Altè-imperantis voluntate, ab eo enim omnia manant.

Suum clamavit cor ad moderatorem mundi:

O mure filiaë captivæ Sionis!

Lachrymæ tibi, noctesq; ac dies, crebræ fluant;

Sicut quando torrens fluvius de montibus fluit

In convallem conferens impetuosam aquam,

Canalibus e magnis, concavum intra alveum.

Neq; tibi requiem indulgeas, ne tantillum,

Néq; pupilla oculorum cesset unquam, sed lachrymare

Eodem modo semper, nec à lachrymis ulla sit tibi cessatio.

Exsurge, altè quôq; vociferare insomni nocte intempestâ;
Age vel primâ vigiliâ tuum effunde cor,

Onnipotenti coram deo, veluti fluidam aquam:

Sublevatis manibus adores, ne tibi priventur

Vitâ chari liberi desiderabili, liberi infantes

Quorû deficit anima, & mordicûs arripuere immensum solâ

Summo fastigio platearum collapsa omnium,

Quia potûs, ac victûs valdè adeo destituti sunt,

Ac omnia domans fames injucunda genua invadit

Intuere, omnium-rex, omniscium oculum extendens,

Perpendeq; in animo, cuinam hanc intulisti miseriam:

Nunquid fæminæ recens-floridum fructum comedent

Ventris sui? nunquid infantulos vel unius-spithamæ

Ventris abortientis fœtus immaturos?

Nunquid sacerdos, & vates, uno destinati færo,

Miserandè occidentur in templo sanguine-polluto,

Sacra inter immortalis, & puras apud aras?

- 21 Συμφύρδ' ἄταλοι παῖδες πηλοὶ τε γέροντες
 Λαλαλέησι χάμαι κέατ' ἐφ' ὄνῳ, εἰνὶ πλατείαις
 Κηδείης ἀπάτρθεν, ὃ μ' ἔχας ὄσι' θανόντων.
 Καὶ ταὶ νωῖτεραι κῆραι, θαλεροὶ τ' αἰζήνοι
 Ἰφι δάμιν ξιφέεωσι, λίπον δ' ἀδρότητα, καὶ ἤβλω;
 Ἥματι λαλαλέης σέο μῆνι Θ' ἔξενδείσας,
 Κάκτανες ὡς ἄμωτον, καὶ ἔπης ἐγίγνετο φειδῶ.
 22 Ἥχερέδεσκες ἐμεῖο πέειξ' ἐμὲ κυκλόσε τάρβῃ
 Καὶ ὅπῃ δείματι δείμα κυλίνδετο, ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ,
 Ὡς ἀνδρῶν ἀνάειθιμ' ὁμιλ' ἔπηνίκ' ἐορτῆς
 Μυσιπόλοις τελετῇσι πεισεφές εἶδε' ἡμάρ,
 Πασυδίῃ θείας ἀγήμεν ἀεὺδ' οἱ θυηλάς,
 Ὡς ἐκ ἐκφυγέιν, ἐδ' ἔυσοι ἀνδρα λελεῖφθαι
 Θέσφατον ἴω, πάντας ᾗ κίχεν πανδήμι' ἄτη,
 Καὶ ὁμαδὸν δέδμλωτο λινῶ θανάτοιο πανάγρῳ
 Ἥματι τῷ, ὅτ' ἔχεσκε χίλ' ἑοσμήτορα πάντων.
 Ὅς ἐνὶ σπαρτανίοις ἐπύλιζα πόχ' ἔς ἀπτήλα,
 Εὐκλειῶς τ' ἔδρεφα, φύθ' ὡς ἐνὶ γενῶ ἀλωῆς,
 Τὸς, ᾧ, ᾧ, κατόλεωσεν ἐμεῖο φιλαίματ' ἐχθρὸς.

Κ Ε Φ. γ'.

1. **Η** μ' ἔγνωα πέλεσπον ἀνῆρ, ὃδε δύσμορ' ἀνῆρ,
 Ὅσε δύνῃς σιωόπωπε, πεπείρηταί τε βαρείας,
 Φειχάλεη ζαδέοιο χέλε μάστιγι δαμαδεῖς.
 2 Ἀμφοτέρησί με χερσὶν ἐλὼν εἰς νύκτ' ἐρεβεννίῳ,
 Καὶ ζόφον ἠερέεντα παρήγαγ' ἐπ' ἐσφόως δέ.
 3 Ἀντήαμ' νημερτὲς ἀμειδέα πρέψεν ὀπωπῶ,
 Ραβδόρ' ἑπ' ἐπ' ἐπ' ἐμὲ πρὸ χεῖρα παρῆμαρ.

Promiscuè tenelli pueri, caniq; senes
 Funestis humi jacent in cæde in plateis,
 Funeratione absq; , qui est honor quidem mortuorum;
 Tum meæ virgines, cum vegeti juvenes.
 Violenter domiti sunt gladio, relictis viribus & ætate :
 Die gravis tuæ iracundiæ occidisti,
 Interemisti inexplebiliter, nec pepercisti prorsus.

Convenisti meos circa me undique terrores,
 Et super terrorem terror volvebatur, alius super alium,
 Quemadmodum virorū innumera multitudo , quando festus
 Sacris ceremoniis redimitus effulget dies,
 Turmatim divina afferre festinant sacrificia,
 Adeò ut nec effugere, nec salvum virum superstitem esse
 Fatale esset, omnes autem affecutum est publicum damnum,
 Et simul domiti erant laqueo mortis universali,
 Die illo, quando tenuit ira moderatorem omnium:
 Quos in fasciis involvi aliquando, quos delicatulè educavi,
 Honorificèq; nutriti, plantas perinde ac, in fertili solo,
 Illos, heu! heu! consumpsit meus sanguinolentus hostis.

CAP. III.

Certè quidem ego sum vir, ille infelix vir,
 Qui miseriam vidit, & expertus est gravem,
 Horribili divinæ iræ flagello domitus.

Ambabus manibus meprehendens in noctem obscuram,
 Et tenebras caliginosas abduxit, non in lucem.

Adversus me revera tetricam vertit faciem,
 Virgâq; armatus vertit contra me manum toto die.

- 4 Σάρα τε, καὶ χροῖα μὲν ἀμφὶ φθιμένοισι μέλει
 Σίφλωσε ῥυτίδεσσιν ἀνικλήσει, καὶ αὐτὰς
 Γῆρας ἀτερπὲς ἔμαρψε, χάρις δ' ἀπὸ πᾶσα μαρμαίρει.
 Σὺν τὲ μὲν ὅς τ' ἄρα ξεῖε διαμπερές ἐν χροῖς ἀρμῶ.
- 5 Ἀμφιχύτης πυργηδὸν ἐμεῦ κατ' ἔδμεν ἐπάλξεις,
 Καὶ πάντα κύκλωσε χολῇ, ὠδισί τε πικρῆς.
- 6 Ἴζέ μ' αἶσον ἄπυσον ἐν ἐνδομύχρισιν ἐδέδλοισ,
 Ἦν' ὅπιν νύξ ὀλοή τέταρτον, καὶ τάρταρον ἀμφίς,
 Καὶ οὐκ ἠερέεσσα, κακὴ τ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς,
 Ὡς ἀμνηνὰ κέρηνα πάλαι κατατεθνηώτων,
 Ἀπὸ δόμοις δνοφερῶσιν ἐκεῦθετο φωλάδι σιγῇ.
- 7 Ἀμφίς ἐμ' ἐρχατόωσε, καὶ ἔκ' ἔτι φυκτὰ πέλοντον.
 Νωίτερον σιγῇ ἀφόρητον ἐπ' ἀχθὸν ἔδθηκε,
 Χαλκοβαρὴς περ' ἄλυσις ἐμὲ βέλτεσκε χαμόντα.
- 8 Ὅππῃ μ' ἐμὲ γ' αὖσα, βοήντ' ἀνέπεμψε βοήσας
 Σώπτονον ἡμετέρων αὐδ' ἡν ἀπέφραξε λιτάων.
- 9 Οὐδὲν ἐμὲν ξενοῖσι λίδοις φεικκοδόμησε,
 Καὶ ἐμὲ ἰδυπόρε πεδάα, καὶ ἔδθηκε κελεύθερ,
 Καὶ ἀπὸ ἵχνεα πλάγξε παρὲξ ὁδῶ ἐνρυχέριο.
- 10 Τοῖσ' ἐμοί τις ὑπὸν ἔδθηκε, οἷον τις ὀρεσιᾶς Ἄρκτος,
 Ἄρκτος ἐνεδρῶσα, φίλον ποτὶδεγμένη ἔλωρ,
 Ἰεμένη μᾶλλον χροῖς ἀμμεναι ἀνδρομέοιο.
 Ὅπποῖσ' τε λέων ταυροκτόντος, ἀλλὰ πεποιθώς,
 Ὅς λοχῶν καὶ κόλποισιν ἐν ἐνδομύχρισιν,
 Ἦ ἔλαφον μείνας κερῶν, ἢ ἀχρὶον αἶμα.
- 11 Ἀτραπτὺς σκολίηνεν ἐμὰς, ὥσπερ φέτε τρωσές,
 Καὶ ρεθῶν σιωεωχμὸν ἐμὲν κατέλυσε βίηφι
 Τειχάδε τε, καὶ τετραχάδε κατέδρυφεν ἐλκυσάων.
 Ἦμετέρως σφέλιξε φίλος, οἷός τε λείλειμμα.
- 12 Κυκλωτέρως δ' ἀντικρὺς ἐμεῦ μέγα τόξον ἔτεινε,

Carnemq; , ac cutem meam circa labefacta membra
Deformavit rugis indecoris, & eas
Senectus injucunda deprehendit, gratiaq; emarcuit omnis:
Meaq; ossa confregit penitus in corporis compage.

Terrâ-aggestâ-munita turritim extruxit contra me pro-
Et undiquaq; circumiit felle, & dolorib. amaris (pugnacula,
Posuit me incognitum, inauditum, in abditis locis,
Ubi nox exitiosa panditur, & tartarus circum
Et umbra caliginosa, malâq; percurrit obscuritas,
Sicut evanida capita olim defunctorum,
Quæ domibus tenebricosis abduntur in condito silentio.

Circumsepiit me, & non amplius effugium est:
Nostræ catenæ intolerabilem molem addidit,
Æréq; gravatum vinculum degravavit me laborantem.

Quando magnâ voce clamavi, & altè vociferatus sum,
Contentam mearum vocem excludit precum.

Viam meam politis lapidibus circumvallavit,
Et mihi rectum obstruxit, ac impedivit iter,
Et vestigia abduxit extra viam latam.

Talis mihi exstitit, qualis montana urſa,
Urſa insidians, gratam expectans prædam,
Cupiens valdè corpore satiari humano;
Qualisq; leo bovicida, robore fretus,
Qui insidians jacet in recessibus abditis,
Aut cervum manens cornutum, aut aggressum caprum.

Semitas obliquavit meas, & errare fecit pedes,
Atq; membrorum compagem meorum dissolvit violenter,
In tresq; partes, ac quatuor discerpſit trahens:
Nostros dissipavit amicos, solitarius autem relinquer.

In orbem contra me magnum arcum retendit,

- Καὶ σκοπὸν δια κάτοπτον ἐμὲ σήλωσαι, δέχεται
 Βλήματ' ἐχθρὴν ἔντα πνευγλάχνηΘ οἷς.
- 13 Ἰφίτ' ἀκόντισ' ἔης βέλεα σονόντα φάρεττης,
 Ἐπῆατο, ἔδ' ἐφάμαρθ', ἥ γδ' ὡς καίειόν ὄσιν,
 Ἐν νεφερίσιν ἐμοῖσι πάγη, καὶ ἔλασσε διαφρῶ.
- 14 Πᾶσιν ἐμοῖς λαοῖσιν ἐγὼ πωδασμὸς ἐπύχθην,
 Καὶ ἐμὴν ἐμπαλῖσσι πάρος τοῖω περ ἔοντι.
 Τερπομένοις ἡμᾶρ φρῶπαν ἄσμα γελόϊόν εἰμι.
- 15 Πικροσώης πίμπλησεν ἐμεῦ φρένας ἥλιδα πολλῆς.
 Ζωροπολεῖν μοι ἄερ' ἀψίνδιον, ἐκμέδυσον ᾧ
 Χανδρὸν ἔλων, ὥσεί τε κέρη βεβαρηότες οἶνω.
- 16 Ἐκ ψήφοις κερναῖσιν ἐμὲς ἐτίναξεν ὀδόντας.
 Ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς αποδίῃ μ' εἴλισσε μελαίνῃ.
- 17 Καὶ ψυχῷ μὲ ἐκὸς ἐκὸς εἶραδες ἡμεροέσης
 Εἰρήνης ἀπάνδρε, καὶ ἀκλονίτοιο γαλήνης,
 Ἄυξε δ' ἀρειμανέων δορύβων ἔς κύματα βάλλες.
 Εἰσάπαν δ' τυχίης, καὶ ἑάων εἰλέ με λήθη
 Ληθεδανῇ, οἷων ὀνάνην θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ,
 Ὡς ἂν τίς με βροτῶν ἐπιδερχόμενΘ μακαρίζοι,
 Τῶν λαδόμην, ἔδεν τ' ἀγνωστότερόν τί μοι ἄλλο.
- 18 Τοῖον ἐπ'Θ λιπόδυμΘ ἐμὸν πρότι θυμὸν ἔλεξα.
 Ὡ μοι ἐγὼ δειλός! Τίς μοι ἐπ'τάρροδΘ εἴη;
 Κάρε'Θ ἐμὸν, καὶ ἐμὴ ἀπὸ Κυεῖς ἔλπις ὀλωλε.
- 19 Μνήσατο, καὶ μόχθοιο μελαινάων τ' ὀδωϊάν
 Πασέων, ἃς ἐμόγησα πολύτλας νωλεμές αἰεὶ,
 Μνήσατο πάλκεδαν' ἀψίνδις, ἥ δὲ χόλοιο,
 Ὅσον ἀναξ πίνειν ἐκύχα, ὡς δύσχυμον οἶνον
 Ὡς ἔπον, καὶ φρῶτον ἀμείβετο ἔρκΘ ὀδόντων,
 Μνήσατό μὲ ψυχῇ, καὶ οἱ καταδύμα' ὄσιν,
 Ἄυτῷ τε σήδεσιν ἐνὶ χθαμαλοῖσι κατῆκεν,

Et metam quasi conspicuam me posuit, ut reciperem
Ictus venenosos igniferi jaculi.

(retrax;

Magnâ quoq; vi ejaculatus est sagittas suspiriosas suæ pha-
Evolarunt, neq; aberrarunt, ubi enim quasi fatale est,
Renibus meis infixæ sunt, & penetrarunt prorsus.

Toti meo populo ego ludibrio factus sum,
Ac me derident, ut ut prius talis exstiterim:
Sese-oblestantibus toto die canticum jocosum fio.

Amaritudine replevit; animam meam abundanter multâ:
Ad bibendum-meracius obtulit mihi absinthium, inebriatus
Large sumens, sicut caput percussî vino.

(a. sum

Calculis asperis meos excussit dentes:
Ad pedes a capite cinere me involvit atro.

Ac animam meam procul procul amolitus es gratâ
A pace, & imperturbatâ tranquillitate,
Contrâq; bellicosorum turbamentorum in fluctus injecisti:
Infimul felicitatis, ac bonorum cepit me oblivio
Lethæa, qualibus fruitus sum deliciis in multis
Adeò ut quisquam me mortalium intuitus beatum prædica-
Illorum oblitus sum, nihilq, mihi ignotius aliud.

(visset,

Hujusmodi verbum animo-despondens meum ad animum
Hei mihi misero! quis mihi adjutor fuerit?
Robur meum, & mea a domino spes periit.

(dixi;

Recordatur, & ærumnæ, & nigrarum curarum
Omnium, quas perçuli patiens continue semper;
Recordatur amari absinthii, & fellis, (saporis potum,
Qualem dominus ad bibendum commiscuit, quàm ingrati-
Quum biberim, ac primum transiit septum dentium;
Recordatur anima mea, eiq; obversantur,
Atq; seipsam in pectoribus humilibus demisit,

Fatum

Ὅν ποτ' ἔμην γρόωσα δυσώνυμόν ἐξόχον ἄλλων.

21 Ἡμ' ἀνεμνήθην, καὶ μοι νό' αὖτις ἀ-
γέρθη,

Καὶ τοῖς το ὄρωρεν ἐνὶ σήθεσι νόημα,

Ἐλπωρή μοι ἔπεσι χακῶν ἀνδ' ἀπανσιν ἔσπευ,

Καὶ μέν' ἡὺ λάβον, καὶ θαρσαλεώτερός εἰμι.

22 Οἰκ' ὅτι, κρηῦνόοιο θεῶ ἀπαρέμφατ' οἰκ' ὅτι

Ἡμῶς ἔξεσάωσε, χακόν τ' ἀπάμυνεν ὀλεθρον

καὶ οἱ ἀρτεμέες ζώασι δ' ὀφείλομεν αἶμας,

Ὡς τήνε ἔλε' ἐπ' ἀπόλλυ', εἰδ' ἐπι-
λείπει.

23 Ὡς εὐεργεσίῃ πνι μάρτυρι καὶνὰ πέφηνε

Νωλεμῶς, πᾶν ἡμᾶς ἅμ' ἡοὶ φανομένηφι,

τάξιν ἀναλλάκτοισιν ἐφημοσυνῆσιν ἔχοντα.

Θηητὴ σὺ πῖσις, ἀπειρεσίῃ τε τέτυκ'.

24 Μοῖρ' ἀμὲν δεῖ θεός, μοιρῶν ἀντάξι' ἄλλων,

Φησὶν ἐμὴ ψυχῇ, πῶ οἱ ἀσάλευτον ἐρείσω

Ἐλπωρῶν, ἀτίνακτον ἐνὶ φρεσὶ θάρσ' ἀέζων.

25 Πολλ' ἐπὶ πῆρα φέρει, καὶ ἔξωφελλε τὰ δῶρα,

Ἐνδυκῆος φιλέει τε, καὶ ἡπ' Ὀλύμπ' οἶδε

Ἀνδρ' ἀπὶ παμβασιλεὺς, οἱ μιν ποτιδεγμένοι εἰσὶ

Τλήμονα θυμὸν ἔχοντες, ὁμῶς περὶ φρόντι ψυχῇ,

Ἦτε φίλη σπασθῇ μιν ἐδίξετο, ἡδὲ μεταλλά.

26 Κάλλιόν δ' ἐβροτῶ ἐλπιζέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,

Καὶ σωτήριον ἄλλα ἀοσσητῆρ' ἀπακτ'

Ἡρέμα μιμνάξεν ἐμπης, καὶ ἀκύμονε θυμῷ,

Ἐισέκε τειρομένῳ ὀψιδρομον ὕψι φασίην.

27 Κάλλιόν δ' ἐβροτῶ ζεῦγ' βασιζέμεν ὥρη

Ἐν θαλερῇ, ὅταν ἀνδ' ἐχέει κυδνέ' ἡβης,

Καὶ δι' ἐμπέδα γῆα πέλον πόδες, ἡδὲ τε χεῖρες

Ὡμων

Fatum suum ingemiscens infortunatum præ cæteris.

Quando recordatus sum, ac mihi animus rursus re-
collectus est,

Ac hujusmodi excitata est in pectoribus cogitatio,
Spes mihi suppetit malorum requiem fore,
Et vires bonas concipio, & confidentior sum.

Misericordia, mitis dei infinita misericordia
Nos servavit, & malum propulsavit exitium,
Ei ei incolumes redemptæ-vitæ-præmia debemus nos;
Quandoquidem ejus miserationes nunquam pereunt, nec
deficiunt.

Quippe beneficiâ testè novæ apparent
Continuè, omni die, unâ cum aurorâ apparente,
Seriem immutabilibus mandatis servantes:
Miranda tua fides, & immensa est.

Sors mea est deus, sortium instar omnium,
Ait anima mea; quamobrem ei firmam figam
Spem, inconcussam in animo confidentiam augens.

Valdè gratificatur, & donis accumulat,
Benignéq; accipit, & benè affectus est cælestis
Erga homines Rex-omnium, qui eum expectant,
Patienti animo præditi; simul sollicitam animam
Quæ grato studio illum quærit, & investigat.

Melius est homini sperare continuè semper,
Et salvificum subsidium auxiliatoris domini
Quietè manere prorsus, & pacato animo,
Donec afflicto serò-properans in alto appareat.

Melius est homini jugum portare juventute
In floridâ, quando flore fruitur gloriosæ ætatis,
Et ei adhuc firma membra sunt pedes, & manus

Ἦμων ἀμφοτέρωθεν ἑπαΐσαντο ἑλαφραί.

28 Καὶ μονίας γὰρ ὅρ ἦσαν, διακρινδόν, διῶ ἀπ' ἄλλων,
Ἦουτι δ' ἔπῳ πρῶτον, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον,
Ἦου πῆλε λαβραγῶν, πρῶτον ἑπεὶ ἦρεν ἑπ' ὤμοις.

29 Πρήνης ἐν κονίῃσιν ὅπῃ σόματ' ἔξεκυλίδη,
Ἦειγε πῆς ἐλπωρὴ ἔτι λείπετο, ὕσάτιόν περ.

30 Ἦγα παρεκτείνε παλάμη, ὅπποῖα πατάξει
Καὶ δαμάσῃ κολάφοισιν ἐπαυτέροισι, παρεῖαν.
Ἦου γὰρ ἀπείρητο πλῆγῶν πῆλ' ἀεικελιδῶν.
Καὶ ἄδ' ὁδῶν κεκόρεστο τέταρτό τ' ἐπεσβολιδῶν
Κερτομέων τ' ἐπῶν, ἄτ' ἀκόντιστ' ὕβεισῆρες,
Ἦοι ἔπεα φρεσὶν ἦσαν ἀκοσμά τε πολλά τ' ἴσαν.

31 Ἦου γὰρ ἔης ἀπάνδρην ἀπορρίψεν ὅπως
Νωλεμές ὑψικέραυτο, ἀτέρμονα μῆνιν ἀέζων.

32 Ὦς εἰ καὶ ὁδῶν, καὶ κήδεα λυγρὰ φυτῶσιν
Ἦνδρ' ἄσι μοχθῶρεσι, κακὰς τ' ἐπὶ κῆρας ἰάλη,
Ἦαλ' ἑλέειν ποτ' ἔμελλεν, ἑπεὶ πολυίλαός
ἔστιν.

33 Ἦου γὰρ ἐπερανίων βασιλῆς ποτε κηρόδι τείρει,
Ἦουδ' ὅτ' ἀπασιῶς ἀκῶχει μεροπηίδα φύτλῳ.

34 Παντοδαπὲς καὶ ποσὶ πατεῖν ἔο δεικταῶτες,
Ἦου πᾶσι παγενετείαν ἑπ' ἁδὸν δαεσμοῦ ἑδῶνα,

35 Ἦεκαλίνειν νεῖκος τε, δίκλῳ τε διαζομένοιο
Ἦνέρῳ, ὕψιστ' ἐπιδερκομένοιο μέδοντ' ὅ,

36 Ἦνέρε τε σφάλλειν ἐν ἀγῶν' ἐλάττει τε δέμους,
Ἦου δ' ἔχ' βασιλῆς, ὅδ' οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἦου πᾶσι νημερτῆς τε, καὶ ἦτο, ὅδ' ἑμυσῶν
Λήθετο, ἀλλὰ δίκαια καὶ ἦπα δῖνα ὀδῶ.

37 Τίς; ποῦθεν ἔς ἀνδρῶν; τοῖόςδε τίς ἔυχετο;

Ὅς

Ab humeris utrinque moventur agiles.

Et solitarius sedet, seorsim, solus ab aliis,
Neq; verbū aliquod emittit, quod non-dictum fuisset melius,
Non est procaciter-loquax, volens quippe sustulit in
humeros.

Pronus in pulvere super ora devolvitur,
Siqua spes adhuc reliqua sit, vel ad extremum.

Placidè extendit palmæ, quacūq; percusserit,
Et impegerit colaphos crebriores, malas.
Neq; enim inexpertus est plagarum indignarum;
Et abundanter saturatur, oblectaturq; convitiis
Probrosisq; verbis, quæ ejaculantur contumeliosi,
Qui dicta animis suis inordinatāq; multāq; norunt.

Haud nāmq; suo seorsim projiciet a vultu
In perpetuum altè-fulminans, æternam iram augens;
Qippè quamvis dolorem, ac curas tristes importet
Viris ærumno sis, malāq; immittat fata,
At tamen miserebitur aliquando, quandoquidem multum-
misericors est:

Néq; enim cælestis rex unquam cordicitus affligit,
Nec unquam lubenter dolore-afficit humanum genus.

Omaes pedibus conculcare suis captivos,
Quotquot omnium-matrem super terram vinculum domuit,
Inclinare causam, ac jus litigantis
Viri altissimo intuente Rege,

Hominémq; subvertere in lite & pervertere judicia,
Non approbat dominus, néq; ei gratum est animo,
Quoniam verax est, ac mitis, neq; juris
Obliviscitur, sed iussa, & mitia consilia novit.

Quisnam? unde est virūm? talem quis se gloriatur esse?

Ὅσε μ' ἔξερξαι, τόδε κ' τετελεσμένον ὄν,
 'Ουδ' ἄρ' ἀπρόβλητον πέλε' ἔπ'θ', ὅ, τ' ἴι καν εἶπη,
 'Ουδ' ἀτελεύτητον, κ' εἰ διδς ἐκ ἐπ'τέλλη.
 'Ουδ' ἐν γ'ο μέγαλοιο θεῷ ἀέκρησι τελεῖ'.

38 Ὅυκ' ἂν ἀπὸ σώματ' κοσμήτορ' ὕψιδοῶκε
 Ἀμφοτέρων προξέει, ἡμὲν κακόν, ἡδὲ κ' ἐδλόν;
 Καὶ γ' ὅγ' ἀμφοτέρων ταμὰς, ἐπὶ κλέθ' ἔπασι.
 Δοιοὶ γάρ τε πίθοι κατακεία' ἐν θεῷ ἔδει
 Δώρων, δῖα δίδωσι, κακῶν, ἔτερος δὲ ἑάων.

39 Τίπτε βροτὸς καταμίμφειτ' ἀμειβομένως τε κο-
 λαιῶ,

Μὰ ψ' ἀτὰρ ἔχ' ἰ κόσμον, ὅ κ' ζωῶσι μέτεσι;
 Τίπτε γ' ἀνὴρ' ὅ, τε τίσι κακῶν ὅπιν, δῖα ἔοργε,
 Καὶ μάλα ὡς δέμης ὄν, ἐξ κακότητ' ἐπαυρεῖ;
 Ὡ πόποι, δῖον δὴ γυ θεὸν βροτοὶ αἰπόων'!
 Ἐξ αὐτῶ γ' φασὶ κακ' ἔμμεναι, οἱ δὲ κ' αὐτοὶ
 Σφῆσιν ἀταδάλῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγ' ἔχκοσι.

40 Τῷτο πονοῖμεν ὅλως, τῷτ' ἐκμιλετῶμεν ἕκαστ',
 Ἀκρεῖς ἀτραπιτὺς διερευῶν, ἡδὲ μεταλλῶν,
 Ποῖαι ἀμπλακίαι, σχολιῶ ὡς σείβομεν ὄϊμα,
 Ἀψ' δ' ἀπονοσῆσαιμεν ἐς ἄφθιτον εὐφρονη παρσῶ.

41 Κῆρ τε κ' ἰκέπιδας σὺν χεῖρας ὀρέζομεν ἀμφο
 Πρὸς θεὸν ὕψι κέραιον, ὀλύμπια δώματ' ἔχοντα,

42 Ἠλίτομεν, βασιλεῦ, φρεσὶ λαβγαλέησι πιδευῶτες,
 'Ουδέ τε τοὶ πᾶν ἔργον ὑπεῖξαμεν, ὅ, τ' ἴι καν εἶπες,
 'Ουδ' ἀεσιφροσύνῃς ὀλεσᾶς γ' οἰκτίζμονι βελῶ.

43 Ἡμέας ἡρεῖας θυμῶ, κ' ὅπαδε δίδωξας.

Παμπόλλας ξίφει ψυχὰς αἰδι προῖαφας,

'Ουδέ π φειδωλή τοι ἐγγενετο, ἐδέτε δίκτ'.

44 Πορφυρέω πύχασας νέφει σφραγισθὲν ἑαυτὸν,

Qui quidem dicit, quod & perfectum est
Neq; reijculum est verbum, quod dixerit,
Neq; irritum, etsi Deus non præeperit.
Nihil enim magni Dei voluntate non perfectum est.

Annon ex ore Principis altè-sedentis
Utrumq; profluit, cùm bonum, tam malum?
Etenim utriusque dispensator est, infertq; omnibus:
Duo quippe dolia jacent dei in limine
Donorum, quæ dat, alterum malorum, alterū verò bonorum.
Quamobrem mortallis queritur, & verbis-immoderatus
tumultuatur

Temerè, non secundum decorum, qui & vivis interest?
Quamobrem vir, qui luit malorum pænas, quæ perpetravit,
Et valdè uti jus est, suâ nequitiâ fruitur?
Papæ, quomodo mortales deum culpant!
Ex eo enim aiunt mala esse, illi verò ipsi
Suis flagitiis præter fatum tristitia patiuntur.

Hoc elaboremus, hoc meditemur unusquisq; ,
Accuratè vias nostras inquirere, ac perscrutari,
Quales sunt errores, quàm obliquam calcamus semitam,
Retrôq; revertamur ad immortalem prudenti pede.

Et cor, & supplices unâ manus sublevemus ambas,
Ad deum altè-fulminantem, cælestes domos habitantem.

Peccavimus, Rex, mentibus perniciosis obtemperantes,
Neq; tibi in omni re obedivimus, quam præcepisti,
Nec stultitias nostras abolevisti misericordi consilio.

Nos obtexisti furore, & a tergo persecutus es :
Multas gladio animas inferis ante-tempus demisisti,
Et nulla tibi parsimonia fuit, neq; clementia.

Atrâ obvolvisti nube circumqua; teipsum,

- Μήπως ἡμετέρων θρόνῳ ἔκτονθ' ὀχλοῶν
 ἔϋβατον διμον ἰών, σὺ μέχεις ὕπερθεν ἰκάνη.
 45 Ὅσον ὑποβλήτες, σκύβαλόν θ' ὥς, αἰμας ἔδηκας,
 Ἀνέρας ἐτιδανῆς, χάκ' ἐλέγχα, ἄχθος ἀρέρης,
 Ἀνθρώπων πληθύθ', καὶ πάντος μεωσθ' ὁμίλει.
 46 Ἀγρία δυσμενέων ἄγρεις συμφράζμονι λύσση
 Ἀντιβίλῳ μήκυνον ἐὼν σῶμα χάσματι λάβρω.
 47 Ἄμμι φόβος, καὶ πάρος ἐπέχραεν ἀποροπίθ',
 Ἄμμιν ἐρήμωσις, καὶ ὀλέθρου μόρσιμον ἡμαρ.
 48 Ὅσσθ' ἐμὸν ρείθροισι ῥυηφενέσσιν' ἐρωεῖ
 Ἀενάων ὑδάτων, καὶ ἐπ' ἀλλήλοισι κέχω;
 Χείμαρροι βλεφάρων ἀπο νήχυτοι, ὥς ἐλεαίρω,
 Ὡς ἔκπαυλα κινύρομ' ἐμεῦ λαοῖο θύγατρα,
 Ὅσωεκά μιν διασπλήνθ' ὀλέθρου πείρα] ἐφῆπ'.
 49 Ὅσος ἐμὸν θαλερώτερ', ὥσ' ὀφρύσι δάκρυα λείβε
 Αἰὲν ὁμῶς, ἐδ' ἂν πιγρόρρυτον ἱκμάδ' ἐρύκοι
 Οὐδέ τι παυσωλλῷ δόση ποτε, ἐδ' ὀλίγον περ.
 50 Μέχεις ἕως πεδίονδε ταπεινώσειεν ὅπως πλῶ,
 Καὶ νοέη ὕψιςθ' ἀπ' ἐρανῆ ἀσερένηθ'.
 51 Ὀφθαλμὸς κερδίλῳ πικρῆς ὀδυώησιν ἔδωκεν,
 Εἶνεκ' ἐμῆς πολέως συμπασένν πάρενι κῶον.
 54 Ἀζηχὴς οὐρυμαγδὸς ἐμῶν μοι ἐπήϊεν ἐχθρῶν,
 Ἀσπερχὲς κλονέοντες ἀναίτιον ἀμφοῖεπεσπον,
 Ἡὔτε κίρκθ' ὄρεσφιν ἐλαφρότα]θ' πετεινῶν
 Ὀρμήσθ' πεδίοιο κῆ' τρηρῶνα πέλειαν.
 58 Ἐιλομένῳ ἀπῆλιγγθ' ἀμειδίητοιο βερέθρῳ
 Λαθροῖ, ἀποοιδεῖς τε ἐμοὶ ἀπὸ θυμὸν ἔλοντο,
 Πέτρῳ τ' ὀκρυόεσαν ἐμεῦ κατέχουαν ὕπερθεν,
 Οὐκ ἂν τλώδε χέρεσσιν' μάλ' ὀβειμοὶ ὀχλίωσιαν.
 54 Κύματα κροῖθ' ὕπερθεν ἄλις κορυφῆτο ρέεθρων,

Ne fortè nostrarum clamor intentus precationum
Pervium iter iens, ad te usq; supernè perveniret.

Tanquam rejiculos, & abjectamenta nos reddidisti,
Viros viles, mala opprobria, onus terræ,
Hominum multitudinem, & torum inter cœtum.

Ferox inimicorum turba junctâ rabie
Contrà dilatarunt os suum hiatu voraci.

Nobis timor, & fovea ingruit inopinata,
Nobis desolatio, & exitii fatalis dies.

Oculus meus fluviiis copiosis perfluit
Perennium aquarum, & alii super alios funduntur
Torrentes a palpebris latè-fluentes, adeò miseror
Adeò vehementer deploro mei populi filiam,
Quoniam eam gravis perniciēs extrema usq; pervenit.

Oculus meus teneriores sub superciliis lachrymas stillat
Eodē modo sēper, neq; a fōte-fluētē humorē inhibere velit,
Noq; requiem dare unquam, ne minimum quidem temporis:

Usq; dum ad terram humiliet oculum,
Et cōsideret altissimus e cœlo stellato.

Oculus cor meum amaris doloribus afficit,
Propter meæ civitatis omnes virgines.

Continuus clamor meorum mihi instabat inimicorum,
Indefinenter urgentes innocentem persecuti sunt,
Sicut accipiter in montibus perniciosissimus volucrum
Ruit per campum post timidam columbam.

Incluso cavernæ tristificæ profunditate
Clanculūm, improvisō, mihi vitam abstulēre,
Lapidēmq; horridum super me coniecēre,
Non eum manibus robusti admodum amoliri possint.

Undæ super caput coacervatim erigebantur fluxuum;

Πλημμυεῖς ἀμφ' ὑδάτων κατὰ μ' ἔκλυσαν οἰδμάτη κυρ-
Τῆμ' ἀπὸ σόματ' ὑπερὶ ὧς ἱαχον αὐδῶν. (πρ.
Ἐρράϊδω, ἃ δ' ἄλλε βροτῆς, καὶ ὅλαλα παρὰ λης,
Νῦν ἣ δὴ ἐγγύδι μοι θάνατ' ἡλικός, ἐδ' ἔτ' ἀνδρῶν.

55 Κίχλησκον, κῦδισε, πολὺλλιτον ἔνομα σείω
Νειόθεν ἐκ σκαπέτοιο μυχιτάτε, ἠερέντ'.

56 Ἰκεσίης δ' ἐπάκυσας ἐμῆς, ὑποδέξο τε φονίῳ
Μὴ τεδὸν ἕς βύης ἐμὸν εἰς σόνον, εἰς μὲ αὐτίῳ.

57 Ἐγγυτέρω μέμβλωκας ἐμοί, ἀκισώδωον ἄλλαρ,
Ἡμαπ πρὸς, ὅτ' αὖσα φίλον τετιμημέν' ἦτορ,
Καὶ ἐμὲ δελξινόοις μάλα μῦθοις ᾧδε παρσύνδας.
Δεῦρ' ἀγε δὴ μήτ' ἄρτι λίλυ πῆε, μήτε τι τάρβει.

58 Νείκεα, μηπέτα, ψυχῆς ἐμεῦ ἀντιδίκησας,
Καὶ πάντας κατέλεγξας, οἱ ἐν δίκη ἀνπρόληξ,
Καὶ μὲ ἀμηχανιῶν βίον ἔυσπον ὄξανάλυσας.

59 Ἐδρακίς, ἐδ' ὅσον λάθεν ἐκδικον, διὰ μ' ἔ-
ρεξαν

Ἀνέρες ὑβείσαι τε καὶ ἀγριοί, ἕτε δίκαιοι,
Τῶν θ' ὑβείς τε βίη τε παρὲς ἔρανδον ἐρυῶ ἱκάνε.
Νεῖκ' ἐμὸν κῆναι, βασιλεῦ, ἵνα πείραξ ἔλοιτο,
Ἀμφαδὸν, ὅς μ' πᾶσι δίκῃ ἰδωῖτατα εἶπες.

60 Ἐδρακίς ὀφθαλμοῖς θυμώδεα φύλοπιν αὐτῶν,
Πάντα τε, ὅσα μοι ὅσα κακὰ φρεσὶ βυασοδόμῳ,
Ὡς ὁλοῇσι νόον πυκινὸν βελήσιν ἔλισπον,
Τοῖς αἰεὶ τὰ κακ' ἐστὶ φίλα φρεσὶ μηπάαδς.
Ἐκλυες ἔρανίων καὶ δέσπελον ἕας ἔφυγε
Νείκεά τε λῶβη τε κακὴ ὑπερλώρεόντων,
Πάντα τε, ὅσα μοι ὅσα κακὰ φρεσὶ βυασοδόμῳ.

62 Ὅιας κερτομίας, ὧς λόγι' ἐπεσβολιάων
Φάρμακα πικροχέλοις τοῖς χεῖλεσιν ἰσβόληξ,

Ἄοι'

Intundatio circum aquarum me submersit tumore incurvo;
 Tum ex ore lamentabilem sic edidi vocem.
 Perditus sum, heu miser hominum, & perii morte immatura;
 Nunc quoque jam appropinquat mihi mors mala, nec apertius abest.

Invocavi, gloriosissime, multo-expetitum nomen tuum
 Infimè e fovea profundâ, tenebricosa.

Supplicationem verò exaudiisti meam, & suscepisti vocem;
 Ne tuam aurem obferes meum ad gemitum, ad meum clamorè.

Propius mihi accessisti dolorem-tollens auxilium
 Die illo, quando clamavi charo afflictus animo;
 Et me animum-demulcentibus valdè verbis sic allocutus es:
 Eia age jam ne valdè timeas, neque formides.

Causas, consiliarie, animæ meæ defendisti
 Et omnes refutasti, qui in iudicio adversati sunt;
 Atque meam ab ærumnis vitam salvam factam redemisti.

Vidisti, neque latuit vindicem oculum, quomodo me
 tractarunt

Viri injuriosi, & feroces, neque iusti,
 Quorum injuria ac violentia ad cælum altum pervenit;
 Causam meam judica, Rex, ut lis dirimatur,
 Palam, qui inter omnes æquissimè judicas.

Vidisti oculis furiosam vindictam eorum,
 Omniaque, quanta-quanta mihi mala animo machinati sunt;
 Quàm exitiosa mente versuta consilia volvunt,
 Quibus semper gratum est mala animo consultare,

Audiisti coelestis, & divinam aurem verberarunt
 Opprobriaque contumeliaque improba ferocientium,
 Omniaque, quotquot mihi mala animis machinati sunt:

Qualia maledicta, quàm pestifera convitiis
 Pharmaca amara-fudentibus hi a labris emisere;

- *Οι τ' ἐπόρευ' ἐμοὶ, καὶ ἀντία ἤρτ' ἄπ' ἐναντίον,
 *Οἰά τέ μοι παντῆμας ἀτάδαιλα μηχανόωντο.
 63 Ἡνίδ' ὅταν κατέδρης ἔξονθ', ὅταν αὖτις ἀνέσταν,
 *Εἰς ἐμὲ φορμίζεσκον ἀεικαλίοισι μέλεσσι,
 *Ἀλλήλοισι γέλωτα, καὶ εὐφροσύνῃσι τιθέοντες.
 64 Δὸς σφισι, παμβασιλεῦ, σφετέρων ἀντάξια ἔργων,
 *Οἰά τε χερσὶν ἔρεξαν ὁμῶς κομισαίατο
 δῶρα.
 65 Δὸς σφισι, μάν, θυμαλγὸς ἄχ', δὸς σείο καταράν,
 Πολλὰ καταράσθης, συγκράσ' τ' ἐπικέκλε' εἰνενῦς.
 66 Τὺς ἐφ' ἑπὶ ἐπόπιδεν, ἀναξ, ποιήνῃται παρσῶ,
 Καὶ φθάνων ὀλέσης χαλεπῆς ἐνὶ μῆνιδ' ὀρμῇ,
 *Οὐδ' ἐπ' ναιετάωσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 *Εὐρυὺς ὑπ' ἑλυμπον, θειῶν δαίδαλματα χερῶν.

Κ Ε Φ. δ'.

- 1 Πῶς, πάρ' ἀμφοιφαῖς, χρυσὸς γέρον' ἠέρεσιδης,
 *Αἰγλη τ' ἔξαπόλωλε, κακὴ τ' ἐπιδέδρομεν ἀχλὺς!
 Πῶς γέρον' ἀλλόχρ' οὐκ ἔστι, καὶ πολλὸν ἀ-
 πεφθό!
 Πικρυτελεῖς ἱερῆ λίθοι ἐνθα καὶ ἐνθα κίχων,
 Πρόβλητοι ἀποράδῃ, πασέων ἐνὶ κρήατ' ἀγυῶν!
 2 Ἀγλαα κυδαλίμης, εἰτίμα τε τέκνα Σιδῶν
 *Οβρύζῳ ἀτάλαντα, πόσῃ ἐπεὶ ἀξίη αὐτῶν,
 *Ισθμῶς δ' ἔδειλον, καὶ ὁμοιωθήμεναι ἀντίῳ,
 Πῶς ἀκλεῶς ἐναεῖθιμι, οἷετο σκάδ' εἰσιν ἔνθ',
 Σκάδ' εἰσιν ὄσρακίνοισι κεραιαῖς ἄτε χερσὶν ἔησι
 Τεῦξε χαμῶν, πηλωδὲς, εὐδρυβὲς ἔργον, ἀτίμον.

Qui insurrexerunt mihi, & contra robur sustulerant,
Qualiâq; mihi toto die improba machinati sunt.

Ecce quando cathedris sedent, quando rursus assurgunt,
Super me modulantur, probrosis cantibus,
Sibi invicem risum, & lætitiâ affèrentes.

Des illis omnium-Rex suis condigna operibus,
Qualiâq; manibus perfecere similiter reportent mercedem.

Des illis, quæso, cordolium, des tuam maledictionem,
Multis diris devove, horribilèsq; invoca furias.

Persequere eos a tergo, domine, vindice pede,
Atq; assecutus deperdas difficilis in iræ imperu,
Neq; amplius vivant sub splendores solis,
Latum sub cælum, divinarum opus manuum.

CAP. IV.

Quomodo, antea refulgens aurum factum est obscurum,
Splendôrq; periit, malâq; percurrit obscuritas!
Quomodo factum est alii-coloris, purum & penitus excoctum!

Pretiosi templi lapides, hic & illic diffunduntur,
Ejecti sparsim, omnium in capite vicorum.

Splendidi gloriosæ, preciosique filii Sionis
Obryzo pares, tantus quippe valor eorum,
Æquiparari autem possunt, ac comparari contra,
Quomodo indignè annumerandi censentur esse vasibus,
Vasibus testaceis, figulus quæ manibus suis,
Finxit elaborans, luteum, fragile opus, vile.

3 Μαζὸν ἔδν κ' ᾤχαι ἀλὸς πέσ' ὄβρα ἀνέχον,
Καὶ, σκυμνοῖς θέρυσον ἐβίς λαθικηδέα πτ-
δόν.

Ἄντ' ἀπνὴς αὐτῇ ἔφν, κ' ἀπνέα βίδεν

Ἡμετέρη λαοῖο κόρη, ὡς ἀχρὰς ἔσας,

Ὅσα σιδηροβύρσι ἐν ἐρήμῳ σπυδοκάμυλοι.

4 Γλῶσσαι πέφυκε βρέσσε ὑπομαζίν' ἢ ὑδρῶν,
Γλῶσ' ἀκύλισθ', ἐπεὶ μαλερὴ μιν δίψα κυχάνει.
Πύρρον ἐπαπίσκει μενοεικέλη νῆπα τέχνα.

Ὅικτρ' ὀλοφύρομενα, χλάσε δέ σφισιν ὑδμήν χεῖρ.

5 Ὅι μέλανθ' κρητῆρας ὀπισθεάας αἰνοιο.

Πινέμεν εἰώθειρ' (ἐπνετανδν ᾗ ἔχρατον)

Καὶ πρυφεράς δοίνας, κ' ἀμβρόσι' εἶδατα ἀδδ' ἴω,

Δαίνωθ', ὅδε π θυμὸς ἐδάετο δαιτὸς εἴσης,

Νῶλιμῷ φθινύδεσκον ἐνὶ μέσῃσιν ἀγυῆς.

Ὅι τ' ἔπραφεν λαμπρῶς, χλαίνας ἐν εἰμένοις ἔλας,

Ἐἵατα πορφύρεα, πρὶ γλιννὸν ἀγαλμα μεδόντων,

Ἄιχρὰ κυλινδόμενοι περὶ φώτες κόπρον ἔχουσι,

Νεκταρέοις τε χιτῶσι μέλαν' ἀμφίζανε τέφρη.

6 Ἡ δ' ἐμεῦ λαοῖο κόρη βαρύποτρυθ', ἀμοιβῶν

Δινοτέρῳ τίεσκεν, ἑάων ἀμπλαχίαν,

Ἡὲ πόλις Σοδύμων, ἀλιτήματθ', ὅιον ἔοργεν,

Ἡτ' ἡ ἀφνιδίῳ θεοδινεῖ σὺ γ' ἔχτ' αὐτμῇ,

Καὶ σφάλτο προδελυμνθ', ἀνωῖστος, ἀχαρεῖ ὥς.

Ὅυδὲ πεπλομένων ἐχθρῶν χεῖρ δηδὰ πιάδῃ.

7 Τῆς Ναζαραῖος χόνθ' ἀεώσιον ἀγνοῖ,

Λάχασιδν πρεῖτ' ἢ ἡ ὑδρῶν ἀκοιτο γάλακθ',

Χρῶν τ' ἐρυθραίων ὄρεα μᾶλλον ἐρδ' ἀποῖ,

Στίλβω σαπφείροισιν εἰοικεῖ ἀγλῆεσσας,

Ἄστέ πς ἐν ἐπὶ πολυιδρίησιν εἴσιν

Cap. 3. LAMIAE
Mammam suam vel Phocæ matris monstra horrida exerit,
Et catulis potrigunt suis curarum-oblivionem-inducentem
mammam :

Sed crudelis ipsa est, & crudelia novit
Mei populi filia, quàm dura,
Sicut ferri-voraces in eremo struthiocameli.

Lingua adhærescit infantuli lactentis suo palato,
Lingua rigida, quia ardens eum sitisprehendit;
Panem petunt animo-gratum infantes liberi
Miserabiliter lamentantes, frangit verò iis nulla manus,

Qui nigro crateres coronatos vino
Bibere assueti sunt, (assatim quippe habuere)
Et delicatulas dapes, & ambrosiam splendide
Comedebant, neq; animus indigebat convivio æquali,
Jam fame macerantur in mediis vicis:
Quiq; educati sunt splendide, chlænas induti molles,
Vestimenta purpurea, spectabile ornamentum magnatum,
Turpiter provoluti finum amplexantur,
Et divinis vestibibus niger adhæret cinis.

Certè namq; mei populi filia misera, pænas
Graviores luit suarum iniquitatum,
Quàm civitas Sodomorum, peccati, quale admisit,
Quæ unâ repentinâ a-deo-agitatâ confusa est flammâ,
Et everfa est funditus, improvisò, momento quasi,
Neq; obsidentium inimicorum manu diu pressa est.

Ejus Nazaræi nive puriores erant,
Candore excelluerunt lac admodum-candidum,
Et corpore eruthræis visu magis erant rubicundi,
Politie Sapphiris similes erat splendidis,
Quas aliquis peritus multi-scientiâ suâ

Ἐξὺς ἀσκήσας, θῆκαν δ' ἐνὶ δαίδαλα πολλά.

8 Νῦν δ' ἐμετάτροπα πάντα, καὶ ἀνδρακ^Θ εἶδ^Θ ἐπύχθη.

Πολλὸν ἐρεμνότερον, τὸ ἔπι μιλάντερον ἄλλο.

Πᾶσιν αἰῶσι εἰσι, καὶ ἔπω τοῦ φάφ^ῃ (ἦ),

Ὅππότ' ἐνὶ λαύρησι ξένης ἦντη^ῃ ὅπωπῆς.

Ὅσέα δ' εἶχεν ἀπρίξ σφετέρη λιποσαρχία χροιά,

Πᾶσ' ἔξηράνθη, ξύλον ὡς πολυναγκὲς ἐπύχθη,

Ἄυον καὶ πείκην, ὅπερ τ' αἰῶνι σιδήρῳ

Ἐλοτόμ^Θ ποτ' ἔκοψε, τομῶν τ' ἐν ὄρεσι λέλοιπε,

Κεῖτο μετ' ἀζόμενον, τὸ δ' σκῆλ' ἰς ἡε-

λίοιο.

9 Μειλιχίης μᾶλλον, καὶ ἀμείνον^Θ ἔμμερον αἰσῆς

Ἀνέρες, ἔς ξίφ^Θ ὀξύδαμᾶ, ἢ λιμὸς ἀναλκίς.

Λιμῶ δ' οἰκισον θανέειν, καὶ πτόμον ὀπισπῆν.

Δηθ' οἱ σφάρον^ῃ, βραδέως δέ τε γῆα λέλων^ῃ

Ὅξυτάτοις βελέεωσι πεπαρμένα, ὅππιδέον^ῃ

Ζωοφόρων, ἅτ' ἄρεα φύει πολύκαρπ^Θ, ἐάων.

10 Χεῖρες εὐσπλάγχων ἀταλόφρονα τέκνα γυναικῶν,

Ἄτλα χαχαῖς ὠδῖσιν τέκον δυσαισθη-

κεται,

Ἰρῶ^ῃ, καὶ πέφανέκ^ῃσ' ἀέκοντι δὲ θυμῷ,

Καί σφιν ἀμείλιχον εἶδαρ ἔσαν, (λιμὸς γ' ἀνώγειν).

Ἡμ^Θ ἐμεῦ λαοῖο κόρην λάβεν αἰπὺς ὀλεθρ^Θ.

11 Ἐξετέλεσε μὲν^Θ, διασπλήντά τε μῆνιν ἔχδωσε

Παμβασίλευς· πυρσὸν τε ταχυδρόμον εἰνὶ Σιῶνι.

Ὡρσέ τε φλέγμα χακόν, τὸ δ' ἥλιδα δεσπιδαιῆς

φλόξ

Μαινομένη ἐδάμασε θέμεθλ' εἰπίμα πόλιν^Θ.

12 Σκηπτεῖχος βασιλῆας ὅλης κοσμήτορας αἴης,

Ὅσοί τε ζώουσιν ὅππιδονὶ πρυλοβοτείρῃ,

Ὅουκ

Perpolivit elaborans, & inseruit elegantias multas.

Nunc a. inversa omnia sunt, & carbone facies facta est
Multo denigratior, quo nihil nigrius aliud.

Omnibus ignoti sunt, & denegant eos esse, qui sunt,

Quando in vicis peregrinæ eorum occurrunt faciei.

Ossibus tenaciter adhæret sua carne-destitutis cutis,

Tota exaruit, lignum veluti aridum, facta est,

Siccum, & prædurum, quod ardenti ferro

Lignarius aliquando excidit, stripemque in montibus reliquit,

Jacuit postea siccans, id autem arificit vis solis.

Levius, ac melius sortiti sunt fatum

Viri, quos gladius acutus domat, quam quos fames languida,

Fame enim miserrimum est mori & fatum assequi:

Diu isti tabescunt, & tardè solvuntur membra

Acutissimis stimulis trajecta, quoniam indigent

Vitam-ferentibus, quæ terra producit fructuosa, bonis.

Manus misericordium teneros filios mulierum,

Quos acerbis doloribus pepererunt optimos-infelicitè-patientes,

Macstarunt, & coxerunt, volentes nolenti autem animo,

Atq; ipsis horridum erant edulium, (fames enim iussit)

Quando mei populi filiam assecuta est gravis perniciès.

Absolvit furorem, difficilèmq; iram effudit

Omnium- Rex: ignèmq; velocem in Sione,

Suscitavitq; incendium malum, cujus largè cælitus-missa
flamma

Grassans absumpsit fundamenta pretiosa urbis.

Sceptrigeris regibus universæ moderatoribus terræ,

Et quotquot vivunt super terrâ multipascua

12 'Ουκ ἂν τις πίσειεν, ἐπὶ σφισι θυμῶς ἀ-
παςΘ,

Ψευδὸς κεν φήσαιεν, ἰδ' ἐκ ἐπύμοισιν ὁμοῖον
'Αντίβιον δ'ῖον τε πύλας ποτὲ εὖ ἀεαρήας,
Δικλίδας, ὑψηλὰς, ὄρεσσόμεναι Ἱερρολύμων,
Δεινὸν, ὃ ἔποτε τοῖδε τελευτήσεας ὄϊον.

13 'Εἶνεκα δουρεβίης ἀλιτήμονας εἰο περρητῶν,
'Εἶνεκ' ἀταδάλιων ἀπεράτων ἱεροτελευσῶν,
'Οἱ χεῖν αἷμα δίνχιον ἀδεσμοτάτοιςι φόνοισι
Μέσση εἰνὶ πόλῃ, πόλις δ' ἐχάνθανε λυθρον,

14 Ἀσάποι, ἔνθα, καὶ ἔνθα, μέσης ἔμπλαγχθεν ἀγῆης
(Πλαγκτοσύνης δ' ἐκ ἔστι χακώτερον ἄλλο βροτῖσιν)
'Ὡς ἀλαοὶ ἀλάλῃθ', ὁδὸς ἐς ἰδεῖα λέλῃθε
Χερσὶ ὃ ψιλάραον, καὶ ἀεισφαλὲς ἴχθ' ἔπειρον,
Καὶ σφέας θεινομένων βρότῳ αἱματοέντι πάλασσαν,
'Ουδέ τις, ἐλὶ γδ' αὖ, μεμορυγμένα ἔματα
σῆσαι.

15 Τοῖσι δ' μακρὸν αὖθ', ἐκάς, ἐκάς, ἐς' ἀκρόθαρτοι,
Χάζετε, παμμιαροὶ, ἔτι χάζετε πόλλ' ἀπάνευθε,
Μὴ ἀπ' ὧδε φάμεν, μὴ ἄμμι μολιώετε πέπλους,
'Ὅπ' ἀναχωρήσαντο περυζότες, ὅπ' ἀλάλῃτο·
'Ὡδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν εἰς πλησίον ἄλλον
'Εθνικας, ἐκ ἔτ' ἐκείῳ ἐχειν πότε δώματ' ἐμελλον,
'Ουδέ ποτ' εἰς σφέα αὖτις ἐόνδ' οἰκόνδε νέεας.

16 'Ουρανίη μιν μῆνις ἀποσκέδασ' ἄλλοθεν ἄλλες,
Καὶ ἰδὼν ἄστα πολλὰ παρὰ πλάγχθεντες ἀναγχεῖ·
'Ουκ ἄτι δήσθ' ἀναξ, ἐδ' ἐν λόγῳ, ἐδ' ἐν ἀειθμῷ,
Τὲς γὰρ ἀποπύει, καὶ ἐκ ὧδετ' ὀλυμένων περ·
'Ουκ ὅσον δ' ἀλέγχιζον ἀδεσμοτάτης ὑπορίπης
'Ιρήναι ἀδιδία περσάπατα, ἐδὲ γερῶντων

'Οἰκ·

Haud quisquam persuadere potuisset, quippe iis animus incredulus,

Mendacium esse dixissent, nec verisimile
Adversarium, hostémq; , porras aliquando firmas,
Bifores, altas, intraturum Hierosolymorum:
Mirum, quod nunquam illi perfectum iri putarunt.

Propter impietatem peccatricem suorum Prophetarum,
Propter iniquitates infinitas sacerdotum,
Qui fuderunt sanguinem iustum iniquissimis cædibus
Mediâ in urbe, urbs autem non comprehendit cruorem,

Huc, & illuc instabiles mediis vagati sunt vicis
(Vagatione autem non est peius aliud mortalibus)
Sicuti cæci oberrant, quos via recta laret,
Manibus autem palparunt, & fallax vestigium moverunt,
Et sese interfectorum sanie sanguinolentâ inquinarent,
Nec quis, ne strictim quidem, conspurcatis vestes at-
tigerit.

Iis autem e longè clamarunt, procul, procul este impuri,
Recedite, sordidissimi, adhuc recedite valde seorsum,
Ne tangatis, dicimus, ne nobis contaminetis vestes,
Quando retrogressi sunt in fugam-versi, quando vagati sunt.
Sic autem quidam dixit intuens in proximum alium
Ethnicus, non amplius ibi unquam inhabitabunt,
Neq; unquam ad sua iterum suam domum redibunt.

Cælestis eos ira dissipavit aliò alios,
Et viderunt urbes multas errare coacti.
Nō amplius ponet eos dominus in ratione ullâ, neq; numero
Eos namq; respuit, neq; curat pereuntes licet:
Nec tantillum respexerunt scelestissimo præ impetu
Sacerdotum venerandos vultus, neq; seniorum

Οἰκτερεν πολὺν τε χάρη, πολὺν τε γένειον,
οὐδ' ἐπὶ φέρον, πάντας δ' ἦ ἔνδεσσαν αἴ-
σα.

17 Ἡμῖν ἀμβλυτάτω χαμέτιω ἔθ' ἰσ' ὀφρύσιν ὅσπερ
Πάντῃ δερκομένῳ, ἄλιον ποτιδεγμένῳ ἄλλαρ.
Νωλεμές ἀχρυπνοὶ ἀσκαρδαμύκτοισιν ὅπως παῖς
Δηδὰ πρὸς ἀβληχρὸν σφαλερόν τε δοκήσαμεν ἔθνη,
οἷόν τ' ἐδωάτο πρῶτα μιν αἰπῶ ὀλεθρον.

18 Ἡμέτερον ταχέως πόδες ὀρμῶσι κατ' ἵχνη,
οἷά τε θνητῶν, ὅς κινάδα λαβίμα διώκει,
οὐδ' ἐπιτολμήσαμεν ἀνὰ πόλιν ἀμφαδὸν ἐλθεῖν.
Ἀγχι παρέστηκεν θάνατος, καὶ μοῖρα κραταῖη,
ἡμᾶτα δ' ἡμῶν πεπρωμένα τέρματ' ἐφῆπαι,
ἦλθε γὰρ ἡμετέρῃ τελετῇ βίη, ἐδ' ἔτ' ἀνέδεν.

19 Οἱ θ' ἡμᾶς ἐφέπεσι ποδῶν διφήτοι ταρσῶ
Κραιπνότεροι γράατιν, ἢ αἰετοὶ ἐρευνόδι πρὸς,
οἱ μάλιστα ὀρμῶσι διὰ νεφέων ἐρεβεννῶν.
Κραιπνὰ σιωπῇ γὰρ ἡμᾶς ἐδίωξαν ἐπ' αὐτὰς
τ' ἡλῶν ὀρέων κορυφαῖς, καὶ πρῶνας ἄκρας,
καὶ κατ' ἐρημάδα πῆξαν ὁδοιδοκῶντες ἐνεδρον
Πυκνὸν, ἀτέκμαρτον, τὸ μὴ ὑπάλυξιν, ἔσαντο.

20 Ἡμετέρων ῥινῶν φυσίζουσαν αἵμα, θεοῖο
Χειρὸς, ὅπῃ κρυπῆς κείνων παρίδεσθιν ἔκυσσε
Ζωγρηθεῖς, καὶ τοῖσιν ἔλωρ καὶ κύμα τέτυκτο.
οὐ πῆρ τῶς ἔφαμεν, περὶ θάρσυνος ἀπρομον ἥτορ,
πάντοσε τῶδε σκιῇ πεπυχασμένοι ἡμερῶν
Ζησόμεθ' ἀσφαλέες τ' ἀδελφεῖς τε μετ' ἔθνεσι φωτῶν,
Εἰρήνης τε μένειν δώσῃ ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
Δυσμενέων περφυγεῖν τε μόρον, κῆρας τε βιαίας.

21 Δεῦρ' ἄγε δὴ, κέρη, εὖ τέρπεο γηθοσιωῆφι,

Miserati sunt canumque caput, canamq; barbam,
Neque gratiam fecerunt, omnes autem unâ involverunt
conditione.

Nobis obtusissimi defecere adhuc sub superciliis oculi
Undique tuentes, vanum expectantes auxilium:
Continuè vigiles inconniventibus oculis:
Diu imbecillem, fallacemq; expectavimus gentem,
Qualis non possit propulsare grave exitium.

Nostra velocibus pedibus insectantur vestigia,
Uti venator, qui feras ocyùs persequitur;
Nec anxi fuerimus per urbem apertè ire:
Propè adest mors, & fatum violentum,
Diéq; nostri destinatum finem attingere,
Venit enim nostræ exitus vitæ, nec amplius procul est.

Qui nos persequuntur pedum inquirenti plantâ,
Velociores sunt, quàm aquilæ in aere,
Qui valdè festinanter feruntur per nubes atras:
Celeriter simul nos insecuti sunt super ipsos
Sublimium montium vertices, & eminentias summas,
Et per desertum solum in-viâ-excipientes insidias
Densas, obscuras, quarum non erat effugium, collocarunt.

Nostrarum narium vitalis spiritus, dei
Christus, in clandestinos istorum laqueos incidit
Captus, ac iis præda, ac lucrum factus est:
De quo sic diximus, præfidentes intrepido animo,
Undiquaq; hujusce umbrâ obtecti desiderabili,
Vivemus incolumes, & securi inter gentes hominum,
Pacisq; manere dabit in illæfibilibus legibus,
Inimicorumq; effugere laborem, & fata violenta.

Eia age, Virgo, delecteris gaudio præ nimio,

Καί τοι ἔνδοθι θυμὸς εὐφροσύνῃσιν ἰανθῇ,
Κέρη Ἰδυμαίης Ἀυσίπδα καυσάσασα·
Ὅουκ ἔμπαρ νηποινί, σὺ δ' ἄθροα πάντ' ὑποτίσεις,
Ἄυτίκ' ἔμελλε καὶ εἰς σε Νέπας κηρεωσιφόρητον,
Ἐκπύκρῳ κυκλιῶνι φεισεφές, ἄχρ' μετελθεῖν,
Καὶ μεθύσσης, χακόσπονν' ἐπὶ πρύμα χεῖλ' ἑρείδων,
Καί σ' ὑπογυμνώσσης, κρητῆει δαμασασμένη χερσ.

22 Παύσατο δὴ Νέμεσις, τίσας δ' ἄλις, διαξέ-
οργας,

Ἰμεθέεσα παῖς τιλεκλητῷο Σιδῶν'·
Μηκέτι σ' αἰχμώδετον νόσφιν σὺ πατεῖδ' ὀδισί,
Ἐίρεσθ' εἰσανάγων, μόχθων τ' ἐχέμεν, καὶ οἷζω.
Σῆσιν ἔπ' ἀμπλακίησι φιλακείβες ὄμμα τανύοσι,
Κέρη Ἰδυμαίης, καί σευ ἀλιτήματα μέλλει
Ἐξαγαγεῖν προφύως δ' ἴν' ἐπὶ φῆμα πᾶσι γένοιτο.

Κ Ε Φ . ε '

1. **Μ**Νῶερ παμβασιλεῦ, δίδου τι κυλίνδετο πῆμα
Ἀμμιν ὑπερθε χάρη, ὡς σκληρῶ ἐκύρσαμεν αἰσφ'
Φερέξο, καὶ λώβην, καὶ αἶχα μυεῖα δάσαι,
Ἄθ' ἡμῖν φειῖπτον ἐπεσβόλοι, ἢ χ' μῶϊρον.
2. Ἡμέας ἐξίλλοντες ἀγνηνορήσειν ἐνάσων
Ἀλλοδαπὸς δῆμ' ἡγεάτεας, ἐξώτικ' οἰ-
κοις,
Πᾶσιν, ὅποια περ ἔσκε, πᾶτ' ἔνδοθι, καὶ πᾶ δῦρην.
3. Ὀρφανικοὶ γνόμεδα, τοκάδ' δ' ἐκ Ἀμμιν ὑπάρχει,
Μητέρες ἡμέτεραι χερῶν δέμας ἀβεργασίων.
4. Ἀργῶρ ἐγκλητον πόμεν πανδήμιον ὕδωρ,

Et tibi intus animus lætitiâ exsultat,
Filia Idumæ Ausitidem inhabitans:
Haud tamen impunè ibis, tu verò simul omnia lues,
Statim etiam ad te poculum, a fatis-allatum,
Amarulentâ potione coronatum, usq; transibit,
Et inebriaberis, noxias ad fâces affixis labris,
Et ipsam denudabis, cratere domita caput.

Cessavit jam ultio divina, & lûisti satis, qualia perpe-
trâsti,

Amabilis filia celebris Sionis!

Non amplius te captivam procul a patriâ abducet,
Servitutem importans, ut laborem feras, ac ærumnam:
Tuis super iniquitatibus severum oculum extendet,
Filia Idumæ, & tua peccata
In lucem proferet, ut spectabilia omnibus fiant.

C A P. V.

Recordare, omnium-Rex, quale devolvitur malum
Super capita nostra, quàm duro incidimus fato;
Considera, & probrum, & ignominias infinitas respice,
Quas nobis inusêre convitiatores haud ex æquo.

Ejectis nobis, superbè dominati sunt
Populus alienigena possessionibus, extraneus domibus
nostris,
Omnibus bonis, quotquot sunt intus, & foras.

Orphani facti sumus, pater autem nobis non exsistit,
Matres nostræ fiunt, instar viduarum molliter-lugentium.
Argento acquisitam bibimus communem aquam,

Et

- Καὶ ξύλον ἐπειάμεδα, δόμεν δ' ἀντάξιον ὄνον.
5 Δέλειόν τ' ὀπίζον ὑπὸ ζυγὸν αὐχένα κυρτῶ.
Ἀργαλέες καρμάτες πολυπόνομεν, ἔδέ ποτ' ὄξιν
Ἀμπνεῦσαι, πάντῃ ᾗ πόνθ' πόνῳ ἐσθλικοτο.
9 Χεῖρας ἐς Αἰγυπτον, Βαβυλῶνά τ' (ἄνωγε ᾗ ρασήρ)
Τείναμεν ἱκασίας, ὅπως κομισαίμεδα σίτον
Ζωοφόρον, καὶ μή τι πανημίειοι πονέοντες,
Τειρόμενοι, βαρύνοιμεν ἀτερπεί γένατα λιμῶ.
7 Ἡμβροτον ἡμείων, ὅιτε προγόνοντο, τοκῆες,
Διὶ δ' ὀιχοντο θανόντες, ἀνήκοι εἰς αἶδαο,
Ἐν κοινή σιγῇ πεπυκασμένοι· ἦνι καὶ αὐτοὶ
Ἡμέες ὀψιγνοὶ παῖδες, γένθ' αἰνολόχουτον,
Θωλὼ ὀψιτέλεσον ἐπάσαμεν, ὅππός' ἄμαρτον.
8 Ἀμμι μέγα κρατέει καὶ ἀνάσσει καρτήατα δμωῶν
Ἐμβασιλεύοντων ὑπέρροπλα, καὶ ἀνδραπόδεσιν
Ἐντιδανοῖς ἀκλεῶς διδμήμεθ' ἑναλλα παθόντες,
Ἀγχιὰθ', ὡς δελοκρασίης ἢ ρίγιον ἄλλο.
Πάρ δ' ἔστις μεγάλως ἄμμι ἴσατο, ἔστις ἔπ' ἀνὴρ
Ῥύσαθ' ἐκ παλαμῶν μεταδ' ἑλίου ἀΐσαν ἀπέρχας,
Λάλαλέοι πάντες καὶ ἔδεδαηκότες ἀλλήλῳ.
9 Ὀυκ ἀκονεῖ πωζωαρκία κτησάμεθ' ἄρτον,
Παρθέμεδα ψυχῶ, καὶ ὅτῃ ζυρεῖ ἴσατο ἀκμῆς,
Ὅσωντα φάσανον ὄξυ ἔπειγεν ἐρημάδ' αἴης,
Ἡμέας ὠκυδόοισιν ὁδοιποεῖσι διώξαν.
10 Ἡμετέρη, τῇ πείν λάκόν τι ἐπάνδρει κάλλθ',
Χερσὶ καλαινιδώσει, πανείκελθ' ἀντα χαμίνῳ,
Ὅντινα λιγνυόεσα πυρὸς πόρφυρεν αὐτμῇ,
Ὡς λιμὸς κατέκαυσεν ἀμείλιχθ' ἀμφὶ μέλεσιν.
11 Ἐνὶ Σιδῶνι γυναιχας, ἰδ' ἐνὶ πόλεσιν Ἰέδα
Ἀπθολέμων καρδιῶν δάμαρξ' ἔρεα παρδενικάων,
Παρδενίλω

Et lignum emimus, dedimus a. dignum precium.

Servile prætere sub jugum cervicem incurvam:

Difficiles labores navamus, nec unquam suppetit

Requies, undiq; autem labor labore firmatur.

Manus ad Ægyptum Babylonemq; (iussit a. venter)

Extendimus supplices, ut reportaremus panem

Vivificam, & ne toto die laborantes,

Exhausti, gravaremur genua molesta fame.

Peccarunt nostri, qui olim extirare, parentes

Ac jam pridem abiisse mortui, obscuro, ad inferos

In pulvere cum silentio sepulti; ecce & ipsi

Nos posteri filii, progenies infelici-fato-nata,

Pœnas seras solvimus ob ea, quotquot peccarunt.

Nobis valde imperarunt, ac dominati sunt capira servorum

Regnantium superba, & mancipiis

Vilibus indigne subjecti sumus, præpostera passi

Ferociâq; quippe servorum dominio haud durius aliud;

Nemo autem nobis magnifice adstitit, nemo adfuit vir.

Qui liberare possit e manibus eorum, servile conditione tollere

Imbecilli omnes, & expertes virium erant.

Non sine pulvere unquam vivificum quaesivimus panem,

Exposuimus namq; vitam, & in novacula stetit acie,

Quoniam ensis acutus instabat desertæ terræ,

Nos velocibus gressibus persequens.

Nostra, cui antea candida effloruit pulchritudo,

Cutis denigrata est, simillima visu camino

Quem fuliginosus ignis denigravit fumus,

Adeo famēs adfuit horribilis circa membra.

In Sione mulieres, & in civitatibus Judæ

Imbellium purum compressere corpus virginem,

- Παρθενίῳ τ' ὀλέσαντο βίη, λυαυτὸ τε φίλον.
 12 Τυτέων χερσὶ κρέμαντο μέθοροι, ὑψόδι θάλασσαν,
 Πηγυμέκοι στυροῖσιν ἀεικαλίοισι, μέδοντες.
 Ὅυδ' ἐπ' ἀρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἄζοντο πρῶτον,
 Δεινόν τ', αἰδοῖόν τε· σέβας δ' ἐκ ἔμπροσθεν θυμῷ.
 13 Ἡΐθευς κομίσαντο μύλης ἐπὶ καρπὸν ἀλέασαι,
 Παιδίᾳ, φεῦ, ἀμειννὰ ξύλων βεβαρημένα φόρτω
 Ὡκλασε, καὶ κῆματ' πολυαῖξ γῆα δέδυκε
 Βληχρὰ, καὶ ὄξεσιπόντες ὁδὰξ ἔλον ἀσπετον ἔδα.
 14 Βελὴ βέλστατων αἰδοῖα· πέπαυτο Γερόντων
 Νείκεα κείνασ' ἀκείτ' ἐν ὑψηλῇσι πύλῃσιν.
 Ἡμῶν, ἔτ' ἀχρεὶ βελιφόροι, ἔτε δέμισες.
 Ἀυλῆ καὶ φόρμιγγ' ὁμῆς ὑπολήξαν ἀοιδῆς
 Ἡΐθεοι ἀχρεοί, καὶ ἐκ ὅπ' δακτυλα νόμων,
 Ὅρῳα δ' ἐν σιγῇ κείῳ κεχαλασμένα χορδαί.
 15 Ἐμισπεν ἡμετέρης κραδίης πᾶσ' ἡδία τέρψις.
 Εἰς κινυρὸν τρέπε' ὀρῆνον χαιέεσσαν χορείῃ,
 Οἷτε ποτὲ δρέξασθον ὀπταμένοισι πόδεσσι
 Ρεῖα μάλα, νῦν αὖτ' ἐμιν ἀμφοχέ πένθ' ἄλαστον.
 16 Ἡμῶν σέμμα φεραυγὲς ἀπὸ κρατόςφιν ἔππην.
 Αἰ αὖ ἄμμες, ἐπεὶ θεῖας παρέβημεν ἐφετμάς,
 Ἀφροδίτῃ εἰζάντες ὑπερφιάλοιο νόοιο.
 17 Τένεκεν ἡμετέρῳ κραδίῳ ἀχ' ἀμφιβέβηκεν,
 Ἐξέκαμιν τ' εἴκασα πολυχλαύσοισι μέμναις,
 Τῶν ἐνεκ' ἀμβλύτατον κεφαλῆς ὀπδέρκε' ὅσπερ.
 18 Ἀντὶ Σιωναίᾳ ὄρε' ὅτ' ἔρημον ἔγεντο,
 Κηκάδεις εἰν αὐτῷ κερδοὶ περὶ πολλὰ πλανῶν.
 19 Ἀένανθ', βασιλεῦ, στήν ἀφδιτ' ἴσα' αἰὼν,
 Καὶ θεὸς ἐκ γενεῆς γενεῆνδε πέπηγε δῶκε.
 20 Τίτῃ κεχαλασμέν' ἔσθ' ἡμεῶν νωλεμὲς αἰεὶ;

Virginitatēq; vī infulere, & solvere miram.

Istorum manibus suspēsi lunc, sublimes, supra terram,

Affixi patibulis ignominiosis, principes:

Neq; presbyterorum virorum honorarunt vultum,

Gravemq;, venerandumq;, veneratio a non incidit animo.

Juvenes portarunt ad fructum molendum;

Pueri heu imbelles lignorum degravati pondere

Succubūere, & defatigatio impetuosa membra subiit

Infirma, & collapsi mordicūs arripuēre immensum solum.

Concilium consultissimorum venerandū cessavit seniorū

Causis a decernendis dubiis in altis portis;

Nobis sunt, neq; conciones consiliariz, neq; jura:

Tibiz, ac citharæ ab æquabili cessarunt modulatione

Juvenes chori-expertes, neq; super eas digitos moverunt,

Organāq; tacitè jacent remissis chordis.

Defecit nostri cordis omnis suavis delectatio;

In querulam versa est lamentationem gratiosa chorea,

Quisq; aliquando tripudiarunt peritis pedibus

Agiliter admodum, nunc contrā eos circumiit luctus im-

Nobis corona fulgida a capite cecidit:

(mensus.

Hei, Hei nobis, quia divina transgressi sumus imperata,

Stultitiæ cedentes foedifragi animi!

Quamobrem nostrum cor mæror circumtexit,

Defecitq; succumbens miseris curis,

Quapropter obtusissimè e capite tuentur oculi:

Ob montem Sionis, qui desertus fit;

Improbæ in illo vulpes multam oberrant.

Sempiternum, Rex, tibi immortale stat ævum,

Et tuus a generatione ad generationem fixus est thronus.

Quare oblitus es nostri in perpetuum?

Τίπτε ποάνειν λέλοιπας ὀπ' χρόνον ἔτε μίνωδα;
21 Ἡμέας εἰς σε στέλκῃ, Ὀλύμπ', ἀλήμονας αὐτως,
Ὅφρ' ὑπονοσήσασιν, ὀπίστροφον ἦτορ ἔχοντες.
Ἡματα καίνισσαι οἶων στέιν' ὀνήμιοι ἦμεν,
Ἡρίκ' εὐφροσύνη, καὶ ἀδύσφατ' ὀλβ' ὀπίδῃ.
22 Ἀλλ' αἶ, αἶ, σέο νόσφι διαμπερές ἡμέας ὄσας,
καὶ σκύζη ζαφελῶς ἡμῖν βαρυμήνιδι θυμῷ.

ΕΡΗΝΩΝ

ἔσω π

ΤΕΛΟΣ.

Quare longum adeò deseruisti in tempus, neq; pauxillum?

Nos ad te converte, Olympic, vagantes temerè

Ut redeamus, conversum cor habentes:

Dies renova, qualibus olim fructi sumus,

Quando lætitia, & immensa prosperitas adfuit.

Sed heu, heu, a te in perpetuum nos repulisti,

Et succenses vehementer nobis implacabili irâ.

L A M E N T A T I O N U M

S I T

F I N I S.

EXAMEN
Quod est quod deest illi in rebus, non parum
Non ad se convertit, Olympic, vixit tunc
In rebus, convertit cor habet
In rebus, quod est illi in rebus
In rebus, quod est illi in rebus
In rebus, quod est illi in rebus
In rebus, quod est illi in rebus
In rebus, quod est illi in rebus

EXAMEN

EXAMEN

EXAMEN

ΑΡΧΙΜΑΓΟΣ:

Sive

DANIEL

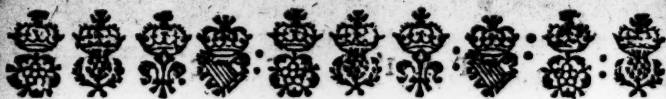
Græco redditus Carmine

HEROICO.

Per *F. A. N. C. S.*

Josep. fine Lib. 10.

Ἀπαντα Δαριήλῳ ᾤδωδός, ὡς ἐνί τινι τῷ μεγίστῳ
ἐντυχίδῃ περὶ τῷ, καὶ ᾤδωδ' ἡ ζῶης χρόνον τιμὴ τῶ
καὶ δόξα ᾤδωδ' τῷ βασιλέων, καὶ τῶ πλήθους καὶ πελοπλή-
σας ὅ μνήμῳ αἰώνιον ἔχῃ. Τὰ γὰρ βιβλία ὅσα δὲ
συγγραφέμεν ὅ κατὰ λέλοιπεν ἀναγνώσκεν παρ' ἡ
μῖν ἔτι καὶ νῦν, καὶ πεπρωδ' ἔχμεν εἰς αὐτῷ, ὅτι ὁμίλῳ
τῷ δειῷ.

Δ Α Ν Ι Η ' Λ .

Κ Ε Φ . α' .

Ι .

ς δὲ λυκαῶντες διαμπερὲς ἔξετέλειθεν
φθινόντων μηνῶν, ὅς τ' οἰήϊον ἀρχῆς
Ἔλλαβ' Ἰωάκиму βασιληίδου ἀρχὸς
Ἰῶδα,

Καὶ τέτιον ἐκτελέσων σέστο χερόν
ἐμπεδέκυκλθ,

Ῥοιζηδὲν μέμβλωκε Ναβεχδονόσορ ἀρχὸς,
Ἀσυρίων βασιλῆς δωατὸς, κρητερός τ' αἰχμητής.
Κάρτεϊ ᾗ σφετέρῳ πσιωδὸς, καὶ ὑπὸ δειῖ δῆμῳ,
Ἰερσόλυμα προαθεῖν μεμαῶς σεφανηδὸν ἔερξεν,
Ἄσυ φεμπαμένων δῆτιαν ὑπὸ θυμοραϊσέων,
Καὶ πύργους περέδημε, καὶ ἤλασε τάφρον ἐπ' αὐτὸ
Ἐυρεῖαν, μεγάλῳ, ἐν ᾗ σκόλοπας κατέπηξε.

2 Τὸ βασιλῆα Θεὸς ταμίης ὑπέροπλθ αὐ-

Χερσὶ μενεπρόλεμοισιν ἐπέτρειπεν, ἅπαντα τὰ χεῶν,
Ἀργύρεα, χρύσεια, θεῶ ἀναθήματα νηῶ.
Ἔς τε πέδον Σεναάρ, προτὶ δαίμονθ εἰς μέλαθρον
Συλήσας ἐκόμισε, καὶ ἐν θεοδέγμονθ αὐλῆς
Σκώδεια θηραύεισε ρυηφένεσσι ταμείοις,

Α

DANIEL.

C A P. I.

Ostquam duo anni plenè perfecti sunt,
Consumptis mensibus, ex quo clavum im-
perii
Susceperat Joacimus regii Princeps Judæ,
Et tertium absoluturus ferebatur tempus fir-
mum-habens-circulum,

Cum impetu venit Nebuchodonosor dux,
Assyriorum rex potens, & fortis bellator;
Robore autem suo fretus, & invicto populo,
Hierosolyma expugnare cupiens obsedit,
Urbem circumfusus hostibus exitiosis,
Et munitiones circumstruxit, & duxit fossam contra eam
Latam, magnam, & palos infixit:

Hujusce Regem [Joacimum] deus arbiter præpotens
pugnæ

Manibus bellicosis permisit, & quædam e vasibus,
Argentea, aurea, dei dona-consecrata templi:
Ac in terram Sennar, ad Dei sui domum,
Spoliâns exportavit, & divinæ Aulae
Vasa reposuit in opulentis thesaurariis,

90 ΔΑΝΤΗΛ. κεφ. α.
Ἄνητὸν χρυσὸν καὶ γλήνεα πολλὰ κεχάνδῃ.

3 Ἀσφαίνεσον ἢ κάλεωσιν, ὃς Ἀρχιερεὺς ἐ-
τύχθη,

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Δεῦρο εὐκείνας εἰδήσεις παραπίδουσι,

Τὲς Ἰσραήλ ἐκ σπέρματος ἐκγεγαῶτας,

Τὲς γενεῆς βασιλῆος, ἀνακλειψὲς τε μεδόντων,

Οὐ πω νωνύμεις, ἀλλ' ἐυγενὲς αἷμα λα-
χόντας.

4 Ἐξαίτης (ὃ γὰρ πᾶσιν χαίρειντα δίδωσιν

Ἀφθιῶ, ἕτε φυλῇ, ἕτ' ἄρ φρένας, ἕτ' ἀ-
γορητῷ)

Ἐξαίτης κερήτας ἄγην, ὅις ἔπιδ' ἔνεσι

Σπῆλ' ἄμωμήτους, δέμας ἠδὲ καὶ εἶδος ἀγνητὲς,

Οὐ τὰ δόδομένους, ἕτ' ἄρ φρένας, ἕτε περ εἶδος,

Καὶ μορφῇ ἀγαθὲς, καὶ ἢ τρέπον ἔνδοθ' ὁμώεις,

Οἷοι παντοδαπῷ σοφίῳ δεδαημένοι εἰσὶ,

Μήδε' ὀπισθήμενοι πεπνύμενα, καὶ φρένας ἐδλάες,

Καὶ νόος ἐμφορσώη, πολυϊδρεὴ τε κέκασο,

Οἱ δ' ἤβης φίλον ἀνδρὶ ἔχουσι, καὶ ἥλικόι εἰσι.

Λατρεῦσαι ἐνὶ μὲν μεγάροισι, καὶ οἰνοχῆσαι,

Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδράωσι χέρνες,

Καὶ ὁτέοισι φύσις τὰ κειβέα κρυπτὰ δα-
ῖναι

Γεγύματα χαλδαίων μαγικῶν, καὶ μύσιδ' αὖ φωνῶν.

Ὡς φάτο. καὶ πυκινῷ βασιλῆος ὀπίζετ' ἐρετμῷ.

5 Καὶ σφιν ἐφημερινῷ βασιλῆος ἐπέταξε διαίτῳ.

Δαιτοσώῳ ἐδέμεν βασιλῆιον, ἔν χ' ἢ μοῖραν,

Ὅινον ἀκηράσιον, θεῖον ποτὸν, οἰνοποτάζειν,

Ὅιον ἐνὶ κρητῇ παναργύρῳ αὐτὸς ἔπινεν.

Ὡς

Quæ congestum aurum, & pretiosa plurima suscepit.

Aschpenazum autem accersit, qui Eunuchorum princeps
factus est,

Et eum compellans verbis alatis allocutus est.

Age feligens scienti animo

Quosdam Israelis e semine oriundos,

Quosdam e progenie regis, & prælustrium principum,

Haudquaquam ignobiles, sed qui generosum sanguinem as-
secuti fuerunt,

Præcipuos (néq; enim omnibus gratias donat
Immortalis, neque ingenium, neque prudentiam, neque e-
loquentiam.)

Præcipuos juvenes exportes, quibus nulla inest

Macula, irreprehensibiles, corpore & formâ spectabiles,

Neutriquam deficientes, neq; animo, neq; vultu,

Tùm specie liberali, tum moribus intus haud imparibus,

Qui omnigenâ sapientiâ instructi sunt,

Consiliorum gnari prudentium, & mentium bonarum,

Quibusq; animus intelligentiâ, multiscientiâq; refertus est,

Quiq; juventutis grarum florem optinent, eâq; sunt ætate,

Ut possint ministrare in meis palatiis, & pocillatores agere,

Et quâcunq; in re nobilioribus serviunt humiliores;

Et quibus suppetit genius accuratas reconditas ad addis-
cendum

Literas Chaldaeorum magicorum, & mysticam linguam.

Sic dixit; ille autem prudens Regis curavit mandatum.

Atq; iis quotidianum Rex constituit demensum;

Dapes ad comedendum regias, benè secundum portionem,

Vinum purum, divinum potum, ad potandum,

Qualem in cratere totargenteo ipse bibit :

Hunc

Ὡς δὲ δαλίη ἐνὶ πολλῇ εὐπρεπὲς, ἥδ' ἀτί-

μηλεν,

Ὅφρα μὲν τεισῶν εὐφρόλιγα τελεσφόρον ἔννων,

Ἄντα σαῖεν ἀνακτος, εἰμὼ πομπέγμενοι ὀρμυῶ.

6 Τοῖσι θεόπνυτος Δανιὴλ ἐναείθιμ' ἦεν

Ἀνανίας τε, καὶ Ἀζαείας, Μισαήλ τε δευδής,

Κῆρυ, Ἰουδαίης εἰκυδέα τέκνα γενέθλης.

Καὶ ὄνομ' ὅ, πῃ κάλεον μήτηρ τε πατὴρ τε ἔκαστον,

Ἄλλοι θ' οἱ κατ' αἵμα, καὶ οἱ φειναεταέσκον,

Ὡλεσ' ἀμειψάμεν' ὅ, καὶ ἄλλ' ὅ, πῃ πάνσι τέθεικεν

Ὅρχαμ' εὐωέων. Δανιὴλ Βαλτάσαρ ἄκυσεν,

Ἀνανίαν Σεδραχλω, Μισάχλω Μισαήλα, καὶ αὖτις

Ἀζαείων χαλέεσκε μετώπυμον Ἀβδεναζῶνα.

8 Κεῖνε δ' εἴπειν Δανιὴλ, ὅ, εὐπρεπὲς ἦε νόημα,

Οὐτ' εἰς δαῖτ' ἐέναι, ὅ, ἐν μεγάροισι πάσαδ',

Οὐδ' ἐπ' ὀνειράθ' ἐποῖμ' ἀνάδασά τε χεῖρας ἰάλλειν,

Καὶ βασιλῆά περ ὄντα, καὶ ἐ μέθυ ἥδ' ὀδεπάζην,

Ὅ, οἷον ἀναξέπιν, καὶ νέκταρ' ἦσιν ἀπορρώξ,

Μήπ' φρένας χαδαράς, ψυχῶ τ' ἀμόλωτον ἀλισγῆ.

Τένεκεν Ἀρχεωῶρον ἐλίπατο μελιχίοισι

Γένων ἀψάμεν' ὅ, μή οἱ χρεῶ τόσον εἴη

Ἀρμαλίαν πανάθεσμον ἔδην, καὶ θυμὸν ἀλισγεῖν.

9 Ἀλλὰ δ' ὅ, μάνπιν ἔδωκε θεὸς κεχαισμένον ἔν)

Εὐωέων ἀρχοντι, καὶ οἱ φίλα δῖνεα διδῆ,

Πολλά τε ἦρα φέρειν πεφιλημένω ἔξοχα πάντων,

Ἰσὺν γὰρ φαέεσσι ἐράδατο ἐν περαπίδεσσι.

10 Ὡς δ' ἀπαιμιβόμεν' Δανιὴλα προτῶνεπιν ἀρχός,

Κοιρανίδω μ' ἔγωγα ἐμεῦ Βασιλῆα σεβασόν

Ἐκπάγλως δαίδοικα, καὶ αἰδέομαι περὶ κῆρι,

Ἦδ' ἐμὴ κεφαλῇ περὶ δαίδοικα μήπ' ἀπῆσιν

Ἀινήσας,

Hunc ad modum deliciis in multis benè-educavit, ac delicatè nutrit,

Ut post trium conversionem plenam annorum

Coram Rege starent, ejus observantes nutus,

His a-deo-inflatus Daniel accensetur,

Ananiásq;, & Azarias, ac Misael pius,

Adolescentes, Judæ prælastres filii profapiæ.

Ac nomen, quo compellarunt materq; paterq; singulos,

Aliiq; qui ejusdem erant civitatis, & qui finitimi,

Delevit muratum, & aliud omnibus imposuit

Princeps Eunuchorum: Daniel Balasar audiit,

Ananiam Sedrachem, Misachem Misaelem, & contra

Azariam appellavit mutato nomine Abdenagonem.

Statuit verò prius Daniel, neq; leve erat consilium,

Neq; ad epulas ire, neq; in palatio edere,

Neq; cibis paratis divisissq; manus injicere,

Ut ut regiis, neq; vinum dulce bibere,

Quale Rex bibit, etsi nectaris esset latex,

Nequid mentem puram, animúmq; intaminatum pollueret:

Quamobrem Principem-Eunuchorū oravit mollibus verbis

Genua præhendens, ne ei necessitas adeò foret

Cibum illicitum mandendi, & animum inquinandi.

Fecerat autem deus, ut graciosus esset vates

Eunuchorum principi, eiq; benè voluit,

Multúmque gratificatus est delecto præ aliis;

Quippe æquè ac oculos dilexit animo.

Itaq; respondens allocutus est princeps Daniele.

Dominum quidem ego meum, regem augustum,

Valdè metuo, ac veneror animo;

Quin & meo de capite timeo, nequid pariat

Assen-

- Ἀιτήσας καὶ μοί τι κακὸν μετόπισθε γένητ'.
 Ἐὶ γ' ἴδῃ βασιλᾶς, ὅθ' ὑψημύσαντο παρειαὶ
 Τμείων, θαλασσὴ τε πάρος μιν ὑδισκον ὅπως αἶ
 Ἰχνοτέραι μάλα πολλόν, ἢ ἄλλων ἡλικιωτῶν,
 Οὐδὲ μέτωπον ἰαίνει· ἐπ' ὀφρύσι κυανέησιν,
 Ἔπειτα δίκης ἔνοχον θείητέ με, καὶ τάχα ῥέχθ' ἐν
 Κρέατ' ἐμῷ πῶς βασιλῇ· ἐς ἀγῶνα κατασᾶς.
- 11** Ἀυτίη Μέλσαρ, ὅτῳ Δανιήλον ἐπέχευεν ἀρχῶν,
 Ἀνανίαν, Μισαήλον ἐπύρατον, Ἀζαείαν τε,
 Θαρσαλέως προσέφη, σὺν δαίμονι θυμὸν ὀείνων.
- 12** Γένων γενέομαι, τόδε μοι κρήνην ἐέλδωρ·
 Νῦν φεγγέων δις πέντ' ἐπὶ τέρμονά σ' ἰκατάω
 Πειρήθη τ' ἐμπης, πείρη τὰ δ' πάντα πυρῶν.
 Ὅσπερ δ' ἰεν ἔδην, ψυχρὸν δέ τε πνέμεν ὕδωρ.
- 13** Δὸς τέλῳ ἀμφοτέρως σὺ ἀντία φαινοπρωπεῖν,
 Ἐὺ τε διακείνης προφερέεσσαν εἶδ' ὅπως
 Ἐς μέσον ἀμφοτέροισι διηχῶν, μή τ' ἐπ' ἀρωγῇ,
 Ἡμῶν τ' ἡϊθέοις θ', οἵ περ βασιλῆϊδα δαῖτα
 Ἐιλαπνάζουσιν, πίνκοι τε αἶδοπα ὄινον,
 Οἷά τ' ἀνακτορὴν αὐτῷ παρέδθηκε τραπέζα.
- Ως τε τοῖς μήκισα σὺν ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃαι,
 Ως φίλα ἢ ἀφίλα δ' ὤσας σευ, κοίρανε, ῥέζειν.
 Ως φάτο, καὶ κατένευσε, καὶ οἱ ἐπ' ἀνδανεν ἔτως,
 Ὅς δ' ἐκ σφέων περᾶτο δι' ἡμάτα σιωπῆς αἰεὶ.
- 15** Ως δ' ἡμαρ δέχατον τέλει σε χρυσόθρονον ἠώς,
 Ἡνίδε καλλίονες, καὶ πάσσινος ἦρ' ὀρθῶς,
 Ἀγλαίη καὶ πολλὸν ἀεισεύσαντες ὅπως
 Ἡϊθέων, ὅσοι περ αἰὲν θαλίησι παρῆν,
 Ἥλιδα δ' αὖνύμενοι κρέατ' ἀσπετα, καὶ μέθυ ἠδ' ὕδ',
 Πᾶσι χαρίζομένοιο ἀνακτῶ μοῖραν εἴσω.

Assentient, & malum deinde obveniat:
Si enim viderit rex, quod flaccescunt genæ
Vestraz, & floridi antea defecere vultus
Macriores multo, quam aliorum coetaneorum,
Neq; frons ridet supra supercilia nigra;
Tum judicio obnoxium feceritis me, & fortean factum
Capite meo luam regi, in discrimen vocatus.

Statim Melsarum, cui Daniele demandaverat Princeps,
Ananiam, Misaelem amabilem, Azariamq; ,
Confidenter allocutus est, cum deo animum movens.

Supplex precor, hoc mihi perface desiderium;
Jam dierum bis quinque ad terminum supplices tuos
Tenta modo, periculum autem omnia probat ;
Legumina dent ad edendum, frigidamq; ad bibendum aqua.

Cedas tandem ut utriq; coram te vultus ostendamus,
Recteq; dijudices præstantiorem formam vultus,
In medium utrisq; decernens, non in gratiam,
Nobisq; juvenibusq; qui regium victum
Epulantur, bibuntq; nigrum vinum,
Quæstia regis sibi apponit mensa:

Ac uti tuis tandem oculis videris,
Ita bene vel male servos tuos, Domine, tractes.

Sic locutus est, annuit autem, eiq; placuit ita esse,
Qui decem eos tentavit per dies continuè.

Quamprimum decimum diem absolverat aurea aurora,
Ecce pulchriores, & pinguiorez erant aspectu,
Gratiâ longè excellentes vultus
Præ adolescentibus, qui semper inter delicias versati sunt,
Large epulantes carnes plurimas, & vinum suave,
Omnibus largiente rege portionem æquam.

Itaq;

16 Τὺνεχά νιν τόδε Μέλαρ ἐδάδης μέτρον ἀπύου
Καὶ μέδω πίπασθαι τοῖς δὲ σφι πινάσσεια δῶκε.

17 Τοῖς δ' Θεὸς τετέρων ἐνέσχε κρέονθ' ἠὺ,
Δῶκε δέ τ' ἐμπερσινίῳ καὶ μύδα πικρὰ δαΐναι,
Παντοδαπῶ ξυνέμεν πυρτῶ, σοφίῳ τε ποσειδίῳ
Ὅριδε δ' καὶ Δανιὴλ ἑτερότροπα φάσματα κεῖναι,
Καὶ νόον ἀλλύσαι πάντων δυσέλκτον ὀνείρων.

18 Ὡς περὶ δ' ἔτραπον ὥραι, ἰδὲ ἡματα τακτὰ πε-
ρᾶνθαι,

Τημύτθ' δανιήλον ἰδὲ τρεῖς παῖδας ἐρασᾶς
Ἀρχὸς ἀνακτ' ὑπαιδα ἔσω. πολυχανθεῖθ' αἰλῆς
Ἦγαγ', σπασσάμενθ' μεγάλοισι ἐκπυμονάρχε.

19 Πεῖθ' δ' αὐτοῖς ἐπέεσιν ἀμοιβαίοισιν ὁμιλεῖ,
Κάλλθ' ἀγαυαμένος-τ, ὅπτεροπικένος τ' ἀχραντῆ,
Πολλὴ γὰρ χάρις ἀμοιβεῖσσι φερέεσσιν.

Ἐκ τε κόρων πάντων τῶων δέ τε πῶν περ ἐόντων
Ὅυπς ἂν ἐνείκοιτο ὅς ηδ' ἐλεν ἰσοφάρειν.
Θεασσέσθω δανιήλι ξυνὴ τριάδ' ἀγλαομόρφων
Ἀιζηῶν, πᾶσαν γὰρ ὁμηλικίῳ ἐπέχασο
Κάλλει, καὶ ἔργοισιν, ἰδεοῖσιν, ἀγλαὰ τε-
τραῖς

Τὺνεχα δμῶες ἀκροσάν ἀγακλειτὴ βασιλῆθ'
Ὅι οἱ ἐν μεγάροισιν εἰοῖς οἴλα ἐργάζοντο.

20 Καὶ ὅταν ἀγχινοῶν χρεῶ πυκινῶν τε καὶ ἐδλῶν
Βυλάων, ἐπιπὶ φραδέθ' νόος ἔργα τέτυκται,
Εὐρε δεκαπλασίως, ἅσ' εἶρετο, ἅσ' αὖ μετῆλθε.

Πέπνυθαί τε περὶ φρένας περὶ π' ἐμμεναι ἐνδλάς
Ψυδολόγων τε μάγων ὁμάδθ' καὶ κρηνοπῶν
Ἀσρολόγων, οἱ τ' ἐν χώρῃ περφερέεσσι ἦσαν.

21 Καὶ Δανιὴλ βασιλεύσιν ὑποφίαν Βαβυλῶνθ'

Ποιπνύων

Itaq; his Melfar istud cibi demensum abstulit,
Et vinum, quod biberent, iisq; legumina dedit.

Illis verò deus quatuor instillavit ingenium bonum,
Dedit quoq; prudentiam, & consilia sapientia intelligere,
Universam callere intelligentiam, sapientiámq; amabilem:
Novit item Daniel varias visiones interpretari,
Sententiámq; resolvere omnium perplexam somniorum.

Postquam verò conversæ sunt horæ, diésque constituti
absoluti sunt ;

Tum Danielelem, & tres pueros amabiles
Princeps Eunuchorum coram Rege in aulam capacem
Iuduxit, obsecutus magni voluntati Monarchæ.

Atq; cum iis verbis mutuis sermocinatus est,
Formam admiránsq; , delectatúsq; eloquentiâ,
Multa enim gratia comitata est verba :
Ex omnibus autem juvenibus, tot licet essent,
Ne ullus quidem inveniri possit, qui posset æquiparari
Divino Danieli unâ cum triade formosorum
Juvenum, omnibus enim cœtaneis præcelluit
Pulchritudine , & operûm-scientiâ , & prudentiâ, præ-
lustris tetras :

Ideóq; famuli audierunt inclyti regis,
Qui ei in palatiis suis grata operabantur.

Et quandocunq; cordatorû opus erat solertibus, & bonis
Consiliis, quandoqui dem prudentiæ opera agitabantur;
Invenit decuplo, quæcunq; interrogavit, & quæfivit;
Sapere; & mentibus excellere prudentibus,
Præ mendacium magorum cœtu, & cœli-inspectorum
Astrologorum, qui in provinciâ præstantissimi erant.

Ac Daniel regibus superbæ Babylonis

Ποιπύων δέμονε, νόμ, κὶ κώδι μακρῷ
 Ἔις φῶτον λυγέβαντα Κύρε βασιλεῖδ' αἰρχῆς.

ΚΕΦ. β'.

1. **Α**λλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλω, φεῖ δ' ἔτραπον ὦραι,
 Φθινόντων μηνῶν, φεῖ δ' ἡματα μακρὰ τελέσῃ,
 Καὶ ἔτ' ἄλλο κυλίνδ' ἐπειρημένοιο χρόνιο,
 Ἐιδεν ἐνύπνια πυκνὰ Ναβουχοδονόσορ' εὐσὴν.
 Κείμενον ἐν σρωτοῖς λεχέας' ἐνὶ νυκτὸς ἀμολγῶ
 Ἦδ' μάλα κνώσοντά τ' ἀνεπύνησ' ὄνειροι,
 Καὶ φρενὸς ἀσήκετα νοήματα πολλὸν ἀτυξάν,
 Καὶ νότ' ἔνθα κὶ ἔνθα ἐλίετο μερμηρίζων,
 Ὅι δέ τ' ἀπὸ βλεφάρων ὀξέεσσο νήδυμ' ὕπν'.
2. Ἐνθ' ἐμ' ἀγχιμόλον ἐντέλλετο θυάδι φωνῇ,
 Σώτε μάγας καλέσαι, πολυμαντῶτες τε ρήτας,
 Σώτε γενεθλιακὸς, κὶ ὄνειροπόλος χαλδαῖος,
 Πάντας ὁμῶς, βασιλῇ πολύπλοκ' ὀνείρατα φαίνε.
 Ὅι μ' ἐκήρυσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα,
 Ἐν δ' αὐλῇφιν ὕπαιδα παρεσῆκας μονάρχης,
 Ἀπενὲς εἰσερόωντες, ἐλὼ ποπδέγμενοι αὐδῶ.
 3. Καὶ σφιν ὁμηγρέεσσιν ἔπ' βασιλεύτατον εἶπε
 Κέκλυτέ μ' πάντες τε μάγοι, πάντες τε ρήτες,
 Ὅφρ' εἴπω, ἡμέας τεῦ εἵνεκα δεῦρο κάλεσα.
 Κείμεν' ἐν θαλάμοις ἐν ὀνειρέησι πύλησιν
 Ἦ. χ. μάλ' ἔνθα κὶ ἔνθα ποτ' ἔδνεα πολλὰ
 Ἐιδώλων κενεῶν, ὥσ' ἔπαρ εἶδον ὄνειρον.
 Ὡς ἶδον, ὥς δεδίεν, φίλον ἐμπεπαλαγμέν' ἦτορ,
 Καὶ νότ' ἔνθα κὶ ἔνθα σαλεύετο μερμηρίζων,
 Ἰέμεν'

Ministrans persistit, cum prudentiâ, & latâ gloriâ,
Ad primum annum Cyri regii imperii.

CAP. II.

Sed cum jam annus erat, & conversæ sunt horæ,
Consumptis mensibus, & dies longi circumvoluti sunt,
Ac annus secundus in cursu erat urgente tempore;
Vidit somnia crebra Nabuchodonosor rex.
Reclinatum lecto in strato nocte intempestâ
Suavitéq; admodum dormitantem perterruere somnia,
Et animi vagæ cogitationes haud leviter perturbârunt,
Et mens huc & illuc volvebatur ruminans,
Eiq; a palpebris excussus est dulcis somnus.

Tremebundus repentē mandavit præproperâ voce,
Convocare, magosq; multisq; vaticiniis-claros ariolos,
Unâq; genethliacos, & somniorum-interpretes Chaldaeos,
Omnes simul, ut regi varia somnia indicent:
Hi quidem citarunt, illi autem congregati sunt ocyssimè;
Et in aulâ coram assistere rege,
Intentè obruentes, & ejus expectantes vocem.

Quibus congregatis verbum regale profatus est.
Audite me, omnesq; magi, omnesq; arioli,
Ut dicam, vos quâ de causâ huc accersivi.
Jacens in thalamo in somneis portis,
Ubi plurimum huc & illuc volant agmina multa
Imaginum inanum, tanquam verum, quoddâ vidi somnium
Ut vidi, ut reformidavi, charo perculsus corde,
Et mens huc & illuc tumultuatus est, cogitans,

- Ἰέμεν Θ· τ' ὄναρ ἴδμεν ἐπεὶ φρενὸς ἐκπεπόθη·
 4 Ὡς ἄρα φώνησεν, καὶ αἶψα Σύρη ἐνὶ γλώσῃ
 Χαλδαίων πολύμητις ὁμήγυεις ἦρξ' ἀρρογάνις,
 Ῥηϊδίως μαλακοῖσι ᾧσθαιφάμενοι ἐπέεσι.
 Νώλεμές, ὃ βασιλεῦ βασιλεύετε, νώλεμές αἰεὶ
 εὐζῶειν, καὶ τερπνὸν ἰδεῖν φάθ' ἡελίοιο.
 Ἐννεπέ σά δμῶεσι, τίς ἐννυχὸν ἀμφέχουτ' ὄψις,
 5 Εἴτα ᾗ τέκμαρσιν μνηύσομεν ἔν κ' ἱ μοῖραν.
 Τὸς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν κρείων ὥς ἀντίον ἦυδα.
 Μνημοσυνῶν μὲν ἄπσον ἐκλεψεν εὐπέρ Θ' ὄψις,
 Ὅι χετ' αἰσῶθεῖσα, καὶ ἔ παλινάχρετός ἐστιν.
 Εἰ ᾗ μὴ ἔν λέξαυτε, θεηγόρε ἔγκυοι ὁμοῆς,
 Ἀμφοτέρων, τί τ' ὄνειρον ἐμὸν, τί τε σύμβολον ἔειπ,
 Ὡς μεν ὄξερέω, τὸ δ' καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Ἐγγύθι μοῖρ' ὑμῖν ὁλοή, σῶς τ' αἰπὺς ὄλεθρος,
 Ἀμφιδαῆς δάσεται ὡμὰ διαμμελεῖσι μάχαιρα
 Ὑμέας δωσιδίκας, διὰ τ' ἔντερα χαλκὸς ἀφύξει,
 Φημὶ τε ὅσα περ ὑμῖν μεγακλήεσι πέτυκτο
 Δώματα μαρμαίροντα, καὶ ἔμμεναι ἀφδιτα αἰεὶ,
 Πρὸ χυνοῦ κατὰ στέφην, κορυφῶν μέλλοντα γενέσθαι
 Παιμνιάρους, συγχερὸς, τῶ καὶ ὁλοώτατ' ὁδμή.
 6 Ἄλλο ᾗ καὶ ἐρέω, τὸ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεθ' ἔησιν,
 Εἰ γὰρ μοι ἀγγέλλοιτ' εἰδύησι περσπόμενοι,
 Οἱ αἶ τ' ὑμῖν πάρεσιν, ἀπειρεσίη τέ μαγεία,
 Ἀμφοτέρων, καὶ ὄνειρον ἐμὸν, καὶ σύγκεισιν αὐτῶ,
 Καὶ ἡμᾶς γινώω νημερτέα πάντ' ἐνεπόντας,
 Μνησιθμὸν μὲν ὑπορρίψω, φιλότητα δ' ἐ-
 λῶμαι,
 Ἀγλαὰ δῶρα χαρίσομαι, ἀποινα, κέρως τε φεισόν,
 Οὐ μὲν ὑποβλήτ' ἔσθαι, μῖθός δέ τις ἀρκεῖται,
 7 Οὐ

Et cupiens somnium cognoscere, quia e mente evolârat.

Sic locutus est, ac statim Syriacâ in linguâ
Chaldæorum versuta turba instituit sermonem,
Leniter mollibus demulcentes verbis;
Æternûm, ô Rex regalissime, æternûm semper
Benè-vivas, & jucundum videas lumen solis:
Dic servis tuis, quænam tibi nocte circumfusa est visio,
Deindèq; interpretationem indicabimus uti decet.

Hos verò torvè intuitus rex ita coram allocutus est;
Memoriam meam infidam fefellit alata visio,
Abiit evanida, & non revocabilis est unquam:
Nisi autem rectè explicetis, divinâ gravidæ voce,
Utrumq;, quidnam sit somnium meum, quænam conjectura
Sic quidem dico, quod & perfectum erit,
Instat mors vobis exitiosa, & imminet gravis clades,
Anceps concidet in-crudas-partes membratim gladius
Vos pænas-luentes, & viscera exhaustiet ferrum,
Aiòq; quotquot vobis inclytis exstructa sunt
Pallatia resplendentia, & ut essent immortalia semper,
Funditûs me everfurum, fièntq; sterquilinium
Sordidissimum, abhominandum, cujus etiâ teterrimus odor

Aliud autè etiam dico, in animis verò perpendite vestri
Si modò mihi indicetis scientibus præcordiis
Qualia vobis suppetunt, & immensa sapientia,
Utrumq;, & somnium meum, & interpretationem ejus,
Et vos deprehendero vera omnia loquentes;
Iracundiam quidem abjiciam, benevolentiam autem sus-
cipiam,

Spendidis donis donabo vos, præmiis, & honore eximio,
Non quidem aspernandum, sed præmium dignum erit,

102 ΔΗΝΥΚΑ Ερ. α.
Ἦεν κεν ἀλήϊ' εἴη ἀνὴρ, ὃς πάντα γένοιτο,
Ἦεν δέ κεν ἀκτῆμων ἐειπίμοιο χρυσοῖο,
Ταῦτά περ ἐκτελέσω, ὅσα περ πάριδεν ὑπέσλω.
Τῆκεν ὑμετέρη πολυῖδρείησι νόοιο
Τὲμόν ἐμοὶ καταλέξαι ὄναρ, καὶ σύγχρισιν αὐτῷ.
7 Τόνδ' ὑπομειβόμενοι ἐπιδότρειον οἷον ἔνισπον.

Ἦεν ἀναξ φερόμετο, νόον τ' ἐπιφροσύμεν ἡμεῖς.

8 Ἀυτὶκ' ἀναξ βαρύμηνιν ἀπερρώϊσθησεν ἰωλῷ.

Ἦεν παρ' ἀνδρῶν ἀδαήμενοι ταῦτα βέβακ'.

Ἦεν γνων ὥς μέματε κλοτοπεύειν ἐνθάδ' ἐ-
όντες,

Ἦεν ὡς τε μύνησι παρελκόμεν αἰὲν, ἐπειδὴ

Ἦεν οἰδαθ' ὅτ' ἐπεπλήσθη ἐμεῦ φρενὸς ἐκπεσεν ὄψις.

9 Ἦεν δὲ μὴ δ' ἀναφανδὸν ἀναγγειλέαιτ' ὄνειρον,

Ἦεν ἴσῃ γε τῷθ' ὅτι νῶϊν ἀνήκεσθ' ὅλ' ἔσαι,

Ἦεν ἀσφαλέως δανέεσθε, δίκης δ' ἐμὴ γένε' ἀλήκη

Ἦεν μάλα ἀρπυγεῖς καὶ ἐπίκλοποι ἔπλετε μύθων,

Καὶ περ πολυπλάνων ἐπέων ἠρτυώατε τέχνας

Τόκτοῖσι ψεύδεσσι κεκασμένοι ἀνταμὲν εἰπεῖν,

Ἦεν ὅφρ' ὦρεν ὄφρα μείβη καὶ ἄλλο τ' ἐπείγῃ.

Τῆκεν ὑμετέρη πολυῖδρείησι νόοιο

Δείκνυτε δυσέκμαρτον ὄναρ τόδε, ὅφρα πυδοίμην

Ἦεν καὶ σύγχρισιν οἰδατ' ἐνὶ φρεσὶ πᾶν ἀλγί-
μῃσιν.

10 Ὦς φάτο τῷθ' αὖτις χαλδαῖοι ἐναντήον ἔϊπον,

Ἦεν ἀνακτῶ ἔστιν ἐρδυνήσαντα βάδιον

Ἦεν ἀκριτον ἔϊρυα μάλα περ πολυῖδριν ἐόντα

Ἦεν ἡγνόησ' ὅσοι τε περὶ ἡμῶν τ' ἡέκλιον τε,

Καὶ ὅσοι νῆκεσι ποτὶ ζόφον ἡερόντα.

Ἦεν ἀρεὰ πῶ ποτέ τις βασιλεὺς, ἔτ' ὄρχαμ' ἀνδρῶν

Ἦεν οὔτε

Nequaquam indigus esset vir, cui tanta contingerent,
 Neque inops valdè-preciosi auri;
 Hæc quidem perficiam, quæ coram promissi:
 Quare vestri multiscentiâ animi
 Hoc mihi declarato somnium, & interpretationem ejus.

Huic respondens adhuc secundò sic locuti sunt;
 Visionem rex referat, interpretationemq, indicabimus nos.
 Continuo rex iracundam emisit vocem;
 Haudquaquam apud virum inscium hæc dicta sunt,
 Novi, quomodo studio est vobis elegantia-verborum-tem-
 pus-terrere, quando quidem hic adestis,
 Prætextisq, tempus protrahere usq; quoniam
 Nôstis, quòd obliuio meo animo excidit visio.

Si verò non apertè declaraveritis somnium,
 Sciatis, hoc quòd nobis implacabilis ira erit,
 Haud dubiè moriemini, sententiæ autem non est effugium
 Quippe quòd valdè adulatōres, & subdoli fuistis verborum
 Fictis mendaciis instructi, quæ coram me loquamini,
 Donec tempus præterierit, & aliud quod urgeat negotium
 Quare vestri multiscentiâ animi
 Indicate difficile conjectu somnium hoc, ut resciam
 Quòd etiam interpretationem nôstis in animis sapien-
 tibus.

Sic dixit rursus autem Chaldæi coram eo fati sunt;
 O rex, non potis est, qui profundissimè scrutatus fuerit,
 Dubium hoc eruere, sit vel maximè prudens,
 Ignorant quotquot ad auroram & Solem
 Et quotquot habitant ad tenebras caliginosas;
 Nunquam igitur rex aliquis, neq; princeps virorum,

KSQ. 4.

¶ Σπειρόν γδ τοδε ρήμα δυσάρετον, ο,τι μα-
τάρεις

12 Τῷ ἔνεκεν βασιλῆι μέγα φρένες ἀμφιμέλαινα
Πίμπλαντο μένεθ, καὶ ἀνερρίπιζετο λύσης
Πυρρὸς ἀμερσινόου, καὶ ἐπαύμενθ μένει σφῶ
Ἀσεμφέως ἐκέλευσ', ἵν' ἐπιχερὰ δ'ξαπόλοιντο,
Ἐἰς ἓνα τε κλείνουντο σοφοὶ παναφειδέϊ χαλκῷ.

14^η Εἶπε ἰφύρωνας. ἔπειθ' ὃ τὸ μάντις ἀν-
έγνω,

15 Ωδ' Ἀειωχὸν ἐπέρεθ' ὅ, τε φρέσαςχθ' ἐ-
τύχθη.

Τίτλις πόσον μετριέσται ἀναξ πένηκεν ἀρεσόν

Kai

Neque imperator, hujusmodi res a mago, Chaldo, incan-
 Temerè interrogavit de impossibilibus curiosus. (tatore,
 Rara enim hæc res est, difficilis-inventu, quam per-
 quiris,

Nec quis mortalium quotquot sunt sub solis splendores
 Notam facere possit, & e profundo eruere,
 Nisi dii-prorsus-beati (dii autem omnia sciunt)
 Qui sibi sedem fixère, & domos supremas habitant
 Summo vertice luci diffimi Olympi,
 Non domos viles humi-genitorum hominum.
 Sic utique fati sunt, & cessarunt deinde a sermonibus.

Quamobrem regi valdè præcordia nigra
 Repleta sunt irâ, & exsuscitata est furoris
 Flamma animo-privantis, & obsequens iracundiæ suæ
 Rigidè imperavit, ut unus post alium pereant,
 Et ad unum inrerficiantur Sophi immisericordi ferro.

Ita sententia edita est exitiosi nuncia fati,
 Et horridam eos Parcæ ibant in mortem abripientes;
 Ac curiosâ Daniele innocentem, sociósq;
 Inquisitione perquærivère, ut amaræ traderent morti

Si alicubi invenire possint. postquam verò hoc resciverat
 vates,

Quòd, & ipsis, & omnibus, extrema imminuit clades;
 Tum, quali ornatus est, sapientiâ & prudenti consilio,
 Sic Ariochum interrogavit, qui Satellitum-princeps erat,
 Quem rex permiserat, cædis minister ut foret.

Sic Ariochum interrogavit qui Satellitum-princeps fa-
 ctus est.

Quare adeò temerè rex protulit decretum,

Καὶ ζαχάριο ἐπὶ τῷ νόῳ ὁλοφύροισι λύσει,
Χρὴ ὅτι πρὶς ψυχῆς πολλὸν χρόνον, ἔδὲ μίνυθα
Φράζεσθαι, ἔρδ' ψυχῆς ἀντάξιον ἄλλο.
Ἀνδρὸς ὅς θνητῷ πόλιν ἔλθειν, ἔτε
λεῖσθαι,

Ἔοιθε, ἐπεὶ ἄρ' κεν ἀμείψεται ἔρχομαι ἀ-
δόντων.

Ἦ ἴα, καὶ οἱ Ἀειωχὲς ἐτήτυμα πάντ' ἀγρόθεν.

16 Ἀυτὰρ ὁ βῆ, μάλα δ' ὦκα δόμους ἔκτανεν ἀνακτῶ,
Καὶ ἐπεὶ εἶπω ἴε, περπαίξας λάβε γένων
Βασιλικῶν, καὶ λίπετ' ἐπὶ χρόνον εἰπέτ' ἑάπει,
Ἐἰ δ' ἔτις, ὥς ἔδεκτο καὶ οἱ πρῶτατο μύθῳ
Τέκμαρ ἀναγελῆειν, τίς ὀνείρε' σύγχεισις εἴη.
Πεῖσε φρένας βασιλῆος, ὅς ῥ' κατένδυσε χάρητι.

17 Βῆ δ' ἴμεν ὄνδε δόμονδε θεόπιδος Δανιῆλ,
Καὶ πᾶν ὅισι φίλοις ἀγρόησιν, μή τ' ὀπίκωσεν,
Ὅσα μάλα μεγάλη χρεὶν βεβίηκεν ἔχασον,
Ἐνδοῖν δέ τε πᾶσι σαωθῶν ἢ ὑπολέσθαι.
Ἰκέσθαι δ' ὥς ῥ' αἶψα δεῶν ἀνὰ χεῖρας αἰεταί
(Ἐυχόμενοι ὅτι τάχ' ἂν καὶ ἄλλοι ἄλλον ὀ-
νειν)

Καὶ μάλα γυνάζεσθαι, ὅπως ἐλεήμονι βελῆ
Ἰσθὺν ἀναπύξαιεν, ἐπεὶ δωιάμης γε παρῆσθαι,
Μὴ καὶ ὁμῶς ἄλλοις σφοδαῖς ὀικτρεῖα δάνοιεν,
Συμφύρδῳ κτάμενοι ἀκλεῶς, ζωήονι χαλκῷ.

19 Ὡς Δανιῆλ' ὅππ' ἔκπ' ἀπὸ θεῶν ἀμφέχουσ' ὄψις,
Φαντασίη τ' ἦν πωσεν, ἰεῖν τ' ἀείδηλον ἔ-
γεντο.

Ἀυτίκα δ' ὑμναπόλιν φασσάρεσσι ἀρχὸν ὀλύμπου,

20 Εὐφήμοις τ' ἐπέεσσιν ἄνδρ' ἀνὰ μένοισιν ἔδωκεν.

Ἄνωμα

Cap. I. DANIEL
Et valdè-iracundi urget animi destructorio furore?
Oportet verò de vitâ multùm temporis, neq; parum
Deliberare, quandoquidem vitæ nihil æquiparandum aliud:
Viri autem mortalis, ut revertatur, neque per vim prehen-
di potest

Neque capi potest (ita ut volens sequatur) postquam tran-
sit septum dentium:

Sic dixit; ac illi Ariochus verè omnia enarravit.

Ille autem ivit, & celeriter valdè domum pervenit regis,
Et postquam intravisset, procidens prehendit genua
Regia, & suppliciter-oravit ad tempus adhuc permittere,
Quòd si, promisit, & illi fidem fecit verbo
Se tandem indicaturum, quænam somni interpretatio esset.
Persuasit animum regis, qui suo annuit capite.

Perrexit a. ire suam domum a deo-inspiratus Daniel,
Et rem totam suis sociis narravit, neq; occultavit,
Qualis prædura necessitas incubuit; singulis eorum,
In dubiòq; erat an salvi essent, an perituri:
Et supplices hortabatur deo manus sublevare,
(Precantes autem fortean alli etiam alteri prodesse
poterint)

Et valdè comprecari, ut misericordii consilio
Sacrum patefaceret, quia facultas ei adest,
Ne etiam unà cum aliis Sophis miserabiliter morerentur,
Indiscriminatum occisi, ingloriè, communi ferro.

Tum Daniele nocte a-deo-immissa circumfusa est visio,
Et phantasiæ occurrit, sacrumque manifestum prorsus fa-
ctum est :

Exinde celebravit lucem-ferentem Regem Olympi,
Et piis verbis gratias gratas dedit.

Ὁσωμα νωλεμέως κρατερὸν θεῷ αἰνετὸν εἴη,

οἱ γὰρ παρ σοφίῃ καὶ παρ κρείττε ἀφδιτὸν ὄντι.

21 Καίρως τ' αἰῶνάς τε μετήλαγ ποικιλομόρφως.

Ἔστι δ' ὅπῃ χθονίων τοιόνδε μετάφρον εἶδ' ὅ,

οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Τὺς ἐδέων συμφέλιξε, κυβισιτῆει δ' ὀλίγω

Ἔς χθόνα πλυνῶν βασιλεῖς, τοὺς ὑψόσ' αἰερεῖ

καὶ σκῆπτρον, καὶ κάρτε, ὅπως ἀρχωσιν, ἔδωκε.

Κεῖν' ὅπως αἰετὶ πνυτοῖς φέρειν ἰμερέεσαν,

καὶ νόον ἐπ' εὐθεῶν ἀπερείστον εἶδοσι βα-

λὰς.

Τὺς παρ' ἀφραδέοντας ἐχερρσώης ἐπέ-

βησε.

22 Κεῖν' ἄβυσσα μόν', καὶ ἀπόκρυφα ῥήματα δηλοῖ.

οἷδε σαφῶς τί λέληθεν ἐνὶ ζόφῳ ἠερέντι

Τῆλε μάλ' ἤχ' βάδισον ὑπὸ χθονός ὄντι βέρεθρον.

οἱ γὰρ καὶ αἶδαο πέφαν' οἰκία δεινὰ,

ἀρχαλέ', ἐρῶέντα, τὰ τε συγκύσι περ ἄλλοι.

Φῶς οἱ ὁμωρόφιον, καὶ ξυῖ κλυτὰ δώματα ναίει.

23 Σοὶ χάριν, ἡμετέρων περὶ νόων θεός, οἶδα πε-

ριστὴν,

καὶ πάντως ὕμνω πάντως εὐύμνον ἔόντα,

Ὅστις ἐμοὶ δωῖκμίν τε χεῖρας, καὶ φρένας ἐδιδάξ,

καὶ τόδε μοι αἶδ' ἔδωκεν, ἐδείκνυες, ὅ, πῃ λιτῆσι

Διασόμεθ', ἢ γὰρ ἀνακτ' ἐμοὶ μὲνυσας ὄ-

νηεργ.

24 Ἐμπαπέως μετακίεθ' ἔσω δέμον εἰς Ἀετωχόν,

Φρέεργον, καὶ ἔταξε σοφῶν ὀλετῆρα μο-

νάρχης,

καὶ ἀγαθοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύεσκε, καὶ εἶπε,

Nomen in perpetuum forte dei laudatum sit,

Apud eum enim prudentia & robur immortale est.

Tempora, & ætates immutat varias-habentes-formas,
Est autem terrestrium talis mutabilis facies.

Qualem indies duoit pater hominûmq; deorûmq;

Hos e sedibus deturbat, præcipiti autem lapsu

Ad terram admoventur Reges, illos in altum levat

Et sceptro, & potentiâ, unde imperent, donat.

Ille instillat sapientibus sapientiam amabilem,

Et intelligentiam in pectoribus immensam consilia sci-
entibus.

Hosce antea insipientes facit ut prudentiam asse-
quantur.

Ille abyssus solus, & apocrypha revelat.

Novit dilucidè quid lateat in tenebris caliginosis,

Procul valde, ubi profundissimum sub terrâ est barathrum;

Ei enim vel inferorum apparent penetralia horrida,

Molesta, squalida, quæ oderunt & alii:

Lux ei sub eodem recto est, & unâ celebres domos habitat.

Tibi gratias, meorum progenitorum deus, ago abun-
dantes,

Et omninò celeberrimo omninò celebratu dignum:

Qui mihi potentiam dedisti, & mentes sapientes,

Et hanc mihi obscuram rem indicâsti, quam precibus

Precati sumus te, quippe regis mihi manifestâsti som-
nium.

Statim ingressus est domum ad Ariochum,

Satellitum-principem, quem statuit isophorum occisorem
Monarcha,

Et lenibus verbis detinebat, & dixit;

Parce

Φείδεο Ἀρχιμάγειρε σφεδὲς Βαβυλῶν· ὀλέσαιο,
 Ἐἰς δόμον ἡγεμόνδε, παίσαθι δ' ἅντα μονάρχε,
 Ἥ ῥα τάχ' ἂν κτείνῃ ἐγὼ παρὰ μνηστῆρῶν,
 Εὐ καὶ ὀψιταμένως πύλυτλον ὅψιν ἀνείλων.

25 Ἀίψα δ' ἐσθήγαγ' ὕπαιδα μεγακλήεντ' ἀνακτ',
 Καὶ μέγ' ἀγαλλόμεντ' τοιόνδε προσέννεπε
 μῦθον.

Ἐυρον ἐγὼ Βασιλεῦ μὴ φῶτα φείκλυτον ἔυρον,
 Κλειτὸν ὀνηροκείτω, κῦρον λιῖσόν

Ἰέδα,

Ὅς τ' ἀναφανδαί τοι ὅψιν ἀνὰ σκοποειδέα λύσει.

26 Καὶ Δανιήλον, ὅτις Βαλτάσαρος ὕξονομάδῃ, (ζεν
 Περσκαλέσας φιλοπάδῆς ἐπ' τ' ἔφατ' ἐν τ' ὀνόμα·
 Ἐννεπέ μοι, ἦ τί με φρένες δυνάμεις τε πάρεσιν
 Ὀπασίῳ νῶϊν καὶ σύγκρισιν ἀποκαλύψαι,

27 Τόνδ' ἀπαμειβόμεντ' προσεφώνεε μάντις ὀπίφρων.

Ἀρρήτον βασιλῆι παρυσκέμεν, ὅ, τῇ μετελλῇ,

Οὐχ ὅιοι μάγοι, ἔτε δυοσκόποι, ἔτ' ἄρ' ἐπαφθί.

Τῷτο πέρ' ἐδ' ὀλίγον περ ἐπίφανον παρὰ πείδων.

28 Ἀλλὰ θεός τις ἄρ' ὅστιν, ὀλύμπα δώματα ναίων,

Ὅς ῥέα μὲ γυμνᾷ μυθήει, ἀδελὰ τε

διλοῖ,

Καὶ ἀγαγε προσφῶς δε βροτοῖς, ἀνέλυτρά τε θῆκε,

Καὶ βασιλεῖ γινώκεισιν, ὃ περ μετόπισθε γένητ'

Ἐσχημένης γινεῖσιν, ὅτε χρεῖντ' ὕστερος ἔλθῃ.

Θεῖον ὅ, τ' εἶδες ὄναρ, καὶ ποικίλα φάσμαθ' ὀπόσα

Ὡίσω λεχέων φρατῆρ' ὕπερ, ἡνὶ τὰδ' ὅστιν.

29 Ὡς αἶσα σοι μελεδήματ' ἐπὶ φρένα μρεῖ' ὁδῶε

Στρωτοῖς ἐν λεχέσσι, καὶ ἐνδοθι βυαστοδόμεσας

Ἐωόμενον μετόπισθε ὥτ' ἐρατὸν ἡέλιόν τε.

Ὅυδ'

Parce Archimagire Sophos Babylonis interficere,
In palatium duc me, & siste coram monarchâ;
Equidem fortassis demulcere eum possim
Benè & scienter perplexam visionem explicans.

Dicto citius introduxit coram illustri rege,
Et mirum in modum exultans hujuscemodi allocutus est
verbum;

Inveni ego rex equidem virum eximium inveni,
Celebrem somniorum interpretem, juvenem captivum
Judæ,

Qui clarè tibi visionem obscuram resolvet.

Mox Daniele, qui Baltasar cognominatus est
Advocans curiosum verbum dixit, & compellavit;
Dic mihi, num tibi sapientia, & potentia suppetit
Visionem nobis, & interpretationem revelandi?

Hunc respondens allocutus est vates prudens;
Secretum hoc regi revelare, quod scrutabundè inquit
Haud potes sunt magi, neq; aruspices, neq; arioli;
Hâc de re ne parum quidem assecuti sunt prudentiam:

Atqui Deus est supremas domos habitans,
Qui facilè quidem denudat mysteria, & obscura mani-
festat,

Et in lucem profert mortalibus, & involucris liberat,
Etiam regi notum fecit, quid in posterum fiet
Futuris generationibus, quum ætas senior venerit.
Divinum quod vidisti somnium, & variæ visiones, quas
Videharis videre super stratis lectis hæ sunt.

O Rex tibi cogitationes in animum infinitæ manarunt
Stratis in lectis, & intrus in animo profundè versabas
Quod in futurum erit sub cælo, & sole.

Haud

30 Ὅυδ' ἄρα μοι νημερτὲς ἀπόκρυφα ταῦτα πίνονται,

ὣς παντὸς πίνει τ' εἰμὶ νόον πίνει τε φρένας ἐδλάς.

Ὅς κε θνητὸς ἔη, καὶ ἔδοι Δημητέρος ἀκτῶ.

Ὅυ π' ὑσφρογνέω, μάλλον δέ μιν εἵνεκεν αὐτῆς

Ὅψις ἐγυμνάδῃ, οἱ ὑποκείναδ' ἔμελλον,

Ὅφρα τε γινώσκῃς σέοθεν μελεδήματα θυμῷ.

31 ὣς ἴδες, ὦ βασιλεῦ, ὥς ἠνίδεν ὄξεφαάνδῃ

Εἰδωλὸν τι πέλωρον, αἰεττοὶ δέ οἱ αὐγαί,

Μαρμαρυγῶ τ' ἀπέλαμπε πυριγλήνοιο περσώπῃ,

Σεῦ δ' ἔση χατενώπα, καὶ ἔπῃς ἔσαντα ἰδέσθῃ

Τετλαῖν ἂν, τοῖα βλέπεν, πῶς δειμὺ δέδορκε.

32 Παμφαῆς εἰδῶλοιο χάρη, ξανθὸν τε, τέτυκτο

Χρυσῷ ἐκ καθαρόιο, σωμαμφοτέρως τε βραχίων

Ἀργυρίῃ, καὶ στένον ὁμῶς, γαστήρ, ἰδὲ μηρῶ

33 Ἐυ ἄραρ' ἐκ χαλκοῖο ἀτειρέῃ, ἐκ τε σιδήρεα

Κνήμαι ῥιγδανόιο διαμπερές, ὡς ἢ ποδοῖν

Ὅσερ' ἄκινόν π' ἄλλο μέρος, τί ἢ ἄλλο σιδηρεόν.

34 Ἀκάματ' φαέεσσιν ἀσκαρδαμύκτοισι δειώρεις,

Μέγ' ὄξετμήδῃ λατόμων λίθ' ἄνδιχα χερῶν,

Ὅς τε σιδηρείοις ἐπ' ποσσὶ, καὶ ὀσερ' ἄκινοισι,

Παῖσε βρέτας χρύσῃον, ἔφαινε τε ἴν' ἀπέλεθρον,

Ἐδλάσε δ' ἀμφοτέρως, ἐπεὶ οἱ δέν' ἐκ ἐπικτόν.

34 ὣς ἐφάπαξ ἀλόωντο, καὶ ὀσερακὸν ἀργυρεόν τε,

Χαλκός τε, χρυσός τε πολύκμητός τε σιδήρεῃ.

Οἱ αἶτ' ἄχνη εἰσὶν εὐτροχάλας χάτ' ἀλωάς,

Ἄς τ' ἀνεμ' φορέει, καὶ λιγμνητῆρ' ἐρωή

Ἀνδρῶν λιγμώντων δειρή ἐνι, τοιάδ' ἔχοντο,

Haud quāquam autem mihi profecto apocrypha hæc patrefacta sunt

Quòd unumquemq; excello sapientiā, & mente solerti,
Quicūq; mortālis fuerit, & ederit terræ fruges.

Nihil plus sapio; potius autem eorum gratiā

Visio revelata est, qui interpretari futuri sunt;

Utq; cognoscas tui cogitationes animi.

Ut vidisti, ô Rex, ecce ut apparuit

Imago quædam ingens, conspiciui autem illi splendores

Fulgorémq; ejaculata est a prælucidâ facie,

Stetit autem coram te, nec quis contra intueri

Sustinere possit, talem præ se tulit vultum, tam graviter
aspexit.

Refulgens imaginis caput, flavúmque fabricatum est

Auro ex puro; & utrumque brachium

Argento unâ & pectus; venter ac femora

Compacta sunt ex ære rigido; æq; ferro

Crura horrido continuè; erat autem pedum

Testacea quidem pars una, altera autem ferrea.

Indefessè oculis irretortis contemplatus es,

Usq; dum excisus est lapicidarum lapis sine manibus;

Qui ferreis super pedibus & testaceis

Percussit statuam auream, & exseruit vim immensam,

Comminuit autem utrosque, quandoquidem ei robur erat
invictum.

Ira infirmul comminuta sunt, & testa, & argentum,

Æsq; , aurúmque, & elaboratum ferrum,

Quales autem paleæ sunt rotundis super areis,

Quas ventus abripit, & ventilatoris impetus,

Ventilantibus viris in æstate: talia facta sunt,

ῥέει μὲν δ' ἵς συμφέλιξε πολυφοφάλιγγον ἀπτήν,
 35 Οἰχετο ἐνέ σφων τόπον εὐρετὸς αὖ χθόνα
 δῖαν.

Καὶ ἐς ἀπειρον ἐλήλακ' ὄρεσ λίθον εἰκονοκλαστής
 Ἥλίβατον, φείμηναι, ὅλινω διὰ δ' ἔδραμαν αἶλιν.

36 Τοῖον ἔλιν, βασιλεὺς, ὃν ἐνύπνιον εἶδες ὄνειρος,
 Τοῖά τις ὀπῆσιν, νῦν δ' ἐρμηνεύσομεν ἀντίω.

37 ὦ ἀνα, τῷμ μὲν βασιλῆς βασιλῆατάτος ἐοσι,
 Τοὶ γ' ἔδωκε Θεός γ' Οὐλύμπον ἀστεροπητὴς
 Σκῆπτρόν τ' ἠδὲ δέμισας ὁμῶς, λαοῖσιν ἀνάσσειν,
 Πάντων τε κρατέειν, πᾶσι πάντων τ' ἐμμεναὶ ἄλλων,
 Καὶ ἀλλήλῳ τοι ἔδωκεν, ὅ, τε κρέσσον ὅς μιν μέγισον,
 Καὶ κῦδ' ὅ, πᾶσι πῦσον ἐν ἀνδρώποισιν ἀρέσθαι.

38 Ἦδ' ὀππῆποτε ναῖεν ἐπὶ χθονὶ πελυβοτείρῃ
 Φῦλα πολυαπέρων ἀνδρώπων, μυρία φῦλα,
 Ἀρχόνομοι θῆρες, καὶ εὐπῆρα τέκνα γένεθλης
 Ἥελης, ὅπῃ χερσὶ φερόπαντά τοι ἐγρυαλίζε.
 Τόσων ποιμέν' ἔθηκε, μονόσκηπτόν τε πάν-
 αρχον.

Τῷτο πῦ, ὃ βασιλεὺς, παγκρύσειον ἐσπίνχρηνον.

39 Καὶ ἐπεὶ σε μοῖρα χαλῆοι, καὶ κῦδ' ἔλοιτο,
 Δαυτέρω ἀντελέει ἄλλη μετόπιδε πύραννις
 Σείο χειριότερη, ἐπεὶ ἐκ ἀντάξιον ἄλλη.

Ἔϊτά τε χαλκότυπον, (τῶς παγκρ' ἐχρεῖονα νικᾷ)

Ἦ τε μώνη κτ' γαῖαν ἀδέσφατον ἐμβασιλεύσῃ,
 Ἐυρώπῳ, Ἀσίῳ τε, κελαινὲς τ' Αἰθιοπίας.

40 Καὶ τετραπύρην βείσῃ μέγα κέρτεϊ ὃ ἀτεράκω,
 Πανδαμάτωρ, ἀδάμαστος, ὁμῶς τονόεντι σιδήρῳ.
 Ὡς θρύπῃ γ' πάντα σίδηρον πάντα δαμάζει
 Ῥηϊδίως, τὸ γ' αὖτε σιδήρειο κέρτεϊ ὅσιν.

Facile autem vis dissipavit turbidos ventis;
Evanuere, neq; eorum locus inveniri possit super terram
diam.

Et in ingentem accrevit montem lapis imaginis contulor
Præaltum, prælongum, totam autem percurrit terram.

Tale erat, ô Rex, quod noctu vidisti somnium,
Talis visio; nunc autem interpretabimur coram.

O Rex, tu certe rex regalissimus es:

Tibi enim dedit Olympius fulgurator
Sceptrumq;, & iura unâ, ut populis imperes,
Et omnibus domineris, & supra omnes emineas alios;
Ac robur tibi dedit, quod maxima potentia est,
Utq; gloriam celebrem inter homines reportes.

Et ubicunq; habitant super terram multipascuam
Gentes dispersorum hominum, infinitæ gentes,
Agrestes bestię, & alata proles generis
Aerii, in manus omnia tibi tradidit,
Tot tantorumq; moderatorem statuit, & universalem M
narcham;

Istud tu, ô rex, aureum es caput.

Postquam a. te fatum vocaverit, & gloriâ privarit,
Secunda exorietur alia postea tyrannis
Tuæ inferior, quandoquidem non comparanda est illi alia
Deinde ærea tertia, (adeo prorsus pejora vincunt)
Quæ sola per terram immensam dominabitur
Europam, Asiâmq;, & nigros Æthiopes.

Ac quarta pollebit supra-modum robore suo præfracto;
Omnia-domans, indomita, instar rigidi ferri;
Uti enim comminuit omnia ferrum, omnia domat
Facile, hoc namq; ferri robur est :

- Ὡς θρύψῃ λίθῳ πεπυρασμένην, ἀλλὰ τ' ἀράξει.
 1 Ὅτῃ δ' ἴδες μετέπειτα πόδας, καὶ δάκτυλα, φύρδω
 Πῶς μὲν ἄρ' ἐκ κεράμοιο τετυγμένα, πῶς δ' σιδήρεα.
 Ἀνδρὶ χ' ἐχθρὸν βασιλεῖ, ἀλλ' ἐμπης ἐμφυτῷ ἔσαι
 ῥίζα σιδηρεῖν, καὶ δ' ἂν λελάθοιτο περ ἀλκῆς,
 Οἶδ' τε βορβορέω πληῶ σωέμικτο σίδηρῷ.
 2 Δάκτυλα δ' ὡς μέρος ἄλλο σιδήρεα, πῆλινά δ' ἄλλο.
 Ὡς τῇ μὲν σιβαρῇ, τῇ δ' αὖτις ἀνάκτιμῷ ἔσαι.
 3 Ὅτῃ δ' ὅσον ἴδες, κεράμῳ σωέμικτο σίδηρῷ
 Ὀβειμῷ, ἐκ ἀλαπαδνός, ἀλοιητῆρ τε σίδηρῷ,
 Κοινῇ εἰν εὐνῇ, καὶ σωθεσῇσιν ἑμῶν
 Σπέρματι μίσγωδ' χαμαι ἐρχομένων ἀνθρώπων.
 Οὐ δ' ἄρ' ἂν ὥς ἀρδρῶντο φίλῃ φρενός ἐν ξυνοκωχίῃ,
 Οὐδὲ μετ' ἀλλήλοισιν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσιν,
 Ἀλλ' αἰεὶ εἰλύουσι διανδρῶν θυμὸν ἄέντες.
 Οἷον ἀσυμπύρωτῷ ἔφυ, ἀμιγῆς τε σίδηρῷ,
 Βορβορέε πηλοῖο μόνον ὃ ποτ' ἄκρα πέφυκεν,
 Ἐυλυτῷ, ἀμφοτέρων δ' ὕλῳ ἐκ ἔστι φθ-
 ρῶν.
 4 Ἡμασι τοῖς, ὅτε τοὶ κατακοιρανέουσιν ἀνακτες,
 Σφωῖτέ τ' ἐλθὼν βασιλείαν ὀλύμπῳ ἀρχὸς ὀρέσῃς
 Κυδρὸν ἀνακτεῖς σημήιον ὕψι πετάσας,
 Ἀφθιτον ἀέναον θ', ἢ τ' ἔποτε πάμπαν ὀλεῖθ',
 Αἰὲν ἀπὸρρητον, βελέων ὕπερ, ἐκ τε κυδοιμῶν
 Οὐδ' ἄλλοις λαοῖς ποτε καλλειφθήσεθ' ἀρχή.
 Πᾶς ἀλοιήσῃ, τρίψῃ τ' ἐξ λεπτὰ τέραννιν,
 Στνειῖται τ' ἀσάδωτῷ ἑὼν ἐπὶ νωλεμές αἰεὶ,
 Ἐμπεδῷ, ἀκλινέουσιν ἐπεμβεβαῖα θεμέδιοις.
 5 Ὅτῃ δ' ἴδες ὅς ὅρεθ' λατῶν λίθον ἀνδρῶν χειρῶν
 Τμηθῆναι, τείψαι τε καὶ ὄσρακον, ἀργυρεῖόν τε,

Ita comminuet viribus stipata, aliâq; contrundet.

Quòd autem vidisti deinde pedes & digitos, mixtim

Partim e terrâ figulinâ fabricatos, partim ferro:

Divisim se habebit regnum, sed tamen insita erit

Radix ferrea, nec oblivisceretur roboris;

Sicuti cænofo luto commixtum erat ferrum.

Digiti verò sicut partim ferrei, lutei erant partim:

Sic partim firmum, partim imbelles erit regnum.

Quòd autem uti vidisti luto commixtum est ferrum

Robustum, non imbecille, contundens ferrum;

Communi in lecto, & pactis futuri sunt

Semini commisceri humi gradientium hominum,

Non tamen sic cohærebunt amicâ animi juncturâ

Neq; inter se concordem animum habebunt,

Semper autem contendent divisim animo spirantes:

Quomodo non coalescit è naturâ, nec commiscetur ferrum

Cænofo luto, tantum autem superficieî adhæret

Facile-solubilis, utriusq; autem materiam non potest co-
fundere.

Diebus illis, quando illi dominantur reges,

Suum regnum caelestis Princeps exsuscitabit,

Gloriosum dominationis vexillum altè expandens,

Immortale, æternum, quod nunquam perituum est,

Semper inexpugnabile, tela supra, & extra tumultum,

Neq; aliis populis unquam relinquetur imperium;

Omne comminuet, & conteret in partes minutas regnum,

Stabitq; immobile in æternum

Firmum, firmis innixum fundamentis.

Quòd vidisti è monte lapicidarum lapidem sine manib;

Excidi, & comminuere lutum, & argentum,

Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδερον.

Ἀσφαλῆως μὲνυσσε θεὸς μέγας, ὀβριμώ-
εργον,

Ἐωόμενον μετόπιδεν, ὅτε χεῖρόν ὕπερ ἔλθῃ,

Ὅπασιν δ' ἔτυμθ', καὶ σύγχχεισις ἀρπύπια.

6 Ὡς φάτο. καὶ περπάεινδε ποδῶν πίσειν εἴτα μονάρχης,

Καὶ μάντιν θρήσκει, σεβάσατο γὰρ τὸ γέ-
θυμῳ.

Καὶ οἱ πολλ' ἐπέτελλε τελεήσας ἑκατόμβας

Ἐρθεῖν, καὶ θυέων κηώδεα λαὸν αὐτ-
μῶ.

7 Τημῆτος Δανιήλα προτάννεπε γῆρῳ ἀνόιξας.

Νημερτές θεὸς ἔστι θεῶν θεὸς ὀμβριμθ' ὕμῶν,

Κρείοντων κρείων ὕψισθ', ἀποκρυφοφάντως,

Τοῖον ἐπὶ δέδασε μυστήριον ἱερὸν ἀνοίξαι.

8 Δὴ τότε δὴ τιμῆς κρέων τ' ἐπεβήσατο μάντιν,

Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἀεζόμενον θνηῶτο,

Ὡς μέγας ἔν ῥ' ἦρθη, καὶ οἱ πόρε δῶρα μονάρχης,

Ὅια δίδωσιν ἀνακτες, ἀπείριτα πολλὰ καὶ ἑσθλά,

Τᾶξέ τ' ὀπιθώειν Βαβυλωνείῳ σατραπείῳ,

Καὶ πάντων κρατέειν ὅπ' πᾶσι σοφῶσι μεδόντων.

9 Καὶ Σεδράχῳ, Μισάχῳ πεπνόμενον, Ἀβδεναζῶνα,

Ἐσησεν χώρας Βαβυλῶνθ' ἔχασα κομίζειν

Ἔργα, προαίτησαντι χαιρίζομενθ' Δανιήλῳ,

Ὅς τις ἀνακτορέφει διχαπύλῳ ἦσο πύλῃφι,

Νείκεα δέξασθ' λαῶν, κεῖναι τε δέμιας.

Æsq; , aurúm; , elaboratúm; ferrum :

Indubitato significavit deus magnus , magna-edens-fa-
cinora ,

Quid futurum sit in posterum, quando ætas serior advenit;
Visio autem vera est, & interpretatio vera.

Sic fatus est; ac ad pedes procubuit deinde monarcha
Et vatem veneratus est, hoc enim ei religiosum erat a-
nimo :

Atq; ei multum mandavit integras hecatombas
Ut offerrent, & suffimentorum flagrantem suavem ha-
bitum.

Tum Daniele allocutus est vocem aperiens:
Revera deus est deum Deus robustus vester,
Regum summus rex, apocryphorum-revelator;
Hoc quandoquidem nosti Mysterium sacrum patefacere.

Tum ad honorem, & præmia ascendere fecit vatem ,
Hunc verò omnes populi eVectum suspexere,
Adeò magnus ritè evasit; atq; eum donis impertijt rex,
Qualia dant reges, immensis multis & splendidis,
Statuitq; ad moderandam Babyloniam provinciam,
Et omnibus præesse super omnes sapientes antistitibus;

Et Sedrachem, Misachem sapientem, Abdenagonem,
Statuit provinciæ Babylonis singula curare
Negotia, prius-roganti gratificans Danieli;
Qui regiâ judex fedit in portâ,
Ad lites populi cognoscendas, & judicia ferenda.

Κ Ε Φ. γ'.

1. **Ε**ἰκόνα πάγχρυσαν, δαίδαλμα θεπτόν ἰδέσθαι
 Ἀντίθεον τέκτινε Ναβουχοδονόσορ Θεῶν,
 ὅς τ' ἰδὼν δ' ἔξισχε, τοὶς εἰκοσιν ἔς' ὀπί πῆχες,
 Ἔς δ' ἐκτόν τε τάνυστο, πόση ῥ' εἰσοράσθαι.
 Τῷ δ' ἄρ' ἀναξ Βαβυλῶν Θεῶν ἀγκλιστὸν ἐνὶ χάρῃ
 Ἰδρυεν, ἥ γ' ἔπειδ' ὤκειτο, ἔνθα καὶ ἔνθα
 Τέρμασιν ἐρυτένεον, τότε καλέοντο Διεσθῶν.
- 2 Ἀυτίκα κηρύκεσι λιγυρογόμοισι κέλευσε
 Κλήδ' ἰδὼν εἰς ἀγροῦν κικλήσκων ἀνδράσιν,
 Κυδαλίμους ἀρχοντας, αἰεσίτας, ἡγεμονῆας,
 Ἰσθμίας αἰδέμενους, γάλας βασιλῆος Θεῶν,
 Οἱ βεληφόροι ἦσαν, οἱ εἰρύαται τε δέμισται,
 Καὶ πάντας Σατραπάς χωρῶν Βαβυλῶν Θεῶν ἀπασιών,
 Εἰκόνα ἐγχύσει ἐγκαίνια μυσιπολάειν.
- 3 Οἱ μὲν κήρυκον, τοὶ δ' ἡγείροντο μάλ' ὄψα,
 (Πλήθ' ἂν ἐγὼ μυθήσομαι ἐδ' ὀνομήνω)
 Κυδαλίμοι ἀρχοντες, αἰεσίτες, ἡγεμονῆες,
 Σώτε κείῳ, γάλας φύλακες, βεληφόροι ἄνδρες,
 Σώτ' εἰρηάρχαι, χωρῶν σατραπαὶ τε περπασέων,
 Δεικέλ' ἐγχύσει ἐγκαίνια μυσιπολάειν,
 Οἷον ἀναστήλωσε Ναβουχοδονόσορ Θεῶν.
 Τοὶ δ' ὅτε πολυχλητοὶ περπάειον ἀγάλματ' ἔσαν,
 Οἷον ἀναστήλωσε Ναβουχοδονόσορ Θεῶν.
- 4 Εἰτα διαφύσιον μετεφώνεον ἡ πύξ κήρυξ,
 Ἀνδρῶν ἐν πληθύϊ πολλῇ, μέσῳ δέ θ' ὁμίλῳ,
 Μῦθον μυθίζων, τῷ εἰνεῖν λαὸν ἀγειρε.

3.
D N I E L.
CAP. III.

I Maginem omninò-auream, opus stupendum visu,
Deo-contrarium, fabricavit Nabuchodonosor rex;
Sublimis autem eminnit ter viginti usq; ad cubitos,
Ad sextum verò lata extensa est, tanta erat aspectu:
Hanc rex Babylonis celebri in provinciâ
Statuit, ubi planum circumcurrit undique
Terminis spatiosis, quod vocant Duram.

Statim præconibus clamosis imperavit,
Nominatim ad concionem vocare virum unumquemq; ,
Gloriosos principes, magnates, duces,
Judices venerandos, gazæ regiæ custodes,
Qui consiliarii erant, quiq; tuebantur jura,
Et omnes satrapas provinciarum Babylonis omnium,
Imaginis aureæ encænâ ad celebranda.

Hi quidem vocarunt, illi autem congregati sunt ocysimè,
(Multitudinem a. non ego dixerim neq; nominarim)
Gloriosi principes, magnates, duces,
Unâq; judices, thesauri custodes, consiliarii viri,
Unaq; irenarchæ, provinciarum satrapæq; omnium,
Imaginis aureæ encænâ ad celebranda,
Quam erexerat Nabuchadonosor rex;
Hi autem multis-e-locis-vocati coram statuâ steterè,
Quam erexerat Nabuchodonosor rex.

Tum altâ-voce interlocutus est vociferator præco,
Hominum in multitudine magnâ, medioq; in catu,
Verbo significans quâ de causâ populum congregaverat;

Audite

- 5 Κέκλυτε παντοδαποὶ λαοὶ, καὶ ἔθνεα φῶτ' ἦ,
 Πᾶσά τε πάντων γλῶσσα πολυαπέρεων ἀνθρώπων.
 Ὕμνιν, ὅσοι κεκλήα' ἄολλέσιν ὧ δ' ἐπέταλτο,
 Ὡς, ἐπεὶ κέλαδον πολύφωνον ἐν ἕασ' ἀκῆσαι,
 Σάλπιγγ' ὀλιγυρῶ, σύειγγ' εὐΐθρον αὐδῶ,
 Καὶ κιθάρης μολπῶ μελινδέα μυστοπόλοιο,
 Θελκίδα σαμβύκῳ, ψαλτήριον, ἀρμονίῳ τε
 Ἐυρυθμον, σύμφωνον, ὁμόθρον, ἄλλα τε πολλά
 Ὅργανα παντοῖς, ἔμπνῶσα καὶ ἔντατα, φθόγγε,
 Πίπῃητε προπάροιθε χαμαιῤῥίφεςσι περσώπῃς,
 Χρύσειον ἔυχ' ἢ μοῖραν ἀμυσδόντες ἀγαλμα,
 Ὅιον ἀναστήλωσε Ναβεχοδονόσορος ἐσλῶ.
- 6 Ἐἰ τις ἀναΐνη, καὶ τε σερεῶς ἀποείπῃ,
 Ἴσω τῶθ' ὅτε οἱ ἐτεδὸν μάλα ῥίγιον ἔσται,
 Πρὸθ' ὀρέσθαι θάνατον, βάλλεσθ' αὐθωρὸν ἀρηρῆν.
 Ἐἰς μέσσην μάλερ' ὠπὺς ἀναμάτοιο χέμινον.
- 7 Ἀυτὴκ' ἐπεὶ κέλαδον πολυηχέα λαὸς ἀκῆσαι,
 Σάλπιγγ' ὀλιγυρῶ, σύειγγ' εὐΐθρον αὐδῶ,
 Καὶ κιθάρης μολπῶ μελινδέα μυστοπόλοιο,
 Θελκίδα σαμβύκῳ, ψαλτήριον, ἀρμονίῳ τε
 Ἐυρυθμον, σύμφωνον, ὁμόθρον, ἄλλα τε πολλά
 Ὅργανα παντοῖς, ἔμπνῶσα καὶ ἔντατα, φθόγγε.
 Πίπῃεσκον προπάροιθε χαμαιῤῥίφεςσι περσώποισι,
 Χρυσότοπον χ' ἢ μοῖραν ἀμυσούντες ἀγαλμα,
 Ὅιον ἀναστήλωσε Ναβεχοδονόσορος ἐσλῶ.
- 8 Τηνίχα ζηλομανῆς, ὀλοφώϊα μήδεα εἰδὼς,
 Χαλδαίων πέλασέν τις ὁμήγυρις, οἱ δ' ἰδὴ δῖωξαν
 Ἐθ' Ἰουδαίων ξυῶφιλομεμφεῖ λαιμῶ;
- 9 Παρράμενοι δέ τ' ἀνακτα ὠραβλήδῳ ἀγόςδον.
 Ἐυζώειν Βασιλεὺ βασιλεύετε νωλεμὲς αἰεὶ.

Audite omni^{geni} populi, & gentes virorum,
omnis omnium lingua multum-disseminatorum hominū:
vobis quotquot vocati estis congregatis edicitur,
ut quamprimum sonum multiplicem auribus audiveritis,
Tubæ stridulam, fistulæ sonoram vocem,
& citharæ dulcem modulationem sacræ,
Delinitricem sambucam, psalterium, harmoniâmq; ,
Numerosam, symphonam, concordem, aliâq; multa
Organa omnifarîi, inflata & intenta, soni;
Procidatis corâ in terram prostratis faciebus,
Auream ritè & decenter colentes imaginem,
Quam erexit Nabuchodonosor rex:

Siquis denegaverit, & perrinaciter abnuerit,
Sciat hoc, quod sibi certè valdè durius erit,
Præfens est mors, injici eâdem-in-horâ decretum est
In mediam fervidam ignis indefessi fornacem.

Statim quamprimum sonū multifarium populus audiisset,
Tubæ stridulam, fistulæ canoram vocem,
Et citharæ modulationem suavem sacræ,
Delinitricem sambucam, psalterium, harmoniâmq;
Concinnam, consonam, concordem, aliâq; multa
Organa omni^{geni}, inflata & intenta, soni :
Prociderunt corâ in terram dejectâ facie,
Auream ritè colentem imaginem,
Quam statuit Nabuchodonosor rex.

Tum invida, consilia perniciofa sciens,
Chaldæorum appropinquavit turba, hi autem persecuti sunt
Gentem Judæorum communi accusationum-amanti gutture:

Delinientes autem regem vafre allocuti sunt;
Vivas rex regalissime æternum,

Firmiter

- 10** Ἀσεμφέως ἔγνωσο τεῇ κρατερόφρονι βελῇ,
 Ὅφρ' ὅτε πῖς κέλαδον πολύφωνον ἐν ἕατ' ἀκέσῃ,
 Σάλπηγ' ὅ ληγυρῶ, σύειγ' ὅ εὐδροον αὐδῶ,
 Καὶ κιθάρης μολπῶ μελιηδέα μυστιπόλοιο,
 Θελεκτίδα σαμβύκῳ, ψαλτήριον, ἀρμονίῳ τε,
 Ἐυρυθμον, σύμφωνον, ὁμόδροον, ἄλλα τε φθόγγε
 Ὅργανα παντοῖα, θνητῶν μελίγματα θυμῷ,
 Ὅρησκάδῃ προπαροῖδε ποσὼν χρυσέον ἀγαλμα.
- 11** Ἐἰ πῖς ἀναίνῃ φρεσὶν ἀντιπύποισι πιδήσας,
 Μέσος ὁπρὶν ἴπποιτο πυρὸς φλογέντι καμίνῳ.
- 12** Ἐἰσι τινὲς, Σεδράχης, Μισάχης δ' ἦτ' Ἀβδεναζῶ τε
 Ἄνδρες Ἰσδαῖοι, ὅ τέκας ἀγανόφρονι βελῇ
 Ἐργα διιδιώκειν χάρις βαβυλῶν ὅ ἔταξας.
 Οὗτοι οἱ, βασιλεῦ, σέθεν ἔκ ἀλέγιζον ἐφετμένων
 Σχέτλιοι, ὥς ἔκ ἔστι χάρις μετόπισθ' ἐυεργέων.
 Οὐ τι τεὸς ἄζοντο θεὸς, ἔτ' εἰκόνα χρυσίῳ,
 Ἦν τε πὺ ἐσήλωσας, ἀνα σκηπῆχ' ἔβρον,
 Οὐ δ' ἔς' ἔδ' ἔοικε τεδὼν ἔπ' ὁ ἀρνήσατο.
- 13** Ὡς ἄρα φώνησ'. δεινὴ δὲ ἐλύσατο δέδυκε,
 Καὶ ἐπέτελλεν, ἀρηκέα πεπλημέν' ὄργῃς,
 Εἰσαγάγειν Σεδράχῳ, Μισάχῳ, καὶ Ἀβδεναζῶνα,
 Οὐδ' ἀπίθσαν, ἄφαρ δ' εἰσήσαζεν, οἱ ᾗ παρέσαν.
- 14** Τὸς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη βαρύμηνις ἀνάκτωρ
 Εἰπατέ μοι, ἄρα νημερτέα μῦθον ἀκέως;
 Οὐ νύ γ' ἐμὲς ἄζεαθε θεὸς, ἔδ' εἰκόνα χρυσίῳ,
 Ἦν τιν' ἐγὼ σκηπῆχ' ἄναξ σήλωσα, σέβετε;
- 15** Δεδ' τε δὴ εἰ μέματ' ἄν, καὶ ἔνδοθι θυμὸς ἀνώγει,
 Ἦνίκα σάλπηγ' ὅ ληγυρῶ ἦχον, εὐδροον αὐλῇ,
 Καὶ κιθάρης μολπῶ μελιηδέα μυστιπόλοιο,
 Θελεκτίδα σαμβύκῳ, ψαλτήριον, ἀρμονίῳ τε,
 Ἐυρυθ

Firmiter decretum est tuo magnanimo consilio,
et quando quis sonum multiplicem auribus audiverit,
tubæ stridulam, fistulæ argutam vocem,
citharæ cantum dulcem sacræ,
mollem sambucam, psalterium, harmoniámq;
concinnam, consonam, concordem, aliáq; soni
organa omnigeni, mortalium delinimenta animi;
adoret coram procidens auream imaginem: *

Siquis rectus sit animo refractario obtemperans,
medius injiciatur ignis flammeo camino.

Sunt quidam, Sedraches, Misaches videlicet, & Abdenago
firi Judæi, quos consilio benigno

negotia moderari provinciæ Babylonis statuisti;

si ipsi, rex, tua non morantur imperata .

improbi, adeò non est gratia postea benefactorum,

land quicquam tuos colunt deos, neq; imaginem auream,

quam tu erexisti, rex sceptriger, adorant,

Non autem licet neq; decet tuum mandatum denegare.

Sic locuti sunt. gravis a. eum furor pervasit;

et mandavit, implacabili repletus iracundiâ,

introducere Sedrachem, Misachem, & Abdenagonem;

nec immorigeri erant, statim a. introduxere, hi a. assistere.

Eos verò torvè intuens allocutus est exandescens Rex,

Dicite mihi, an verum verbum audio?

Nonne meos colitis deos, nec imaginem auream,

quam ego sceptriger rex statui, adoratis?

Agite verò si prompti estis, & intus animus jubet,

quando tubæ stridulum sonum, argutum tibiæ,

et citharæ cantum suavis sacris-inservientis,

Mollem sambucam, psalterium, harmoniámq; ,

Ἐυεὐθμῶν, σύμφωνον, ὁμῶς ἐχόν, ἀλλὰ τε πολλὰ
 Ὅργανα παντότε, ἔμπιδνα καὶ ἔντατα, φθόγγε,
 Ὅσα σιν ὑμετέροις δέξαδε περ, ὅττι τάχιστα
 Περπερκυλίνδεσθ, θρησκέουσιν τ' εἰκόνα χρυσῶν,
 Τέρμα τ' ἐπὶ σέ-φιδος, ἐπεὶ σρεπταὶ φρένες ἀν-
 ὄρων.

Ἐἰ δ' ἀπαναίνεσθε σρετόφρονες, ἐδὲ πίθεσθε,
 Βάλλεσθ, μὲν ὅτι ὑμῖν τετυγμένον, ἡ δ' ἀλίας ὅτι,
 Ἐἰς μέσθω μαλερῶν πυρὸς ἀναμάτοιο κάμινον.
 Καὶ τίς περ θεὸς ὅστις ἐμεῦ βασιλεύετε, ὅτι
 Ἐμέας ἡμετέρων ἐκρύσει ἐν παλαμάων,
 Καὶ χρεαισμήσει ὁλεθρον ἐμῶν μέντων ἀπερωεύς;
 Τόσσον ἐγὼ καί τ' εἰμὶ θεῶν, καί τ' εἰμὶ ἀνδράπων,
 Δυσήνων δέ τε παῖδες ἐμῶν μέντων ἀνπόωσιν.
 Ἀλλὰ πίθεσθε καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ πεῖθεσθ' ἀμύρον.

16 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα ὡς πλεῖν ἔχοντ' ἀστεμφέα
 βελῶν,

Τὸν δ' αὖτις ἐπέεσσιν ἀδελφάντοισι παροσφύδων.
 Ὡς ἀναμνήθ' ἡμᾶς ἐπέεσσιν γε νηπυτίς ὡς
 Ἐλπεο δίδιξεν, ἐκ ἡμῶν τῆτο μέμνητε
 Μῦθον ἀραιβαῖον τοι ἀπληγῶς ἀποσιπῆν.

17 Οἶδα μὲν ὡς θωατὸς τελέθης, ὡς χεῖρονες ἡμεῖς,
 Ἀλλ' ἦτοι ἡμοῖο θεῶν ἐνὶ γένεσσι καὶ,
 Ὅν τ' αἰεὶ σεβόμεθα θεοδέα θυμὸν ἔχοντες,
 Ἐμέας ἐν βαύνοιο πειρηνείοντ' ἔρουσθ,
 Ἀμμιν τε ζωῶσιν ἀμυνόμεν αἰσιμον ἡμᾶς,
 Ὅτ' ἡμῶν ἐφύπερθε κάρη βαρὺ αἰωρεῖ.
 Ἦ ῥα τεῶν, βασιλεῦ, ἐκρύσει ἐν παλαμάων.
 Τοῖσι παντοκράτωρ ἡμῶν ἐπιτάρροδος ὅστις.

18 Εἰ δὲ μὴ, ἀνπερὺ ἀποφήσομεν, ἴδω δὲ τῆτο

Numerosam, consonam, concordem, aliq; multa
 Organa omnigeni, inflata & intentu, soni,
 Auribus vestris recipitis; quàm citissimè
 Provolvi, ac adorare auream imaginem,
 Tandemque animos convertere, quippe convertibiles sunt
 mentes hominum :

Si verò reculaveritis refractarii, neq; obtemperatis,
 Injici, mors vobis fatalis preparata, & inevitabilis est,
 In mediam fervidam ignis indefessi fornacem;
 Et quis uspiam deus est me regalior, qui
 Vos nostris eripiet e manibus,
 Et propulsabit exitium meas vires reprimens?
 Tantum ego superòq; deos superòq; homines,
 Infeliciùmq; filii meæ iræ occurrunt.
 Quare parete & vos, quoniam parere melius est.

Sic profatus est; illi verò, uti prius, retinere firmum
 propositum,

Eùmq; contrà verbis intrepididis allocuti sunt:
 O Rex, ne nos verbis pueros tanquam
 Speres terrefacturum, non nobis hoc curæ est
 Responsum tibi aperte proferre:

Novimus quàm potens sis, quàm imbecilliores nos,
 Sed tamen nostri dei in genibus situm est,
 Quem semper colimus religiosum animum habentes,
 Nos e fornace ignivomâ eripere,
 Nobisq; vivis abarcere fatalem diem,
 Qui nobis super capita gravis impender;
 Etiam tuis, rex, liberabit nos e manibus.
 Talis omnipotens nobis auxiliator est.

Sin minus; aperte profiteamur, scias autem hoc :

Nequaquam

Ὅν μὰ θεοῖσι στοῖς λατρεύομεν, ἢ μὰ μόνον
Χρύσειον βρέτας ὀκνηώσομεν, ὅιον ἔεσας.

- 19 Ὡς ἄρα φώνησ'· πῶς ᾗ φρένες ἀμφιμέλαιναναι
Πίμπλαντο μένεθ' φθισήνορθ', ἐν δὲ οἱ ὅσπερ
Δεινὸν ὑπὸ βλεφάρων, ὥσπερ σέλας, ἔξεραάνθη,
Καὶ ὑπομηνίσαντι παρσώπῃ ἐτρέπετο χρῶς,
Ἐνθα κέ τις μείζων τε καὶ ἀργαλεώτερθ' ἄλλοθ'
Πὰρ κείνῃς κέροισι χέλοθ' καὶ μῆνις ἐπύχθη.
(Θυμὸς ᾗ μέγας ὄϊν ὑπερμένεθ' βασιλῆθ'.)
Λυσώδης δ' ἔφατο, κρατερὴν τ' ὅπῃ μῦθον ἔτελλε,
Πλεῖον ἔτ' αἰδαλόεντα χάμνον ἐπειγμένον ὕλη,
Παντοίῳ τ' ἔυωρῆσεν αὐτμλὴν ἔξανιῖσθαι,
Μέγχε' ἔως θερμώτερθ', ἢ πῶ πάροθ', ἐπῆλκας εἶη.
20 Καὶ ἄνδρεσ' ἐπέτελλεν, ὅσοι οἱ ἀνὰ στρατὸν ἦσαν,
Δεινόι τε, κρατεροί τε, βίῳ ὑπὲρ πλοῦν ἔχοντες,
Δεσμῶς τέλεις πόσους καὶ ἀπείρους ἀμφὶς ἔχουσιν
Ἰδῶσιν Σεδρῶχλῳ, Μισάχλῳ, καὶ Ἀβδεναγῶνα,
Καὶ περιάπῃεν φλοξὶ πνυφλέκτοιο καμίνε.
21 Σὼν ᾗ πόδας χεῖρας τ' ἔδειον θυμαλγίῃ δεσμῶ,
Σὼν χλαμύδεσιν ὁμῶς, σὼν δαιδαλέαις τε πάρεσι,
Καὶ σφετέρῃσι περικνήμησι, καὶ εἵμασιν ἄλλοις,
Οὐδέ τι κινήσαι μελέων ἴω, ἔδ' ἀναεῖραι.
Ἔς τε πρὸς μένθ' ἦσαν ἀδίσφατον, ὅφρα νέμοιτο.
22 Ὡς δ' ἄρ' ἀναξ σεῖρήνην ἐποτρυνώσκεν ὁμοκλή,
Καὶ ζαπυρῶς πάφλαζε πυρεκβόλοθ' ἀμφὶ χάμνον,
Ἐφθιτο φαίδιμα γῦα ἀειρόντων σεσπιωτῆρ
Πορφυρέοις σπινθῆρσι πρὸς ἀπὸ τοῦ πελάγους.
23 Ἦειπε δ' ἠϊδέων τειὰς ἀγλαὰ θυμολεόντων
Ἔεις μέσσην μαλερλὴν πρὸς ἀκαμάτοιο χάμνον,
Ἄλλῃ' ἀμήχανα δεσμά περὶ πλάρῃσιν ἔχοντες.

Nequaquam diis tuis seruiemus, nequaquam rex,
Auream statuam colemus, qualem statuisti.

Sic dixerunt. huic autem mentes undiq; -nigræ
Repletæ sunt furore exitioso, & intus ei oculi
Terribiliter sub palpebris, tanquam fulgor, emicuere;
Et succensenti vultus mutatus est color,

Tum major ac gravior quædam
Ab eo adolescentibus ira & vindicta parata est;
(Iracundia a. magna est præpotentis regis.)
Furiosus autem dixit, & duro verbo mandavit,
Magis adhuc ardentem fornacem urgere materiâ,
Omnigenumq; facile-accendentem flatum emittere,
Usq; dum fervidior, quàm unquam antea, septies esset :

Et viris imperavit, qui ei per exercitum erant,
Formidabilésq; , robustiq; , vires immensas habentes,
Vinculis triplicibus, & immensis constringere
Probum Sedrachem, Misachem, & Abdenagona,
Et immittere flammis igni-ardentis fornacis.

Pedes autem manusq; colligarunt tristifico vinculo,
Unà cum Chlamydibus, & artificiosis tiaris,
Et suis tegumentis-tibialibus, & vestimentis aliis,
Neq; movere membra potuere, neq; attollere;
Inque ignis vires immisere immensas, ut absumeret eos.

Quandoquidem verò duro rex urgebat mandato,
Et vehementer infervit ignem-evomens circum caminus;
Absumebantur prælustria membra tollentium militum
Purpureis scintillis emissis igne ab illo ingenti.

Cecidit autem juvenum trias illustris magnanimorum
In mediam fervidam ignis indefessi fornacem,
Insolubilia, dura, vincula circa latera habentes.

24^ο Αἰψά τέθνηπεν ἀναξ, καὶ οἱ ποχιδνέϊ παλμῷ
Θυμὸς ἀλυκτάζεσκε, καὶ ἐκ θρόνου ὄλοτο φασινῷ
Ἐντρομῷ ἐκπάγλως, καὶ οὗς ἐρέεινε μέδοντας·
Ἀρ' ἔτρεϊς μένους κρατεροῖς ἐνὶ δέσμασιν ἀνδρας
Ἐἰς μέσον ἐμβαλόμεθα πυρεπνέοντα χάμινον;
Τόνδ' ἀπαμειβόμενοι βεκληφόροι ἀνδρες ἔνισπον,

25 Νημερτὲς βασιλεῦ. Τὺς δ' αὖτ' ἡμείβετο μύθῳ,
Ὡ πόποι, ἦ μέγα δαῦμα ἐπὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωμαι.
Ἥνιδε γὰρ τέτορας, δάμβῃ μ' ἔχθρ' εἰσερόωνται,
Οὐδέ τι δέσματ' ἔρυκε, λύοντο γ' πτέρεσσιν πάντα,
Καὶ ἀδέτοισι πόδεσσιν ἐλδύθεον ἀμύμον ἱπνῷ
Φλοξὶ μὲν μαλερῇσιν περ ἔνθα καὶ ἔνθα πατῶσι,
Ζωοὶ, ἀρτεμέες, καὶ ἔτι κατὰ φθιε κίχως
Βακχιάς ἀμφὶ περὶ χεῖρα ἵνεσιν ἠδὲ μέλεσσι.
Τέτρατ' ἀθανάτῳ ἰνδάλλετο, ἔγδ' ἔοικεν
Ἀνδρὸς γε θνητῶ πάντας ἐμμέναι, ἀλλὰ θεοῖο.

26 Ἐς γ' εὖρεαν πέλασεν βαύνοιο λυσέμβατον ἐσπῶ,
Σπῇ γ' ἀρεγγυς ἰὼν, τοίλω δ' ἀποπέμψατο φωνῶ.
Κλῶτε κέρον τειροσὶ Σεδράχ, Μισάκ, Ἀβδεναζώ τε,
Δμῶες ἀμώμητοι ὑψηλοτάτοιο θεοῖο,
Ἐξίτε δὴ φλογερῆς ἀπυείφθορον ἐκτὸς αὐτμῆς,
Καὶ μοι δάτε φίλοι· ὥς κωπῖλα ῥήματα φάσκεν.
Οἱ δ' ἔκλπον, καὶ μεσσηῖον θεοδινέϊ ταρσῷ.

27 Κυδάλιμοι δ' ἄρχοντες, αἰετέες, ἡγεμονῆες,
Καὶ βεκληφόροι, ὅσοι ἀολλέες ἡγρέδοντο,
Τέττες εἰσερόωντο, κέρον δ' ἐκ εὖρεν ὁπωπῆς
(Ἦν γὰρ δαῦμα πέλωρεν, ὅτε κλέθ' ἔπολ' ὀλεῖται)
Ὡν δέμας ἐκ ἀμάλαφε πυρὸς μένθ' αἰδομένοιο,
Ἐισέτι δ' ὥς τὸ πρὶν χεῖρας ἐμπεδῃ, ἢ καὶ ἀρειῶν,
Οὐ καπυραὶ χαῖτο, ἔδῃ τεύχεα ἀκροθιγῆς ἰς

Derepente obstupuit rex, & ei subito concussione
 Animus confternatus est, & e throno exsiliit splendido
 Tremore-correptus vehementer, & suos interrogavit magna-
 Nonne tres solos firmis in vinculis viros (res:
 In mediam injecimus ignivomam fornacem?
 Huic respondentes consiliarii dixere,
 Revera rex. Illis a. iterum respondit verbor;
 Papæ! certe magnum miraculam oculis video;
 Ecce enim quatuor, stupor me occupat intuentem;
 Neq; vincula retinnere, solvuntur autem fumes omnes;
 Et non-ligatis pedibus liberi in medio fornacis
 Flammas inter fervidas huc & illuc ambulant,
 Vivi, incolumes, neq; prorsus labefactavit vis
 Insaniens illa circumcircuit corpus nervis & membris:
 Quartus immortalî cuidam assimilis est, neq; enim videtur
 Viri mortalis filius esse, sed dei.

Ad ostium verò appropinquavit fornacis difficile-aditu
 Sterit autem propiusculè, talèmq; emisit vocem. (rex,
 Audite juvenes tres Sedrach, Misach, & Abdenago,
 Servi inculpabiles altissimi dei;
 Egredimini flammeo igne-non-corrupti e vapore,
 Et adeste mihi amici; adeo blandis verbis allocutus est:
 Ii autem audire, & egressi sunt a-deo-moto pede.

Illustres autem principes, magnates, duces,
 Et consiliarii, quotquot confertim congregati sunt,
 Hos intulsi sunt, satietatem autem non invenere intuenti;
 (Erat enim miraculū ingens, cujus gloria nunquam peribit)
 Quorum corpus non expugnaverat ignis vis ardentis,
 Adhuc a., uti prius, firmum erat corpus, ne dicam melius,
 Nō adusta sunt comæ, nec capillū quidē extrema-invadēs vis
 Adussit

Καῦσε πυρὸς, ἐδὲ σφε κακὴ ἀναδέδρομεν ὁσμὴ,
 'Ουδέ μιν ἀλλοειδέα φαινέσκετο εἴματα ἔξ).

28 Ἐξαπίνης βασιλῆς ἔμπληκτο ἀνῆρ σὺ φωνῶν
 Θέσκελον, ἀενάων ἐπέων ὠδῖνας ἀνοίξας.
 Πελυφάτοις ὕμνοισιν ὀλύμπῳ ἑυλογέειω,
 Δὴ Σεδρᾶχος θεός, Μισάχος, καὶ Ἀβδεναζῶντο,
 "Ὅς τις ἐὼν παρέθηκε βιόσπου ἀγγελιώτῳ
 "Ουρανόθεν, καὶ εἶο τανηλεγέτο θανάτοιο
 "Αμφιπόλεις ἀπέλυσεν, οἱ οἱ πειδάρσυοι ἦζ,
 Καὶ ἔπτο ἀλλοίηζ ἀνάκτορος, οἶον ἔειπε,
 Καὶ σφέα γυοβόρῳ λύσῃ φλογοειδέτο ἱπνῆ
 Σώματα παρθέας προβεβέλας (ὥς γὰρ ἄμεινον)
 "Ἡ πνα θρησκείην σφέτερον πάρα δαίμονα ἄλλον.

29 Τένεκεν αὐτοκρατὴς τόδε δόγμα τίθεμι βέβαιον
 Παντοδαπὸν λαόν, φύλον, καὶ γλῶσσαν ἀπάσῳ,
 "Ἡ τετέων πρὸς δαίμον' αἰκία μυθήσαιτο,
 "Απιοεπὴς, ἐκ ἐν φρεσὶν εἰδῶ ἄρπα βάζειν,
 Τέμνεας μελεῖσι καὶ ἔντερα χαλκὸν ἀφύσσειν,
 Καὶ οἱ ἀνάστα δῶ συμερὸν κοπρῶνα γενέας.
 "Ουπὲς γὰρ θεὸς ἄλλο ἀγαυὼν ἑραγιάνων
 Τόνδε ἔσπον λύσειε καὶ ἐσπομένοισι πυθέας.
 Τόσπον φέρτατός ἐστι θεῶν, κάρτερ τε μέγαςτο.

30 Τῆμτο ἀναξ Βαβυλῶντο ὑπερφιάλκς ἐνὶ χώρῃ
 Καὶ Σεδράχῳ, Μισάχῳ τε, καὶ Ἀβδεναζῶνα γέραιρε,
 Κ' ἐς πμῶν προβεβᾶσιν, αἰέζηλοί τε γένοντο,
 "Ερχομένους δ' ἀνὰ δῆμον, ὅπως θεὸν, εἰσορέωσιν
 "Αἰδοῖ μελιχίῃ, μῦθον ἀγερομένοισι.

Adussit ignis, neq; eos malus pervasit odor,
Neq; eorum alius-formæ visæ sunt vestes esse.

Continuè rex stupore percussus emisit vocem
Divinam, semper-fluentium verborum fontes aperiens.
Celebribus hymnis Olympius laudatus sit
Scilicet Sedrachis deus, Misachis, & Abdenagonis;
Qui suum misit vitæ-servatorem angelum
Cœlitus, & suos à longum-somnum-asserente morte
Servos liberavit, qui ei confisi sunt,
Et verbum mutarunt regis, quod dixit,
Et sua membrivoræ rabiei flammei camini
Corpora objicere maluêre (sic enim melius)
Quàm aliquem venerari, præter suum, deum alium.

Quamobrem pro meâ summâ potestate decretū statuo fir-
Omnigenum populum, gentem, & linguam omnem, (mum,
Quæ horum contra deum indecentia locuta fuerit,
Mordax, haud in animo sciens consentanea loqui,
Proscindi membratim, & viscera ferrum exhaurire,
Et ei everfas domos odiosum stercorarium fieri;
Nullus enim deus alius venerandorum cælicolarum
Ad hunc modum liberare possit vel posteris audiendum,
Tanto præstantissimus est deûm, & robore maximus.

Tum Rex Babylonis superbæ in provinciâ
Et Sedrachem, & Misachem, & Abdenagonē honoribus auxit,
Et ad decus evecti sunt, & eximii facti sunt,
Incedentésq; per populum tanquam deum inspiciunt
Reverentiâ blandâ, & excelluêre inter congregatos,

Κ Ε Φ. Δ'.

- 1 **Κ** Λειτουργὸς αἰμαϊμάκετ' Ναβεχοδονόσορ' ἐοσὴν
 Παντοδαποῖς λαοῖς, φύλοις, γλώσσαισί τε πά-
 'Οσαι τε ζώουσιν ἐπὶ ζείδωραν ἄρεαν, (σας,
 'Υμέας εἰρήνη τε θαλῦα φείτλεον ἦκη.
- 2 Τὸτό τέ μοι κάλλισον ἐνὶ θρεσὶν εἶδετο εἶ),
 Πᾶσιν ἀπαγγέλλην τέρατα κλυτὰ θαύματά θ', δια
 'Οβειμώσργ' ἐτυξεν ἐμὲ πρὸτ' ὀλύμπ' ἀρχὸς,
 Τῶν δ' ἀντὶν ἰδούλω, ἐδ' ἐκλυον αὐδήσαντ',
 'Ουκ ἄρ' ἀναύδητ' κἀδοιμ' ἐνὶ φωλάδι σιγῇ.
- 3 'Ὡς τέρατ' ἀξιάχας, ὡς ὀβειμα θαύματα φαίνε,
 'Αφρας' ἠδ' ἀνόητα, πελώρια, δια μάλα
 χρῆ
 'Εργ' ἐμὲν ἀθανάτους, ἐδὲ βροτὸν ἄνδρα τελέσσει!
 'Αφθί' δι βασιλεία, καὶ δι ἀπερείσι' ἀρχή,
 'Υπόθι κοίρανίλω μεδέπει, καὶ σκήπτρα φυλάσσει.
 'Εκ γενεῆς γενεῶδε μετ' ἀλλήκοισι γενέθλης.
- 4 'Αυτὸς ἐρωγα Ναβεχοδονόσορος, αὐτὸς ἐρωγα
 'Ηρεμῆς ὀνάμω ἐνὶ δώμασιν, ἐκ τε κοίνης,
 'Εκ τ' ἀνδρεκτασίης, ἐκ θ' αἵματ', ἐκ τε κυδοιμῆ,
 Πάμπαν ἀτάρβητ', καὶ ἔπι μοὶ ὅσπετο θυμὸς,
 'Ευθίνην, φείτ' ὀλβ' ἀπέλειτ' ἐσεφάνωτο,
 Καὶ συχνοῖς ἀγαθοῖσι φειδοναχίζετο αὐλή.
- 5 'Η μοὶ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέστυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.
 'Ὡς ἴδον, ὡς ἄτη φρένας εἰλέ μω, ἐν δέ μοι αὐτῷ
 Σπήδεσι πάλλετο ἦτορ ἀνὰ σῶμα, νέρδε δ' γένα
 Πήγνυτο, καὶ ὅσ' ὥρμηνα καὶ φρένας, ὅσα τ' ὅπωπα,

C A P. IV.

ILLustris insuperabilis Nabuchodonosor rex
Universis populis, gentibus, & linguis omnibus,
Quotquot vivunt super aliam terram;
Ad vos pax florida abundè perveniat.

Hoc mihi optimum in animo visum est esse,
Omnibus declarare signa celebria, miraculâq; qualia
Magna-edens fecit erga me cælestis rex,
Quæq; coram vidi, non audiui ab alio dicente,
Non itaq; murus absconderem in alto silentio.

Quàm stupenda signa! quàm fortia miracula ostendit,
Ineffabilia, & incomprehensibilia, ingentia, qualia ne-
cesse est

Opera esse immortalis, neq; mortalem hominem perficere.
Æternum huic regnum, & huic interminatum imperium.
Altè dominatum exercet, & sceptrum tenet
E generatione ad generationem per indefinita secula.

Ipse ego Nabuchodonosorus, ipse ego
Tranquillitate frui sum domi meæ, extra pulverem,
Extra cadem, extra sanguinem, extrâq; tumultum,
Prorsus securus, neque aliquid mihi præfagiit animus;
Prosperè egi, & fælicitas infinita circumiit me,
Et copiosis bonis undique-repleta est aula.

Certè mihi evidens somniū supervenit nocte intempesta
Ut vidi, ut stupor cepit animum meum, mihi autem ipsi
In pectoribus saliit ad os cor, infra autem genua
Hæsere, & quæ volvi animo, quæq; vidi,

Καὶ λέκτρῳ μελεδήματ' ἐμῷ, καὶ φαῖσματα κρατὸς
Θυμὸν ἐμὸν τεθόλωκεν, ἀκοιμήτων τε μαιμενῶν
Ἐνδομύχῳ πόρφυρε σάλω ἀκατάστατον ἦτορ.

- 6 Ὡς διέταξ' οἶόν μοι ἔπειθ' βασιλήϊόν ἐστιν,
Ἐισαγάγῃν ἐμεδ' ἅντα σοφὲς βαθυλῶνθ' ἅπαντας,
Σύγκεισιν ὁπῃασίης μαντώδεά μοι ἀναφάινειν.
- 7 Αἰψὰ μάγων τε, γενεθλιακῶν θ' ὠροσκόποθ'
ἔσμιος,

Χαλδαίων τε πεμφραδέων, οἰωνοπόλων τε
Ἄφροι ἠγρέδοντο ἐμὸν πόπι χαλκοβατὲς δῶ.
Τοῖσιν ἐμὸν κατέλεξα παεισαμένοιισιν ὄνειρον,
Ἀυτὰρ ὑποκείναθ' ἐκ οἴδεζ', ἀγχνόοί περ.
8 Ὑστάτιον Δαυιδὴν πάντων ἀντάξιθ' ἄλλων
Ἄντα μὲ ἤλυθεν εἴσω, ᾧ μῆνυσα καὶ ὄψιν,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.

- 9 Βάλτασαρ ἀρχὴ μάγων, πολλὸν πυκινώτατε
πυκνῶν,

Ὅσωκεν εὖ σάρα οἶδα, θεῶν ὅτε πνέματ' ἔκωσας
Ἐνδομύχῳ ἀγῶν, δονέει δέ σε θέσκελθ' ὁμφῇ,
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστιν ἀπόκρυφα πάντα φαῖναι,
Ρεῖα δ' ἀείγνωτον μυθήειον, ἔδ' σ' ἀτύζει.

Ἐἰπ' ἄρα μοι ἔτεδν τέμῃ φαντάσματ' ὄνειρε,

Ἐἰπε, τί τεκμαίρη σιγῇ μέλλοντα προφωναῶι.

- 10 Τοιὰ δ' ἐμὴν κεφαλῇ περὶ δέδρομε φαῖσματα νυκτός.

Κλινάμενθ' σρωτῆρ' λεχέων ὕπερ ἐν θαλάμοισι,
Νύκτα δ' ὀρφναίω, ὅτε θ' εὐδῇσι βροτοὶ ἄλλοι,
Ἐἰδὼν ἐγὼ, καὶ ἠνί περ δένδρεον ἔξεφαάνθην
Ἀυτὸθ' ἀνερχόμενον, ὅθι γαίης ὁμφαλὸς ἐστὶ,
Καὶ ὄψα προφαίνεν εἰς πανυῆκας ὄψεις.

- 11 Ἦυξέτο, καὶ προφέρεσκε βίηφί τε καὶ θενέει ᾧ,

Ἄσεμφές,

Tum lecti cogitationes mei, tum visiones capitis
Animum meum perturbarunt, & insomnium curarum
Internâ fluctuabat agitatione instabile cor.

Igitur constitui, quale mihi verbum regium est,
Ut introducerent coram me Sophos Babylonis omnes
Interpretationem visionis fatidicam mihi ad explicandam.

Statim magorûmque genethliacorûmque natalitios-ho-
ras-confiderans cœtus,

Chaldeorûmque consultorum, aruspiciûmque
Confertim congregati sunt meum ad firmum palatium;
His meum narravi præsentibus somnium;
At interpretari haud norunt solertes licet.

Ultimò Daniel omnibus par aliis
Coram me introiit, cui indicavi item visionem,
Et eum compellans verba alata allocutus sum. tium,

Baltasar Princeps magorum multû prudentissime pruden-
Quoniam perprobè novi, deorum quòd spiritu gra-
vidus es

Interno sanctorum, movetq; te divina vox,
Tibi que promptum est secreta omnia scire,
Facileq; probè-notum fit mysterium, neq; te perturbat;
Dic igitur mihi mei visiones somnii,
Dic quid significet silenter futura prædicens [somnia.]

• Talia meum caput percurrere phasmata noctu:
Reclinatus stratis lectis in thalamis
Nocte tenebricosâ, quando dormiunt mortales alii,
Vidi ego, & ecce arbor apparuit
Ibi crescens, ubi terræ umbilicus est,
Et altè ostentavit suos protensos ramos.

Crevit, & præcelluit viribus, & robore suo

Ἄσεμφοις, ῥίζησι διανεχέουσιν ἀρηρῆς,
Οὐρανῷ ἐσήειξε κῆρη, νεφέεσσι τ' ἐμίχθη
Ἀκροτάτῃ κορυφῇ, πάντων δ' ἦντησεν ὁπωπῆς
Τῇλε μάλα, μεχρ' εἰς πολυφόρβη πείρατα γαίης.

12 Παγκήλοισι πετάλοισι τέθλαεν ἐπ' ἀγλαΐησιν.

Ἐιαρινῷσιν ἀγαλλόμενον, βέβαιδ' τε καρπῷ,
Καὶ πάντεσσι μόνον βίοτον θυμηρέ' ὁπάζε.

Ἐνθα τε θῆρες, ὅσας ἀρχὸς τρέφει, ἐρδύοντο

Ἰλαδὸν ἐρχόμενοι σκιερῆς ὑπένερθε καλύπτης,

Ἐνθα δέ τ' ὄρνιθες πανυσιπτεροὶ ἐνωάζοντο

Ἵψ' ἐφεζόμενοι ἐν ὑπετάλοισι κορύμβοις,

Σκῶπές τ', ἱερῆς τε, πανύγλωτοί τε κορῶναι

Εἰνάλιναι, τῇσιν τε θαλάσσια ἔργα μέμνηαι,

Πᾶσα τε σὰρξ βέβρωξεν ὀνείατα, ἅσα πείσων,

Ἡ μὲν ὅσα χθόνα δΐαν ὑπέρχεται, ἡ δ' ὅσα πόντον,

Ἡ δ' ὅσα πωτῆρ', αἰδ' ἐκ φέρεβeto ὄλβη.

13 Ἐἶδον ὑπὸν λεχέων σρωτῆρ', ὅτε φαντασίμῳ,

Καρπαλίμῳ δ' ἠΐξεν ἐρῆγρος εἰς πεδίονδε

Οὐρανόθεν καρπαλῆς, καὶ ἱερὸς ἀγγελιώτης,

14 Ὃς τόσον αὐδῆσαρχ' ὅσον ἄλλοι πνυτήκοντα,

Ταίη χαλκείων θ' ἀνεβρόντησεν ἰωῆ.

Δεῦτ' ἴτε ὑλοτόμους πελεκίας ἐνὶ χερσὶ λαβόντες

Δένδρεον ἐκκόψατε, καὶ ἀστεργέτονας ὄξυς

Ἀκροτάτους χθαμαλῆς νότοις πλανᾶτε κονίης,

Τέμνετε πλινάμενους, ἐκ φύλλω πνάζατε χαλὰ,

Καὶ καρπὸν τρένα σκορπίζετε ἔνθα καὶ ἔνθα,

Χάζετε πόλλ' ἀπάνδιθε, σκιδώ τ' ἀπολείπετε θῆρες

Ἀγρότεροί, σκηνῶν τε κλάδων γένθ' ἠερόφοιτον.

15 Οὐκ ἔμπης αὐτῇσιν ὀλοχερὲς ἔλχετε ῥίζης,

Ἀλλὰ φυλὴν μεταλείφατ' ἀναβλάστημα γένεας.

Ἀμφι

Capitulum.
De Firmamento.
Firma, radicibus perpetuis firmata,
Cælo firmavit caput, & nubibus commissa est
Altissimo vertice, omnibusque occurrit in visum
Procul valdè, usque ad almæ fines terræ:

Præpulchris foliis germinavit ob gratias
Vernas exsultans, ac ingravescebat fructu,
Atque omnibus sola victum jucundum præbuit:
Ibiq; bestię, quotquot ager nutrit, meridiabantur
Gregarim venientes umbroso sub tegmine,
Ibiq; aves extensas-alas-habentes nidulabantur
Altè insidentes pulchrè-foliatis ramis,
Bubones, accipitrèsq; & latas-linguas-habentes cornices
Marinæ, quibusq; marina opera curæ sunt;
Omnisque caro edit victum, quem ministravit,
Et quot terram divinam incedunt, & quot pontum,
Et quot volant, ea ex ejus nutriebantur divitiis.

Vidi super stratis lectis, quando obversabantur-visiones;
Repentè autem ruebat vigil ad terram
Cælitus descendens, & sacer nuncius,

Qui tantum clamavit quantum alii quinquaginta,
Tali æream-habens-vocem intonuit voce;
Agite lignicidas secures in manibus prehendentes
Arborem excindite, & astris-vicinos ramos
Summos humilis planitie admove te terræ,
Amputate admotos, folia excurite omnia,
Et fructum tenerum disseminate huc & illuc:
Recedite valdè procul, umbramq; deferite bestię
Agrestes, & tentorium ramorum genus aerium.

Non tamen ipsis integrè evellite cum radicibus,
Sed stirpem relinquire ut regerminet

Circum

Ἀμφὶ σιδηρέῳ χαλκῷ τε πῖεσάτε δεσμῶ,

Ἐν μαλακῇ χλοερῇ τε πότῃ ἐσθληέθ' ἀρχῷ.

Ταρφειᾶς ῥανίδεσσιν εὐραδάμηνθ' ἑέρσης

Ὅουρανόθεν δάοιτο, μίλῳ τε θεόσδοτον αἶζ'

Ἀγερνόμοις σὺν θηρσὶν ἔχει καθ' ὁμοφρόνον ἀγρόν.

16 Ἀνδρόμεα περπίδες τ' ὑπολόιατο, καὶ φρένες ἐδλαί,

Ἀντ' ὃ θηρεῖς ἀνθρώπων ἦτορ ἀμείβη·

Τοῖα πάθη, μέγ' ἔως καὶ ἐπὶ παρῆλθον.

17 Τῷ τ' γὰρ ψηφίσαντ' ἐγρήγορι, ὄφρα γένηται,

Σὺν τε παρητήσανθ' ἄγιοι ὁμοφρόσμονι μύθῳ,

Ὡς γνώωσιν, ὅσοι περ ὅπι πνεύσιν ἄρκεαν,

Ὅτ' ἰμεταχθονίησι μέγα κρατεῖ ἐν βασιλείῃς

Κοίρανθ' ὑψίθερονθ', πάντων βασιλεύτερος ἄλλων,

Δῶκε δέ θ' ὧ κ' ἐδέλη, ἐπεὶ ἔκ μιν κῦδθ' ὁ-

πηδεῖ,

Καὶ ἀνδρεσσιν ἀεικελίῳις γέρας ἐν χεὶρ θῆκεν,

Ὅυπδανοῖς, οἳ τ' εἰσὶν ἐλέγχιστοι ἀνθρώπων.

18 Τοῖον ἐγὼ βασιλεὺς ὥσπερ ὕπαρ εἶδον ὄνειρον.

Νῦν μοι ἐμὴν κείναι, Βαλτάπαρ, δέσπελον ὄψιν,

Ὅυδὲ γὰρ ἠπίσαντο σοφοὶ τοῖοι περ ἐόντες,

Ἀλλὰ τὸν ἠπίσας, θεῶν ὅτι πάνσοφθ' ἰρῶν

Πνοὴ ἐνέσακται ἰδύησι παρπίδεσσιν.

19 Ἡ ῥα· καὶ (ἀρετίσδοτον Βαλτάπαρθ' ἔνομα) μάντις

Ὡς κλύεν, οἷον ἔειπεν, ἰὴ ἐκπλήσεται ἐφ' ὥρην,

Διὸ δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, σῆ δ' ὅ τεθνηπὼς,

Ὅυμὰθ' ἀσρέπιοιο βολῶν ὅπῃ γαῖαν ἐρείσας,

Πολλά τε μερμηέειξε καὶ φρένα καὶ καὶ θυμόν

Ἔστατα καὶ παρῶτα, κραδίη δέ οἱ ἔνδον ἀτύχθη.

Τόν δ' ἄρα δὴ προσέειπε Ναβυχοδονόσορθ' ἑσπῆν,

Βάλταπαρ εἰ· ἄγε μὴ φροντίζεο, μέγμερθ' αὖτως,

Ἄουτί

Circum ferro æreq; stringite vinculo,
In molli viridiq; herbâ germinantis agri:
Crebris stillicidiis benè-irrorantis roris
De cælo irrigetur, unâmq; a-deo-datam sortem
Agrestibus cum bestiis habeat per simul-eos-nutrientē agrū.

Humana præcordia pereant, & mentes bonæ,
Et ferino humanum cor mutet;
Taliter affectus sit, dum septem illum tempora transierunt.

Hoc decrevêre vigiles, ut fieret,
Unâq; poscebant sancti concordi verbo:
Ut cognoscant, quotquot spirant super terram,
Quòd terrenis magnificè imperat in regnis
Rex altè-sedens, omnibus regaliior aliis,
Dedit autem illa, cuicûque voluerit, quippe ab illo po-
tentia fluit,

Et viris indignis regni-administrationem in manus tradit,
Vilibus, quique sunt probrosissimi hominum.

Hujuscemodi ego rex quasi rem evidentem vidi somnium;
Nunc mihi interpretare meam, Baltasare, divinam visionem,
Neq; enim norunt Sophi tales ut ut sint;
At tu nôsti, deorum quia omnia-sapiens sanctorum
Spiritus instillatus est in scientia præcordia.

Dixit: & (nuper-imposito Baltasarus nomine) vates
Postquâ audiverat quale dixerat, unâ consternatus est ad ho-
Diu antè eū silentium verborū cepit, stetitq; attonitus, (ram,
Oculi immoti jactum super terram figens,
Multaq; volvebat animo & mente
Ultima, & prima, cor autem ei intus perturbatum est.
Hunc igitur allocutus est Nabuchodonosorus rex;
Baltasar eia age, ne mediteris sollicitus frustra,

Ἰουπὶ τοι ὀπλάσιή, καὶ σύγκριστις ἔτι μεμύλη.

Ἰούε δ' δὴ μετέπειτα θεοκλύμενθ' θεοειδὴς
Μακροτάτης μάντις λύσας σφρηγῖδα σιωπῆς
Ἐξέχεεν μέγα νῆμα πεπλεγμένων ἀγροχίων.

Ὡ δὲ αὖ, ὦ βασιλεῦ, ἐχθροῖσι κατ' ἀγγελθ' ὄψις,
καὶ ταύτης τέκμαρσις ἀπαίσια οἷσι γένοιτο
Λυχοῖς δυσμενέεσσι, θεὸς δέ τοι ὀλβια δόξη.

20 Δένδρεον θεόν, ὅπου πάς, ὅτι μεγαλωστὴ βέβηκε,
καὶ δένει βειαρῶν ὑψίσχυσεν, ἐρανό-
μηκες,

Τῆλε μάλα περσφανεὲς πάσης εἰς ἔρατα γαίης,

21 Ὁ καλὰ φύλλα πέλεν, καρπὸς δέ τε ἥλιθα πολλός,
καὶ πᾶσι ζωοῖσι πόρεν βιοθρέμμιον' ἐδωδῶν,

Ὁ κατὰ ἀγρία πάντα κατ' ἔϊλας ἐνδιδόντο,

οἷο τε συσκήνησαν ἐνὶ σβαραῖσι κορύμβοις

Ἡελὴς ὄρνιθες εὐπέρει τέκνα γένεθλης.

12 Τῶν εἰ τὸ δὲ δένδρον, ἀναξ, ὃς πολλὸν ὀφέλλη,
Δεινός, καὶ κρατερός, τοῖ δὲ δένθ' ἐκ ἀλαπαδνόν,

Ἡυξέτο τοι μέγεθ' καὶ ἐς ἐρανὸν ἐρυῶν ἱκανεν,

Ἡδὲ τὴν γαίης ἐπὶ πείρατ' ἀπέειτθ' ἀρχή.

23 Ὁπ' ἴδες εἴθ' ὅσιον, καὶ ἐρεχθρον, εἰς πεδίονδε

Ὀυρανόθεν καταβάντα δι' αἰθέρθ' ἀτρυγέτοιο,

Σμερδαλέα τε βοᾶν τὴν βαρυχηΐ φωνῇ,

Δεῦτ' ἴτε, συγκόπτοιτε χαμαὶ, καὶ ἀπόλλυτε δένδρον,

Ἀλλ' ἔμπης γαίῃφι φυβῶν περὶ ἔλατε ριζῶν,

Ὅφρ' ἀναδηλήσῃσι παλινζῶν τινι φύσει,

Ἀμφὶ σιδηρεῖω χαλκῶ τε πύσσας δεσμοῖς,

Ἀρρήκτω, ἀλύτῳ, χλοερῆς βοτάνησιν ἐπ' ἀχρῶ,

Ταρφαιῖς ῥανίδεσσιν ἐϋραδάμνηθ' ἐέρσης

Ὀυρανόθεν δάδοιτο, μέντω ζωήονα μοῖραν

Nihil tibi visso, nihil interpretatio curæ sit.
Serò verò deinde a-deo-inspiratus divinus
Dintini vates solvens sigillum silentii,
Effudit magnum fluentum prudentium sermonum.
O domine, ô rex, hostibus mali-nuncia visso,
Et ejus interpretatio infausa tuis contingat
Perniciosi inimicis, deus a. tibi felicia det.

Arbor, quam vidisti, quòd valdè crevit,
Et viribus robustis invaluit, cælum-pertingens-alti-
tudine,

Procul valdè conspicua totæ ad fines terræ;

Cujus pulchra erant folia, & fructus valdè copiosus,
Et omnibus viventibus administravit alium victum;
Sub quâ bestia omnes gregatim habitarunt,
Cujusq; simul-domicilia-fixere in robustis ramis
Aerii volucres alata proles generis:

Tu es illa arbor, rex, qui multum amplificaris
Gravis, & fortis, tibiq; robur non imbecillum;
Aucta tibi est majestas, & ad cælum amplum pervenit,
Et tuum terræ ad fines immensum imperium.

Quòd vidisti deinde sanctum & vigilem ad terram
Cælitus descendentem per æthera iufrugiferum,
Et altè clamare tali gravisonâ voce;
Agite, excidite ad terram, & perditte arborem,
Sed tamen in terrâ stirpem relinquite radicem,
Ut regerminet redivivâ quâdam naturâ;
Circum ferreo æreóq; stringite vinculo,
Infracto, insolubili, in viridi herbâ agri;
Crebris stillicidiis irrorantis roris
Cœlitus irrigetur, unam communem sortem

Agresti-

Ἀγρονόμοις σὺν θηροῖν ἔχει καὶ ὁμοτέρον
ἀγρῶν.

Τοῖν σύγκεισιν ὄσιν ἀναξ, καὶ τοῖον ἀρεσὸν

Ἵψιστοῦ θεοῦ ὅ, τ' ἐπὶ ῥέπε δεινὸν ἀνακτι.

25 Τῆλε γὰρ ἀνδρομέοιο παρὰ πλῆγ' ἀνέτα πάτοιο
Πάνδοκ' ἐνρυχέρις ἐνι τέρμασι δέξε' ἀγρῶς,
καὶ κλισίῳ θήρεσιν ὁμέσθ' ἐνθάδε πῆξεις,
καὶ βρώξεις ἀγρῶσιν, ἐπεὶ ἐπικείσεται ἀναγκή,
ὥς βόες, οἳ τ' ἐπιβόσκον' μελιηδέϊ ποίῃ,
Ἦν τ' ἀγροῖ τε φέρονσιν ὑπόδροστοι, εἰαμένοι τε,
καὶ ἄλις ἑρηνίης σε διαβρέξουσιν ἑέρσαις,
καὶ παρελθόν' ὅπ' σ' ἐπὶ ἀδιαμπερές ὦραι.
Ἐίσκε γινώσκης, ὅθ' ὑπέρταθ' ἐν βασιλείᾳ
Ἀνδράπων μέδε', πάντων βασιλῶτερ' ἄλλων,
δῶκέ τε σημαίνειν, ὃ κεν ἐδέλη, δυνάται γὰρ,
ρεῖα μὲν γὰρ βειάει, ρέα δ' βειάοντα χαλέπει.

26 Ὅτ' ἐκίλοντο φυλὴν ῥιζῶν πείλοισιν εἶσαι,
πρεσβίης βασιλεία μένει τειν' ἐμπεδ' αἰεὶ,
καὶ τέλ' ἄφορρον κυδρῆς ἐπιβήσεται ἀρχῆς,
ὥς γνώης κατὰ θυμὸν, ὅτ' ἑρηνὸς εὐρύς ὑπερθε
κοιρανέει, διέπῃ τε βροσθῇ βελᾶς τε καὶ ἔργα.

27 Τῆνεκεν, ὃ βασιλεύς, πὺ ἐμὴν ἐμπάζω μοῦθων.
σοὶ αὐτὰρ πυκινῶς ὑποδήσομαι, αἴ κε πύθῃαι.
οὐ γάρ τις νόον ἄλλ' ἀμείνονα τῷδε νοήσῃ
οἷον ἐγὼ νοέω, ἢ μὲν πάλαι, ἢ δ' ἔτι καὶ νῦν.
μὴ ἔτι νῦν πάρκλινε δίκας, μηδ' ὕβειν ὄφελλε,
Ἵβεις γάρ τε κακὴ δολῶ βροτῶν· ἐδὲ μὲν ἐσθλὸς
Ῥηϊδίως φερέμεν δυνάει, βαρύνει δέ τ' ὑπὸ αὐτῆς.
ἀλλ' ἡ σὺν ἀμπακιῶν, καὶ ἔργα δίκαια μεμέλη,
ἀλλ' ἡ κακοῖς ἀφιδῶν, ἀνδρῶν δ' ἐλέειρε πενιχῶν.

Agrestibus cum bestiis habent per simul eos-nutrientem
agrum :

Talis est interpretatio ,rex, & tale decretum
Altissimi dei, quod impendet grave regi.

Procul námq; ab humano errare-coactum commercio
Omnium-capax spatiosos intra terminos te recipiet ager,
Et tentorium bestiis contubernalis ibi pones,
Et depasceris gramine, quippe incumbet necessitas,
Sicut boves, qui pascuntur dulci herbâ,
Quam agri ferunt roscidi, & loca irrigua,
Et affatim cælesti te perfundent rore,
Et transibunt super te septem continuè horæ:
Usq; dum noveris, quòd celsissimus in regno
Hominum imperat, magis-rex quàm omnes alii,
Dátq; præesse, cuicunq; voluerit, potest enim;
Facile enim extollit, facile autem elatum deprimit.

Quòd mandarunt stirpem radicum superstitem sinerq;
Antiquum regnum manet tibi firmum semper,
Et tandem de integro gloriosum ascendes imperium;
Postquam noveris animo, quòd cælum latum suprâ
Dominatur, & ordinat mortalium consilia & opera.

Quamobrem, ô Rex, tu meos cura sermones;
Tibi ipsi prudenter consulam, si modò parueris;
Neq; enim sententiam alius aliquis meliorem cogitabit
Quàm ego cogito, tum olim, tum nunc temporis etiam;
Ne ampliùs jam pervertas iudicia, ne injuriam fove,
Injuria enim perniciosa est, misero viro; neq; bonus quidem
Facile ferre potest, gravatúrq; ab ipsâ.
Desine tuorum peccatorum, & opera justâ curæ sint;
Desine scelerum, & hominum miserere pauperum:

Ἐπὶ πύλαις μνησύνῃς ἔπ' ἐπὶ πύλαις ἱμερόεντι

Ἡρεμίῳ, καὶ σοὶ ἀπαμύνῃς αἰσιμον ἡμῶν.

28 Τοῖα κακὰ κρείοντι Ναβυχοδονόσορ ἐπὶ λαόν.

29 Ὡς τετέλεστο χρόνῳ κύκλῳ ἡδᾶδι δωδεκά-
μηνῳ,

Τῷ μὲν φθίνοντι μινδὲς, αὐτὸν δ' ἰσαμέναιον,

Ἐἰν αὐτῇ βασιλείᾳ ἰσφοιάκε βαβυλῶν.

Μακρὰ βίβανθεν ἀναξ, κενεῶν τετυφωμένων ὄγκῳ,

30 Καὶ τοῖον πῖνα πομφολυγηρὸν ἐκόμψασε μῦθον.

Ἐἰπατέ μοι, ἄνδρες, τὸ κρήγυρον, ὃ μέγας ἐμμί;

Ἦν ἰδ' ἀερσιλόφος πύργος, καὶ τείχεα μακρὰ!

Οὐχ' ἦδ' αὐτοτάτη βαβυλῶν, μεγάλη, ζαδείη τε,

Ἦν πιν' ἐγὼ δωαμῆν ἐμῆς δένε' ὀβεκοῦργῳ

Ἐψιλλῶ δέδμηκα κατωρυχέεσι λίθοισι,

Μακρῆσιν τε πίτυσι, δόμον βασιλῆιον ἔει,

Ἀγλαδὸν ἡμετέρης δόξης φείπυσον ἀγᾶλμα;

31 Οὐπε πᾶν εἶρητο ἔπ' κενεαυχὲς ἀνακτῶν,

Ὅτε καὶ ἐρχνόμεν βρόντησε θεόσωτ' ὁμφῇ.

Τοὶ βασιλεῦ τόδ' ἔπ' βαρύδακρυ πεφασμένον ὄει,

Τοὶ βασιλεῦ τόδ' ἔπ', σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι.

Κυδαλίμη κυδρὺ ἀπο σείο παρήλυθεν ἀρχῇ.

32 Τῆλε δέ σ' ὀξελάσουσιν ὑποπλάζοντες ὁμίλει

Ἀνδρομέες ὑπονόσφι, καὶ ἐκ ἐπιμύξεαι ἄλλοις.

Ἀιθελοκοιτήσεις ἀχρίοις θήρεσι σωόικῳ,

Καὶ βρώξεις ἀχρῶσιν, ἐπεὶ ἐπικείσεται ἀναγκῇ,

Εὐτε βόες χλοερῆς κεκορηότες ὑπόδι ποίης,

Καὶ παρελθόντες ἐπὶ σ' ἐπὶ ἀδιαμπερὲς ὄρει.

Ἐἰσέκε γινώσκης, ὅθ' ἐπ' ἐρτάτ' ἐν βασιλείᾳ

Ἀνθρώπων κρατέει, πάντων βασιλῶτερος ἄλλων,

Δῶκε

Si forte prolongare possis adhuc ulterius desiderabilem
Tranquillitatem, & a te propulsare fatalem diem.

Istiusmodi mala regi Nabuchodonosoro supervenere.

Postquam consumptum est tempus circulo solito duode-
cim mensium,

Hoc quidem desinente mense, illo a. incipiente,

In regiâ superbæ Babylonis

Grandi passu incedebat rex, vano inflatus fastu,

Et huiusmodi turgidum jactabundè-edidit verbum.

Dicite mihi, viri, verum, nonne magnus sum?

Ecce altos turre, & mœnia longa!

Nonne hæc ipsissima est Babylon, magna, & divina,

Quam ego potentia meâ robore ardua-perficiendi

Sublimem exstruxi defossis lapidibus,

Longissq; pinis, domus regni ut esset,

Splendidus nostræ majestatis illustris decor?

Nondum totus dictus est sermo vana-jactans regis,

Quando & de cælo intonuit a-deo-immixta vox;

Tibi, rex, hoc verbum lachrymosum dictum est,

Tibi rex hoc verbum, tu a. animo perpende tuo:

Illustre illustri a te transiit imperium.

Procul autem te abigent errare-cogentes a cætu

Humano seorsim, nec commercium-habebis cum aliis;

Sub-dio-rectumbes agrestibus feris cohabitans,

Et comedes gramen, quandoquidem incumbet necessitas,

Sicuti boves viridis saturati summitate herbæ,

Et præteribunt super te septem continuè horæ:

Donec noveris, quòd altissimus in regno

Hominum dominatur omnibus regalior aliis,

Δῶκε δὲ θ' ὃ κ' ἐθέλῃσιν, ὁ γὰρ χάρις ἐστὶν αὐτῶν πάντων.

33 Ἀνθρῶπὸν δ' ἐπ' ἀνάκτι θεῷ ἐτελείετο βουλὴ·
 Τηλόθι δ' ἀνθρώπων μερόπων ἀποσείεθ' ὁμίλῳ,
 Καὶ χλοερῶ ἀγρωστὶν ἐδήλοχεν, ὡς καρὰς βῦς,
 Καὶ ἀδιναῖς ψεκάδεων ἐπυρανίοιο δρόσοιο.
 Χρῶτα πεῖρραντίζετ' ἐναΐθειον ἀμφὶ μέλεισιν,
 Ὡς τείχεα ἠυξήσανθ', ὡς αἰετὺ ὠκυπετῶ,
 Μακροὶ δ' ὡς ὀρνέων ὄνυχες χεῖρεσιν ὑπῆλθον.

34 Ὁ ψὲς δὲ δὴ ὅπῃ τέρμα κυλινδούμενοιο χρονοιο,
 Ἄυτὸς ἐγὼ βασιλῶς εἰς ἐρανὸν ἐυρυῶ ὑπερθεύ,
 Ἀσερύνωτον ὀλυμπον ἐμεῦ βάλλον ὅσπε φαινώ,
 Καὶ νόθ' ἐν σῆθεσιν ἐμοὶ παλινάγρετ' ἦλθε,
 Καὶ φρένες ἀφορροὶ, αἱ μοι πάρος ἐκπέπότηναι,
 Ὑμνοπόλῳσα χαλῆσιν ὑπέρτατον ἀρχὴν ἀοιδαῖς,
 Καὶ αἶνον καὶ κῦδ' αἰεζώνοντι δέδωκε·
 Ὅτ' ἔ' ἀτέρμαντον, καὶ ἀκήρατον ἔπλετο χάριτ',
 Καὶ ἀρχὴ σῆειξε διηνεχέεσσι γενέθλαις.

35 Καὶ ὅσοι βροτοὶ εἰσιν ἐπὶ χθονὶ ὅπῃ ἐδόντες,
 Ἄνθρωποι ἅπαντες, πόσοι καὶ ὥσι, δόξαντο
 Οὐδενόσωρε, εἰκολόνειρε, διὰ τι μὴ δέν·
 Ἐρδῆ ὅπως ἐθέλει, καὶ οἱ φίλον ἔπλετο, θυμῷ
 Ἀνθρῶπὸν ἐράνιον, μετ' ὅπῃ χθονίοισι τε φύλοισι.
 Οὐδέ τις δυνάμει χεῖρ' ἀδάμασεν ἐπιχεῖν,
 Οὐδέ τις οἱ εἰπὲν, τί νυ τοῖαν, ὑπέρτατε, ῥέζεις;
 Οὐκ ἔς' ἐδ' ἐπεὶ περτιβάλλειν, ἐδέ τι ἔργω.

36 Ἐν τότε μὲν σῆθεσι λόγ' ἁπλῶς παλίνορσ' ἐγάρρη,
 Καὶ ἐς ἀνάκτορέας ἀρχῆς παλινανξία τιμῶ,
 Κῦδ' ἐμὸν, καὶ χάλλ' ἀνασρέψαντο προσώπῃ,
 Διδοῖς τ' ἡμῶν, δεινὴ τ' ὅπῃ δέδωκεν αἴγλη,

Cap. 3. DANIEL.
Dátque illud, cuicumque voluerit, ille enim potentissimus omnium,

Eàdem horâ super regem dei effectum est consilium:
Et procul ab hominum diversilinguorum arcebatur cætu,
Et herbaceum gramen edit, sicut cornutus bos,
Et densis guttis cælestis roris
Cute circum-irrigatus est subdiali circa membra;
Adèò ut pili creverint, sicut aquilæ celeris,
Longiq; sicut avium ungues manibus suberant.

Serò autem ad finem exacti temporis
Ipse ego rex ad cælum latum suprâ
Olympum stelliferum meos verti oculos splendidos
Et intelligentia in pectoribus mihi reversa est,
Et mentes reduces factæ sunt, quæ priùs mihi evolârunt.
Celebravi pulchris summum principem cantibus,
Et laudem, & gloriam semper-viventi dedi:
Cujus interminatum, & immortale est dominium,
Et regnum stat perpetuis sæculis:

Et quotquot mortales sunt super terram comedentes: cibus
Illi coram videre, tot licet sint, videntur
Nullius-momenti, somnio-fimiles, sicut nihil:
Facit quomodo voluerit, & ei gratum est animo,
Per exercitum cælestem, & inter terrestres gentes;
Nec quisquam ei potest manum indomitam inhibere,
Neq; ei dicere, ecquid tale, supreme, facis?
Non licet verbo coercere, neq; facto.

Eo tempore meis pectoribus ratio redux collecta est,
Et ad regis imperii recrescentem honorem,
Gloria mea, & species rediêre vultûs,
Et venerandus eram, & gravis circumfulsit splendor,

Στάβον δ' ἀγλαΐῃσι, τίβας δ' ἔχον οἰστρούοντας.
Καὶ ἔμ' ἐπιζήτησ' ἀεισέες, ἠδὲ μέδοντες,
Πολλὰ τε ἦρα φέρον, καὶ μὴ χεῖν ἀντιπαύ
θισαν.

- Ἐλπίδι κυβερνάμην, ἐχόμεν τ' οἰήϊον ἀρχῆς,
Ἀσεμφέως τε βέβηκα μοναρχικῶ εἰνὶ δοῶκῳ,
Ὡς ἐξοιστοτέρης, ἥ περ φέρεται, ἔμμορα τιμῆς.
37 Τῷ πάντως ὕμνω, πάντως εὐύμνον εἶοντα,
Θεωπεσίης δ' ὑψώ μαλ' ἔτι, αἰνοῦσί τε κλείω
Δοξολόγοισι θεῶν πανυπέριστον ἀρχὸν ὀλύμπου,
Οὐ πανετητυμῆν πέλεν ἔργα, δίκη τε χίλ' αἰδοί.
Ῥεῖα τε ῥιπιδάζειν δῶκα, ὑπὲρ ἑσπλά κέρηνα
Βαινόντων μεγάλως, καὶ ἀγύνηρα θυμὸν ἐχόντων,

Κ Ε Φ. ε'.

1. **Ε**ἰλαπίνῳ τε θαλῶν ἐφώπλισε Βαίλτασας ἀρχῶν
Φαιδρεῖς ἐν μεγάροισιν, ἐϋξέσσι δ' ἐτάρπες
Σίτῃ, καὶ κρηῶν, ἠδ' οἶνον βεβείδασα.
Καὶ χίλων δ' ἠπὶ κῶμον ἔδ' ἠγάγεσκε μέδοντων,
Ὅι σωμαγεγέμενοι δαίνυντ' εἰκυδέα δαῖτα.
Καὶ χίλων προτάρεθ' ἐν ὑφροσυνῇσι πηδῆσαι
Ζωρότερον διεπίνειν ἀναξ λαοδικιδέα οἶνον.
2. Ὅφρα μελὶ ῥήντων οἶνον ἐγνέτο, δμῶσιν ἔτελλε
Σκεύεα καὶ χρύσεια καὶ ἀργυροῦς ἀκλῆα κομίζειν,
Ἄτλα πατὴρ ὅς αἶρετι κατήγαγεν ὄνδε δόμονδε
Ἐξ Ἱερουσαλὴς ζαθέε συλεύμενα νηῦ.
Ὡς ἐνὶ τοῖσι μόναρχοι, ἀρακλήτοί τε μέδοντες,
Κυκιδάει τ' ἀλοχοί, καὶ παλῶν ἀβροχέπωνας.

Et renidebam gratiis, veneratio autem tenuit influentes;
 Et me requisierunt nobiles, & magnates,
 Multùmque gratificati sunt, & gratiam meam vicissim-de-
 siderarunt :

De integro regnabam, & tenui gubernaculum imperii,
 Et immobiliter firmatus sum monarchico in folio,
 Adeò ut ampliorem majestatem, quàm prius, obtinuerim.

Quamobrem omninò celeberrimo omninò celebratu dignum,
 Divinìsq; exalto cantibus, & laudibus prosequor
 Glorificis, deum supremum imperatorem olympi,
 Cujus veritas sunt opera, & justitia viæ:
 Facileq; deturbare potest superba capita
 Fastuosè incedentium, & elatum animum habentium.

C A P. V.

Convivium splendidum apparavit Baltasar rex
 Fulgidis in palatiis, bene-politæ autem mensæ
 Pane, & carnibus, & vino onustæ sunt:
 Et mille ad commestationem suorum vocavit magnatum;
 Qui congregati epulabantur splendida epulas:
 Et coram mille lætitiæ obtemperans

Meracius bibit rex curarum-oblivionem-inducens vinum.

Dum mellifluum vinum gustabat, servis imperabat
 Vasa cùm aurea, tùm argentea afferre,
 Quæ pater suus nuper duxerat suam domum,
 Ex Hierosolymorum divino direpta templo:
 Ut in illis monarcha, celebrésq; magnates,
 Et juvenulæ uxores, & concubinæ molles,

* Οἶνον συμπίνωσ', ἢ γὰρ δίκη βῆι θαλασσῶν.

3 * Εἶπε, καὶ ὅσπερ οἱ ἄνδρες διερχόμενοι ἐνεγκαν
σκένε' ἀπ' ἐκ νηῆς συλόμενα χαλκὶ θεμέλια
Δώματ' ὁ δανάοι, ὅ, τ' ἐν Σολύμοισι βέβηκεν.
Ἐν δ' ἔπον, καὶ λαμπρὸς ἀναξ, καὶ ὅσοι ἄριστοι,
Κλειδίαι τ' ἄλοχοι, καὶ παλλακαὶ ἀβερχίτωνες.

4 Ἦδ' ὁ ἀκηράσιον τ' ἔπον μέθυ, χανδὸν ἐλόντες,
Χρυσεὺς τε θεὸς, ὅς τις πολυΐδεις ἔταξεν,
Ἀργυρεὺς, χαλκεὺς τε, σιδηρεὺς, ξυλίνος τε,
καὶ λιθίνος ἱεροῖσιν εὐκλήϊζον ἐπαίνοις.

5 * Αὐθιγὸν δ' ὅτε δαυτὸς ἐπιρᾶτο ἔργα μέμνηε,
(Σχέτλιον ἀφραδέων μερόπων γέν', ὅισιν ὁμιχλὴ
Ἀσκοπ' ἐσομένων, κενεῶ δ' ὑπὸ χάρματα πολλῶ,
Πολλάκι δ' ἀγνώσκουσι περὶ παίνοντες ὀλέθρῳ.)

* Ἀνδρομένης παλάμης ὡς δάκτυλοι ὄξεφάνθεν,
Λυχνεὺς τ' ἀπέναντι, χαρᾶγμασιν ἐῖν αἰδήλοισι
Ἐγραφεν ἐν τείχεσσι κονίη βασιληΐδ' αὐλῆς,
καὶ χερὸς ἀσραχάλους, ἥ τ' ἔγραφεν, εἶδε μονάρχης.

6 * Εἰς αὖ ἀνακτορέης ἀλλοιήθησαν ὁπωπῆς
Ἀιγλαὶ θεαπεσίαι, ὥχρ' δέ μιν εἶλε παρειάς,
καὶ πολλ' ὄξετάραξεν εὖ μελεδήματα θυμῷ
κῆρας οἰομένε, καὶ ἰξύθ' ἀψα λυγρῶ,
Γυνὰ τε συγκροτήει, ὅδ' ἦν αὖ ἀπείμας
ἔτλη.

Σμυρδαλέα ἣ βόησε, μάλα κρατερῶς τ' ἐπίτελλεν,
Ἀσρολόγους ἀγάγην, χαλδαίους, μαντιπόλους τε
Ἀυτίκ' ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὄχα.

καὶ σφιν ὁμιγρέεσσιν ἀναξ τόνδ' ἐννεπε μῦθον·

* Ὡδε μ' ὄξερέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,

* Εἰ τις ἀνὴρ πρᾶπίδων εὖ εἰδὼς χαρῆδ' ἀνεγνώ,

Καὶ

Vinum compotent; hic enim mos est festivitatum.

Imperavit; & servi festini introduxêre
Vasa e templo direpta pulchrè-fundato
Domûs immortalis, quæ in Hierosolymis sita est:
Inq; iis biberunt, & splendidus rex, & magnates omnes,
Et juvenculæ uxores, & concubinæ molliter-vestitæ.

Dulce purum biberunt vinum, largè sumentes;
Et deos aureos, quos multiscius aliquis fabricaverat,
Argenteos, æreosq; , ferreos, ligneosq; ,
Et lapideos, sacris celebrarunt laudibus. (Cerant

In ipsâ autem horâ, quando convivii amabilis opera curæ
(Miserum est genus stultorum hominum, quibus caligo
Inconsiderata futurorum est, & cum vanitate gaudia multâ,
Sæpèq; ignorant incidentes periculò.)
Humanæ manus quasi digiti apparuêre,
Et candelabri e regione characteribus in obscuris
Scripsit in parietis tectorio regii palatii;
Et manus articulos, quæ scripsit, vidit rex.

Statim regii mutati sunt vultûs
Splendores divini, & pallor ejus invasit genas,
Ac multum perturbarunt sui cogitata animi
Fata suspicantis, & lumborum soluta sunt cingula,
Genuâque collisêre-alterum-alteri, nèque sedere quietè
fustinuit.

Horribiliter a. inclamavit, & strenuè valde imperavit
Astrologos adducere, Chaldaeos, & aruspices:
Statim citarunt, hi autem congregati sunt ocysimè.
Atq; iis congregatis hunc allocutus est sermonem;
Sic quidem dico, quod & perfectum erit;
Si vir quisquam solertiâ præditus scriptum legerit,

Καὶ τί νυ σπικάνησι φειθερδὲως καταλέξῃ·
 Τιμήσω θεὸν ὡς, δώσω τ' ἀπείριστα δῶρα,
 Ὑμῖν τ' ἐν πάντεσι περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω·
 Πορφυρέϊω ἐδῆτα φεῖ χροῖα ἔσμενθ' ἔσαι,
 Ὄρεμον τε χρύπτρον ἐὼν φείτ' ἀμφὶ τε διεκλῶ,
 Χρυσείριαι λίκασιν ἐσργμέναν, ἐννεάπηχυν,
 Καὶ τέτθ' ἡμετέρη βυλεύσεθ' ἐν βασιλείᾳ.

8 Καρπαλίμως ὑπὸν ἐβήσατο δώματ' ἔισα
 Πᾶτα σοφῶν ἀνυεῖς· χαρπῆς δ' ἀδαήμονες ἦν.

9 Τηνίκα Βαλτασάριος κατεκλάδη φίλον ἦτορ,
 Ὀρίνθη θυμὸς καὶ ἐκσπρέφειτ' ἐνδον καὶ ἐνδα,
 Καὶ βασιλεὺς ὅλην τε χεῖρα σίλβη τε μαρῶνδῃ,
 Καὶ πρέπτα χερσὶ ἀλλυγέας ἀλλῆλα σὺν τε μέδοντας
 Εἰλε τάρθ'· σάρκεσσι πεφειθερμένοντο μέλεσσι.

10 Δὴ τότε δὴ βασιλεὺς, ὡς ἐκλυεν, ὅριον ἔειπε
 Κρείων, ἡδὲ μέδοντες, ἔπα δόμον εἰλήκετε,
 Καὶ ἐπέεσσιν ἀνὰ πᾶσι φηροσέννεπε μελιχίοισιν·
 Ἐσζώειν βασιλεὺς βασιλεύεσσι καὶ φειλεμένους αἰεὶ·
 Θάρσῃ ἔια, φέριστε, τίνῃ δειδύκται ἔγω·
 Μὴ σε διακλονέοι δινοφερεῖο νοήματα θυμῷ,
 Μηδ' αἰγλαὶ ἀπάλοιντο δεοχλήνοιο φροσῶπυ,
 Μηδ' ἀλλοῖος ἔσαντα προφαίνεο, ἢ ἐπείριθεν.

11 Ἐστὶν ὑπὸ πλῆθρῳ βασιλεὺς, οὗ δέσκεινθ' ἀνὴρ,
 Ὅστις πνεῦμα θεῶν ἀγίων προπύθεσθιν ἔνεστιν·
 Ἡμεῖς τοῖς δ' ὅτε σεῖο πατρὸς ζωοῖσιν ἐμίχθη,
 Ἐν τήνῳ πνυτῆτ' ἐφύρηθ' νοσέον φῶς,
 Καὶ πολυῖδρεῖς ἐν σήδεσι μέτρον ἀμύτρων,
 Πανταδαῶν τε θεῶν ἐσπάρτοπα μήδεα διδεν·
 Ὅντε τεδὸς γενετὴς Ναβυχοδονόσορος ἔατο·
 Συμπάντων ἀρχόντα μάγων· εἰκαστὰ δὴ κεν,

Et quid significet ritè explicaverit :
Honorabo eum deum acsi, dabóq; infinita dona,
Vobisque coram omnibus splendida dona nominabo;
Purpureâ veste circa corpus indutus erit,
Et monili aureo circumcirca collum,
Aureis filis contextum, novem-cubitorum,
Et tertius nostro imperabit in regno.

Statim super limen gressus est in domum
Totus Sophorum cætus; scripti a. ignari erant.

Tum Balasari fractum est charum cor,
Perturbatus est animus, & versus est huc, & illuc,
Et regia periit gratia, splendórq; emarcuit,
Et mutatus est color subinde aliò, unáq; magnates
Cepit stupor, & caro tremuit circa membra.

Tum Regina, quam primum audiisset quale dixerat
Rex, & magnates, domum intravit,
Et verbis regem allocuta est mollibus;
Benè-vivas rex regalissime in æternum:
Age bono-sis-animo, optime, quid metuis adeo?
Nete perturbent profundi cogitata animi,
Neq; splendores pereant divini vultus,
Neq; diversus visu appareas, quàm antea.

Est sub sceptro, rex, tuo, divinus vir,
Cujus spiritus deorum sanctorum pectoribus inest;
Diebus a. illis, quando tuus pater vivis interfuit,
In illo sapientiæ inventum est intellectuale lumen,
Et multis scientiæ in pectore mensura immensa,
Et omnisciorum deum paria consilia novit:
Quem tuus genitor Nabuchodonosor rex
Omnium principem magorum prælustrem fecit,

Ἀσρολόγων πάντων, χαλδαίων, μαντιπόλων τε,
Θῆκε τεὰς γενετῆρ Ναβυχοδονόσορ Θ' εὐσὴν.

12 Ὡς νόθ' αἰκρότατ' ὦ, πᾶσι πάντων ἔξοχ' ἄλλων,
Καὶ πολυῖδρείῃ, καὶ ἐν φρεσὶ χάρδ' αἶα πολλά,
Καὶ δῶαμις κείναδ' ἐνύπνια, καὶ καταλέξαι
Κρυπτάδεις ἀνδρῶν χρίδες, καὶ ἀκείτα λύειν,
Τέτρω εἰνὶ πέφην', ὃν ἐπὶ κλησὶν χαλέεσκε
Βαλτάπαρρον βασιλῆς· ἢ δεῦρ' ἐπίτελλε χαλεῖαδ',
Καὶ γ' ἀναγγελέει, τί νυ χράματα ταῦτα προφαίνῃ,
Ψεῦδ' ὅθ' ἔκ' ἐρέει, μάλα γ' πεπνυμέν' ὄειν.

13 Ἀυτίκα δ' εἰπήχθη Δανιήλ' ὕπαιθα μονάρχῃ,
Ὅς μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.
Νῦν ἄγε, τίτ' ἀγρόδισον ἐτήτυμον, ὅφρ' ἔν' εἰδῶ.
Ἐπεὶ σοικτήτων ἐκ κέρων ἔνυχαι εἴη,
Ὅς περ ἐμὸς γενετῆρ Ναβυχοδονόσορ Θ' εὐσὴν
Ἐκτὸς Ἰουδαίης ζωχρήσας ἤγαγ' ἀρέρης;

14 Πρὸς αὐτ' ἀκύνων πόλλ' ἔπεα θνητῶν ἀνθρώπων,
Θαυμασίῳ πᾶσι σεῖο νεήφατον ὅσας ἀκκοῖα,
Ὅτ' ἴι τοι ἀγνότατοι θεοὶ ἐμφύσηζ' αὐτμυλῶ
Θέσκελον, ἐν ᾧ πᾶσι φρεσὶν ἔνδεθ' ἔπνεε δαίμων,
Κἄν τοι φῶς νόσθον, σωέσις, σοφίη τε φεισθῇ.

15 Νῦν σοφοί, ἀσρόλογοι ἐμὸο προπάροιθε παρέσαν
Σήματ' ἀναγνῶναι τὰδ' ἄσημα, καὶ ἐν καταλέξαι
Ποῖον ἔχῃσι νόον· γραπτῶν δ' ἀδαήμονες ἦζ'.

16 Κἄπ καὶ εἰς ἐμέ σ' αὖ πῦρ Θ' ἐλήλυθ' ἀκμή,
Ὡς δῶαμι κείναδ' ἐνύπνια, καὶ ἀναφαίνην.
Πελοπλόκως αἶνεις, εἰδήσεις προπίδεσιν.
Ἐἰ δ' ἐθέλεις ἀρετῶν σὺ φαινέμεν, ἢ τοι ὀπιθεῖ,
Νῦν δεῦρ', εἰ παλάμη τετυπωμένον ἀποτίσῃ
Ἵσθας ἀναγνῶναι, καὶ σύγκεισιν ἔν' καταλέξαι,

Astrologorum omnium, Chaldæorum, & aruspicum,
Fecit tuus genitor Nabuchodonosorus rex.

Quippe quod mens summa, præ omnibus excellens aliis,
Et multifscientia, & in animo solertia multa,
Et facultas interpretandi somnia, rectè explicandi
Occultos hominum griphos, & dubia solvendi,
In illo comperta est, quem nomine vocavit
Baltasarum rex; hunc manda huc accersi,
Etenim indicabit, quid hæ literæ significant,
Mendacium a. non dicet, valdè enim prudens est.

Statim introductus est Daniel coram rege,
Qui illum compellens verbis alatis allocutus est;
Nunc age hoc dicas verum, ut benè sciam.
Nunquid captivus e pueris prosteris esse,
Quos meus genitor Nabuchodonosorus rex
E Judæâ vivos-servans exportavit terrâ?

Passim-divulgata audiens multa verba mortaliū hominū,
Mirandam de te nuper-denunciatam famam accepi,
Quod tibi purissimi dii inspirarunt halitum
Divinum, & in mente tuâ entheus spirat genius,
Et tibi lumen intellectuale, intelligentia, sapientiâq; eximia.

Nunc Sophi astrologi coram me comparuere,
Literas ut legerent has obscuras, & ritè explicarent,
Qualem habere possint sententiam; scriptorum a. inscii erant.
Quinetiam ad me tui celebris venit fama,
Quod potes interpretari somnia, & explicare
Implexa ænigmata scienti mente:

Si a. volueris virtutem tuam ostendere, quæ tibi adest,
Jam age; si manu exaratum improvisâ
Nosti legere, & interpretationem rectè declarare;

Πορφυρέλιν ἐδῆτα φεῖ χροάειαν Θ' ἔσση,
"Ορμον τε χρύσειον ἐλὼ φεῖ τ' ἀμφὶ τε δαφνίῳ,
Καὶ τέτθ' ἡμετέρεν βελδίσαι ἐν βασιλείᾳ.
17 Τὸν δ' ἀπαμβόμεν Θ' Δανιήλ Θ' ἐναντίον ἡυδα.
Μή μ' ἀνα δωπνήσι χαίρειο, αὐτὸς ἔχησά,
Καί πνι, ὃ κ' ἐδελης, ἄλλω δὲς χάλλιμ' ἀποινα,
Ἐχθρά δέ μοι πέλε δῶρα, καὶ ἐκ ἀν' ἐγῶγα λάβοιμι,
"Ουδ' ἔι μοι δεχάκισ, καὶ εἰκοσάκισ τόσα δόιης
"Οσα τί τοι νῦν ὄσι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλα γένοιτο,
"Ουδ' εἰ τόσα δόιης, ὅσα ψάμαδός τε κόνις τε.
Προῖχα γραφῶν λέξας ἀλύσω ἔν κτ' μοῖραν.
18 Κέκλυθί μὲν, βασιλεῦ, καὶ ἐμψ' ἐμπάξω μύθων.
Δῶκε τεῷ προγόνῳ ὑψίθρον Θ' ἀρχὸς ὀλύμπι
Σκῆπτρόν τ', ἥ δὲ δέμυσας, ἵνα λαοῖσιν ἀνάσῃ,
Καὶ μέγθ' ἑκατέχθεν ὁμῶς κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις,
Καὶ κλέθ' ἀμφιβόητον, ἰδ' ἀσπετον ὅπασε πρῶν.
19 Ὡς ἐπειὴ φεῖ δόξα θεόσδοτ Θ' ἐσεφάνωτο,
Παντοδαποὶ λαοὶ, καὶ ἔθνεα μυρία φωτῆ,
Πᾶσά τε πάντων γλῶσσα πολυαφρέων ἀνθρώπων
Τρέσαν ἀνακτ' ὕπαιδα, σέβας δ' ἔχεν εἰσεφώντας.
"Ον τ' ἐδέλησεν ἔπεφνε, καὶ ὃν τ' ἐδέλησε σάωσεν,
"Ον τ' ἐδέλησεν ἄερεν, ὃν αὐτ' ἐδέλησεν ἔ.
ρεψε.
Τὸν δὲ διὰ βροτοὶ ἄνδρες ὁμῶς ἀφατοὶ τε φατοὶ τε.
20 Ὡς φρένεα ἡερέδοντο, καὶ ἐκ ὀλοφύρετο ἔμπης
Ἄισυλα ρέξαι ἔργ' ὑπεροπλήσι νόοιο,
Ἀσεμφῆς, ἀδᾶμαντ Θ' ἔχων σερέοφρονα θυμὸν
Πρόχυν χακῶς κατασείετ' ἀφ' ὑψηλοῖο θρόνοιο,
Τιμῆς δ' ὀξέλας, καὶ ἀπὸ κλυτὸν ἔνυχ' ἀμωρῆ,
21 Καὶ μερόπων γενεῆς ἀποτῆλόθεν ἐσυφελίχθη,

Purpureâ veste circa corpus indutus eris;
Et monili aureo tuum circumcirca collum,
Et tertius nostro imperabis in regno.

Huic respondens Daniel coram locutus est;
Ne me, rex, donis gratificeris, ipse serves,
Et cuicunque volueris alii des pulchra pramta,
Invisâ a. sunt mihi dona, nec recipere velim,
Non, si decies & vicies tot dares,
Quot tibi nunc adsunt, & si alicunde alia accederent,
Non, si tot dares, quantum est arenæ & pulveris:
Gratis scripturam legam, & resolvam rectè, uti decet.

Ausculâ mihi, Rex, & meos attende sermones.
Dedit tuo avo altè-sedens imperator cœli
Sceptrum, & jura, ut populis imperaret,
Et majestatem effudit simul capiti & humeris,
Et gloriam celebrem, & immensam contulit honorem;
Adeò quoniam gloria a-deo-dara circumambiit eum,
Omnigeni populi, & gentes infinitæ virorum,
Omnisq; omnium lingua multum-dispersorum hominum
Tremuerunt coram rege, veneratiôq; tenuit intuentes:
Quemcunq; voluit, occidit, & quemcunq; voluit, servavit,
Quemcunque voluit exivit, quemcunque contrâ voluit,
deturbavit.

Per eum mortales viri facti sunt pariter obscuriq; clariq;.

Postquam mentes elevatae sunt, nec destitit prorsus
Nefaria perpetrare facinora superbiâ animi
Immotus, adamantis habens rigidum animum,
Funditus malè deturbatus est e throno sublimi,
Et ab honore expulser, & celebri gloriâ spoliavit,
Et hominum a genere procul exturbatus est,

Et

Καὶ οἱ ἐν προπύλαις ὡς θήκοντον ἦτορ ἐτύχθη,
Ναίεσθ' ἀμπεδίων κραιπνῶν σωέταις· ὀνάγρων,
Καὶ βῶξ, βόας ὡς ἀγέληκοι, ἀνδρσι πόινς,
Καὶ ἀδινάϊς ψεγάδεσσιν ἐπερηνόιο δρόσοιο
Χρῶτα πεῖρραντίζετ' ἐναΐθριον, εἰσέκων ἔγνω,
"Ὅπῃ μεταχθονίων μεγάλως κρατεῖ ἐν βασιλείᾳ
Κρεόντων ὑπατ', καὶ ᾧ γ' ἐδέλησιν ἔδωκε,
Καὶ πρῶς ἐπέβησε μονοσκήπτροιο δρόνοιο.

22 Καὶ σὺ, ὅς ἐκ κείνους λαμπρὸν γέν', εὐχαιεῖς,
"Οὐ χτ' θυμὸν ὑφῆκας ἀγῆνορα, ταῦτά περ εἰδώς.

23 "Αὐτὰρ ἐπερηνέε κέτα ποιμέν' αὐτὸν αἶρες,
Θάρσ' ἄητον ἔχων, ὀλοὸς δέ σε θυμὸς ἀνῆκε,
Καὶ χρυσεῖα δάμνυ θεοδέγμον' εἰς σε κόμισαν,
"Εν δ' οἶνοιο πεπώκελ' εὐρεδάμην' ὑπορρύω,
Καὶ τῶν, καὶ τε βελιφάροι, ἠδὲ μέδοντες
Κνείδῃαι τ' ἄλοχοι, καὶ παλλακαὶ ἀβροχίτωνες·
Χρυσεῖς τε θεῖς, τῆς τις βροτὸς ἰδρὶς ἔτδ' ἔξεν,
"Οἱ πνες ἔχ' ὀρώσ', ἔτ' ἤκοον, ἔτε ἴσασιν,
"Αργυρεῖς, χαλκῆς τε, σιδιρεῖς, ξυλινῆς τε,
Καὶ λιθίνες, πυκινῆσιν ἐφυμνήσασκες ἀοιδῆς·
Καὶ θεὸν ἀφθαρτον, σεισίχθονα, κρατερόθυμον,
"Οὐ ἐνὶ χερσὶ τέη φυσίζοός ὄειν αὐτμῆ,
"Η πάχα τοι ἀφελεῖν, ἢ δ' ἐν' ἐπ' ἀνδρὸν ἐπαυρεῖν,
"Ὅς τέ σ' ἀτρεπτόν ἴδωκε, καὶ ἰχθὺα πάντα,
"Ουποτε κύνθηναι, μήτ' ἔργω, μήτέ π' μύθῳ.

24 Τῷ μοεῖον παλάμῃς περὶ κ' ἐυωνύμῃ, ἦτε
Σήμασ' ἀτεκμαῖστοις γραφίῃ ἐχάραξεν ἀμυδρὰν.

25 "Ηδε γραφὴ δέσπης, τὰ τ' ἐναίσματα ῥήματα χεῖρσι.

26 Πρῶτα ΜΑ'ΝΗ, ΘΕΚΕ'Λ εἶτα, ΦΑΡΕ'Σ.

Σήμηνε δ' ὅτιον·

Ψήφοις ἀχειβέουσι πύλῃ πανυπέρτατ' ἀρχὴν
κοίραν' ἡείμηνσε, καὶ ἀρδύν' ἔξετέλειαν.

27 Ἴσοις σε σάθμιαν' ὑψίζυγ' εἰνὶ ταλάντις,
καὶ βέρος εἰς ἀρχὴν ἰσόρροπον ἔαρ' ὀπιδωής.

28 Σὴ χλαῖνι βασιλείᾳ, καὶ ἀνδρῶν πᾶσα μί-
εῖσο,

καὶ νέμετο Μήδοις, Πέρσαισι τε πυρσολάτραισιν.

29 Ὡς φάτο· καὶ μετέπειτ' ἐπιτελλομένοι' ὁ μονάρχης,
χλαῖναν πορφυρέην καὶ μάντιν ἐπικλυτὸν ἔσαν,
καὶ δειρὴν περὶ τ' ἀμφοῖν· ἐλὼ χρυσήλατον ὄρμον,
χρυσέοισι λίνοισιν ἐσργμένον, ἐννεάπηχυν,
καὶ ἀνεκρηύχθη τέττ' ὄρχαμ' ἐν βασιλείᾳ.

30 Ἀσπονύχῃ πίσε βαλτάταρ' χαλκίῳ
ἀρχῆς

δάδρα, ἀνωῖσι, καὶ ὅτ' ὅσπερ ἔλαυψέ.

31 Τὸν διαδεξάμεν' μετεγγενετ' ἐπὶ βολ' ἀρχῆς
σκηπτοφόρος γενεὴν Μῆδ' καὶ αἶμα Δαρῆ',
ἑξήκοντα δ' ὧν ἐπὶ μάλα παῦρ' ὑπολείπων.

Κ Ε Φ. 5.

1. **Ο** Ἰσὸς δὲ βασιλεὺς δαδάσατο χέλλιον ἑῷ,
καὶ ἑκάτον Σατράπας, καὶ ἑικοσιν, οἷς ἐπεποίθη
σημαίνειν· (αὐτὸς ὃ μέγα κρατέων ἦνασσε)

2 Τρεῖς τ' ἄλλες, ὧν πρῶτ' ἔλω Δανιήλ, ἑταξεν,
(οἱ δὲ τε φέρτεροι ἦν, ἐπεὶ πλεόνεον ἀνασσειν.)
εὐδῶκεν Σατράπας, βασιλῆος μὴ πῆμα πάθῃσι.

3 Δὴ τότε δ' ἡ μάντις τιμῇ προβέβηκεν ἀπάντων,

Ἡερμῆ.

Calculis exactis tuum supremum imperium
Dominus numeravit, & prorsus consummavit.

Æquis te appendit altè-res-ponderans in lancibus,
Et pondere ad imperium pari es deficiens.

Tuum fractum est regnum, & in-duas-partes totum di-
visum est,

Et distribuitur Medis, & Persis ignem-adorantibus.

Sic dixit; ac deinde mandante rege

Lanam purpuream vati celebri induerunt,

Et circumcirca collum suum aureum monile,

Aureis filis contextum, novem-cubitorum,

Et proclamatus est tertius dominator in regno:

Ipsa illà nocte interfectus est Baltasarus Chaldeorum
princeps,

Clam, improvisò, caligo a. oculos obtexit.

Cui succedens compos postea factus est imperii

Sceptriferi genere Medus & sanguine Darius,

Qui a sexaginta duobus annis non multum absuit.

C A P. VI.

Sic utiq; regi [Dario] visum est melius,
Et centum Satrapas, & viginti, quibus demandavit
Imperium: (ipse autem magnificè imperans regnavit.)

Et tres alios, quorum primus erat Daniel, constituit;
(Hi autem potentiores erant quippe pluribus imperarunt)
Qui ad rationē-redigerēt satrapas, ne damnum rex pateretur.

Tum vates [Daniel] honore proventus est supra omnes;

Ἡγεμόνων προβέβηκαν ἀετοπεπίων τε μεδόντων·

Ὅσωκέ μιν πῖρι μὲν πραπίδες, πῖρι τ' ἦε νόημα·

Καὶ ἔπ' μᾶλλον ἀναξ νοέει φρεσὶ πημσιδῆς,

Ἡγεμονῆς τ' ὄϊνα διαμπαῖξ ἐν χεὶρὶ θήσιν.

4 Ὅυκ ἔπ' τῷ φρένες ἦσαν ἐναίσιοι, ἔδ' ἐ νόημα

Ὅρδον ἐνὶ σήδεσσιν ἐπάρχοις καὶ σατραπάουσιν·

Αἰεὶ γάρ σφισι θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηύειζε,

Καὶ μέμαρ μάντει ἀρχῆς πῖρι μῶμον ἀνάψαι·

Ὅυκ ἔμπης μομφῆς πτόφασιν μίαν, ἔδ' ἐ τι μῆχθ

Ευρέμεναι ἐδωάνῃ, ἀνυσίς δ' ἐκ ἔπλετο βελῶν·

Ἀρχὴν γὰρ πολίτῃσιν ἐπιστάτιν ἐν χτὶ μοῖραν,

Ἐκ' δ' ἐνεργείης λαοὶ ἀρέτηρ ἔσθ' αὐτῷ,

Ὅς καὶ ἀμύμων αὐτὸς ἔλιν, καὶ ἀμύμονα εἰδώς.

Ὅστις ἐνὶ πλακίῃ ἢ ἐπὶ λθ' εὔρετὸς αὐτῷ.

5 Τένεκεν ἀλλήλους ἐπαμοιβαδὶς ὧδε προσηῖπον·

Ἡνὶδε πῶ φόνον αἰπὴν ἐρᾶσθμεν, ἔδ' ἐκίχημέν,

Δεῦτε ὅ καὶ ἄλλω τάχα συμφραζόμεθα βελῶν·

Ὅστιν ὀπτασίῳ μομφῆς ἴαν ὅσι ποθ' εὔρεϊν,

Εἰ μὴ ἐν δεσμοῖσιν εἴς τε, ἐν τε σεβασμῷ.

6 Τῷ ὕβρει εἴξαντες, ἐπιπώμενοι μένει σφῶν,

Πάντες ὁμῶς πρὸς ἀνακτα ὁμήλιδες ἠγρέδοντο,

Καὶ ἀντὶν ἐπέεσσιν ὁλοφραδέουσιν ἐνισπον·

Νωλεμές ἐυζώνην, βασιλεὺς κέρτισε Δαρεῖε,

Νωλεμές ἐυζώνην, καὶ ὄρᾱν φάθ' ἠελίοιο.

7 Πάντες ἀνακτοεῖς δίοποι, πάντες τε μέδοντες,

Ὅρχαμοὶ ἀντίθεοι, βεληφόροι, ἠγμονές τε,

Βελῶν βελώσανθ', ἢ πᾶσιν φαίνεται αἰεθ,

Βασιλικῶν τάξαι γνώμην, καὶ δόγμα βεβαῖν·

Εἰ τις ἂν, ὅφρα τειχεσὸν παρελήλυθεν ἡμάρ,

Λιπήσειεν ἀπ' ἀρπὶ τὶ, ἢ δεδόν, ἢ βροτὸν ἄλλον,

Supra præfides provectus est, & eximios principes;
Quoniam ejus excelluere mentes, excelluitq; cogitatio:
Et adhuc magis rex-cogitabat animo honorare,
Et imperii clavum in-rotum ei in manus tradere.

Non amplius igitur mentes aquæ erant, neq; cogitatio
Recta in pectoribus eparchis, & satrapis;
Semper enim iis animus in mente cogitabit
Et studio-erat vari circa imperium maculam inurere:
Non tamen accusationis prætextū, ne unum quidē nec doli
Invenire potuerunt, effectus a. non erat consiliorum;
Imperium enim administravit commissum recte ex officio,
Et ex rectâ-administratione populus prosperè egit sub illo,
Qui & inculpatus ipse erat, & inculpata novit.
Nullus error aut macula inveniri posset in illo.

Quamobrem inter se vicissim sic locuti sunt;
Ecce isti cædem gravem struximus, neq; assecuti sumus;
Agite a. & aliud iubitò consultemus consilium;
Nullum prætextum accusationis invenire possimus unquam,
Nisi de lege dei sui, deq; cultu.

Quare injuriæ cedentes, sequentes animum suum,
Omnes unâ ad regem convenæ congregati sunt,
Et coram verbis dolosis locuti sunt;
Æternum benè-vivas, rex præstantissime Darie,
Æternum benè-vivas, & videas lumen solis.

Omnes regni præfides, omnesq; principes,
Gubernatores divini, consiliarii, ducésq; ,
Consilium consultarunt, quod omnibus videtur optimum,
Regiū statuere decretum, & edictum confirmare:
Siquis, quoad trigessimus præterierit dies,
Petierit ex hoc tempore aliquid, aut a deo, aut mortali allo

- Ἦ σὺ μάγον, βασιλεῦ, πασῶν μόνον ἄξιον εὐχαῖν,
Βάλλοιτ' εἰς μεγαλοβρύχων ἀνήλιγα λεόντων.
- 8 Δεῦρ' ἄγε μῦν, βασιλεῦ, τόδ' ὀπισθέειξον ἄρεσόν,
Τὼ δὲ γραφῶν σφρήγιον, ὅπως αἰματάροισι ἦσιν
Μήδων τε κλεισθῆναι τε νόμον κατ' ἀκαμπτία περσῶν,
Ἄϊέν ἀναλλοιώτων, ὅ,τ' ἔ παλινάγρετός ἐστι.
- 9 Τῦνεκ' ὅπισφρήγισε γραφῶν, καὶ δόγμα Δαρεΐθ.
- 10 Ὡς ἐνόησεν, ἀπῆλθεν ἐὰν πρὸς δώματα μάντις,
Καὶ ἵεν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο,
Πεπταμένων θυεῖδων κατεναντίον Ἰερουλύμων
Πρόχυν πᾶσιν λιτάνειν, ἐπεὶ νόθ' ἦε θε-
κός τις,
- Καὶ χεῖν οἶδε θεῶν τρεῖς ὁσήμεραι, ὥς τε πάροιθε.
- 11 Τοῖς ἣ κακόφρονες ἄνδρες ἐφόιτων ἄλλοθεν ἄλλοι,
Καὶ μιν ἐκίχσαν γενέμενον, ἔκ τε χέοντα
Ἰχεσίην κατέναντι θεῶν ἕο καίριον εὐχλῶ.
- 12 Τῇ μ' ἐνεγγυς ἴον, βασιλῆά τε θυμὸν ἔδελγον.
Μειλιχίοις ἐπέεσι, νόθ' δέ σφιν ἄλλα μενοίνα,
Καὶ τοῖόν τι ἔπ' πολυμήχανον ἀντίαν ἥνδων
Ἵουχ ἄρα σφρήγιωτας, βασιλεῦ βασιλεύτατ', ἄρεσόν
Ἀλυτον, ἐμπεδόμενον, ὃ καὶ τετελεσμένον ἔσαι,
Ἐἰ τί τις, ὅρα τεινικοσὸν παρελήλυθεν ἡμᾶς,
Ἦ θεὸν αἰτήσῃ ἢ ἀνέρα σεῖο παρεκτὰς,
Ἄντρον ἐς ἡλίβατον ζαθέης ἑσθ' ἐκείθεσι γαίης
Ῥιφθείη, λείψιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι.
Τύς δ' ἀπ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐμεγαλύνετο
Σφρήγιωτα νημερτὲς ἐγὼ κατ' ἐδήμονα δεσμὸν
Περσῶν τε Μηδῶν θ', ὅτις ἔ παλινάγρετός ἐστιν,
Οὐδ' ἀτελέσθαι τῇ σαΐσι μ', ἣ διαμπερὲς αἰεὶ.
- 13 Τὸν δ' αὖτις σωματέωσιν ὁμοφρόνοισι περσῶνδων.

Capitulum 3.
Quàm a te solo, rex, solo omnium digno votorum,
Injiciatur in valde rugientium speluncam leonum.

Age nunc rex, hoc confirma decretum,
Hanc scripturam configna, ut immutabilis sit; (sacrum,
Secundum Medorum, & illustrium legem inflexibilem Persa-
Semper invariabilem, quæ non revocabilis est:

Quamobrem signavit scriptum, & decretum Darius.

Quamprimum intellexisset, discessit suam domum vates,
Et intravit cubiculum, ubi ei gratus lectus situs est,
Apertis fenestris ex adverso Hierosolymis
In genua procidens supplex oravit, quippe cui animus e-
rat religiosus,

Et gratias dedit deo ter quotidie, tui prius.

Illi a. infesti viri accurrebant aliunde alius,
Et eum deprehenderunt precantem, & effundentem
Supplicem coram deo suo tempestivam orationem.

Tum propè ibant, & regis animum demulsere
Mollibus verbis, mens a. aliud cogitabat,
Et hujusmodi verbum subdolum coram locuti sunt;
An non consignasti, rex regalissime, decretum
Insolubile, firmum, quod & perfectum erit,
Siquid quisquam, donec trigesimus transierit dies,
Aut deum petierit, aut virum, præter te
Antrum in profundum divinæ sub penetrallibus terræ
Conjiciatur, leonibus esca & præda ut fiat?

Hos respondens allocutus est Rex magnanimus;
Signavi revera ego juxta solitum jus
Persarumq;, Medorumq;, quod non revocabile est,
Neq; irritum, firmum a. continuè semper.

Hunc a. rursus ore juncto allocuti sunt;

Ουίθ, ἀναξ, δαγίηλθ, ἀνὴρ ἀδέμωα κούα,
Σχέτλιθ αἰχμαδέτων ἐκ κέρων κῦρσ' ἰάδα,
Ουδ' ἀλέγιζε σίδεν, σὶ δ' ἀπμᾶ τὸλον ἔοντα,
Ουδ' ἐμπάζετο τυτθόν, ᾧ, τε σφρήγισας, ἀρεσῆ·
Ἀλλὰ τεις ἀρεῖ) ἀρεῖς ἔπ' ἐπ' ἡμαρ ἔχασον.

14 Ὡς ἔφαν· αὐτὰρ ἐπεὶ τ' μῦθον ἐν ἕασ' ἀκῶσαι,
καὶ ὥρμην' ἀνα θυμὸν, ἅπερ τελέεσθ' ἐμελλον,
Ῥεῖνθι βασιλεὺς, καὶ ᾧ πεπλήγετο μῆρσ'
Χερσὶ χαταφρυνέσσι, γλῶν δ' ὥτετο θυμῶς,
Πολλά τε μερμήριζε, καὶ ἐν φρεσὶ βάλλεν ἑῷσι,
Λυγρῷ ἐκ θανάτοιο ἀμύμονα μάντιν ἔλεσθ'.
Τῷτο πόνει, τῷτ' ἐκμελέτα, ἐν τῷ δ' ὅλθ' ἦε,
Νωλεμέως, πρέπαν ἡμαρ ἐς ἥλιον χαταδύωτα,
Λυγρῷ ἐκ θανάτοιο ἀμύμονα μάντιν ἔλεύθ',
Ἀλλ' ἔδ' ὥς βασιλεὺς ἐρρύσατο ἱεμένους περ.

15 Ὅι δ' ἐς ἀνακ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
καὶ φθονεργεῖς σωματεσσιν ὁμόθροον ἰαχὸν αὐδῶν·
Ὑμέτερον, βασιλεῦ, ζωίει ἔπθ', ἰδίῳ δ' ἑτῷτο,
Μήδεις καὶ Πέρσαισι νόμον πατρώϊον ἔειπ',
Ὡς γνῶμῳ καὶ ἀρεσὸν, ὅ, τε σῆειξε μονάρχης,
Μῆτε μεταστέφαι δέμης εἴη, μῆδ' ἀλιῶσαι.

16 Τῇμθ' ἀναξ ἐκέλευσεν ἐκὼν ἀέκοντι τ' θυμῷ·
τοὶ δ' ἐπθ' ἀσπασίως μάλα μ' κλύον, ἠδ' ὀπίθοντο·
τὸν δ' ἄρ' ἐπαΐξαντες ἔλον κρατερῇ τε βιῇφι
κεῦθεσί μιν περιέβαν ἀμειδίτοισι λεόντων·
Ὅι δ' ἄρ' ἀναξ μετίπειτα παρήγορον ἔννεπε μῦθον,
Θάρσει, μήτε τί τοι θάνατθ' χαταδύμιθ' ἔσω,
Θάρσει θυμολέων, σέεδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμῷ·
Σὸς γὰρ, ὃν ἐνδελεχὴς ὀπίης τελετῇσι σεβάζεις,
Παντοκράτωρ δαίμων, ρυσακτύθ' εἰς ἀλεγεινῆς

Μάντι.

iste, rex, Daniel, vir nefaria sciens,
Improbis captivis e pueris puer Judæ,
Neq; te curat, te autem inhonorat talem existens,
Neq; tanti facit, quod signasti, edictum:
Sed ter preces precatur adhuc quotidie.

Sic dixere; postquam verò hoc verbum auribus audiisset,
Et versasset animo, quid facturi erant,
Commotus est rex, & sua percussit femora,
Manibus pronis, & luctum ostendebat animus,
Multumq; cogitavit, & animum applicuit suum,
Funesta e morte innocentem vatem eripere:
Hoc elaboravit, hæc meditatus est, in hoc a. totus erat
Indefinenter toto die ad solem occidentem
Funesta e morte innocentem vatem eripere;
Non tamen sic rex liberavit, cupiens etiam.

Illi a. ad regem congregati sunt, & convenere,
Et invido ore concordem omisere vocem;
Nostrum, rex, intellige sermonem, & scias hoc
Medis & Persis legem patriam esse,
Ut statutum & edictum, quod stabilivit rex,
Neq; mutare fas sit, neq; abrogare.

Tum rex jussit volens nolenti autem animo;
Illi a. mandatum lubenter audierunt, & paruerunt,
Illumq; invadentesprehenderunt, & forti necessitate
Recessibus eum injecere tristificis Leonum:
Illi a. rex deinde consolatorium dixit verbum,
Confide, neq; tibi mors animo obversetur,
Confide animo-præditus-leonino, dissipa a. curas ab animo;
Tuus enim, quem assiduus sacris ritibus colis,
Omnipotens deus, ærumna e difficili,

Vates,

Μάντι, σε ἐκλύσει, καὶ σὸν βίον ἀμφιπολεύσει,
 "Ουτέ τι πημανθῆναι ἔπιδέσθαι, ἔδ' ὑπολίσσῃ.

17 Χερσὶ δ' αἰέραντες λίθον ὀβριμον, ἀχθῆσθαι ἀρέρη,
 "Εγχειμῶν κανεῶνι πύλης πολυβενδέσθαι ἀνταρ.
 Βόμβησεν ὃ λίθῳ, καὶ δ' ἐπηξεν ποτὶ γαίῃ.

Δακτυλίῳ δ' ἐτύπωσεν ἑῷ, καὶ εἰομεδόντων
 Μενάρχης δειλαῖσθαι, ὅπως ἀμετάστροφῳ ἦσιν,
 "Αλλυτος, ἢ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἦσσε, βελή.

18 Βῆ δ' ἵμεν ἄνδρ' ὀμονδε φίλον τεπημένῳ ἦτορ,
 Νύκτα δ' ὀλίω βασιλεὺς δυσκηδεῖα νῆσις ἴαυε,
 Κεῖτο δ' ἀστῆσθαι, ἀπασθαι ἐδιδυῖσθαι ἡδὲ ποτῆσθαι.
 "Ουκιδάριζεν αἰοιδὸς ἐναντίον, ἐδὲ μέμνηε
 Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονσθαι ὀρχηθμοῖο,
 Καὶ ἐρατῆς φόρμιγγσθαι, ἐπεὶ τὰ χρεῖονα νίκα.
 Καὶ οἱ ἀπὸ βλεφάρων ὄξεντο νήδυμσθαι ὑπῆσθαι.

"Αλλοτ' ὅπῃ πλάσσει χατακείμενσθαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 "Υπῆσθαι, ἄλλοτε ὃ φρηνῆς, τότε δ' ὀρδὸς ἀναστῆς
 Δινυέκ' ἀλύων, καὶ ἐκσπρέφειτ' ἐνθα καὶ ἐνθα,
 Κεῖτο δ' ἐγρηγορέων, ἀνέμυνέ τ' εὐφρονον ἦσθαι.

19 "Εχρετο δ' ὄξεντο, ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
 Πρωὶ μάλα σπᾶνδεσκε λεόντιον ἀντρον ἰκάνειν,
 Καὶ κραυνοῖσθαι πόδεσσι διήνυσθαι πᾶν τὸ μεσηγνόν.

20 "Ως δ' ἴξεν, φιλόδρηνον ἱακχαζέσκεν
 ἰωλῶ,

Σμερδαλέον δ' ὤμωξεν, ἔπῳ τ' ἔφατ',
 ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

"Αινοπαθῆς Δανιῆλε, δεῦρ' ἔσαντ' ἔριδε,
 "Ηρᾶ τεδὸς δαίμων, ὄνθ' ἄζαι ἀσκελὲς αἰεὶ,
 Τοῖσθαι ἀμόνευθαι δένθαι ὀβριμον αἰνολέοντων,
 Σδέσθαι δέ τε κῆρα πικρὰ ἀπὸ σέιο χαρμῶν;

Vates, te eripiet, & tuam vitam curabit,
Neq; damno-affici est timor neq; perire.

Manibus autem tollentes lapidem ingentē, pondus terræ,
Admovēre spatio-vacuo oris profundi antri;
Sonuit a. lapis, & inclinatus est super terram:
Annulo a. signavit suo, & suorum magnarum
Monarcha infelix, ut immutabile esset
Insolubile, quod & omnibus animo placuit, decretum.

Perrexit a. ire suam domum charo afflictus corde,
Et noctem totam rex tristem jejunos transegit,
Jacuit a. jejunos, impastus potu & victu;
Non citharizabat cantor coram, nec curæ erat
Cantus dulcis, & laudabilis saltatio,
Et amabilis lyra, quoniam pejora vincebant;
Et ei a palpebris excussus est dulcis somnus.
Aliquando in latera inclinatus, aliquando autem rursus
Supinus, aliquando pronus, interdum autem rectus surgens
Volubatur sese mærens, & vertabatur huc & illuc,
Jacuit autem vigilans, & expectavit pulchram auroram.

Surrexit autem e lecto, & unā cum aurorā apparente,
Diluculò valdè festinabat leoninum antrum advenire,
Et velocibus pedibus confecit omne medium spatium.

Quamprimum autem pervenisset, lamentabilem edidit
vocem,

Et horribiliter ejulavit, verbūque dixit, & compellavit
[viz: Danielem.]

Gravia passe Daniel, dei viventis serve,
Numne tuus deus, quem colis continuè semper,
Potuerit populfare robur ingens gravium-leonum,
Et amovere fatum amarum tuo a capite?

Ἡ τελέσας δῶναι γὰρ, καὶ ἡ τετελεσμένον ὄσιν;

21 Ὡς ἐσάκυσσε βοᾷς ἡμείβετο μάντις ἀμύμων;

Ἐυζώειν, βασιλεὺς χαίρεσθε, νωλεμὲς αἰεὶ,

Ἀδάνατ' δ' εἴης, καὶ ἀγῆρατ' ἡματα πάντα.

22 Οὐρανόθεν ταχὺ περὶ ἐμὸς θεὸς ἀγγελον ἦκε,

Μάσακα δ' ἀρρήκτοισιν ἀλυκτοπέδησι λεόντων

Ἀμφιπεπὼν ἐπίζεν, ἐπειγόμεν' ὄμα λῦσαι,

Ἐἶχε δ' ἐπικρατέως, ὥς ἐκ ἐμὲ τυτθὸν
ἄσπαν.

Ὅππῃ μετ' ὀφθαλμῷ θεῖον φείκερον ἐτασμένον

Ἐυρημαὶ ἀνακ' ὅ, καὶ κείν' ἐμὲ πάμπαν ἀΐων.

Καὶ σὺ κείνοντ' ὅ, βασιλεὺς, κακὸν ἔδεν ἔοργα.

Νηλιτὴς ζαθέης καὶ σῆς περὶ παρὶθεν ὁπωπῆς.

23 Τῷ ἔνεκ' εὐφροσυνῇ νεοδηλεῖ πολλὸν ἰάνθη

Νειόδι θυμὸν ἀναξ, καὶ ἀμειδέτ' ἔνδοθεν ἄντρον.

Δεσφόροισι ἐκέλευσεν ἀμύμονα μάντιν ἀναίρειν.

• Οἱ δ' ἄρα ἐκ ἐσθῆντ' ἀνηκέστη ἔφετμῆς,

Ἀφορρόν δ' ἔξαυτίς ἀνέστη, πότμον ἀλύξας,

Τὸν δ' ἐπιδὼν ζῶον τε καὶ ἀρτεμέα περσιόντα,

Καὶ χθὺς ἐμπεδ' ὅ, ἥε περὶ γναμπῶισι μέλεσσιν,

Ὅσσεα πῖσιν ἔρεισεν ἑῷ θεῷ ἀσυρέλικτον.

24 Τῇ μ' ἀνακτορέησιν ἐφημοσυνῇσι πιθευῖτες

Ἦσαν ἄνδρ' ὅπως, δι' ἀναίτιον αἰτιόωντο,

Καὶ μὲν, καὶ φίλα τέκνα, καὶ αἰνοτόκους ὄφρα κοιτᾷς,

Ἄντρον ἀγοστήτοισιν ἐπερρίψαντο μύχρισιν.

Ὀμοφάροισι λείκοισιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι.

Οἱ δ' ἄρ' ἀπὸ περὶ πάντες ἰὴ πῆδη, ὑφ' ὀρμῇ,

Ἦδ' ἐμάλ' ἐνδυκῶς ῥινὸν κρατεροῖς ὀνύχασιν

Σχίσαν, ἰδ' ὅττι τάχιστα μελίφρονα θυμὸν ἀπύρουν,

Ῥῆξαν δ' ὅσ' εἶα πάντα, πάρ' ὅ, ποσὶν ἔδ' αἰς ἰκίεθαι.

Num perficere potest, & num perfectum est?

Postquam audierat clamorem, respondit vates innocens:
Benè-vivas, rex graciosissime, in perpetuum,
Immortalisq; sis, & senio-expers diebus omnibus.

De cælo citò-parentem meus deus angelum misit,
Os autem firmis vinctulis leonum
Invadens preffit, impediens oris solutionem;
Et tenuit fortiter, adeò ut me ne tantillum quidem
laserint :

Quoniam oculi divini post curiosam inquisitionem
Inventus sum innocens, & judicavit me prorsus infontem;
Etiam te judice, ò rex, nihil mali admisi;
Culpâ-vacuus [fui] divino & tuo coram oculo.

Quapropter lætitiâ recens-orrâ multùm perfusus est
Imo in animo rex, & tristifico ex antro
Satellitibus mandavit innocentem vatem tollere:
Illi regis non immorigeri erant mandato,
Retroq; iterum surrexit, evitato fato,
Hunc autem viderunt vivum & incolumem reducem,
Et cutis firma erat circa flexibilia membra;
Quoniam fidem fixit suo deo immotam.

Tum regio mandato obtemperantes
Duxerunt viros, qui innocentem accusaverant,
Et se & dilectos filios, & infelicitè-natas conjuges
Antri vnde-redire-non-datur coniecere in penetralia
Crudivoris leonibus præda & esca ut fiant:
Illi autem eminùs omnes uno infilière impetu,
Et valdè accuratè cutem robustis unguibus
Dilacerarunt, & quàm citissimè dulcem vitam abstulère,
Et fregère ossa omnia, priusquam pedibus solum attigerint.
Adeò

Ως αὐτὸς κατὰ τεύχι ἀνὴρ ἄλλω κατὰ τεύχων,
Ἡ δὲ κακὴ βελὴ τῷ βελεύσαντι κακίστη.

25 Τημέτθ Μέναρχθ ἀνέγραφεν ὦδε Δαρεῖθ,
Παντοδαποῖς λαοῖς, φύλοις, γλώσσαισι τε πόσιν,
Ὅσας τε ζώουσιν ὅπῃ ζεῖδωσαν ἄρκεαν,
Ἐιρήνη τε θαλῦα ῥυθφενὲς ὑμῖν ὀπιθεῖ,
Ῥηϊδίως διδάξαιτε κακῶν ἀπάνευθε κυδοιμῆ.

26 Ὡς ἐπίτελλον ἐγὼ, καὶ ἐμεῦ ἰότητι δέδοκ',
Ὡς πάσιω χτ' ἤχῳ ἐμῆς βασιληίδθ ἀρχῆς,
Παντοδαποὶ ὑμείωσιν, ὑπερδέιδωσί τε φῶτες
Ἄντα θεῶ Δανιήλθ, ἄγθ δέ τε θυμὸν ἱκοιτο
Ζῶων γὰρ θεὸς ὅστι, βέβαιθ νωλεμὲς αἰεὶ,
Ἀφθιτθ οἱ βασιλεῖ ἢ τ' ἔποτε πάμπαν ὀλεῖ,
Καὶ οἱ κοίρανίη μένει ἔμπειθ ἄχρι τέλθδε,
Ἐς ἃν ὕδωρ τε ῥέοι καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι,
Ἡελίος τ' ἀνιὼν λάμποι, λαμπρὰ τε σελήνη.

27 Ἀδσεν ἀμνηχανίης, καὶ ἀειπία πότμον ἀμυνε,
Σήματα πόλλ' ἀκίχνητα, πέλωρθ τε δάυμαθ'
ἕοργαν

Ὅουρανὸν ὑρυὺ ὑπερθεν, ἔνεργε τ' ἀπείρωνα γαῖαν
Καὶ μάνην θανάτοιο δυσσχέθ ἔξανάλυσε,
Λειόντων πολίθερον ὑπογνάμψας φρεσὶν ὀρμῶ.

28 Τέτω θὺ Δανιήλθ εὐρρόεσσα πάρεσχε
Ζωή, καὶ θαλίη μεγαλόνυμθ, ὅφρα Δαρεῖθ
Ἦρξε, καὶ ὅφρα Κύρος περσῶν κλυτὸς ὄρχαμθ
Ἦρξεν.

Adeo sibi mala fabricatur vir alii mala fabricans,
Malum vero consilium consulenti pessimum.

Tum Monarcha scripsit sic Darius
Omnibus populis, gentibus, & linguis universis,
Quotquot vivunt super aliam terram,
Pax florida abundanter vobis adsit,
Faciliter vitam transigatis malis sine turbamentis.

Sic impero ego, & mea voluntate decretum est,
Ut omnem per provinciam mei regni
Omnigeni tremant, pertimescantq; viri
Coram deo Danielis, & veneratio animum invadat:
Vivens enim est deus, stabilis in æternum,
Incorruptum ei regnum, quodq; nunquam destruetur,
Et ei dominium manet firmum usq; ad finem,
Usq; dum aqua fluat, & arbores altræ germinent,
Et sol exoricens refulgeat, & splendida luna.

Liberat ex ærumnâ, & indignum fatum ascer,
Signa multa incomprehensibilia, ingentia miracula
operatur,

Per cælum spatiosum supra, infraq; immensam terram;
Et vatem suum a morte gravi liberavit,
Leonum impetuosam sublebens pectoribus vim.

Huic proinde Danieli prospera adfuit
Vita, & florens status celeberrimus, quamdiu Darius
Imperavit, & quamdiu Cyrus Persarum insignis princeps
imperavit.

CAP.

Κ Ε Φ.

- 1 **Ο**φρα χρόνθ παχύ γυνθ έτος περσάπορον άρχθ
Βαλτασάριο κύλιεν, θ, τ' Άσυνέοισιν άνασεν.
"Υπθ ότε γλυκύν μέλιτθ βλεφάροισιν έφίξων
Λυσιμελής πεδάα μαλακθ χτ' φάεα δεσμθ,
5 Ευτε χ' άτρεκίαν ποιμάινε) έδνθ όνείρων
Θεωέσιον Δανιήλα θεόσυντθ άμφέχθ' όμφθ,
Καί κεφαλής φαντάσματ' ενί λέκτροισιν έοΐσιν
Άυτήν' όναρ τόδ' έγραφε, τέλθ χαπάλεξέ τε μύθων
2 Φδεγξάμενθ δ' άρ' έπειθε θεοκλύμενθ, θεοσάδης
Νύκτα δ' άμβροσίω χτ' δέσχελον όψιν όπωπα,
"Ηνίδε δ' όι άνέμοι τέτορες, ταχυπειδέϊ ριπθ,
Συνό βορέας, Ζέφυρός τ', έυρός τε, ρότθ τε δυσεΐς,
Άνπιβίας άφένχαν έπ' αλήλαϊν άπηλάς,
Βένδεα δ' άσθήεκα χ' ύγρεθ' άμφοδλα δαλάωσις
Χειμέριοι πνείοντες άει συμφέλιζαν άήθ,
Καί κύπος λιθ' αλίαςθ άγαρρόθ άκαάνοιο,
3 Καί τέτορες θήρες, πολίης άνέδυσθ' άφ' άλλης σπινθ
Δεινόι τε, μεγάλοι τ' έδθ δέ σφιν άλλο χ' άλλαι
4 Πρώτθ άμμαιμάντω ενάλιγχιθ έσκε λείοντ,
"Οι δ' αετθ έπάρηρε σείπαρα ώκυνέταιοι
Έδραχον έως τίλδη, χ' άπό χθονός ύψος' άέρδης
5 Οιδά τ' άνήρ ποσιν ίσατ' έπεί χρεώ πόσιν ίκεν,
Άνδρόμεον δ' αλόχοις έμβάλλετο σίδεσιν ήπερ.
Καί πλώρθ' έτέρθ' πεδανόν πάρος αυτών άηρε,
Καί τεία πλώρεθ' φάρσιν όδαξ έχεν εν σωματέωσι

C A P. VII.

DUm tempus velox annum primum imperii
Balasari volvebat, qui Assyriis imperavit,
Cum somnus melle dulcior in palpebris sedens,
Membra resolvens, oculos molli vinculo ligat,
Cum & veracium pascitur-turba somniorum,
Divinum Danielem a-deo-immissa circumfusa est visio,
Et capitis phantasmata in lecto suo:
Statim somnium hoc scripsit, & summam narravit rerum.

Locutus autem dixit a-deo-inspiratus, divinus;
Nocte divinâ per divinam visionem vidi;
Ecce autem quatuor venti subito imperu,
Unâ boreas, zephyrûsq; eurûsq;, notûsq; male-spirantes,
Contrarias emisere contra-se-invicem minas,
Profunditatêsq; infirmas, & madida fundamenta maris
Procellosi spirantes verberarunt venti,
Et fragor erat inevitabilis impetuosi Oceani:
Et quatuor bestię, spumens emergere e mari
Terribilêsq; magnæq;, forma a. aliâ & aliâ.

Prima inexpugnabili similis erat leoni,
Eiq; aquilæ adaptatæ sunt alæ celeriter-volantis;
Vidi, usq; dum evulsæ sunt, & a terrâ altè elevata est,
Et sicuti vlr pedibus stetit, quandoquidē necessitas urgebat,
Et humanum irrationalibus inditum est pectoribus cor.

Ecce & secūda aliâ, similis autem erat mirū-in-modū urso,
Et latere uno humilem prius se erexit,
Et tres costas voraci mordicis tenuit ore:

Ἦδε ἢ προσλέξαντο μὲν Θ καὶ θυμὸν ὄροντες·

Ὅρσας, αἶτε φόνων, καὶ ἢ χρεατ' ἀσπετα δαΐσαι,
Μήτε τί τοι πεφιδέωδ' ἐνὶ φρεσὶ φίλτερον εἴη..

6 Θηρίον ἄλλο τ' ὅπως παρ' αἰγληνόμεν' ὅσοις,

Παρδάλει σικτῇ ἰνδαύλετο εἰσορῶν,

Τέσπερα δὲ νότοις ὠκόπῃ' ἄρηρε πετεινῷ·

Τέσπερες οἱ κεφαλῇ, ἐνὸς αὐχέν' ἐκπεφυῖται·

Ἀσπετον ἀστερόεντ' ὅπ' ἔσαν ἔλλαχεν ἀρχίλῳ,

Πολλῆς ἢ κρατέει γαίης, πολλῆς τε θαλάσσης.

7 Ἀδρησα μετέπειτ' ἐνὶ φάσμασι νυκτεϊνοῖσιν,

Ἦνίδε καὶ κεφαλῷ ἐξισχέει τέτρατον
ἄλλο.

Σμερδαλέον ἢ δέδορκε, τὸ δ' ἔδ' αὖν πηλόδι λεύσων

Θαρσαλέως πρὸς ἔμεινε, φόνον καὶ ὀμμυλ' ὅπως,

Τοῖον ὀπσχωῖον βλοσυρῷ ἐπέκρητο προσώπῳ·

Ἰαχὺς δ' ἀπλητ', κρατερὴν μεγάλῳ ἐπ' εἶδη,

Καὶν γναθμοῖς ὀλοοῖσι σιδηρείων μεγάλων τε

Ἐρρίζωντ' ὑπένερδ' ἐτι κόρφαρον ἔρχ' ὀδόντων·

Βρόχθιζε σομάτεσσιν ἀπληρώτοισι· σισηρὸς,

Λοιπὰ τ' ἀλοΐησεν, καὶ ὑπὸ σίβε ποσσὶν ἐοῖσι,

Πᾶσι τε θυρὸν ἔλω ἀνομόϊον, οἱ προγένοντο,

Καὶ ἄλλοιον ἔσαντα ἰδεῖν· δὴς πέντε κεραῖαι

Ἐξ ὤμων ἐπίφυκον ἐπὶ σιβαροῖσι μέλεσσιν.

8 Ὡς κέρα' ἐφρασάμην, κατὰ τε φρένας ἐν ἐνόησα·

Ἦνίδε μεσάπῃον λεπτὸν κέρασ' ἄλλο τε δῆλει,

Τοῖο πάριθε τεία προτέρων περὶ ῥίζα τετίλθη·

Φάεα φωτὶ εἶκτο, καὶ ἐγκάτ' ὥστε φαεινῷ,

Οἷά τε ἀνδρώπων κεφαλῆς ἐπιδέκκε' ὥστε·

Καὶν σῶμα δεινόν, ὅπερ κόρθωε μεμνηνότει λαμῶ

Κύματα παφλάζοντα πολυφλαίσβων ἀγροφών.

Sic autem allocuti sunt robur & animum excitantes;
Surge, insatiabilis cœdibus, & carnes immensas devora,
Neq; tibi parcere in animo gratum sit.

Bestiam aliam vidi circumspiciens oculis,
Pardali punctis-distincta similis visa est aspectu,
Quatuor autem dorso alæ adaptatæ sunt volueris;
Quatuor ei capita unâ enatæ cervice:
Immensum stellato a cælo obtinuit imperium,
Multam autem tenuit terram, multumq; mare.

Vidi deinde in visionibus nocturnis,
Ecce autem caput exseruit quarta altera;
Terribiliter autem vidit, ejus autem ne procul quidem con-
spectum

Facile quis sustinuit, cœdem vel oculo minata est,
Tale supercilium torvæ incumbabat faciei,
Robur autem immensum validum magnâ in formâ,
Et in maxillis perniciosus ferreorum magnorumq;
Radicatum est altè asperum septum dentium:
Devoravit ore inexplibili hians,
Et reliquas bestias comminuit, & pedibus suis conculcavit,
Et omnibus bestiis erat impar, quæ antea-fuere,
Et diversa aspectu; decem cornua
Ex humeris orta sunt super robustis membris.

Ut cornua considerabam, & in animo perpendi;
Ecce in medio exile aliud cornu germinabat,
Coram quo tria priorum radieitûs evulsa sunt:
Oculi s viro assimile-erat, & inerant oculi splendidi,
Quales humano e capite aspiciunt oculi;
Et in eo os grave, quod elevavit infano gutture
Fluctus æstuantis multistreporem sermonum.

- 9 Ἐδρακον, ὅφρα χαμᾶζε κατὰ ῥήθηοντο δόωκοι,
 Καὶ ὁ πολυχρόνιος κατ' αὐρ' ἔξετ' εὖς τε μέγας τε
 Ὑψι· καὶ ἀμβρόσιοι πέπλοι λάμπεινε, χθὼν ὡς
 Ἐκ νεφελῶν προχυθεῖσα νεῶς, ἄσκηται ἔσσαι·
 Καὶ ἀμφισεφέες πολιὰ κατέχλωτο ἔθειραι
 Καλῆς ἐκ κεφαλῆς εἰώ ὑπείκειλαι ἀντίω
 Ἀχρᾶντω, κατὰ ῥῶ· καὶ μιν θρόνον ἀργυρέηλον
 Πορφυρέας σπινθῆρας ἀκόντισεν, ὡς ζάπυρος φλόξ,
 Κύκλα τε μαρμαίρεσκε, πυρὸς δέμας αἰδομένοιο.
- 10 Τοῖο πάρος μέγα ρεῖθρον ἀναβλύζεσκε πύρσδες,
 Καὶ φλόξ ἂν ῥῖνας ποταμηδὸν ἐκίχιε πολλή·
 Χίλαι χιλιάδων, σπατὸς ἄσπετοι ἑρασιῶνων
 Ἀκμῶ ἀμφιπόλοισι ἐλὼ ποτιδέγμενοι ὀρμῶ,
 Μυεῖαδων δέ τε μύει ἔσαντα θρόνοιο σιῶσαν·
 Εἰπο διχαπολῆη, χτὶ ὃ κλισμὺς τε θρόνους τε
 Ἐξοντ' ἐράνιοι καὶ ἀτέρμονος ὑψόθεν ἔδρης
 Ἀρχιδίκοι, βίβλοι τε θεόγραφοι ἀμφαδ' ἀνώχθων.
- 11 Εἶδον, ἐπεὶ πλατύγχιζε κέρας μεγαλαυχέει
 λαμῶ,
 Καὶ ἐλασιβρόντες μύθους ροιζήδων ἔχδεν·
 Εἶδον, ἕως ὅτε θῆρ' ἱερὴ κατέπεφνε μάχαιρα,
 Δέπτισεν ὃ πεσὼν, καὶ φαίδιμα γῆα λέλωτο,
 Καὶ δέμας ἐρράαδῃ, κατέδαψε ὃ θεοσιδαῖος
 φλόξ.
- 12 Λοιπὰ ὃ κοίρανήης ἀπαμείρετο θηρία πάσης,
 Σὼς βίβη, θεόθεν δέ τε πᾶς ἐνεχώρει
 Παῦρον ἐπὶ ζῶειν, καὶ ὄρεᾶ φαῖται ἡελίοιο,
 Εἰς καιρὸν τε, χρόνον δ', ὃν ἐπέκλωσεν σφοῖσι δαίμων.
- 13 Πάπηννα μετόπισθ' ἐν φάσμασι νυκτερινοῖσιν,
 Ἠνίδε δ' ἀνδρῶ περὶ δέσκιλον ἵκελ' ἡῶ

Vidi úsq; dum ad térram deturbati sunt throni,
 Et ille antiquus-dierum sedit magnúsq; bonúsq;
 In sublimi; & divina vestis exalruit, instar nivis
 E nubibus effusæ nuper, non calcatae;
 Et coronatæ canæ effusæ sunt comæ
 Pulchro a capite lanæ affimiles visu (Etus
 Non-imbutæ, puræ; & ejus thronus argenteis-clavis-distin-
 Purpureas scintillas ejaculatus est, sicut ignea flamma,
 Et rotæ rutilarunt, ignis instar ardentis.

Coram eo magnus fluvius emanavit igneus,
 Et flamma per nares more-fluvii prorupit multa:
 Mille millium, exercitus immensus cælicolarum
 Ministrarunt sedulò suum observantes nutum,
 Et myriadum decies-mille coram throno ejus constitère:
 Sedit judicium, per sedilia autem, & thronos
 Sedère cælestes, & interminato super folio (sunt
 Judiciorum-præses, libri a. a-deo-scripti propalam aperti

Vidi, quandoquidem ampullis-verborum-strepitavit cor-
 nu magna-jactanti gutture,
 Et tonitruales sermones obstreperè effudit;
 Vidi, quoad bestiam sacra interemit machæra,
 Insonuit a. cadens, & illustres artus soluti sunt,
 Et corpus deperditum erat, absumpsit a. vehementissi-
 ma flamma.

Reliquæ autem dominio privatæ-sunt bestię omni,
 Salva erat iis vita, non vis, a-deoq; omnibus concessum est
 Brevi adhuc vivere, & videre lumen solis
 Ad tempus-constitutum, & tempus, quod destinavit iis deus
 Circumspexi deinde in visionibus nocturnis;

Ecce autem hominis quidam mirum, in-modum similis fili

Ὅμματα καὶ κεφαλὰς, νεφέλῃσι μὴτ' ἀείρουσιν
 Οὐρανός τε καὶ τὸ βῆθος, καὶ ἡ γαυροῖ δ' ὀλυμπόν· ὡς αὐτῶ.
 Καὶ θρόνον εἰσαφίκαγε πολυχρόνιος κρείοντός,
 Καὶ πέλας ἡγεμόνδ' αὖ, ὥς ἦν τῆσεν ὁπωπῆς.

14^{ος} Οἱ δὲ τε κοίρανίη καὶ θέσκελον ἐν χιτῶν ὀπίδῃ,
 Καὶ σκήπτρον δωρητὸν, ἔνθ' ἐπιδόξατο λαοὶ

Ἄν' ἡδὼν ἡντοδοαποὶ, καὶ ἔδνεα μυρία φασγῶ,
 Πᾶσά τε πλοῦτων γλῶσσαι πολυασπρέων ἀνδράπων·
 Ἀρχὴ οἱ ἀεναός γ' ἢ τ' ἐμπατάνιασεν ἀρχῇ,
 Καὶ τοῖν βασιλεῖ, ὅς ἔσπετε πᾶμπαν ὀλεῖν.

15^{ος} Οὐμὸς γὰρ βεβόλητο ἐμὸς χροὸς ἐν σωπεσχημῶ
 Ὀξυτάτοις κέντρῳσι παναχρύπνοιο μερίμνης,
 Σύγχυτο δ' ὀπασίης κεφαλῆς, πόρφυρέ τε πολλὰ.

16^{ος} Θάρσά λ' αἶψα χιτῶνός μετακίανον, ὅς τε παρῆσεν
 Πᾶς ἀλήθειαν διζήμενος εἰρόμενός τε·
 Πᾶν δ' ἄλγος μῆνυσεν ἐμοὶ ἔσπετο, ἐδ' ὀπίδῃσε,
 Τί ποτ' ὄντο, πᾶ δ' ἔσπετα, πᾶ δ' ὕψιστον, κατέ-
 λεξε,

Κῆμὲ περ' ὀπασίης ἐδίδαξε, καὶ ὡς φάτο μῦθον.

17^{ος} Θνητὰ ταῦτα τὰ δυνάτ' ἔσπετα, τέσπερες εἰσι
 Σκηπτοῦχοι βασιλεῖς, οἱ ἀπὸ χροὸνός ἀντελέουσι.

18^{ος} Λήπον δ' ὅς γέρας πανυπερτάτε ἀγνὸς ὀμλῶ,
 Καὶ κατέχειν μέλλουσιν ἀτερμάντοισι χρονοῖσιν
 Ἐἰς ἄλλον τ' αἰῶνα καὶ ἄλλον, γωλεμὸς αἰεὶ.

19^{ος} Εἰπά με θυμὸς ἀνωγὴ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 Ὅπ' ἔσπετα, τὸ δ' ἔσπετα, τὸ δ' ἔσπετα, τὸ δ' ἔσπετα, τὸ δ' ἔσπετα,
 Σμυρδαλέον δ' ἐδεδρεκε, φόνον καὶ ὀμματα λείων,
 Κῆν γναθμοῖσι πέπηγε σιδήρεον ἔσπετο ὀδόντων
 Πυκνῶν, καὶ θαμείων, πλείων μέλαν ὀδόντων,
 Καὶ ποσὶ χαλκῆιοι ὄνυχες σιβαεῖσιν ὑπὸ ἡγῶ,

Oculos & caput, nubibus cum acriis
 Cælitus descendit, obscuratus est a. Olympus sub eo;
 Et thronum usq; pervenit antiqui regis,
 Et propè duxere, usq; dum in conspectum venit.

Ei autem dominium, & divina gloria adfuit,
 Et sceptrum dono-datum, ut ei obedirent populi
 Per terram omnigeni, & gentes infinitæ virorum,
 Omnisq; omnium lingua multum-dispersorum hominum:
 Dominum ei est æternum, quod non præteribit dominium,
 Et tale regnum, quale nunquam prorsus peribit.

Spiritus quidem transfixus est meus corporis in compage
 Acutissimis stimulis insomnis curæ,
 Et confusus est visionibus capitis, & fluctuavit multum.

Audacter prope quendam adibam, qui astitit,
 Omnem veritatem inquirens, & sciscitans:
 Omne autem loquens narravit mihi verbum, neq; occultavit,
 Quid primum, quid deinde, quid ultimum [eveniret]
 indicavit,

Et me visionem docuit, & sic verbum dixit.

Bestiæ illæ terribiles, illæ quatuor, quatuor sunt
 Scoptrigeri reges qui e terrâ orientur.

Accipient a. regni administrationē altissimi purus cætus,
 Et possidebunt interminatis seculis,
 In ævum aliud & aliud in æternum.

Deinde me iussit animus scrutari, & inquirere
 De bestiâ quartâ, quæ erat omnibus dissimilis aliis,
 Terribiliter a. aspexit, eadem vel vultu minans,
 Et maxillis infixum est ferreum septum dentium,
 Densorum, & frequentium, plenorum nigra morte,
 Et pedibus ærei ungues solidis suberant,

- Ἀμφιχανών τ' ἀνέκαψεν, ἔδραυσε, πάτησέ τε λοιπός.
 20 Καὶ δεκάδ' ὅ πνυθόμην κερύτων πῖει, ἅπαντα πέφυκεν
 Ἐν κεφαλῇ, ἄλλα τε πνός πῖει, ὃ, τῇ τε θήλει,
 Καὶ προτέρων τειᾶς ἅντα τεθελότ' ὕξειν ἀχθῇ.
 "Ο, τῇ καὶ ὀφθαλμοί, καὶ κομπορρήμονα λαιμόν
 (Θαῦμα μέγ') ἔμφυτον εἶχε, καὶ ἄλλων μείζον' ὅπως πῶ.
 21 Ἐδρακον, ἐς δ' ἀγίους πόλεμον πολέμιζε σαφαινόν
 Ἀσπονδόν τε λεραία, καὶ αὐτῆς ἥσπνες ἦσαν,
 Ἀψ δ' ἀναχώρησαν, τείροντο ὃ νηλεὲς χαλκῷ,
 Καὶ νικῇ κάρατ', καὶ πύκν' ἔσκησε τροπαῖα.
 22 Εἰσέκε πελυετὴς βασιλῆος ὅπι πᾶρρότ' ἦλθεν,
 (Αἰεὶ γάρ τε θεῷ κρείσσων νότ', ἢ ἐπερ ἀνδρῶν,
 "Οσε καὶ ἄλκιμον ἄνδρα φοβεῖ, καὶ ἀφείλετο νικῶν
 Ῥηϊδίως, ὅτε τ' αὐτὸς ἐποτρυνῶσι μάχεσθαι.)
 Καὶ ἀγίοις ἐπιτέτραπται Νέμεσις τε δίκη τε.
 Ἠνίδε ὃ τρίλλισον ὄρωρε θεήλατον ἡμάρ,
 Ἰδύνουσι ὅτ' ἔμελλον ἔσεσθαι κάρτεσσι ἀρχῆς,
 Καὶ πάντων μένοι πυρμυνήσιον ἠνιοχέειν.
 23 "Ως ἄρα φώνησεν, τόδε τοι σήμηνε τέταρτον,
 "Οτῇ καὶ ἄλλο τέταρτον ἐπὶ χθονὶ πελυβοτείρῃ
 Κάρτ' ἐπαντελέει πάσαις ἐτεροῖον ἀρχαῖς.
 Γαῖαν ὅλῳ δάψῃ, τείψῃ ποσὶ, καὶ ἀλοήσῃ.
 24 Τοῖο πανυπὸρδων κερύτων δεκάς ἐκπεφυῶτων,
 Κρείοντες δέκ' ἔασιν ὑπεύροχοι, οἱ πολ' ἔμελλον
 Ἐξανθήσεσθαι καὶ ἔπειτ' ἀνστήσει ἄλλ' ὅ
 "Οψιμῶς, ὀψιμέδων, προτέρων δ' ἐτεροῖ' ἔσαι.
 Καὶ τεισῆς βασιλῆας ἀγνηνοείῃσι χαλέψῃ,
 Ἀνδρας ἀποκτείνας πόλεμον, καὶ τῶν χε' ἀπέραις.
 25 Καὶ ὑδροπλῆξ, καὶ ἀμαρτολῆσι νόοιο
 Ἰσα θεῷ βρεμβέει, κεφαλῶν ὑπὸ αὐχέν' αἰείρων,

Circumhiánſq; devoravit, contrivit, conculcavitq; cæteras,

Etiam de decade cornuum interrogavi, quæ orta sunt
In capite, & de alio quodam, quod pullulavit,

Et priorum trias coram pullulante amolita est.

Quod, & oculos, & ampullas-verborum-jactans os,
(Magnum mirum) inſitum habuit, & aliis majorem ſpeciem.

Vidi, contra ſanctos aut: bellum geſſit cruentum,
Implacabiléq; cornu; & ab eo ſuperabantur,
Et retrò fugère, afflictiq; ſunt crudeli enſe,
Et victoria erat cornu, & multa ſtatuit trophæa.

Donec antiquus rex auxiliator venit,
(Semper enim dei potentior mens, quàm virum,
Qui vel fortem virum in fugam vertit, & tollit victoriam
Facile, quando ipſe impellit ad pugnandum)
Et ſanctis commiſſa eſt vindicta, & judicium;
Ecce a. ter-deſideratus venit a-deo-immiſſus dies,
Juſti quando poſſeſſuri erant regnum,
Et omnium ſoli gubernaculum tenerent.

Sic locutus eſt, hoc tibi ſignificat quarta [beſtia]
Quòd & aliud quartum ſuper terrâ almâ
Regnum orietur, omnibus diverſum regnis:
Terram totam devorabit, conteret pedibus, & comminuet.

Cujus ramoſorum cornuum decas exortorum
Reges decem ſunt eminentes qui ſunt futuri.

Exſurgere; & deinde exſurget alius
Serior, ferò-regnans, & prioribus diverſus erit;
Et trèſ rēges ſtrenuitate ſuâ debellabit
Viris occiſis bello, & ſpoliatis armis.

Et ſuperbiâ, & iniquitate animi
Pari modo quo deus tonabit, caput ſuper cervicē attollens,
Et

- Καὶ μέγαλα σομῶτεσιν εἰσπαράγῃσιν ἐρδίζῃ,
 Κερτομέων ὕπατον δ', ἀγίης τέ μιν ἐνδελέχουσιν
 Θλίψεσι θρυλλίζων, καὶ ἀλοιητῇ διωγμῷ.
 Καὶ μωμυείξει, παρ δ' οἱ οἰήσῃ (ἔ)
- Ἄλλοι δ' αἰρῶν τε κατὰ σάσιν ἡδὲ θεμίσων
 Ὠχυρίῳ, ἔυτακταν· ἀτὰρ καὶ ἔωπ' ἐν αὐτῷ
 Εἰς καίρῳ τάσαι, καίρῳ τε, καὶ ἡμισυ καίρῳ.
- 26 Ἀλλὰ θεμίσοπόλθ, κύκλθ τε σωέδρος ἐδ' ἐν·
 Ἐκ δ' ἀρχῆς ἐλάσουσιν ὑπερβιον ὑβεισῆρα
 Ριζόθεν ἔξολέσαντες ἐὼν κρότθ, ὥς γε γενέσθ
 Νώνυμθ, ἀκλεῆς, δώκιμος δ' ἐκ ἔς· ἐνὶ λαῷ.
- 27 Πᾶν σκῆπτρον, ζάθεον δώρημα, καὶ ἄσπετθ ἀρχῆ,
 Καὶ σκῆπτρον μέγασθ μεγάλα ὑπὸ κύκλον οὐλύμπου,
 Οἷον ἔη ὅσον δ', ἀγίοις ὑποχέειον ἔσαι,
 Τῷ δ' ἀγίοις, ἔκ κρότθ ἀγήραον ὄσιν,
 Οὔτε μινωδαδίου κύκλῳ πεπερασμένον ὥρης,
 Καὶ οἱ δευδάσουσιν ἐπεὶ βασιλεύτατθ ἔσαι,
 Ὅσοι εἰσὶν ἀνακτες ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Καὶ δὴ οἱ πᾶν ἔργον ὑπείξονδ' ὅ, τί κε ἐῖποι.
- 20 Ὡς πᾶλθ μύθων, ὧ δ' ἱερὰ θέσφατα λέξας
 Ἀφθόγησιν σφρήγισσε θεηγῶρα χεῖλεα σιγῇ·
 Αὐτὰρ ἐμὸς δουλοερῶσι νόθθ δεδόνητο λογιμοῖς,
 Καὶ μέλεδ ἡμάτα πυκνὰ διὰ σέρνοισι πέρησεν·
 Ἐπράπετ' ἄλλη χεὶρ, τὸ πλεῖν δέ μοι ἐκ ἔτ' ἐρδιδθ
 Σώζετ' ἐνὶ ρεδέας· ὧ γὰρ δέ μ' αἶελε παρειάς·
 Εἰς ἣ λόγον θεῖον βλέψας ἐφύλασσα βέβαιον,
 Κατθέμενθ κραδίης εἰν ἐνδοτάτοισι μύχρισιν.

Et magna ore multistrepto eructabit,
Convitiâns supremum, & sanctos ejus continuis
Compressionibus comminuens, & cōtundente persecutione:
Et cogitabit, & penes eum esse putabit,
Alterare temporûmq; statum & legum
Antiquum, benè-ordinatum; imò penes eum erit
Ad tempus ordinare, & tempus, & dimidium temporis.

Sed iudex, & corona confessorum sedebunt;
Expellent a. ab imperio insolentem oppressorem,
Radicitus deperdito ejus dominio; adeò ut fiat (pulum.
Nullius-nominis, inglorius, potentia a. non erit ei supra po-
Omne sceptrum, divinum donum, & largus dominatus,
Et sceptri amplitudo, magni sub ambitu olympi,
Qualis fuerit & quanta, sanctorum in potestate erit,
Altissimi sanctorum: cujus dominium immortale est,
Neq; brevis circulo terminatum temporis,
Et ei servient, quandoquidem regalissimus erit,
Quotquot sunt reges sub splendores solis,
Et ei omni in re parebunt, quamcunq; dixerit.

Hic finis est sermonum, hic sacris oraculis explicatis
Muto signavit divina labia silentio:
Sed meus turbidis animus agitato est cogitationibus,
Et curæ frequentes pectus meum percurrere;
Mutatus est aliò color, & pristinus mihi non amplius rubor
Servatus est in genis, pallor a. cepit genas:
Ad verbum aut: divinum respiciens custodivi firmum,
Recondens cordis intimis penetralibus.

Κ Ε Φ . η .

1 **Η** Νίχα Βαλτασάοιο ἔτθ τείτον ἔδραμεν
ἀρχῆς .

Τηνιχθ' ὁπῆσῃ Δανιῆλί μοι, ὑτέρα ταύτης
Ἦ μοι περῶτα πέφηνε, πέφηνε θεόσυλθ' ἄλλη.

2 Θεωπεσίλω ἧ κατ' ὅψιν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅπωπα,
Ἦνίδε δ' ὥς ἴδον, ἐν Σέσσισιν ἐπύγχανεν ἔθ'
Θείοις ἐν μεγάροισιν, αἶ, τ' εἰν' Ἐλαμίπιδι χώρῃ.
Θεωπεσίλω ἧ κατ' ὅψιν ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὅπωπα,
Καὶ σῆναι ὥϊσα παρ' Ουλαίοιο ρέεθρον.

3 Ὀφθαλμὸς ἐπάναιρον ἐμὲς, ἴν' ἐϋκρινὲς εἶδω,
Ἦνι δέ πς κειὸς ποτάμῳ πάρος ἀενάοιο
Ἐσθήκη, διδύμοισι χάρι κεράσιον ἀρηράς .
Μακροὶ πέφυκεν, ἀτὰρ δ' ἔτερον προβέβηχ' ἑτεροῖο,
Καὶ κέρας ὃ προβέβηκε πανύστατον ὕξανάτειλε.

4 Κειὸν ἴδον δύσεως κατεναντίον ἴφι κα-
ρύπειν,

Καὶ ξηρῆς ἀρκτοιο, νότοιο τε Αἰθιοπῆθ.

Ἦ οὐχ ἐνὶ θηεῖα πάντ' ἐκ ἔτλη ἀντίον ἐλθεῖν,
Ἦ οὐδέ τι χροσὶ πέποιθεν ἑὸς ἐκ χειρὸς ἐλέσθῃ,
Τόσσον φέρτατος ἴω καὶ ἀεισώεσκε μάχεσθῃ .

Ἦ ἐρξεν ὅπως ἐθέλησε, καὶ οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ,
Ἦ εἰς μέγαθ' ἄρκεσσε, καὶ οἱ δένθ' ὄρνυ-
το αἰεὶ.

5 Ὀφρα πᾶδ' ἐφρασάμην, τὰτ' ἐνωπίῳ ἐσίδεσκον,
Ἦνι πς ὠκύμολθ' δυσμῆς ὅξ ἀχλυοπέζης,

CAP. VIII.

Quando Baltasari annus tertius in-cursu- erat im-
perii ;

Tum visio mihi Danieli , post eam

Quæ mihi prima apparuit, apparuit a-deo-immixta alia.

Divinam a. per visionem oculis vidi,

Ecce autem, ut vidi, Susis accidit me esse,

Divinis in palatiis, quæ in provinciâ Elami sunt;

Divinam per visionem oculis vidi,

Et stare visus sum juxta Eulæi fluentum.

Oculos sustuli meos ut distinctè viderem,

Ecce aut: aries fluvium ante perennem

Stetit, habens caput suum duobus cornibus munitum:

Altè crevère, sed unum supra aliud eminuit,

Et cornu quod eminuit, ultimum assurrexit.

Arietem vidi contra occidentem strenuè cornu
petere ,

Et siccum septentrionem, & notum Æthiopicum :

Uni isti non omnes bestię sustinuère occurrere,

Neq; aliqua manibus confisa est ejus e manibus eripere ,

Tanto præstantissimus erat, & fortissimus ad dimicandum:

Fecit quomodo voluerit, & ei gratum erat animo;

Ad magnitudinem proventus est, & ei vires crescebant
semper .

Dum hæc consideravi, quæ palam intuitus sunt ,

Ecce quidam festinus occidente a caliginoso

- ἦλθεν ἀνὴρ αἰγῶν κεραὸς τράγῳ, ὅστις ἀπάσῳ
 Ἀκραίῳ λίγῳ ἐπιδέδωκεν ἀμβατον αἶαν,
 Οὐ χθόνα μάρπη ποδοῖν· ὃ ἢ τράγῳ ἰξάλος αὐτῆς,
 Εἶχε κέρας φειόπῃον ὑπεύχρον ἀμμεσον ὄσων.
 6 Καὶ μὲν ἄντίπαλον κόρδωεν ἀπόπερδι δύων,
 Δίχραιόν τ' ἐς κειδὸν ἐπισυέτ' ἰδυκέλευθῳ,
 Ὅς' ἔση ποτάμοιο παρ' ἀενάοιο ρέεθρον·
 Τῷ δ' ἐπέρκεσεν ἀταρμύκτω βεβημένῳ οἰσρῳ,
 Ἀμφότερον κ' ἑυμὸν ἔχων κ' ἀάχετον ἀλκίῳ.
 7 Τὸν δ' ἰδὼν ἐμπελάδῳ ἰέναι, πᾶς δ' ἐλομένοιο
 Θυμῷ ἀνεπλήθη, κρατερὴ δὲ ἐλύσα δέδυκε·
 Πλῆξεν ἀρα καὶ ὄν, διδύμας τ' ἔρρηξε κεραίας,
 Οὐδὲ μένειν κρατερός περ ἐὼν ἐπόντα τέλασεν,
 Ὅς περφέρεσκε βίῃ, κ' φέρτερος ἐκ ὀλίγον περ·
 Τὸν δ' αὐτὸν ῥίπασκε χαμαὶ, τάνυσεν δ' ὅτι γαίῃ,
 Λαῖξ δ' ἐν σήθεσι βαῖνε, κ' ἔσβε προσὶν ἐοῖσιν·
 Οὐδέ κέ τις τοιούδε κραταιῶν ἐν παλαμάων
 Ῥύσασθαι δμῆδέντα, μίῳ δ' ἐκ ἔυρεν ἀρωγίῳ.
 8 Ὡς περ χωρήσας ἀπέβη κρατερός τε μέγας τε
 Ὡς δ' ἀκρίῳ ἀρετῷ τε βίῳ τ' ἀκμαῖον ἔχανεν·
 Ἦνι κατεκλάδη κέρας ὀβειμον, ἐκ δὲ πέφυκε
 Τετραὸς ἀειζύλων περτέρει ὅπῃ τάξιν ἐχόνσῳ,
 Καὶ ἀνέμοις τετάρει ἀκτίβλεπεν ἑρανόισιν.
 9 Ἐκ δ' ἐνδὸς ἐκ παύρων πυττῶν κέρας ἄλλο τέθειλεν
 Ὁψίγονον βλάσημα, τὸ ἢ μέγα κάρτῳ ἀέξει
 Πρὸς νότον, ἀντολίῳ τε, κ' ἡμερέεσαν ἀεκραν.
 10 Κάρτεϊ ἢ πύσμων δένει τε μετήρεν ἦρδη
 Καὶ θυμὸν μεζάλως χτ' σρατῷ ἑρανόιο
 Καί τι μέρῳ σραπῆς, ἀσρων μέρῳ ἑρανοπήκων
 Ἐκ σφαιρῶν συμφέλιξεν, ἐν αἷς δέμον ἐκτολύπῳ.

Venit vir caprarum cornutus hircus, qui omnem
Superficiem strictim percurrit pervia terræ,
Solum non attingit pedibus: hic autem saltator ipse caper
Habuit cornu conspicuum eminens inter oculos.

Et robur adversarium accumulavit éminus invadens,
Et bicornem ad capram ruit rectâ-tendens,
Qui stetit fluvii juxta perennis fluentem;
Huic autem ingruit impetuoso adactus oestro,
Utrumq; & iram habens, & intolerabiles vires.

Hunc vidi propè ire, totus a. exitioso
Furore repletus est, & fortis eum rabies subiit;
Percussit arietem, & duo fregit cornua,
Neq; excipere, fortis licet esset, irruentem sustinuit,
Qui præstitit viribus, & fortior erat haud parum:
Hunc a. dejecit in terram, & extendit super terram,
Et calce pectoribus insistebat, & conculcavit pedibus;
Neq; quisquam potuit validis e manibus
Liberare domitum, nec unum invenit auxiliatorem.

Provectus igitur evasit fortisq; magnusq; :
Ilt verò summam potentiam virésq; vegetas attingit,
Ecce effractum est cornu robustum, exortâq; est
Tetras conspicuorum prioris locum obtinentium,
Et quatuor ventos contra-aspectare cæli.

Ex uno autem e quatuor parvulum cornu aliud crevit
Serò-ortum germen; hoc a. magnas vires auxit
Versus notum, orientem, & desiderabilem terram.

Strenuitate a. & robore fretum sublime evectum est,
Et animum magnificavit contra exercitum cælestem;
Et partem exercitus, astrorum partem cælo-infixorum,
E sphaeris deturbavit in quibus cursum perfecere;

Ὡς ὁσων μὲν ἄμειρε φαισφόρον εἶδ' ὀλύμπῳ,
καὶ χαμάδις κατέβαλλεν ὑπερβεαῶτα κέρηνα·
ἦειπε, καὶ δεδόνητο μέγ' ἑρᾶνδός ἐυρὸς ὕπερθε
τῶν μὲν ἐρειπομένων ἤδη δ' ὑπόθεν ὄξχειπόντῳ,
καὶ κονίης μιχθέντα δίδεσιβε τείρεα ποσσίν.

11 καὶ προτέρῳ προπόδισε, μέγας δὲ ἐδυμὸς ἀνῆκεν
οὐκ ἔτ' ἀνεκτὰ βρέμεν κατ' ὑπερτάτῃ ἀρχῇ
στρατηγῷ.

Ἐνδελεχῇ δυσίῳ ἀφελὼν μαύρωσε, καὶ ἀρχὸς
λοιβῆς καὶ κνίως ἐπιμέμεφετο καὶ ἐκ-
τόμβης.

Κάββαλε καὶ τέμενθ', τὸ δὲ πᾶν ἤμυσε κατὰ κρασ.

12 Ἐν αὐτῷ ὃ πολὺν δυσίην κῆρα λαὸν ἀ-
γείρειν,

καὶ κέρτῳ φάλαγγας ἰδὲ σῆχας ἀπαισίων
φραζάντως δόρυ δρεῖ, σάκθ' σάκῃ προδελύμῳ,
ἔιασε δ' ἀρχὸς, ἐπεὶ θείας ἀλίτοντο ἐ-
φετμάς.

Σπρῶσεν ἀλήθειαν, καὶ ἀήσυλα ἔργα τέλεσε,
τῶν δ' ὄξαιρεῖτο μενοεικέα τύγχανε πάντα,
ρηϊδίως δ' ὥσείτε χτ' ῥόον ἔπλεε σίντης.

13 Τημῦτ' ὃ δ' ἀρίε πνὸς αὐδῆσαντ' ἄκκοσα,
τὸν δὲ πν' ἀγνωσὸν πῖς δώτερ' ὥς ἐρέεινεν.

Ἔως πότε ἔασε ὅψις ἐφημερινοῖο θυηλῆς,
μύσους τ' ἀρχεκάκῃ, ὃς τε δὴ χήρωσεν ὀλέσσαν
λαὸν πολλὸν ἰδ' ἐδλόον· ἔως πότε ἔμελλε πατεῖσθαι
Ἀκλεὲς ἑρᾶνῃ στρατιῇ καὶ ἱερὸν ἀγνόν;

14 καὶ μοι τοῖον ἔειπεν ἐπ' ἄρχον ἔνυ καταλέξας·
μέχρεις ἔως δίχλα τειρηκόσι ὄξετελέσθαι
ἡμᾶτα· τῇμ' ὃ γὰρ νηοῖο κατὰ δόρσιον ἔσαι.

Adeò oculis privavit luciferam faciem Olympi,
 Et ad terram dejecit supereminentia capita;
 Cecidère, & commotum est valdè cælum amplum supernè
 His quidem collabentibus, illo autem ab alto deturbante,
 Et pulvere immista conculcavit sidera pedibus.

Et ulteriùs progressus est, magnus a se animus immisit
 Non amplius tolerabiliter fremere contra summum ducem-
 exercitùs

Juge sacrificium sustulit, & abolevit, princeps autem
 Ob libationem [ereptam] & nidorem questus est, &
 hecatomben;

Diruit etiam templum, id aut: totum collapsum est funditùs.

Penes eum autem erat magnum contra sacrificiùm exer-
 citum congregare,

Et firmavit phalanges, & ordines clypeatorum
 Munientium hastam hastâ, clypeum clypeo denso;
 Permisitque dux exercitùs, quandoquidem divinas trans-
 gressi sunt imperata [Sancti]:

Humi stravit veritatem, & facinorosa opera perfecit,
 Et quæ optavit animo-grata contigère omnia,
 Facilitèrque & tanquam secundo flumine navigavit iste Prado.

Tum verò sanctum quendam loquentem audiui,
 Hunc autem quendam ignotū alter quidam sic interrogavit:
 Quamdiu erit visio quotidiani sacrificii,
 Et sceleris malorum-causæ, quod desolat perditis
 Populis multis & bonis? quamdiu proculcabitur
 Indignè cælestis exercitus & templum sacrum?

Et mihi hujusmodi dixit verbum tempus benè recensens;
 Usq; dum bis-mille triginta consummantur
 Dies: tum enim templi expiatio erit.

15 Ὡς ἰδὼν ὀπῆασίω καὶ μαρμαίριζα νοῆσαι·

Ἦνίδε τίς με ἰδὼν εἴξῃ ἀγχιμόλοιο παρέση,

Ἀνέει δ' ὀνητῶ δέμας ἠδὲ καὶ εἶδ' ἔϊκτο,

Θυράνιοι τοιοῖδε μὲν ὀνητοῖσιν ἔασι.

16 Καὶ φωτὸς φωνίῳ τινα λαχέειδ' ἐν ἔασ' ἀκησα

Θυλαίε ποταμοῖο μὲν χροιδώνεσιν ὄχθης,

Ἢ μὲν φωνήσας ἔπα πῆρέθεντα περσύνδα·

Κέκλυθί μού, Γαβειήλ, καὶ ἐμὴν ἐμπάζεο μύθων,

Δεῦρ' ἄγε τέτρω ὄψιν ἐνὶ φρεσὶ βάλλε νοῆσαι,

Πᾶσαν ἀληθείῳ ἀγοράων, ὥς σε κελεύω,

Οὐδὲ γὰρ ὀπῆασίης ἀδαήμονα ἦδελον εἶναι.

17 Ἐννεπεν· εἶδ' ἀπίθησέν οἱ ἀγγελος, ἰδὺ δὲ βαῖνε,
καὶ μοι ἐγγύθεν ἦλθ', ἄχρ' εἰς τόπον ἔνθα τὸτ' ἔσθην.

Ὡς δ' ἦλθεν, δεδίειν, ὑπὸ δ' ἔβριμ' ἔλλαβε γῆα,

Οὐτέ τι περσφάδης διωάμινω ἔπαθ', εἶδ' ἐρέεωδης,

Οὐδ' εἰς ὧπα ἰδέωδης ἐναντίον, εἶλε γὰρ αἰδώς,

Περνήης δ' ἐν κοινήῃσι πέσον περσπάριδε ποδῶν·

Ἀλλ' ἐπέεσσιν ἐμὲ περσελέξατο μελιχίοισι·

Δεῦρο ἔπαθ' ἑωμέμεν γενεῆς μεροπιδ' ἔρν' ἔρν',

Φάσμα γὰρ ἐν πέρατ' αἰετῶν τετελεσμένον ἔσται.

18 Ὄφρα τὰδ' εἶπεν ἐμοὶ, καὶ χεῦσε θεήροον ὀμφίῳ,

Ἀυτοκτοσίγνητον θανάτῳ βαδισὺν ὕπνον ἀώτην

Περνήης ἐν δαπέδῳ· λίγδ' ἰδὼ δ' ἐμὲ χεῖρὶ θεείῃ

Ἀπθόμεν' ποσὶν ὀρδὸν ἔγειρε, καὶ ἔκφατο μῦθον.

19 Κλέθι μού, αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι ὥς ἐνὶ θυμῷ

Ἀθάνατός μού ἔβαλλε, καὶ ὥς τελέεωδης ἔμελλε

Μήνιδ' ἔχατίῳ ἐνὶ πέρατι δεαπεσίοιο·

Πείραξε γὰρ αἰετῶν ἐνὶ ἔσπετ', ὅτε πέπηγε.

20 Κεῖος μὲν δικάσαι, ὅτε ἦνθησας ὀπωπῆς·

Μήδων καὶ Περσῶν εἰκυδέες εἰσὶν ἀνακτες.

Ut vidi visionem, & animo-versavi ut intelligerem;
Ecce quidam me e propinquo intuens astitit,
Mortali a. viro corpore & formâ similis erat;
Tales sunt celestes, quando inter mortales versantur.

Et viri vocem quandam claram audiui auribus
Ulâi fluvii inter juncosas ripas,
Quæ quidem compellans verba alata locuta est;
Audi me Gabriel, & meos cura sermones,
Age huic visionem animo injice ut intelligar,
Omnem veritatem narrans, uti te jubeo;
Neq; enim visionis hunc insciam volui esse. (rex it,

Sic locutus est; necnon obedivit ei angelus, rectâ a. per-
Et prope me venit usq; ad locum ubi tunc steti;
Ut autem venit, metui, tremor a. occupavit membra,
Neq; verbum profari potui, neq; interrogare,
Neq; in faciem intueri coram, cepit enim timor,
Pronus autem in pulvere cecidi ante pedes:
Sed verbis me allocutus est mollibus;
Age; verbum intellige generis humani germen,
Visio enim in tempore finis perfecta erit.

Dum hæc dixit mihi, & effudit diviniloquam vocem,
Germanum mortis profundum somnum carpsi
Pronus in terrâ; strictim autem me manu divinâ
Tangens super pedes erexit, & effatus est verbum.

Audi me, ego autem loquar, uti in animum
Immortalis meum injecit, & uti perfici futurum est
Irae ultimo in fine divinæ;

Finis namq; in tempore erit, quod fixum est.

Aries quidem bicornis, cujus nactus es aspectum;
Medorum & Persarum illustres sunt reges.

21 ἈχιϹ Ἑλλιών βασιλεὺς τράγϹ ὅτ' ἀσούδειξ·

Καὶ τὸ κέρας τὸ πέλωρον ὅ, τε μεσσηρὶ πέφυκεν
Ὀφθαλμῷ, βασιλῆα πυποῖ παρτόδρονον ἀρχῆς.

22 Ὡς δὲ τε ῥησασμένε χρεῖα βλάσῃσε καὶ ἄλλων

Τετραὺς ὑφ' οὐρανῶν ὥς τέσσαρες ἀντελέουσιν

Ἐκ χώρας, μέγας δὲ βίλῳ τε χερσίονες ἀρχοί.

23 Ὡς δὲ παρ' ἀκμάζει βασιλεῖ, ἐπὶ τέρμασι
ἰκέσθαι

Τυτθὸν ὑπολειφθῆ, νηλιθῆ τ' ἔργα περανθῆ·

Ἀυτὸθ' ἀναχθῆσι πανάμειδῆτοισι προσώποις

Δεινὸν ὄρων βασιλεὺς, ξωίων τ' αἰνίγματα φωτῆ.

24 ΚοίραρϹ ἐν πολλοῖσι, καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάξει·

Ἰχύσει, ἔχ' ἥφι βίῃφι καὶ ἀλλὰ πεποιθώς·

Θέσκαλον ὀζολέσθ', ἀρετήσθ' δ' οἱ κακὰ ἔργα·

Ἐρξει, ἰφθίμους ψυχὰς αἰῶδι περιάψθ',

Καὶ κρατερῶν ἀνδρῶν σβέσσει μένϹ, ὅσε μιν ἄντα

Ἐλθῇ ἀμυνόμενϹ, δώσθ' δὲ οἱ ἄσπετον εὐχϹ

ΠανδάμϹ λαὸς δεδαίγμένϹ ὀξεί χαλκῷ.

25 Ἔργα κατορθώσθ' διὰ κέρδεα πυκνὰ νόον τε

Καὶ δολόεντά περ ὄντα, καὶ ἥντινα μῆτιν ὑφαίνει

Τεύξε' εὐνοίας, ἀνυσίς δὲ οἱ ἔσσε' αὐτῆς·

Καὶ ἔπει' εὐνοχθῆσι, θεὸς δ' ἐπὶ ὄλβον ὁπάξει,

Καὶ πολυκοιρανίῳ, ἐπλήσσει ἔνεκα γαῖαν

Ποσὶν ἐπισείβει, θνητοὶ δὲ οἱ εἰς τοκῆες,

Καὶ φρένας οἰδήσθ' μεγαλοφροσύνησιν ἀσπείεις·

Ἐιρήνης τε φίλης προσημαπὶ ἡπεροπώσας

Ἀνδράς ἀποφθίσθ' καὶ οἰομένους φίλον ἔσθ',

Νήποι, ἔχ' ἔμελλον ἐνθέει ἀνδρὶ μυγῆναι,

Ξείνια δ' ἐχθρῶν κόμισαι ὑπ' ἄορϹ ἴοι δαμέντες·

Ἀρχόντων δ' ἀρχοντὶ μέγα φρονέων ἐνορέσθ',

Ferox Græcorum rex hircus est hirsutus:

Et cornu illud ingens, quod in medio crevit
Oculorum, regem figurat primum imperii.

Sicut a. effracti loco exortus est & aliorum
Quaternio eximiorum: ita quatuor surgent
E terrâ ejus magnitudine & robore inferiores reges.

Postquam verò inclinaverit regnum, & ad finem quin
perveniat

Parū absuerit, & transgressorū facinora consummata fuerint;
Jam inde exorietur severo vultu
Terribiliter videns rex, & intelligens ænigmata virū.

Imperator multis, & fortibus regnabit;
Invalescet, non a. suis viribus & robore fretus;
Mirè deperdet, & prosperè cedent ei mala opera;
Facies, fortes animas inferis demitter, (tra eum
Etiam strenuorum virorum extinguet robur, quicumq; con-
Venerit pugnans, dabitq; ei immensam gloriam
Sanctissimus populus confossus acuto ferro.

Facta prosperè geret per solertiam prudentiâmq;
Dolosa etiam, & quodcunq; consilium texit
Felicem successum obtinebit, & effectus erit ejus;
Et quandoquidem feliciter egerit, & deus opes tribuerit,
Et in multos imperium, obliviscetur, quòd telluri
Pedibus insistat, & mortales ei sint parentes,
Et animo intumescet superbiâ elatus;
Et pacis amicæ specie circumventos
Viros occidet vel putantes amicum esse,
Stulti autem erunt, neq; enim amico cum viro versabuntur,
Zenia a. inimica reportabunt ense violenter domiti:
Principum verò principi superbiens insurget,

- Ἄλλὰ μιν ὑρανὶν πείλει τιμῶν· ὁρῶν,
 Ἀνδρομένης παλάμης Νέμεσιν νήποινα φυχόντα.
 26 Φάσμα δ' ἐσπερινῆς ὄρης καὶ ἡειγνεῖας
 "Ο, τί τοι ἔρρηθ', ῥητῶς πανεπύμῳν ἐστὶ
 Τένεκα κεῖθε νόω, ἐπὶ μάστακα χερσὶ πέζων
 "Εὐ μάλ' ἐπικρατέων, σέρνοισι δὲ ἔνθεο μῦθον,
 Καὶ σίγα πρυτῇ εἰλύμενον ἀμφασίηφι.
 Πολλὸς γὰρ χεῖν· ὅβρι, πάρος τ' αὖτε θέσφατ' ἐ-
 σεδῶς.
 27 "Ὡς ἐμὸς ἔλλιπε θυμὸς, ἀφανρότατός τ' ἐτετύγμην,
 "Οὐδέ μοι ἔχέτ' ἔλω ἰς ἔμφοδον, καὶ τί κίχυν,
 "Οἱητορ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπῶϊσι μέλεσσι,
 Καὶ ἀχέων κείμην εἰς ἡμάτα παῦρα νοσήσας·
 (Νῦσον δ' ἔπω ὅβρι θεῶν μεγάλων ἀλέαδῶς)
 "Εἰτα δ' ἀνιστάμενον, ἐπεὶ ἐν φρεσὶ θυμὸς ἀ-
 γέρθη,
 Σπένδῃ, καὶ κατ' ἐμαυτὸν ἀνάκτορον ἔργα κάμιατα,
 Καὶ ὅσα μοι ἐτέταλτο, μέμνηε πάντ' ὄφρα τελεῖαι·
 Φάσμα δ' ἀναπῆοίησε νόον, καὶ ἐδάμβεον αὐτό,
 Πᾶσι δ' ἀδελφὸν ἔφυ, ὅτις παρ' αὐτῷ διδὼ νοῆσαι.

Κ Ε Φ. θ'.

- 1 Πρῶτον ἔβαινεν ἔτι, καὶ ἐδίνεον ἔυφρονες ὄρα
 Παιδὸς ἀμαιομαχέτε· Ἀσκήσιο Δαρείω,
 "Εκ γενεῆς Μήδων καὶ ἀπέρματ' ὅς τε τέτακτο
 Σκηπτεῦχος τ' ἔμεναι καὶ χαλδαίοισιν ἀνδάνειν.
 2 Πρῶτον ἔβαινεν ἔτι τῷ βασιλεῖ αἰχμῇ,
 "Ημὸς ἐγὼ Δανιὴλ δεδάκηκα βαδύφρον' ἐτασιμῶ,

Sed eum divina comminuetultrix ira
Humanæ manus vindictam impunè evitantem.

Visio autem temporis vespertini & matutini
Quæ tibi dicta est, ad verbum vera est:
Quare occultes animo, os manibus comprimens,
Benè cohibens, pectoribus a. recondas sermonem,
Et taceas prudenti involutum silentio;
Longum enim tempus erit, priusquam hæc [oracula
[perfecta] fuerint.

Itaq; meus defecit animus, & prædebilis factus sum,
Nec amplius mihi erat robur firmum, neq; vires,
Quales antea erant in flexibilibus membris,
Et languidus jacui dies ad paucos malè-affectus:
(Ægritudo autem a deo immissa non potest vitari)
Postea verò resurgens, postquam in præcordiis ani-
mus collectus est,
Sedulò & pro viribus regis negotia curavi,
Et quotquot mihi demandata erant, curæ erat, ut perficerẽ
Visio autem animum percelluit, & stupebam eam,
Omnes verò latuit, nemòq; potuit intelligere.

C A P. I X.

Primus ibat annus & versabantur lætæ horæ
Filii inexpugnabilis Assueri Darii,
E genere Medorum & semine, qui constitutus est
Sceptriger ut esset, & Chaldæis imperaret.

Primus ibat annus hujus regni,
Quando ego Daniel intellexi & profundâ inquisitione

- Ἰερὺ θεοπνύων ἀνελίστων θέσφατα βίβλων
 Ὅφ' ἐκωλινθόμενων ἐν ἑαυτῇ τακτὸν αἰθμόν,
 Ὡν πτεῖ διαποσὶν εἰς μάνην ἐλήλυθεν ὁμῆ
 Ἰερεμίαν, μύθοισιν ἀπειλήσασα βεβαίοις,
 Οὐ μὰ ἐρημώσεις παύσεαδ' Ἰερουλύμων
 Πεῖν δεκάχ' κ' κύχλον τελέεαδ' ἔπ' ἐν ἑαυτῇ.
- 3 Καὶ ἀτενὲς πρὸς ἀνὰ κτα θεὸν μὲν ἔτρεψα πρὸς ὅπου
 Ζητεῖν, ἐυχωλῆσι καὶ ἐυαγέεσσιν λιτῆσιν·
 Οὐδὲ φίλος σίτε πατρίω, ἔδ' αὐτοπα ὄϊνον
 Λαυκαρῆνης κατένευ, πρὶν χερσὶ πένθημον εἶμα,
 Εἰνυον ἐν κονίῃ ἐιλυμένῃ ἢ δ' ἐνὶ τέφρῃ.
- 4 Κρεῖόντων ὕψιστον ἐμὸν θεὸν ἐλλίπνευσον,
 Ἐκχα δ' αὐτοπαθῶς ἀνυπόκειτον ὄξαρχέρευσιν,
 Εἰπά τε· παμμεγέθης βασιλεὺς, φοβεράτατε πάντων,
 Δαίμονες ὃν φείδεσσι, θεῶν δ' ἐδέσκειν ὁμιλῶ,
 Ὃς καὶ σωθεσίω, καὶ ὄρκια πρὸς φυλάσσει
 Ἀσ' ἔταμεν, καὶ ὄικτον ὑπείρχον, ὅν περ ἔσθ' ἐστι
 Πᾶσι θεοφόροις, οἳ μιν πρὶν κῆρι φίλησαν,
 Καὶ φρέσ' ἀμωμήτοισιν εἰς τήρεσσιν ἐφετμάς.
- 5 Ἠλίπομεν δόγλοι, ἀδικήσαμεν ἄφρονι βελῇ,
 Αἰσὺλ' ἐρέξαμεν ἔργα, καὶ ἐπιδόμεδα πρὸ πάντες
 Λοξοβάδ' σρεβλόι τε, τεῶν ἐπέων τε δικῶν τε
 Ἰδυπόρων ἀπονόσφι ὄραχλίνοντες ἀταρπῶν.
- 6 Θέσφατά σευ μαντέων ἀπανηνάμεθ' οἱ αὖτ' ἔειπον
 Χρήσαντες πάντεσσι τελὴ νημερτέα βελῶν,
 Ἡμετέροις βασιλεῦσι φιλοσκήπηρσι, καὶ ἀρχοῖς,
 Καὶ πατέρεσιν ὁμῶς, καὶ αἰνὴ λαοῖσιν ἅπασιν.
- 7 Κόιραν, σεῦ δική ἐδ', ἡμῶν δ', ὥς τήμερον, αἰδῶς,
 Οὐδεὶς ἐνισκήπηεν τὰ καρήατα ἡμῶν ἔοικεν,
 Ἀνδράτ' Ἰουδαίοις, οἳ θ' Ἰερουλύμα νέμοντο,

Sacra a-deo-inspiratorum revoluens oracula librorum
Serò volutorum annorum definitum numerum,
De quibus divina ad vatem venit vox
Jeremiam, verbis comminata firmis,
Nequaquam desolationes cessaturas Hierosolymorum,
Antequam decies circulus perficeretur septem annorum.

Et intentam ad Dominum Deum meum converti faciem
Ad quærendum precibus & devotis supplicationibus,
Neq; gratum cibum gustavi, neq; nigrum vinum
Per guttur dimisi, circa corpus lugubrem vestitum
Indui in pulvere volutus & cinere.

Regum summum deum meum supplex-oravi,
Et effudi ingenuè sinceram confessionem,
Dixiq; omninò-maxime rex, tremendissime omnium,
Dæmones quem horrent, deorūq; timent cætus,
Qui & pactum & fædera fida servat
Quæ ferit, & misericordiam summam quam promisit
Omnibus deum-amantibus, qui eum ex animo diligunt,
Et mentibus inculpatis ejus custodiunt mandata.

Peccavimus improbi, injustè-egimus insipienti consilio,
Scelerata commisimus opera, nec obedivimus omnes
Curvè-incedentes, perversiq; tuorū mandatorū & judiciorū
A rectis declinantes semitis.

Vaticinia tuorum prophetarum respuimus, quæ dixere
Prædicentes omnibus dei verum consilium
Nostris regibus sceptri-amantibus, & principibus,
Et patribus unà, & terræ populis omnibus.

Domine tui justitia est, nostrī verò, uti hodiè, pudor;
Terræ inclinare capita nos decet,
Viros Judæos, qui Hierosolyma colunt,

- Καὶ σῴζον γενεὴν Ἰσραήλοιο χακέρυς,
 "Οἱ γὰρ, οἱ δέ τε πολλὸν ἀπόπερθε δώματα ναῖον
 "Ενθα καὶ ἐνθα πολυαπέρεες καὶ χῶραν ἀπάσῃ,
 "Οππῃ μιν πλάγξας χακομήχανα ἔργ' ὑποτίσας.
 8 "Αμμι δυσωπήϊδς, πανυπέρτατε, πολλὸν ἔοικεν,
 "Αμμι, καὶ ἡμετέροις βασιλεύσι, καὶ ἡγεμόνεσι,
 Καὶ πατέρεσιν ὁμῶς, ὅτ' ἀτάδαλοι ἄκειτον ἡμεν,
 "Αχραντον σέο θεσμὸν ὑπερβήσαντες ἐφελμέων.
 9 Κοιρανίδαο, θεῷ ἀγανόφροσιν ἡμετέροιο,
 Καὶ ἀδδῶ ἐλέειν, καὶ ἀπειράκως ὅσι φιδέϊς,
 "Εἰ καὶ ἀφισάμεθα φρεσὶ λυγαλέησι πιθευῶτες.
 10 "Ουδὲ νόοις ἀμοῖσι θεῷ ἐπελάσασμεν αὐδῇ,
 "Οππως εὖ καὶ μοῖραν ὀπσεῖβωμεν ἀταρπὺς
 "Ουρανίων θεσμῶν, ὅς ἀμφαδὸν ἄμμιν ἔθηκε
 Πρέβαλέ τ' ἀγγελίῃφι περρητῶν, οἱ οἱ ἔασιν
 "Οπρηρὶ θεράποντες, εἴς ἐγκύμονες ὁμοφῆς.
 11 "Ηλιτε σέο νόμον πᾶν Ἰσραήλοιο γένεθλον,
 Καὶ φρέν' ὑποτρέψανθ', ἵνα μὴ παιδίατ' ἐφετμαῖς,
 Καὶ ζαθέοις ἐπέεσι τεῆς ζωαρχέου αὐδῆς·
 Τεὸς ἐνεχ' ἡμεῶν χαδύπερθεν ὀπῆρreen ἀρεθ',
 "Ουρανόθεν περρυθεῖσα καὶ ὄρκιον ὅ,τι γέγραπται
 Μωσῆσιν νομικῇ ἐνὶ βίβλῳ θεσμοδέταο,
 Μωσῆσιν θεράποντι ἀμωμήτοιο θεοῖο
 "Ουκεκ' ἐρέξασμεν ἄμμες ὑπερβασιλῶ ἀλεγεινῶ.
 12 "Απῆροσιν ἐπλετ' ἐπ' οὐρανῷ, τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖς,
 "Οἷα πάλαι ποτὲ ἄμμιν ἀπειλήσας ἀγρόθεν,
 "Οἷα κειταῖς, οἷτ' ἄμμι διακείναντο δέμισας,
 "Ηδη νῦν τέτλεος, ἐπεὶ τόσα κήδε' ἔθηκεν·
 "Ου γὰρ ὑπὸ ἡελίῳ τε καὶ ἑρανώ ἀσερέεντι
 Τόσων, ὅσων Σολύμοισι, χακὸν καὶ πῆμα τέτυκτο,
 "Ουκ

Et universè generationem Israelis scelerati,
Qui propè, quiq; valdè remotè habitant,
Hic & illic dispersi per regionem omnem,
Quò eos errare-coegisti scelestà opera puniens.

Nobis pudore-confundi, supreme, valdè convenit,
Nobis, & nostris regibus, & principibus,
Et patribus unà; quoniam improbi indiscriminatim fuimus,
Legem puram tuorum transgressi mandatorum.

Domini dei miris nostri
Et abundanter misereri, & infinities ignoscere est,
Etsi defecerimus animis perniciosis obtemperantes.

Neq; animos nostros dei adhibuimus voci,
Ut rectè & decenter calcaremus semitas
Cælestium mandatorum, quæ palam nobis declaravit,
Et proposuit nuncio prophetarum, qui ei sunt
Seduli servī ejus pleni divinâ-voce.

Transgressa est tuam legem tota Israelis progenies,
Et animum avertère, ne parerent mandatis,
Et divinis verbis tuæ vivificæ vocis:
Quapropter super nos influit maledictio,
De cælo effusa, & juramentum, quod scriptum est
Mosis legali in libro legislatoris,
Mosis serui inculpabilis dei,
Quoniam commisimus nos transgressionem gravem.

Firmum erat verbum, illa a. nunc omnia perficiuntur,
Quæ olim aliquando nobis minatus dixit,
Quæ judicibus, qui nobis dijudicant jura;
Jam nunc perfecta sunt, quandoquidem tot dolores immisit
Neq; enim sub sole, & cælo stellato,
Tantum, quantum Solymis, malum & damnum factum est,
Quo

“Ους πινας, ἢ τις ἴδεσκεν, ἢ ἔχλυεν ἀυθίσαντ’ ὧ,
“Αινά τε καὶ πολὺ πικρά μάλις” ὀχέοντας οἷζω
Λαῶν, καὶ τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσπραεῖζοι,
Καὶ δ’ ἐπὶ πλείονα πολλὰ πόλιν κακὰ μυθήσαιτο.

13 “Οἶά τε δευσεσίη παλάμη καχασαγμένον ὄσι
Μωσῆ ὧ νομικῇ ἐνὶ βίβλῳ δεσμοδέταο,
Τοίη τις πόσῃ τε δυσώνυμ’ ἔχραεν ἄτη·
“Ουκ ἔμπης εὐχὰς ἀναπέμψαμεν, ἐδὲ σὰ γῆνα,
Παμβασιλεῦ, ἐκόμεδα, ὅπως σπείλαίμεδα θυμὸν.
“Ιχθια κλίναντες θεομισέσθ’ ἐκτὸς ὠταρπῆ,
Καὶ σὺ ἀληθείῳ φρεσὶ πεσκαλιμῆσι σαῶμεν
“Ημετέρης κοαρῆς νοερόν κύτ’ ἰδυῶντες.

14 Τῦνε καὶ τὰ ἐνὶ μίμνῃ, καὶ ἀγρυπνέσθ’ ἀποσφύδεν,
“Οἶτον ἐφαπτίσασαι βασιλεῦς, καὶ ἐπ’ αἵμῃ κυλίνδῃ·
“Ἰσα γ’ ἔργα νέμει θεὸς ἡμῶς ἰδ’ αἶψα ῥέζει,
“Οὐδ’ οἱ πολμήσαμεν ἐπιφόρον αἶνον ἰάπην,
Πάχομεν, ἀφ’ αἰλοῖ, αὐθαίρετα πῆματα πάντες,
“Ἡ ῥα γ’ ἐννεσέστησαν ἐπὶς ἀπθῆσαιμεν αὐθῆς.

15 Νῦν, κύδισε, μέγιστε, θεὰς λαλάσο’ ἡμῶν,
“Ὅς παλάμης ἀνένεικας ἀμαμαχάτοιο βίῃφι
Τειρόμενον σὲ λαὸν ἀπ’ Αἰγύπτιοιο βαρεῖνης,
Καὶ ὄνομ’ ἔλλαβες ἐδλὸν, ὅ,τ’ ἔποτε πᾶμπαν ὀλεῖ·
Καὶ σοὶ ὑπερένιον κλέσθ’, ὅτον σήμερον ὄσι
Πάντας ἐπ’ ἀνδράπης, καὶ ἐκίδνατο πᾶπαν ἐπ’ αἶαν·
“Ημβρότομεν δειλοὶ, καὶ ἀήσυλ’ ἐρέξαμεν ἔργα.

16 “Αφθιτ’ ἀναξ, αἰὸν περὶ αἰσίων ἐσσι δίκαι’ ὧ
Λίσσομαι ἀψάμεν’ ὧ γένων, χόλον ὄφρα μεδείης,
Καὶ μέν’ ὧ πόσον ἦσιν ἐνὶ σῆδεσσι τεοῖσι,
Μὴ Σολύμων νεμέτιζε τεῶν, μήτ’ ἔρε’ ἰρέ·
“Εἰνεκα γ’ ὑμνήσῃς ἡμῆς, καὶ ἀπαθαλιάσῃς

Quoscunq; aut quis viderit aut audiverit ab alio dicente;
Graviter & præacerbè maximè tolerantæ ærumnam
Populorum, vel iis doloribus æqualis est,
Quinetiam plura multa Civitas mala dicere possit.

Sicut divinâ manu exaratum est
Mosis legali in libro legislatoris,
Talis tantâq; infausta nobis ingruit calamitas;
Non tamen preces sursum-misimus, neq; tua genua
Omnium-rex accessimus, ut converteremur animo
Vestigia flectentes deo-invisam extra semitam,
Et tuam veritatem mentibus prudentibus intelligeremus,
Nostri cordis intellectuale conceptaculum intendentes.

Quamobrem in hoc versatus est, & sedulus incubuit
Miseriam instruere Dominus, & nobis inferre:
Æqua enim opera colit noster deus, & justa facit,
Neq; ei audeamus gravem impingere culpam,
Patimur, heu miseri, accersita mala omnes,
Certè enim consiliis non-obtemperavimus tuæ vocis.

Jam, gloriosissime, maxime, deus populi-servator noster,
Qui manûs eduxisti inexpugnabilis vi
Afflictum tuum populum ex Ægypto gravi,
Et nomen comparâsti eximium, quod nunquam peribit,
Et tibi subcælestem gloriam, qualis hodiè est
Omnes inter homines, & effunditur totam per terram;
Peccavimus improbi, & iniqua perpetravimus facinora.

Immortalis domine, quemadmodum summè justus es,
Supplico genua tangens, iram ut remittas,
Et indignatio non tanta sit in pectoribus tuis,
Ne Solymis succenseas tuis, neq; monti sacro:
Quippe propter iniquitatem nostram, & flagitia

Propter

Ἐννεκεν ἡμετέρων, οἳ δὴ προγίνοντο, τοκήων,
καὶ Ἰερουσαλὴν, καὶ σὺς, πανυπέρτατε, λαὸς
Πᾶσι χατάπυσον τοῖς γείτοσιν εἰσιν ὄνειδ'.

17 Γενέομαι βοδωντ' ἀναξ ὑπάκουε λιπῶν,
Ἰχεσθῆς τανύσειας ἐμῆς ἀειήκοον ἕας,
καὶ ἀγανὲς ἐπίφαινε σπλασφόρον εἶδ' ὁπωπῆς,
καὶ χαιέτεσσι τεδὸν φείλαμψον ἀνῶκτορον ἰερὸν,
κρείοντων ὑπάποιο χάειν φείλαμψιν ἔρημον.

18 Κλυθ' ἀκολῶ τανύσας, καὶ θᾶσαι ὄμματ' ἀνόιξαι,
οἳ δὴ χίρωσις ἀδέσφατος αὖμιν ὀπιθεῖ,
Ἄσείδ', ὅ, πῃ χαλεῖτο χτ' κλυτὸν ἔνομα σεῖο.
οὐδὲ γὰρ, ὦ βασιλεῦ, ἰκέ' τεῖν ἐυχόμεθ' εἶ,
ἡμετέρης πίσυροι κενεῖσι δικαιοσύνῃσιν,
ἀλλὰ τεοῖς ἐπέεσι φιλανδρώποισιν ἀπέεργες.

19 Κέκλυθ' ἀναξ, φειφείδω ἀναξ, τεδὸν ἕας ἐρεῖδοις
Ἀφθιτ' ἀναξ, καὶ μοί μὲν ὀπκήνηνον ἐέλδωρ.
Μηδέ τι διδύμεν, βασιλεῦ, σέο ἔννεκεν αὐτῇ,
εὐμαπῶς ὃ σάω, σὴ γὰρ πόλις εὐχε' εἶ,
Σὺς λαὸς τε χαλεῖτο χτ' κλυτὸν ἔνομα σεῖο.

20 Ὅφρ' ἐυχὰς ἀνένεικα, καὶ ἀμφαδὸν ἔξαγρόδωσα
καὶ μὲν ἀπαδαλίω καὶ Ἰσραήλ' ἐμοῖο.
Ὅφρα λιτὰς περένηκα περὶ παμβασιλῆ' ὁπωπῆς,
Λισόμεν' γένων ἀντ' ἔρε' ἡραδέοιο.

21 Ὅφρα λιτὰς ἀνέπεμψα περὶ ἔρανδον ἐνρυὼ ὑπερθεῖν,
Ἠνίδε φῶς Γαβειήλ, ὃν περὶ τα χατ' ὄψιν ὁπωπα,
Ὅυρανόθεν ἐκδῆσιν ἐπισυμέν' περὶ γυγασιν
Ἡφατό μευ φεῖ καίρεον, ὅτ' ἐνδμήτων ἐπ' βωμῶν
Μυσιπόλοις δῦξ τελετῆς ὀπιδείελον ἰερὸν.

22 Καὶ μοι ἐπαγγέλλεσκε θεῷ μέγαλοιο νόημα,
Ἰεῖτε μυθολόγηε, τίλω δ' ἀνεγείχατο φωνῶν.

Propter nostrorum, qui jam antè fuere, patrum,
Et Jerusalem, & tuus, supreme, populus
Omnibus despuendum finitimis opprobrium sunt.

Oro clamantis domine audias preces,
Supplicationibus extendas meis valde-attentam aurem,
Et mitis ostende luciferam faciem vultus,
Et gratiis tuis tuum circumquaq;-illumina templum sacrum,
Regum supremi gratiâ illumina desolatam.

Audi auditum extendens, & vide oculos aperiens,
Qualis desolatio immensa nobis adest,
Urbîq; quæ vocatur de nomine tuo celebri :
Neq; enim, ô rex, supplices tibi profitemur esse,
Nostris freti vanis iustitiis,
Sed tuis misericordiis humanis immensis.

Audi Domine, ignosce Domine, tuam inclines aurem
Immortalis Domine, & mihi meum perface desiderium;
Neq; moreris diu, rex, tui gratiâ ipfius,
Celeriter a. serva nos, tua enim civitas gloriatur esse,
Tuusq; populus vocatur secundum celebre nomen tuum.

Dum preces effudi, & palam confessus sum,
Et meam iniquitatem & Israelis mei;
Dum supplicationes emisi coram omnium-regis facie
Supplicans super genua pro monte sancto;

Dum supplicationes sursum-misi ad cælum latum supernè,
Ecce vir Gabriel, quem primùm in visione vidi
De cælo velocibus concitatus alis
Tetigit me circiter tempus, quando benè-structis super aris
Sacris sacrificarunt ritibus vespertinam hostiam.

Et mihi enarravit dei magni consilium,
Et sacra locutus est, & talem emisit vocem;

Salve,

Χαῖρε, θεοφρόπι μάντι, ἰδὲ ἑξήλυτον ἦδη
Ὀυρανόθεν χαπὼν, θεῖν δ' ὠτρυνεν ἐφετμῆς
Ἐνσάξαι πινυτῆτα, νόον τ' ἐν σήδεσι δύναι.

23 Ὅτ' ἰε τεῶν ἦρξας γενέμανθ' ἰκισιάων,
Ἀυπία μοι ἐτέταλτο, θεῦ δέ τοι ἄγγελθ' ἦλθον,
Θέσφατα παυώσκειν, ᾧδ' τε μυθήσια θυμῶν
Ὡς οἱ κενότατθ' κ' φίλτατθ' ἔπλεο πάντων
Τένεκ' ἔπος ξυσιεῖν, κ' ἐν φρεσὶ φάσμα νοῆσαι.

24 Ἐβδομάδες κειτικῶς τέεις τ' εἴκοσι κ' δέκα, μάντι,
Σεῦ λαῶ, ἀγῆ τε πόλει προτεταγμένοι εἰσίν.
Ἀμπλακίῳ τελέσαι, κ' ἀλίσσουσας περὶ δῶν,
Ἰλαῶς χακότητα, δικαιοσύνην τε κομίζειν
Ἀφθιτον, ἀέναον, κ' ὁπσφρηγίζεμεν ὄψιν
Καὶ πρόπον, χεῖν θ' ἀμώτατον ἱερὸν ἔλαιον.

25 Γινώσκης φρονέης (ἐπεὶ ἔ φρονέοντι βέβακθ')
Ἐξ ἧ ἐποτρυνῶν κ' ἀνώγει δέσκειλθ' ὁμφῇ
Ἄσυ μίγ' Ἰερσύλυμα χατασῆσαι τε νέμειν τε,
Μεχρ' ἕως Μεσσίας λαόωσθ' ὄρχαμθ' ἔλθῃ
Ἐβδομάς ἐβδομάδων ἔσεται γε μεθ' ἐβδομάδας τε
Ἐξήκοντα δύν λαύρη κ' τείχθ' ἔμελλεν
Ἀυδὺς ἀνοικίζεσθ' ἐν ἡμασι λάρυαλέοισιν,
Εὐτ' ἀνατασυσὶν αἰδὴλῳ πάντα δολεῖθ'.

26 Ὡς ἢ δὴ ἐβδομάδες κ' ἐξήκοντα πε-
ρανθῇ,

Μεσσίας ἀπολεῖθ' αἰκία πότμον ὁπασῶν
Ἐινεκεν ἀλλοτριῶν ἀχέων ἐκ εἵνεκεν αὐτῇ
Καὶ ἀρχῇ μέλλοντθ' ἀπείειτθ' εὐρύς ὁμιλθ'
Πρόχυν χακῶς πολίεθρον ἰδ' ἱερὸν ἐξαλαπάξῃ
Πάντα χαθελόμενθ', ποταμῶ πλήθοντι ἐοικῶς
Χειμάρρῳ, ὅς' ὦκα ρέων ἐκέδασσε γοφύρας,

salve, divine Vates, ecce prodii jam nunc
De cælo descendens, divinū aut. impulit mandatum, (rerē.
Ut instillarē tibi sapientiā, & intelligentiā pectoribus in se-

Quamprimum tuas cepisti orans supplicationes,
Statim mihi mandatum est, ego aut. dei tibi nuncius veni;
Oracula ut declarem & mysteria revelem

Adeò ei charissimus es & dilectissimus omnium:
Quamobrem verbum intellige, & animo visionem considera.

Hebdomades præcisè ter viginti & decem, vates,
Tuo populo sanctæq; civitati præstitutæ sunt,
Transgressionem ad absolvendam, & peccata finienda,
Expiandamq; iniquitatem, justitiāmq; adducendam,
Immortalem, sempiternam, & consignandam visionem,
Et vaticinium, & adungendum sanctissimum sacro oleo.

Cognoscas, scias, (quandoquidē non scienti dictum est)
Ex quo impulerit & jusserit divina vox

Civitatem magnam Hierosolyma instaurare & exstruere,
Usq; dum Messias populi-servator princeps venerit
Hebdomas Hebdomadum erit; & post hebdomadas
Sexaginta duas vicus & murus

Rædificabitur in temporibus difficilibus,
Quando confusione exitiosā omnia perturbantur.

Quamprimum autem Hebdomades duæ & sexaginta ab-
solutæ fuerint

Messias peribit indignam mortem affecutus,
Propter alienas culpas, non suas :
Et principis venturi immensus latus exercitus
Funditūs malè Civitatem, & templam vastabit,
Omnia prosternens, fluvio inundanti similis
Torrenti, qui celeriter fluens dissipat pontes,

Τὸν δ' ἔτ' ἄρ τε γόφυραι ἐργαμένα ἰχθυήσασιν,
 "Οὐτ' ἄρα ἔρκα ἴχει ἀλωάων ἐρειθιλέων
 "Ελθόντ' ἔξαπνης ὅτ' ἐπιβείσῃ διὸς ὄμβροϑ·
 Καὶ ἄχει περὶ τέρμα μεταχρόνιον πόλεμοιο
 Πολλὰ ἔρημώσεις πεπρωμένα εἰς γένεσς.

27 Σὺ πολλοῖς φιλόπτητα ταμεῖ, καὶ ὄρκα πῶς
 "Εβδομάδ' ὅτ' ἐπὶ τέρμα, καὶ ἀμύεσον αὐτῆς
 "Ιερὸν αἰσώσῃ, ὥς ἐκέπ βωμὸν ἀνάψεν,
 Καὶ συμεοῖς λαοῖσιν ἀπειρεσίων στραπέων
 Μαινόμεν' ὅτ' χηρώσει ἀδέσφατον ἄχρι τέλουςδε,
 Καὶ ἐπ' ἔρημαῖσι πεπρωμένη αἶσα περράσῃ.

Κ Ε Φ. ι'.

1 **Ε**Τ' ἄρ ἔτ' ὅτ' ἐλτατον ταχυδινεῖ θεῖεν ἐρωῇ
 Περσῶν βασιλῆ' Ἀρακλειτοῖο Κύριο,
 "Αρρήτον π' δεδεικτο θεοκλυμένῳ Δανιήλῳ·
 ("Οντινα Βαλτάσαρον κατ' ἐπίκλησιν καλέοντο)
 "Ιδὺ τὸ καὶ ἔτυμον, καιρὸς ᾧ πρὶν τὸ γένεσς
 Μακρὸς ἔλω ἐτέων τετελεσμέν' ἄντυγι μακρῶν·
 "Οπασίλω ἐὺ διδε κατ' ἐσθμῶν τε νόησεν.

2 "Ημασι τοῖς ἐμὲ μάντιν ἀάχετον εἶχε π' πένθ' ὅτ'
 "Εβδομάδων ὅτ' ἐπὶ τέρμα τειῶν, καὶ ἔπ' ἐμνηλεν
 "Αμπνέσαι κλαυθμοῖο γόοιό τε δακρύνεντ'.

3 "Ου σίτε πασάμιν γλυκερῶ, καὶ κρείατα τερπνὰ,
 "Ου μέθυ λαρὸν ἐμῶν εἰσῆιέν ἔρχ' ὁδόντων,
 "Ουδὲ χροὺ ἤλειψα μύρε θυόεντ' ἐέρση
 "Ουχ ὥς πρὶν λιπαρὸς κεφαλῶν λιπαρὸς τε πρὶς ὤπων,
 "Εἰσέκεν ἐβδομάδες τρεῖς σιωχῆς ἔξτελειώτο.

Hunc aut: neq; pontes muniti reprimunt,
 Neq; septa retinent vinearum virentium
 Venientem repente, quando ingruit cæli imber,
 Et usq; ad finem serum belli
 Multæ vastationes destinatæ sunt fieri.

Cum multis amicitiam feriet, & fida fœdera,
 Hebdomadæ unius ad terminum, & in medio ejus
 Sacrificium abolebit, adeò ut non amplius aram accenderint
 Et abhominandis populis infinitorum exercituum
 Grassans desolabit mirè usq; ad finem,
 Et super desolatis destinatum fatum profluet.

C A P. X.

Quando annus tertius volubili ruebat fluxu
 Persarum regis insignissimi Cyri,
 Arcanum quoddam revelatum est divino Danieli;
 (Quem Baltasarum nomine vocarunt)
 Rectum hoc, & verum, tempus a. priusquã hoc perfectum esset
 Longum erat annorum perfectum gyro longorum,
 Visionem a. bene novit, & ad amissum intellexit.

Diebus illis me varem immensus habuit luctus
 Hebdomadam ad terminum trium, neq; unquam volui
 Respirare a gemitu, & luctu lachrymoso.

Non panem gustavi dulcem, non carnes delectabiles,
 Non vinum dulce meorum intravit septum dentium,
 Neq; corpus perfudi unguenti fragrantis rore
 Non sicut prius delibutus capite, delibutusq; facie,
 Donec hebdomades tres continuè perfectæ sunt.

- 4 Ἡματι δ' εἰκοσῷ μηνὸς περὶ τοιοῦτο πέταρτον,
 Ὅτ' ἔπερ' εὐρυπόρου ποταμῷ βαθυκύμονας ὄχθας
 Τίχριν εὐρρείτῳ χαλέεσιν, ἐτύγχανεν ἦ).
- 5 Ὅμματά μιν ἐπάνηρα καὶ ἀκλινέεσιν ὅπως πα,
 Ἡνίδε πῆς δ' ὁδὸνας χρονώδεις εἶμεν θ' ἀνῆρ
 Καὶ αὐτῷ σφιγκτῆρα περὶ χρυσὸν βάλετ' ἱξύϊ,
 Χρυσὸν ἀκίβδηλον, ὃς πόρεν ὀλβιθ' ὠφελῆ.
- 6 Βηρύλλῳ τε δέμας γλαυκῇ ἄγχι σαΐκτο,
 Μαρμαρυγῶ τ' ἀπέλαμπε δεογλήσσου περὶ πόρος,
 Ὡς ὅταν ὑψικέραυθ' ἀπ' αἰγλήεντ' ὀλύμπου
 Αἰθερεὶς ἐράπει σερπῆς πανυπέρτατον αὐγλῶν,
 Ἡ δέ τ' ἀκοντιδεῖσα δι' ἡέρα δῖαν ἰκάνει
 Ἀσπετθ' ἄχρη πέδονδε, βροτῶν δέ τε ὅμματα πληῖξεν.
 Ἐκ δ' ὅσων κεφαλῆφιν ὑπ' ὀφρύσι πῦρ ἀμάρυσεν,
 Ὡς δαΐδων ὅθ' πολλοὶ ἀπὸ σπινθήρες ἱενθῇ,
 Καὶ σέλας εἰλύφαζε· βραχίονές οἱ δέ τε φαίδροι
 Καὶ πόδες ἄντα ἰδέσθ' εἰσέχεθ' αἶδοπι χαλκῷ,
 Ὅντ' ἠσκησεν ἀνὴρ εἰδύησι περὶ πῆδεσιν.
 Ἀρρήκτον τ' ὅπα τε μεγάλῳ ἐκ στήθεθ' ἴει,
 Ὡς ὅταν ἐν πολλοῖσι βοῇ ἀσβεςθ' ὄρωρε,
 Γῆν ἢ μέγ' ἐσμαράγνησε, καὶ ἔρανος εὐρύς ὑπερδεν,
 Οὐδὲ περ πάντων ὅσιν ὁμῶς θρόθ', ἐδ' ἴα γῆρυς.
- 7 Μὲνθ' ἐγὼ Δανιήλθ' ἀδέσφατον ἔδρακον ὄψιν,
 Οὐδὲ γὰρ ἔδρακον ἄνδρες ὁμῶς μοι ἐνθα παρόντες,
 Οἱ δὲ κραδαίνοντο, τερμέει δ' ὑπο φαίδιμα γῆα,
 Ἐν δέ τί φιν κραδίη μέγαλα σένοισι πάτασε,
 Θεωασήν τ' ἔχε φῦζα φόβου κρύβεντ' ἐταίρη,
 Οἱ δ' ἅμ' αἰσώθηθ' ἀολλέες, ἐδέ πῆς αὐτῶν
 Ἐξεφάνη, πρῶσταν ἢ μοχλὲς μαιμώμενοι εὐρεῖν.
- 8 Οἱθ' ἐγὼ λιπόμην, ὅς θ' ἐσκελον ὄψιν ὅπως πα,

Die a vicesimo mensis primi quarto,
Quum juxta lati fluvii profundas ripas
Tigrim pulchrum appellat, accidit me fuisse:
Oculos meos elevavi, & intentis aspexi,
Ecce autem quidam lineis vestibus niveis indutus vir,
Et suos astringenti cinxerat auro lumbos,
Auro puro, quale præbet dives Uphaz.

Et Beryllo corpore glaucæ proximè assimilis erat,
Splendorémq; emisit divini vultus,
Sicut quando altè fulminans e fulgido Olympo
Ætherii ejaculatur fulguris summam claritatem,
Illud a. intortum per aerem divinum venit
Immensum usq; ad terram, mortaliúmq; oculos ferit;
Ex oculis in capite sub superciliis ignis resplendebat,
Uti e faculis, undè multæ scintillæ emicant,
Et fulgur torquetur; brachia a. ei lucida,
Et pedes visû similes erant splendido ari,
Quod elaboravit vir peritiâ suâ;
Infrangibilémq; vocémq; ingentem e pectore emisit,
Sicut quando inter multos sonus immensus excitatur,
Terra a. valdè resonat & cælum latum supernè,
Neq; omnium unus est clamor, neq; una vox.

Solus ego Daniel stupendam vidi visionem,
Neq; enim viderunt viri, qui mecum unà ibi adfuere,
Sed trepidarunt, & tremore succussa sunt illustria membra,
Et iis cor valdè in pectoribus palpitabat,
Et divinitus-missa tenuit fuga timoris horridi comes,
Illi autem unà evanescere confertim, neq; ullus eorum
Apparuit, fugere a. locos abditos querentes invenire.

Solus ego relictus sum, qui divinam visionem vidi,

- Πᾶς δ' ἀλαπαδνὸς ἔλω, καὶ μοι φίλα γῆνα λείλωτο,
 Καὶ αἶγλη χαίεντ' ὅσποθινύθεσκε προσώπῃ,
 Τήκετό μ' ἀλλ' ὅδ' ἀέντ' ἔμπεδον ἶχον.
- 9 Πλὴν καὶ εἰσιμαρῶν ἀγροῶν ἔκλυον αὐδῆς,
 Ὡς κλύον ὀφθαλμοὺς μαλακὸν περὶ κῶμα κάλυψε,
 Κνωσσαν ὃ φανῆς, καὶ ἐπὶ χθονὶ κλίνετ' ὀπωπῇ.
- 10 Ἦν δέ τις παλάμη μ' ἔδιξεν ἐγερτικῇ, ἥ τις
 κλινάμενόν μ' ἐπαίρ' ἐπὶ γένατα τεροῦ τε χειρῶν.
- 11 Μελιχίοις τ' ἐπέεσι καταπτόμεντ' προσέειπε·
 Τεῖς χαίει Δανιῆλε, θεῶν περὶ φίλτατε πάντων,
 Δεδρ' ἀγε μύθον ἅπαντα τεῶν ἐγκάτθεο θυμῷ
 Ὅντε τοὶ ὄξερέω, καὶ ἐν φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
 Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, ἐδ' ὅτι κλέσσω,
 Καὶ εἶναι ποσὶν ὀρθός, ἐγὼ δέ τοι ἄγγελ' ἦλθον·
 Ὡς περὶ πόντον ἔπ' ὅ, περὶ τε φρένας ἦλυθ' ἰωὴ,
 Ἔσσα παλλόμεντ', ἔσμεοντο δέ μοι φρένες ἐντὸς,
 Καὶ ὀρθαὶ τείχε' ἔσαν ἐνὶ γναμπηοῖσι μέλεσιν.
- 12 Ἀλλὰ μ' ἔδελγε νόον, καὶ ἔννεπεν ἰσόθε' ὥς·
 Θάρσει, μή τέ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ δαίδιθι λίλῳ·
 Ἡματ' ἐκ περὶ τῆς, ὃ ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν
 Ὅπασίλω ξυμένει, καὶ ἱερὰ δέσφοτα ἵπκιν,
 Καὶ σαυτὸν κολάσαι, θεὸς ἔκλυεν ἱκεσιδών,
 (Ὅς ὃ θεῶν ὅτι περὶ τῆς) μάλα ἔκλυεν αὐτῷ
 Τῶν δ' ἕνεκ' ἄγγελ' ἦλθον ἀπ' ἐλόμποιο καρήνων.
- 13 Αὐτὰρ ἐμεῦ κρατερός βασιλείας περσίδ' ἀρχὸς
 Εἰς μίαν ἡγεμένηαν ἰδ' εἰκοσιν ἀντίον ἔστη,
 Ὡς καὶ ἐμοὶ τις ὄρωρεν ἔεις, καὶ ἔδυνον ἀγῶνα·
 Ἦν δέ τις περὶ τῶν ἀρχῶν περὶ τῆς ἀπάντων,
 Ὅσωμα δ' οἱ Μιχαῆλ, ἐμοὶ ἐπιτάρροθ' ἦλθεν·
 Αὐτόθι παρ' κλειτοῖς περσῶν βασιλεὺς ἐμυνον.

Totus a. imbecillis eram, & mihi chara genua soluta sunt,
Et splendor gratiosi tabuit vultus,

Consumptus est meus decor, neq; robur firmum retinui.

At tamen multi sonorum sermonum audiui vocem :

Ut audiui oculos mollis obtexit sopor,

Dormii autem pronus, & in terram inclinata est facies.

Ecce a. quædam manus me tetigit excitandi-vim-habens
Jacentem me erexit super genua & palmas manuum. (quæ

Mollibusq; verbis demulcens allocutus est;

Ter gratiose Daniel, deo omnium delectissime,

Age verbum omne tuo repone animo,

Quod tibi dicam, & mihi animo suggestit deus,

Verè enim tibi dicam, neq; celabo,

Et sta in pedes erectus, ego namq; tibi nuncius veni:

Postquam allocutus est verbum, & mentes pervasit vox,

Steti palpitans, tremuere autem mihi animi intus.

Et erectæ stetere comæ in flexibilibus membris.

At me delinijt animo, & dixit deo-similis vir;

Bono-fis-animo, neq; tuis in mentibus timeas valdè:

E die [quippe] primo, quo animum adhibuisti tuum

Visionem intelligere, & divina oracula scire,

Et teipsum castigare, deus audit supplicationes,

(Quicumq; a. deo paruerit, eum valdè audit)

Harumq; gratiâ nuncius veni a cæli verticibus.

Sed mihi fortis regni Persiæ princeps

Ad diem unum & viginti obstitit

Cui & mihi contentio orta est, & subii certamen:

Ecce autem quidā e primariis principibus primus omnibu

Nomen a. ei Michael, mihi adiutor venit;

Ibi apud inclytos Persiæ principes remansi.

- Νῦν ᾗ σοι γίνομαι σε διδασκόμεν ὄφρα δείης
 Ποῖόν τι μετόπισθεν ἐν ἡμασιν ἐχατίοισι
 Θέσφατόν σε τεοῖσιν ὅππῃ λαοῖσι πέλειαι·
 Πολλὰ γὰρ παρελθούσας ἔτι κυκλάεις ὦραι,
 Πόλλ' ἔτι ἡμαῖ ἔμελλε, πρὶν ἂν τέλῃ ὄψις ἰχάνοι.
- 15 Ὡς ἐμὲ θαμβαλέοις τοίοις προσελέξατο μύθοις,
 Ἀντίχ' ὥσθαι μὲν ὅπως παχὺ χθονὸς ὄμματα πῆξας,
 Καὶ ἀνεως γνόμενῳ, θαλερὴ τί μοι ἔχετο φωνή.
- 16 Ἦν δέ τις μορφὴ ἐναλίγκνυτο εἰσορῶσας
 Παισὶν ὅππῃ χθονίοισιν, οἱ ἐκ θνητῶν γένετο εἰσὶ,
 Θεωπεσίῃ παλάμῃ χειλέων ἐμεδ' ἥφατ' ἀναύδων·
 Ἀντίκ' ἐμὸν σῶμα λῦσα, πύλιν τ' ὥϊξα λόγροισι,
 Καὶ φεύγων κακῶς δεσμὰ λιπογλώσσοιο σιωπῆς
 Ὡς τινὰ προσέειπον, ὅτις μὲ ἐναντίον ἔστη·
 Κόισανέ μὲ νημερτὲς ἀκήριον ὄψιν ἰδόντι
 Κύματα μακρὰ κυλίνδετ' ἀμειλίκτων ὀδυράων
 Πασυδίῃ, ὥς μένεός τ' ἀλκῆς τε λαδέας.
- 17 Πῶς γὰρ ἀκιδνότατό τέτε μὲ δ' ἄλλο ἀνακτό
 Τύτε μὲ μετ' ἀνακτό ἔχει σωτήδξιν ἀμοιβῶν,
 Ὅς χρεῖσων ἐμέθεν, καὶ φέρτερος ἐκ ὀλίγων περ;
 Ἐμπαπέως γὰρ ὀλωλεν ἐμὸν μέντο, ἐδὲ τι κίχης
 Οἷον περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπῶσι μέλεσσιν,
 Ἐκ τε ῥεθέων πηαμένη με φερέσβιτο ἔλλιπ' αὐτμῇ.
- 18 Ὡς πάλιν εἰλήλας τῶν ἀνέειπέ τοι εἰκότως,
 Θάρσσο τ' ἐν φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέ τοι ἔλπετο γῶν
- 19 Ἀψάμεντο· πρὸς δ' εἶπε παρηγορέων φρένα μύθοις
 Ἐυδάρσει, τειφίλητε, τεῶ μὴ δειδίδι θυμῶν,
 Εἰρήνην τεῖν ἦσι, θεὸς δέ τοι ὀλβια δόη,
 Ἴδι ἀνῆρ, ἄγε, Ἴδι ἀνῆρ, καὶ θυμὸν ἀείρει·
 Ὡς μοι κακμῶντι φερέσβιον ἔννεπε μῦθον,

Nunc tibi adsum, ut doceam te, unde intelligas

Quid postea in diebus ultimis

Decretum est tuis populis evenire:

Multæ enim transibunt adhuc circulares horæ,

Multi adhuc dies, priusquam ad finem visio perveniat.

Postquam me stupendis istiusmodi allocutus erat verbis,

Statim deorsum quidem vidi, in terram oculos figens,

Et mutus factus sunt, floridâq; mihi retenta est vox.

Ecce a. quidam formâ similis intuitu

Filiis terrestribus, qui a mortalibus progenies sunt,

Divinâ manu labra mea tetigit muta:

Continuò meum os solvi, januâmq; aperui verbis,

Et evitans dura vincula muti silentii

Ira quendam allocutus sum, qui coram me stetit;

Domine mî, reverâ exanjinem visionem mihi videnti

Fluctus alti in caput devoluti sunt asperorum dolorum

Confertim, adeò ut animi & roboris oblitus fuerim.

Quomodo enim vilissimus huiusce mei servus domini.

Hocce meo cum domino habere possit colloquium mutuum,

Qui melior me, & potentior non paululum est?

Statim enim periit meum robur, neq; vires,

Quales antea, erant in flexibilibus membris.

Eg; membris volans me vitalis reliquit spiritus.

Iraq; rursus venit quidam viro formâ similis,

(stulit

Confidentiâmq; mentibus indidit, & e membris timorē ab-

Attingens; & allocutus est demulcens animum verbis;

Confide, dilectissime, tuo ne reformides animo,

Pax tibi sit, deus autem tibi felicia de t,

Vir esto, age, vir esto, & animum attolle:

Postquam mihi deficienti viviscum dixerat verbum

- Γένατα ἔρρώσαντο, πόδες δ' ὑπεικταίνοντο,
 Καὶ μέγα θαρσύνας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐξάωδα, μὴ κέδθε νόω, ἄνα, ὃς, τῇ μενοινῆς,
 Νῦν εἴποις, τά σε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
 Δὴ γ' ἔμ' ἔρρωσας, καὶ ἐνέπνυσας μὲν' ἦ ὤ.
 20 Ἐἵπε ὃς, ἡ σάφα οἶδας, ὅτ' ἐνεκ' ἐνθάδ' ἰχάνω;
 Νῦν δ' αὖτις νέομαι πόλεμον μὲν Περσίδ' ἀρχῆ
 Κινεῖν, ἀντιὰν τε μάχην ἐνὶ κυδιανείρῃ·
 Καὶ ἐπεὶ Ἰζαγαγεῖν, ἰδ' ἐλάσσει' ἐλλάδ' ἀρχός.
 21 Ἀυτὰρ ἀπιλεγώς μυθήσομαι, ὅφρα νοήσης,
 Ὅιον ἀληθείης κεχάρσκη' ἐνὶ δέσποδι βίβλω·
 Οὔτις ἐμοὶ δ' ἐνὶ τοῖσι παύεται, ἔτις ἀρήγῃ,
 Ἀλλ' εἴπερ Μιχαῆλ' ὑπέρμαχ' ὄρχαμ' ὕμνῃ.

Κ Ε Φ. ια.

1. **Κ** Αἱ οἱ ἐγὼ καὶ περὶ τὸν ἐτ' Μήδωιο Δαρείω
 αὖτις, ὅσων δυνάμην χερσὶν τε ποσὶν τε παρέστω
 Θαρσύνειν μεμαώς, καὶ εὖσαδὲς ἔμμεναι
 ἄλλων.
 2 Νῦν λέξω σοι ἐπήτυμ' εὐκυνέεσσι λόγροισιν·
 Ἡνὶ δὲ πρῆξις ἐτι περσίδ' ἀναστήσονται ἀνακτες,
 Καὶ τέτρατ' ὦσιν πολλῶν, καὶ ἀδέσφατον ὄλβαν,
 Χαλκῷ τε σερπλῶν, καὶ δώματα ἡχέοντα
 Κρυσθ' ἡλέκτρων τε, καὶ ἀργύρεα, ἡδ' ἐλέφαντ',
 Ὅισιν τ' εὐζέουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται,
 Πάντας ἐπιβείσῃ, διτ' ὄλβιοι προγόνοντο·
 Τοῖο δ' ἀμυμακότες πλῆτες δυνάμει πεποιδῶς
 Ὅπως ἐφ' ἵππων τε καὶ ἀνέρας ἀσπιδιώτας
 Πανταρχοὶ πολεμίζουσιν Ἑλλάδι χώρῃ,
 Πάντες

Genua corroborata sunt, pedes autem emicabant,
Et magnum animum sumens verbis alatis allocutus sum;
Eloquere ne abscondas animo, domine, quod cogitas,
Nunc dicas, quæ te animus in pectoribus jubet,
Certè enim me corroborasti, & inspirasti vires validas.

Dixit autem, nostin' quamobrem huc ad te veni?
Nunc enim rursus redeo bellum cum Persiæ rege
Ut moveam, & occurram pugnâ in gloriosâ;
Et postquam egressus sum, ecce veniet Græciæ Princeps.
Ceterùm disertè dicam, ut intelligas
Quid veritatis exaratum sit in divino libro:
Nemo autem mihi in his assistit, nemo auxiliatur,
Nisi Michael propugnator princeps vester.

CAP. XI.

E Tiam illi ego in primo anno Medi Darii
Viceversâ quantum potui manibus pedibusq; astiti,
Ad confirmandum promptus, & firmum subsidium me
præstandum.

Nunc dicam tibi veritatem disertis verbis:
Ecce tres adhuc Persidi resurgent reges,
Et quartus sustantiâ, & immensis divitiis
Æris splendore palatiisq; resonantibus
Auróq; , electróq; , & argento, & ebore,
Quibúsq; benè vivunt homines, & divites vocantur,
Omnes superabit, qui ditissimi antè fuère,
Et hujus inexpugnabilis opulentiae potentiâ fretus,
Concitabit equites, & viros milites
Undiquaq; ad belligerandum contra Græciæ Regionem,
Omnes

Πάντες δ' ὀρμήσουσι διαπραΐειν μεμαῶτες.

- 3 Καὶ ἀνορέσει ἀναξ λίω μέγας ἡδὲ κραταῖος,
Πολλῆς τε κρατέων γαίης πολλῆς τε θαλάσσης,
Μυελαι ἥπειροί τε καὶ ἔθνεα μυεῖα φωτῆ
Ἑμβασιλώσων, δωῖα μιν δ' οἱ ἔς' ἐπὶ πᾶσι,
Καὶ ἔρξει, ὅπως κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει.
- 4 Ὡς δέ τ' ἀνεσῆκε μεγαλαυχεῖ κούρῃ γαίῳν
Ἑφελός τε μέγας τε, κατακλαδήσει ἀρχὴ
Τέτραχα δαυομένη ἄλλω χτ' ἔζαν ἰδ' ἄλλω
Ὅσας ἔρξαι οἱ γὰρ καταπνεύσιν αἴῃ.
Ἀλλ' οἱ νῶνυμ' ἔγνε καὶ ἀφαντ' ὀλεῖ
Ὅουδ' ἐκ παίδων ἠδέξε, ἔδ' ἄρ' οἱ αὐτῷ
Ἴσα κρατήσουσιν τέτορες διαδέγμενοι ἀρχῇ,
Ὅουδ' ἐκ κοίρανίω ἀντάξιοι, ἔδ' ἐκ χέρσων.
Αὐτῷ γὰρ πρῶτον διαρραδῆσει ἀρχή,
Καὶ ἄλλοι ὅσοι τέκε λαχεῖν τόδε σκῆπτρον ἔμελλον.
- 5 Κάρτεϊ δ' βείσῃ δένει τε μεσημβεινὸς ἑσπέρη,
Ἐἰς δ' ἀρχῶν βείσῃ, κρείσσων ἀρετῇ τε βίῃ τε,
Καὶ μέγ' ἐπικρανεῖ, τῷ δ' ἐκ κέρσων ἔς' ἀπέραντον.
- 6 Τέρμα πολυπλάγκτων φειτελλομένων ἐνιαυτῶν
Ἀρθμὸν καὶ φιλόπητα μετ' ἀλλήλοισι βαλῶν
Χώρης γὰρ νοτῆς βασιλῆος πότνια κέρη
Ἀγγελῶ εἰς βασιλῆα Ἀρκτοιο βορεῖα δ' ἦξει
Σιωπεσίω ἰσῶν, καὶ ὄρκια πᾶσι ταμείω.
Αὐτὰρ οἱ ἐκλείπει κρατερόιο βραχίον' ἀλκή,
Ὅουδ' ὅδε σπείξει δῶν ἔμπροσθεν, ἔδ' ἐκ βραχίων,
Ἡ δ' ἐπὶ χερσὶ δοθήσεται ἰδ' αἰπερ ἐπήγαγον αὐτῷ,
Ὅς' ἐφύττανε, καὶ ὅς' ἔχεται ἐν τοῖς δεσποκαίροις.
- 7 Αὐτὰρ ἔων ῥιζῶν ἔξ' ἔρνεσθ' ὅφρ' ἐτεθῇ
Ἀιχμητῆς κρατερὸς τύττε ἀνστήσεται ἐν αἴσῃ,

Omnes autem ruent devastare cupientes.

Et assurget rex valdè magnus, & potens,
Multam tenens terram multum mare,
Infinಿತæ autem continentes, & infinitæ gentes virorum
Imperio ejus parebunt, & potentia erit ei super omnes,
Et faciet, quomodo cor & animus jusserit.

Quum a. surrexerit superbâ gloriâ exultans,
Altûsq; magnûsq; , frangeretur regnum
In quatuor partes dividendum aliam secundâ plagâ & aliam
Quotquot cælestes perflant venti :
Sed ei sine nomine prosapia, & obscura peribit,
Neq; ullus e filiis ejus suscipiet, neq; ac ipse
Pari dominio imperabunt quatuor succedentes principes ,
Neq; ei imperio æquiparandi, neq; robore;
Ejus enim radicitûs destruetur regnum,
Et alii præter illos obtinebunt illud sceptrum.

Robore a. pollebit & viribus Meridiei rex,
Unûsq; e principibus pollebit, potentior virtute & viribus,
Et valdè dominabitur, ejus a. dominium erit immensum.

Tandem multum-errantibus circumvolutis annis,
Associationem & amicitiam inter se facient:
Regionis enim australis regis veneranda filia
Nuncia ad regem Septentrionis Borealis veniet
Ut pactum æquale & fædera fida faciat,
Sed ei deficient strenui brachii robur,
Neq; ille stabit diu firmus, neq; brachium,
Illa autem in manus tradetur, & qui induxere illam,
Qui genuit, & qui confirmavit in illis temporibus.

Cæterum suarum radicum e germine serò oriens
Bellator fortis hujusce exurget vice;

Παουδῆ δ' ἔξει λαὼν μέγα ἔδνη ἀγέρας
 Ἐν φρεσὶν ἰέμενον πολεμίζεν ἡδὲ μάχῃ,
 Καὶ βοῦρᾶ βασιλῆθ' ἐρυμνοτάτοις ἐπορέσει
 Τείχεσι, καὶ ῥέξας πολημήϊα ἔργα κερτήσι,
 Ἐισβατον ἀσβέσοις θέμενθ' σραπήσι κίλιδον.

8 Καὶ εἰς Ἀιγυπτον πολυαύλακα, πυροφόρον τε,
 Δαίμονας ἐγχώρες σὺν ἀρακλητοῖσι τοπάρχαις,
 Καὶ πολυτιμώτεσι σὺν σκώδεσιν. ἀργυροτάκτοις,
 Καὶ παγχευσείοις, μενοεικία ληϊδ' ἀποῖσι.
 Καὶ μέγαλα κερτέων ἔτεα πλέον' ἐμβασιλεύσει,
 Ἡὲ μινωδάδιθ' βασιλεύς κωοσείδθ' Ἀρκτη.

9 Ἐἵτα δ' ἐόνδε πέδονδ' ἐπάνεισι μεσημβεινὸς ἀρχὸς
 Δαιμονίς ἐν ἀερίσιν ἀγαλλόμενθ' πολέμοιο.

10 Ἀυτὰρ ἐοὶ κῆρυ πολεμόκλονοι ἐρχεκύδοιμοι
 Μίξουσ' ὑσμίνῳ κερτερῶ, καὶ φύλοπιν αἰνῶ
 Ἐυρὴν ἀπειρεσίων σρατὸν ἀθροίσαντες ὁμίλων.
 Ἀσφαλέως τις ἐλεύσεται ἔχων πολὺθνεῖν ἐρώῳ,
 Κύμασι παφλάζων τε πολυφλοίσβε πολέμοιο
 Πάντα κατὰκλύσει, ὥς μινθ' Ὠκεανοῖο,
 Ἐοσμένθ' τε δοῆ καὶ ἀαχέτω ἀλλυ πέρησει,
 Ἐἵτα δ' ἐπισρέψει καὶ ὑπὸ τροπον ὄμιον ὀδεύσει,
 Ἀρεὶ μαινόμενθ', μέγχε' ἔποτ' ἐπαλξιν ἱκάνη.

11 Καὶ βασιλῆα νότοιο χολὴν ἀδάμασθ' ἀνόισι,
 Καὶ φοβερῶ μένεθ' πληθεὺς φρένας ἀμφιμελαίνας,
 Οἰσερμανῆς, λαοῖσιν ἀμετρήτοισι πεποιθὼς,
 Χωρήσει ὁμώσε μαχέσασθ' ἐνὶ δηϊότητι
 Ἀυτῶ ἀκαμάτῳ βασιλῆϊ βορειάδθ' Ἀρκτη.
 Τεύχεσι θωρήξει, καὶ ἀπείειτον ὄχλον ἐλάσει,
 Ἀλλ' αὐτῷ παλάμησι δαμήσεται ἀπείειτθ' ὄχλθ'.

12 Ἀυτὰρ ἐπεὶ λαὼν τόσα μυεῖα ἔδνε' ὅλεσε,

Cum omni autē exercitu veniet populorū magnā turbā col-
Animo promptā ad pugnandum & dimicandum, (lectā
Et Boreæ regis munitissimis infiliet
Propugnaculis, & hostilia aggressus opera, obtinebit,
Pervium inexpugnabilibus faciens copiis iter.

Et in Ægyptum multos habentem sulcos, & fertilem,
Patrios deos unā cum illustribus Toparchis,
Pretiosis cum vasis, argenteis,
Et aureis, gratam prædam abducet;
Et latè imperans annos dominabitur plures,
Quàm brevis-temporis rex Cynosuræ arcti.

Deinde suam in terram redibit meridiei rex
Felicis spoliis exsultans belli.

Sed filii ejus bellicosi tumultuosi.
Prælium acre miscebunt, & pugnam gravem
Lato immensarum exercitu congregato copiarum:
Certo-certius veniet quidam impetuosā præditus violentiā
Undisq; æstuans tumultuosi belli
Omnia inundabit, quasi vis oceani,
Et concitatus celeri & incoercibili robore pertransibit,
Deinde redibit, & retrogradam viam ingreditur,
Bello furens, usq; dum ad munitionem perveniat.

Et regem noti ira indomita excitabit,
Et terribili furōre impletus animis nigris,
Oestro percitus, populis infiniris fretus,
Prodibit ad pugnandum in bello
Contra illum indefessum regem borealis Arcti;
Armis instruet, & immensam multitudinem educet;
Sed ejus manibus domabitur immensa multitudo.

At postquam populorum tot infinita agmina destruxerit
Animus

Θυμὸς ἐποιδήσῃ ὑπερπλήθῃ κακῆσι
Μακρὸν ἀγαλλόμενθ' χάρις ὑφ' αὐχὶ νίκη·
Μυειάδης τε βροτῆ' πολλὰς κατ' ἔραζεν ἐρείψει
Κάρτθ' οἴομενθ' μέγ' ἀεξέμεν, ἐχὶ δ' ἀέξοι,
Ἦ οὐτε βεβαϊότερος, μέλεον δέ οἱ ἔατ' ἔυχθ'.

13 Ἀφορρὸν γ' ἐλάσσειτ' ἀναξ κυνοσυνείδθ' ἄρκτου,
Πλείονας ἢ τὸ πάρθ' ἐλάσας, νήεθμον ὁμιλον,
Καὶ πευτελλομένων ἐνιαυτῆ' ἀσφαλὲς ἴξει,
Καὶ λαοὶ ἅμα πᾶσι πολὺ πλείοι, καὶ αἰετοί
Ἀιχμηταί, ἅμα πᾶσι μέγας καὶ ἀδέσφοτθ' ὄλβθ'.

14 Ἐξανθήσοντ' χειρῶν ἐνὶ τοῖς δεσιν πολλοὶ
Ἀντίβιοι βασιλεῖ νοτίης φαρμακώδεθ' αἰῆς·
Ἦ ῥά πνες λαοῖο τεῦ ληΐσθρες ἄνδρες
Ἀυτὲς σφ' ὑψώουσιν ὑπερβιον εὐχατόωντες
Ὅπασίω τελέσειν, ἀτὰρ ἀφραδίῃσι πρῶνται.

15 Καὶ προδέειν μεμαῶς βασιλεὺς βορέας μολήσῃ,
Καὶ ἐλάσῃ τάφρον δητίων ἀνδρῶν ἀλεωρῶν,
Καὶ πόλεως πύργιοι περὶ σκεπέεσσιν ἐρυμνὰς
Χερσὶ καὶ τα σφετέρησι μαχήσετ', ἐκ προδέει τε·
Οὐδὲ νότῃ, ταλάσσοι βραχίονες ἀνπέρεσθ',
Οὐδ' ὅσους καὶ φύλ' ἐξείλετο φῶτες αἰετοί,
Οὐκ' ἔσαι τις τοῖθ' ὅς αὐτῶν ἀντιδῆσαιτο.

16 Ἀλλ' ἔρξει ὅπως ἐδέλῃσιν ἐναντίον ἐλθῶν
Ἀχαιῶν, ἐδ' ἂν τίς μιν ἐρύκακοι ἀντιβολήσας,
Ὡς ἔσεται ἐκπαγλὸς καὶ θαρσαλέθ' πολεμιστής·
Καὶ ἐνὶ κυθαλίμῃ χώρῃ ποσὶν ἀσυφελίκοις
Στηθεῖσι ἀτίνακτθ', ὑπὸ σφετέρῃσιν τε χερσὶν
Ἐξαλαπαζομένη ἔσεται καὶ κεραιζομένη τε.

17 Εἰς πόδ' ὑποβλήψαι τάξει τ' ἀκλινέ ὀπωπῶν,
Πάντας ἅμ' εἰσαγάγῃν λαὸς, ὅσοι περ οἱ εἰσὶν,

Ὅσοι

Cap. II.
Animus intumescet insolentiâ mala

Mirè exultans prælii superbâ victoriâ:

Et myriadas mortalium multas in terram dejiciet.

Putans se robur suum adaucturum, non autem augebit,
Neq; firmior erit, vana a. erit gloriatio.

Revertetur enim rex caudam-caninam-habentis Arcti
Plures quàm antea educens, innumeras copias,
Et circumvolutis [certis] annis certò veniet,
Et populi cum illo valdè plurimi, & validissimi
Bellatores, cum illo magnæ & immensæ opes.

Insurgent temporibus in illis multi
Contra regem australis arenosæ terræ;
Immò quidam e populo tuo prædatores viri
Seipsos extollent magnificè gloriantes
Se visionem perfecturos, sed stulticiâ suâ cadent.

Et expugnare cupiens rex Boreæ veniet
Et aggerem ducer hostilium virorum propulsationem,
Et civitates turribus circumtectis munitas
Manibus suis expugnabit, devastabitq;
Neq; noti sustinebunt brachia resistere,
Neq; , quos per tribus elexit, viri optimi,
Non erit ex iis aliquis qui poterit ei resistere.

At faciet quomodo voluerit, is qui contrà venit,
Incoercibilis; nec quis poterit eum inhibere occurrens,
Adeò formidabilis erit, & audax bellator;
Et in gloriosâ terrâ pedibus firmis
Stabit inconcussus, & sub ejus manibus
Devastata erit & depopulata.

Et ad hoc spectabit, & disponet immoram faciem
Omnes simul introducere copias, quotquot ei sunt,

Ὅσοι ἰππῆες εἴ, ὅσοι δὲ οἱ ἀσπίδοι
Χαλκῷ μαρμαίροντι σπαργμένοι ἀσφαργῦσιν,
Ἐιδότες ἐν χάρμης, καὶ ὀπταίμενοι δόρυ πάλλιν,
Καὶ ἅμα ἰδυόων φάτιν ὁμόφοιτον ὄμιλον.
Τοῖα δρᾶν εἴ, καὶ τῷδε γυναικῶν θηλυτεράων
Παῖδα πολυμήσιω δώσῃ καταδωροδοκήσας,
Ὅσιν ἔμπης αὐτῷ ῥέξει φίλα, ἔδῃ σώεσθαι.

18 Ἐἴτα δ' ἄρ' ἀμφιρύτας πρῶτι νήπυς θυμὰτα τρέφει
Καὶ πολλὰς κρατερῶσιν ἐοῖς λαοῖσιν ἀλώσῃ.

Ἀλλὰ τις ἀρχὸς ἀνὴρ, ἐπεὶ οἱ πολὺ κέρδιον ἔσται,
Ἄιχρα καὶ λάβλιω, ἥνθ' οἱ κατέχουσιν, ἐλέγξει,
Καὶ ἀνέλεγκτός οἱ αὖτε κακοκλεῖς ἀείχθ' ἀνάψει.

19 Ἐἴτα δ' ἀποτρέφει ἰδίης ἐς ἑπαλξιν ἀρέρης
Σφαλλόμενός τε πόδας παρόδον χάτα παιπαλόμεσιν
Περηνὴς ἡμῦσι, καὶ ἐκέπ' εὐρετὸς ἔσται,
Ὅσδ' εἴπῃ καὶ γαῖαν ὅλῳ μάλα θηδὰ ματ' ἄσῃ.

20 Τῷ δ' ὀπηγνόμενῳ μετέπειτ' ἀνστήσει ἀρχὸς
Δημωβόρῳ, πρᾶκτῃ, δόξης βασιληῖδ' ἀκμῇ,
Ἐυτε τέθνηκε λίῳ ἀρχῇ, ἀνδρῶσιν τε λαοῖ,
Πάντα τ' εὐρέεσι μινυνδάδι' οἱ δὲ οἱ αἰών,
Ἡμᾶτα δ' εἰς μέγα παῦρα κακῶς ταχύποτος ὀλεῖται
Μήτ' ὀλοοῖο χόλος εἰν' οἰδμαπ, μήτ' ἐνὶ χάρμῃ.

21 Ἀντελεῖ δ' ἀσούφῃλ' ἀπολλυμένε ἐνὶ χάρῃ,
Ὅσδ' ἐπὶ ἐν πολέμῳ ἐναείθμι, ἔδ' ἐνὶ βέλῃ.
Ὅσιν ἂν οἱ αὐτόματοι δοῖεν βασιληῖδα πηλῶ,
Ἀλλὰ γαληναῖ' ὄρεσθ' ἀνδρῶν κυδοιμῶν,
Καὶ μαλακῶν ἐπέων μειλίγμασι τ' ἄξεσται ἀρχῆς,
Παρφασίῃ δ', ἥ κλέφει νόον πύχα περ φρονέοντων

22 Τὴςδε κατακλυσμοῖο βραχόσιν ἀντιπόροιο
Δεινὰ κατακλύσει, ῥήξει τε, καὶ ὀρεκίς ἀρχόν.

Quorquor equites, quorquor irem ei milites scutati
Ære resplendenti stipati strepunt,

Experti pugnae, & scientes lanceam vibrare,

Et unâ iustorum hominû comitem turbam:

Talia faciet, & ei mulierum

Filiam a multis-petitam dabit muneribus-corruptam;

Non tamen ei grata faciet, neq; ex parte stabit.

Deinde ad circumfluas insulas faciem converteret,

Et multas strenuis suis copiis capiet:

Sed princeps vir, quandoquidem ei commodo fuerit,

Dedecus & opprobrium, quod ei effudit, reprimet,

Et irreprehensibilis ei contrâ infame opprobrium affiget.

Deinde convertet se suæ ad propugnaculum terra,

Titubans verò aditum per asperum

Pronus, cadet, & non amplius invenietur

Non si quis per terram totam diu valdè quæsierit.

In loco ejus deinde exsurget princeps

Populi-devorator, exactor, gloriæ regni in summitate,

Quando floret valdè regnum, & vigent populi,

Omniaq; prosperè-eunt; breve autem ei ævum,

Nam intra dies perpaucos miserè subito fato peribit,

Neq; exitiosæ iræ in tumore, neq; in bello.

Exurget a. ignobilis deperditi in loco,

Neq; in bello unquam numeratus, neq; in concilio;

Non ei sponte dabunt regium honorem,

Sed tranquille ingredietur sine tumultu

Et mollium verborum delinimentis obtinebit regnum

Et blandiloquentiâ, quæ decipit animum vel prudentium.

Eos diluvii brachiis adversi

Horribiliter obruet, frangetq; , etiam fœderis principem.

23 Ὡς δὲ τε σιωδεσίῳ ἔταμον, χεῖρας τε λαβοντο,
 Ἀγκύλον ἐν σήδεσι δόλον καὶ μῆπν ὑφῆσι
 Ἀμβαίνων δὴ τοι εἰς ἀπλετον ἰχὺν ἐλάσσει
 Ἀυξόμενθ, καὶ εἰ λαὸς μαλὰ παυρὸς ἔποιτο.

24 Τῇ χάριτι ἐπιβήσεται ἐν εἰρήνῃ μάλα πολλῇ,
 Ἡ βέλτε σφιν ἀρετὰ φερέσβιθ, ἡδὲ κατ' ἀρετὰς
 Κτήνεσιν ἐυθνεῖ, πολλῶν τ' ἐμπύμπλα) ἐδλῶν.
 Καὶ τοῖον τελέσει μίγα ἔργον αἴσον, ἀπυσον,
 Οἷον δὲ καὶ πατέρες πάλαι ἐκ ἐτέλεσαν,
 Καὶ πατέρες πατέρων οἱ κάρπιστοι περμένοντο.
 Καὶ ἀποράδῳ ῥίψαι σφισι κῦρμα, βοάχρια, πλῆτον.
 Πολλά θ' ἐὼν χάριτα θυμὸν ἀμύμονα μερμηεῖζει
 Ὅπως ἐκπέρσει ὀχυρώματα, ἄχει ποθ' ὄριον.

25 Καὶ χάρσεται, καὶ θυμὸν ἐὼν μεγαλήτορ' ἀνόρσει
 Νίκης καὶ κρείτεθ πέρ' ἀπειρεσίοισιν ὁμίλοις.
 Ἀντεῶ' ἐν πολέμῳ λυγρῷ βασιλῆι νότοιο,
 Καὶ βασιλῆα νότε περὶ δαρσέα θυμὸς ἀνήσει
 Λαὸν ἔχοντα πολὺ καὶ ὀβειμον, ἡδὲ φάλαγγας
 Κυανέας σάκκισιν τε καὶ ἔγχεσι πεφεικῆας
 Σπῆναι, ἡδὲ μάχης καυσεῖρῃς ἀντιβολῆσαι.
 Ἀλλ' ἐκ αὖ σάιη, ἐδ' οἱ δένθ' ἐμπεδὸν ἔσαι,
 Αὐτῷ γδ' βελὰς ἐπιβελῶσσι πανωλεῖς.

26 Ὅι δὲ εἰλαπίνῳ τεδαλῶαν ὁμέσιοι ὄντες
 Βιβρώσκουσιν ἐοῖο φιλοπλάνοιο τραπέζης,
 Λάδρα διαρραίσκωσι καὶ αὐτὸν ἀεικεῖ πότμῳ.
 Καὶ στρατὸς ἀνδρῶν κολοσυρτῶ πάντ' ὑπόρσει,
 Ὡς ὁπότε πλήθων ποταμὸς πεδίονδε χάρτσει
 Χειμάρρεσσι χαλ' ὄρεσφιν, ὁπαζόμενθ διὰς ὄμβρῳ,
 Πολλὰς ὅ δρυς ἀζαλέας, πολλὰς δὲ τε πεύκας
 Ἐσφένεθ, πολλὸν δὲ τ' ἀφυσγνὸν εἰς ἄλλα βάλλει.

Πολλοὶ

Postquam pactum inierint, & manus dederint,
 Obliquum in pectoribus dolum & consilium texer;
 Ascendens nempe immensum robur attinget,
 Amplificatus, etiam si copiarum valde paucarum eum sequantur.

Ibi regionem invadet in pace plurimam,
 Ubi abundat eis terra frugifera, & per agros
 Jumentis exuberat, & multis bonis impletur;
 Et tale perficiet grande opus, incognitum, inauditum,
 Quale ejus patres olim non perfecere,
 Et patres patrum, quicumque fortissimi antea erant;
 Et sparsim projiciet eis praedam, spolia, & divitias:
 Multaque animo in strenuo meditabitur,
 Quomodo expugnare poterit propugnacula, usque ad tempus.

Et robur & animum suum fortem excitabit
 Pro victoria & imperio infinitis copiis
 Occurrere in bello tristi regi noti;
 Et regem noti audacem impellet animus
 Copiis instructum multis & validis; & turmis
 Densis, scutis & hastis horrescentibus
 Stare, & ferventi praelio occurrere;
 Non tamen stabit, neque ei robur erit firmum,
 Contra eum namque consilia struent exitiosa.

Et qui dapes splendidas domestici
 Comedunt ejus divitis mensae
 Occulte perdent etiam illum indignam morte:
 Et exercitus ejus homicidam tumultu omnia obruta-perdet,
 Sicut quando inundans fluvius in campum descendit
 Torrens de montibus, auctus caeli imbre,
 Multas vero quercus aridas, multasque pinus
 Secum rapit, multasque sordes in mare voluit.

- Πολλοὶ δ' ἐκπνέουσιν ὁδοῦ λαζοῖα το γαῖαν
 Ἄχια καπνίσουσι, τοῦ δ' ὅκεδ' ὅστε καλύψει.
- 27 Καὶ τέτοιον κραδίηφι καλῆσονται ἀμφοτέρωθεν
 Ἀστυλα ρέζειν ἔργα, πλ' ἔκ' οὐκ ὄντι το καὶ ἄλλοι,
 Ἐν δ' ἡ κακοῖρα φήσιν ἰοῦ τοῦ, ἡδ' ἰα βολή,
 Ὡς αἰεὶ τὸν ὁμοιον ἀγχι δεδ' ὡς τ' ὁμοιον.
 Κεκλημένω τ' ἀμφοῦ παρ' ἐμὴν κοινὴν τε σφάπίζαν
 Ψάδεα πολλὰ λέγειν μέλλουσ' ἐπ' ὁμοισιν ὁμοῖα.
 Οὐ δ' ὅτε χωρήσει ἔδ' ἀρ' σιωπῶσεται αὐτοῖς.
 Καπ γὰρ ἐν καίρῳ πέρασ' ἔσται ὅστε πίπην.
- 28 Ἐἴτα δ' ὅ γαῖαν ἐνδὲ παλιν ὕπον ἰχνησ' ἐπείξει
 Κυδῶν, πλῆτοιο δοικητοῖο βεβελθῶς,
 Καὶ μερμείζει ὀλοφῶϊα μῆδεα θυμῷ
 Σιωπῶσιν ἀγῆ, καὶ ἀεικέα θυμὸν ἀέξει.
 Δῆϊά τε ρέξας εἰς πατεῖδα γαῖαν ἀνεισιν.
- 29 Ἡματ' ἐπεὶ βεβάασιν, ἐπεὶ τε φέιτραπον ὄρα
 Ἄυτε πέδ' νοτίκ' ἐπὶ βήσεται ἐν δ' σφατῆα
 Οὐχ' ὡς ἐν πρῶτῃ καὶ ὑτέρῃ ἔσοδ' ἔσαι.
- 30 Οἱ γὰρ ὑπανθήσονται ἐπ' ὑπέρτα νῶτα θαλάσσης
 Νῆες εὐσελμοὶ Κιτιαίων ἀμφιθαλάσων
 Τύνεκά μιν θυμαλγὶς ἀχ' ὅφρ' ἐνας ἀμφικαλύψει,
 Καὶ ἀναχωρήσῃ, καὶ ἀεικέα θυμὸν δεινδεῖς
 Σιωπῶσιν ἀγῆ νεμεσῶσεται ἐκ' ἔτ' ἀνεκτῶς.
 Δῆϊά τε ρέξας εἰς πατεῖδα γαῖαν ἀνεισι,
 Τοῖσιν τε τὰς βελὰς συμφράσεται, οἵτινες ἰερὰ
 Σιωπῶσιν ἐκλήψαν ὑποσάτινσι νόοιο.
- 31 Καὶ πορμαχήσονται αὐτῷ ἐπιτάρροδοι ὄντες
 Εὐπόλεμοι σιβαροὶ τε βραχίονες ἐκ ἀλαπαδνοῖ.
 Καὶ νηὸν κρατεροῖο βεβηλώσκει δειοῖο,
 Ἐνδελεχῇ τ' ἀφελόντες αἰσῶσκει θυηλῶ,

Multi autem in pulvere mordicus arripiunt terram
Crudeliter occisi, caligo a. eis oculis obumbrabit.

Et his animo curæ erit duobus

Iniqua perpetrare opera, quæ nec cogitaret alius,
Et in malorum machinatione unus erit animus unū consiliū
Adeò semper similem ducit deus ad similem;
Et discumbentes ambo ad unum communemq; mensam
Mendacia multa loquentur veris similia:
Non autem prosperè succedent, neq; perficientur iis;
Adhuc enim in tempore finis erit, quod fixum est.

Deinde verò suam ad terrā retrogradum vestigiū urgebit
Exultans, divitiis bello-partis onustus,
Et meditabitur consilia exitiosa animo
Contra fædus sanctum & iniquum animum augebit;
Et hostiliter rebus gestis, in suam terram redibit.

Cùm dies transierint, cūmq; circum volutæ fuerint horæ
Rursus solū Australe invadet: in expeditione verò [certæ]
Non sicut in priori & posteriori prospero successu utetur.

Ei enim occurrent super lata dorsa maris
Naves benè tabulatæ Cirtæorum mari-cinctorum;
Quamobrem contristans dolor ejus animum circumreget,
Et revertetur, & iniquo animo commotus
Sacro fæderi indignabitur supra modum;
Et hostiliter rebus gestis in suam terram redibit,
Et cum illis consilia consultabit, qui sanctum
Fædus deseruere apostasiâ animi.

Et pro eo pugnabunt auxiliores
Bellicosa, & firma brachia, nec imbecillia;
Et templum fortis prophanabunt dei,
Et jube sublatum abolebunt sacrificium,

Deinde

- Εἶτα μετὰ τὴν ἡμέραν τα βδελυγρὸν.
- 32 Παρφάμεγός τ' ἐπέεσι μελισσάγεσσι δεικνύει
 "Οἱ χτ' σωθεσίνης ἀγῆς μάλ' αἴσυλα ῥέξαν·
 Δαδς δ' ὅσε θεὸν σφέτερον προπύδωσιν ἀνέγνω,
 "Αἰὲν ἀειρεύσει, καὶ μέρεσιν ἔργα τελέσει.
- 33 "Οσοι πέπνιω, καὶ ὃ φρένας ἔλλαχον ἐδλάς,
 Πολλοῖς ἐνσάξουσι μαθήμασι θεωπεσίοισιν
 "Ιδρεῖλω, ἐδ' ὡς ἐρυσάιατο κῆρα μέλαιναν·
 "Ηματα γὰρ πάμπολλα ὑπὸ ξιφείεσσι πύσσουσι,
 Καὶ ὄφρα βαλλόμενοι λύσση φλογὸς ἀκαμάτοιο
 Λεῖά τε τυχεύοντες, καὶ συλωθέντες ἔδων.
- 34 "Ολλύμενοι δ' ὀλίγη κεν ἀναψυχίατ' ἀρωγῇ·
 "Αλλὰ σωέουσιναι πολέες κλεψίφρονι βελῇ,
 "Αδύ π σαίνοντες σφαλερῶν μειλίγμασι μύθων,
 "Αλλο π μὲν κώδοντες ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο τ' ἐποντες
- 35 Καὶ σωεῖσθ' ἀνδρῶν διτε φρένας ἔλλαχον ἐδλάς
 Πολλοὶ καππεσέουσι, πυρῶσαι, εὖ τε κατῆραι,
 Καὶ χιονῆν αὐτῶν, μέλει περὶ πείρατ' ὄρω.
- 36 Καὶ ἔρξει ὅπως ἐδέλησιν ὑπείροχ' ἐσλῶ,
 Καὶ μέγαλα φρονέων κεφαλῶν ὑπὸ αὐχέν' ἀρεῖ,
 "Ηδὲ θεῶ ξωάπαντ' ὑπέρταρ' εὐξεῖ ἐν,
 Καὶ χτ' καρτίσσιο θεῶν θεῶ ἀκλειτόμουθ',
 "Ρήματα κομπήσῃ, τά τε θαμβήσκειν ἀκίων·
 Καὶ εὐδηνήσει, καὶ δαίμονι χρήσεῖ ἐδλῇ,
 "Οφρα θεὸς δαπαλῇ τι τέλ' θυμῷ ὀπιθεῖν·
 "Ο, τίς ὃ πέπρω, τόδε μὲν τετελεσμένον ἔσαι.
- 37 "Ουδὲ θεῶ προγόνων αὐτῶ χτ' θυμὸν ἀλέξει,
 "Ουδὲ πόδε γλυκεροῖο γυναικῶν θηλυτεράων
 "Ουδὲ θεῶ ὀπιπάγχυ τινὸς χτ' θυμὸν ἀλέξει·
 Πάντων γὰρ μάλ' αὐτὸν ὑπέρτερον εὐξεῖ ἐν.

Deinde substituent defolantem abominationem.

Adblandiēsq; verbis mellifluis corrumpet eos,
Qui contra fædus sanctum improbè fecêre :
Populus autem qui deum suum animo nôrunt
Strenuos se præstabunt semper, & ardua facinora perficient.

Qui sapiunt, & mentes sortiti sunt bonas,
Multis instillabunt documentis divinis
Cognitionem; neq; sic propulsare poterint fatum nigrum:
Per dies enim multos sub gladio corruent,
Et objecti furori flammæ indefessæ,
Et præda facti, & spoliati bonis.

Pereuntes autem parvo refocillabuntur auxilio:
Sed partibus eorum adhærebunt multi fallaci consilio,
Suaviter adblandientes fallacium delinimentis verborum,
Aliud quidem occultantes animo, aliud verò loquentes:

Et prudentes viri, qui bonas sortiti sunt mentes
Multi corruent, ad probandum & benè purgandum
Et dealbandum eos, usq; ad finis tempus.

Et faciet quomodo voluerit eminens rex,
Et elatus animo caput supra cervicem attollet,
Et deo quolibet superiorem sese venditabit,
Et contra fortissimum deorum deum multiloquus
Verba jactabundè-effundet, qualia stupelet audiens:
Et prosperè ager, & fortunâ utetur bonâ,
Usq; dum deus difficili finem iræ imposuerit;
Quod enim decretum est, id quidem perfectum erit.

Neq; deum progenitorum ipsius animo curabit,
Neq; desiderium dulce mulierum,
Neq; deum omninò aliquem in animo curabit;
Omnibus se valdè superiorem esse gloriabitur.

Atq;

- 38 Καὶ ἐπιτιμῆς θεὸν ἰσχυρὸν εἰνὶ καδέσρη·
 Καὶ τίνα δαίμον' αἶσον ἀπυσον ἀνώνυμον, ὄντε
 Δὴ πάλαι ἠγνοίη, ὅσοι περτέροι ἐγένοντο,
 Χρυσῷ ἀργυρίῳ, καὶ πελυτέλεσι λίθοις,
 Πᾶσι τε τειλλίσοις τιμῆς ἐξόχα πάντων;
 39 Ὡς θεὸν ἀλλότριον μεγαλίωσι ἐνὶ πολέων
 Ὑψιλόφοις πόρτοις καὶ ἐρύμασ' ἀμαυμακέτοισιν,
 Ὅντ' ἂν ἐπιγνῶιη καὶ κῦδεῖ πολλὸν ὀφέλλοι·
 Καὶ σφετέρους δῶς πολλοῖς λαοῖσιν ἀνάσσειν,
 Καὶ γαῖαν δάσεται μεθ' ὃν σφισιν ἄξιον ἔσθι).
 40 Τὸν ὃ νότοιο κορυφῇ ἀνὴρ ἐνὶ πέρας τ' ἄρη,
 Καὶ βορρᾷ βασιλεύς· οἱ ἀνδρσι τ' ἀντιμολήσῃ
 Ἄρμασι χαλκείοις ἐπιδύσσι τε νήυσί τε πολλῆς,
 Λάβρον ἐπαΐων ὑφ' αἰῶνι ἰσχυρῶς ἀέλη·
 Καὶ χώρας ἐπελάσσει, ἔχων δ' ὡπηρεῖσιον ὄχλον
 Ἐυρὺ ὑπερφύξει ποταμῷ πλῆθυντι ἑοικώς,
 Καὶ ὃ διασπρήξει ἰσχυρὸν ὄνα κέλευθον.
 41 Καὶ δυνὼ κυδαλέρης χαλῆς ἐπιβήσεται αἰης,
 Καὶ πολέων πολλῶν ὑπερσπασα καρήματα λύσῃ·
 Ἄι ὃ μόναι χώρας φεύξονθ' ἑο χεῖρας ἀάπης,
 Φύλον Ἰδουμαίων, καὶ Μωάβοιο γυνέδλη,
 Καὶ ὅσοι περ ἔασσι μετ' Ἀμμωνέων αἰετοί·
 42 Καὶ χώρας αἰλλῆς ἔτι χεῖρα βαρεῖαν ἐφήσει,
 Οὐδὲ πύχρι φυκῆν' Ἀιγύπτῃ γένετ' ἀρέρης.
 43 Καὶ χρυσὸν γάλης καὶ ἀργυρίου κρατήσιν,
 Καὶ ὅς ἐν Ἀιγύπτῳ λιπυρῇ κειμήλια κείται·
 Ὅι Αἰθίοες μέλλουσι καὶ Αἰθιοπῆες ἐπέδῃ.
 44 Ἀυτὰρ ἀπ' ἀντολῆς βορρᾷ τε κατὰ γυνεῶν ὄνα
 Φροντίσιν ἀσαδέεσι νόον μάλα πολλὸν ἀπύξει·
 Τεῦ ἔνεκα φλογρῇ τε δοῶμεν τ' ἐνδοξὴ λύσῃ

Atq; honorabit deum fortem in sede sua;
Et deum incognitum inauditum anonymum, quem
Olim ignorarunt progenitores ejus,
Auro argento & pretiosis lapillis
Et desiderabilibus omnibus honorabit præ aliis omnibus.

Ita deum alienum magnificabit in civitatum
Altis turribus, & propugnaculis inexpugnabilibus,
Quem agnosceret, & gloriâ plurimum augebit:
Et suis dabit, ut multis populis imperent,
Et terram dividet, præmium ut sit iis dignum.

Illum verò noti impetet rex in finis tempore,
Et boreæ rex ei adversarius occurret
Curribus æreis & equitibus & navibus multis,
Imperuosè irruens vehementis instar turbinis;
Et regiones ingredietur, & innumeris instructus copiis
Latè inundabit flumini inundanti similis,
Et pertransibit recto statim cursu.

Quinetiam gloriosam pulchram ingredietur terram,
Et civitatum multarum excelsa capita diruet:
Hæ solæ regiones effugient ejus manus invictas,
Gens Idumæorum, & Moabi progenies,
Et quotquot sunt inter Ammones optimates.

Et regionibus aliis adhuc manum gravem injiciet,
Nec effugiet Ægypti fertile solum terræ.

Et auri gazam & argenti obtinebit,
Et quotquot in Ægypto opimâ pretiosa recondita sunt:
Illum Libyci & Æthiopes sequentur.

Sed ab Oriente & Austro mali-nuncius rumor
Cogitationibus variis animum multum obrurbabit:
Quare ardenti concitatus intus furore,

Ἐξήσιν πολλὰς ραῖσαι καὶ πᾶμπαν ὀλέσσαι.
 45 Καὶ μεγάρων πῆξει σκηνώματ' ἐν ἔρει κυδρῶ
 Ἡγαθέω, διδύμων τε μετ' ἄχριον δίδμα θαλασσῶν.
 Ἀλλ' ἐμπῆς ποτ' ἔμελλεν ἀδελφία πότμον ἐπαπῆν,
 Οὐδ' ἂν τις φθινύδοντι κελαινὰς κῆρας ἀμύωσι.

Κ Ε Φ. ιβ'.

1 **Η**Μασιν ἐν κείνοις ἀνστήσθ' ὑπέρσχος ἀρχὸς
 Ἀντίθεο Μιχαήλ, ὅτις λαοῖσι τεοῖσιν
 Ἐν πάντεσσι πόνοισι παῖσα ἦδ' ἐπαρήγη.
 Καὶ τις λαιαλέο καίρεος χαλεπὸς τε πάρεσαι,
 Οἶόν τ' ἔτις ὅπως διηνεκέεσσι γενέθλαις
 Αἰώνων προτέρων, ἐ κείνῳ ἄχρι πῶδ' ὤρῳ,
 Ἐξ ἧ ὑπ' ἡελίῳ παρωτόπορον ἔδντο ὄρωρε.
 Καὶ τότε σὺς λαὸς ῥυθίσθ' ὑπ' ἐκ κακότητι
 Ἀργαλέης ἀτης ζωὸν χειμῶνα φυρόντες,
 Ὅσοι θεαπεσίη γεγραμμένοι ἔισ' ἐνὶ βίβλῳ.
 2 Καὶ πολέες κείνων, οἷτ' ἐν ζωῇσι χαμδύνης
 Ἐν τε χθονὸς κονίῃ ἔυδουσιν ἐγέρσιμον ὕπνον,
 Αὐτὶς ἀναστήσονται ἐκ κοιτῆ ἔν μάλα μακρῷ.
 Ἄλλοι μὲν ζῶντες ἀσβεστον ἀγῆστον, ἄλλοι
 3 Αἰχρα καὶ λάδην αἰώνιον αὐτὲ κομίζουσιν.
 Κάλλει καὶ χάρισι λάμψουσιν ὀπίφρονες ἄνδρες,
 Ἀσπετὸ ὥς αἰθῆρ πολυπάμφαον ἔιμεντο αἰγλῶν.
 Οἱ πολλὰς σφετερῇ ἐπὶ νύκτι ἐχέροντι βελῆ,
 Ἰδέσθαι τε δικαιοσύνης ἐπέβητο ἀταρπῆ,
 Ἀσέρες ὥς, ἥν' πολλοὶ ἀπὸ σπινθήρες ἔεντο,
 Αὐγάζοντες αἰὲν νυκτὸς ζοροειδέα πέπλον.

Exibit multos ut interimat, & penitus perdat.

Et palatii figet tentoria in monte glorioso
Divino, duorum inter sævum æstum marium:
Sed tamen acerbum aliquando fatum aslequetur,
Nec quisquam a pereunte fata nigra propulsabit.

C A P. XII.

IN diebus illis exsurget eminens princeps
Divinus Michael, qui populis tuis
In laboribus omnibus adest & auxiliatur;
Et ærumnosum tempus, & difficile aderit,
Quale nemo vidit continuis generationibus
Seculorum priorum, illud usq; ad tempus,
Ex quo sub sole prima gens orta est:
Et tunc tuus populus servabitur e malo
Duræ calamitatis communem tempestatem evitantes,
Quotquot divino scripti sunt in libro.

Et multi ex iis qui in communibus humi-stratis-lectis
Terræ in pulvere dormiunt excitabilem somnum,
Resurgent e somno valdè longo;
Alii quidem vitam incorruptibilem sempiternam, alii
Dedecus & contemptum perennem contrà ut reportent.

Pulchritudine & gratiis resplendebunt sapientes viri.
Immensus uti Æther præfulgidum indutus nitorem;
Qui multos suo ad-sanam-mentem-reduxere prudenti con-
Et rectam justitiæ ascendere-secere semitam, (filio,
Stellæ veluti, a quibus multæ emittuntur scintillæ
Illuminantes semper noctis caliginosam vestem;

Ἐκ γενεῆς γενεῆνδε μετ' ἀλήκτοισι γενέσθαις.

4 Ἐιρηταί τοι πάντα, σὺ δ' ὅφρ' ἐσὶ σῷσι νοήσας
Ἰχθυόων, μηδὲ ὀνόμαινε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν,
Σφρήγιών τε βίβλον νεάτῳ ἐπὶ πείρατ' ὤρῳ.
Πολλαχόθεν πολλοὶ φοιτήσας ἔνθα καὶ ἔνθα
Κρυπτὰ μεταλλῆσαι, καὶ πλείονα, ἢ τὸ πάρος περ,
Ἐιδήτῃσι βροτοὶ, γινώσκεις τ' αὐξήσεται ἀνδρῶν.

5 Νωϊτέρῳ μετέπειτ' ἀρ' ἐχῶν ἐτί ταινον ὅπως πῶ,
Ἦνι δ' παρσήτῳ ἔτι καὶ διδυμάονες ἄλλοι.
Τῶν ὁ μὲν ἐντελθεὶν ποταμῷ βαθυδινέῃ ὄχθης,
Ἄυτις ὁ δ' ἐντελθεὶν ποταμῷ βαθυδινέῃ ὄχθης.

6 Καὶ τις ἀπὸ σώματ' φιλοπλεῖα μύθον ἔηκεν
 "Εὐαμίνῳ ὀδόντας ποταμῷ δὲ ἐφ' ὕδασιν ἔστη·
 Μέχει πόσῃ ἔσεται, πλὴν θαύματα ταυτὰ γένηται;

7 Καὶ ὠωνῆς ἐπάκυσον ἀκᾶμπες ἐμπεδομύθε
 Χρῶτα καλυψάμενε χονώδεϊ σινδόνι φωτός,
 "Ὅς ποταμοῖο εὐρρείταις ἐφ' ὕδασιν ἔση,
 Ἥνίκα δεξιτέρῳ ἦρεν καὶ αἰστέρε' χειρῶν
 "Οὐρανὸν εἰς ἐνὶ καὶ ὅτῃ μέγαν ὄρκον ὁμοῦεν
 "Εν κείνῳ, ὅσε ζῶει ὅτῃ νωλεμές αἰεὶ,
 "Εἰς καιρὸν, καιρὸς, καὶ ἡμῖν καιρὸς ἔσται.

Ὡς δ' ἱερὸν λαοῖο διαμπερές ἔξετέλεσε
 Χεῖρα διαπλήσων, τοῖς αὐτίκα τέμν' ἐπιθήσιν.

8 Ἐκλυον, ἐκ ἐνόησα, τὰδ' ἔφρονένοντι βέβακται·
 Ὡσε τοῖον φιλοπᾶδὲς ἔπ' οὐ φύγεν ἔρκ' οὐδόντων·
 Εἰπέ μοι, ὦ ἀνα μὲν, τί νυ ἔωπται ἔγρατα τέτων;

9 Καὶ μοι αὖτις ἔειπε, καὶ ὡς ὅπῃ μῦθον ἔτελλεν·
Ἔρχο, μηδ' ἔτι, μάντι, δειξεο, μηδὲ μετ' ἄλλα·
Ὅιδ' ἀνερδάνητοι μῦθοι κεκλεισμένοι εἰσὶ,
καὶ αὐτῷ σφρηγῆδι τυπόμενοι, ἄχει τέλει θεῶ.

E generatione ad generationem per indefinita secula.

Omnia tibi dicta sunt, tu a. animo tuo perpendens

Retine, neq; reveles, dei a. reverere iram,

Et signa librum ad novissimum finis tempus:

Multis e locis multi irabunt huc & illuc

Occulta ad investigandum, & plura, quàm antea,

Scient mortales, & cognitio augebitur virorum.

Meos deinde ego extendi oculos,

Ecce autem adstiterè adhuc & duo alii;

Quorum hic quidem ex illâ parte fluvii profundi ripæ,

Contrâ a. ille ex alterâ parte fluvii profundi ripæ.

Et quidam ex ore discendi cupidum verbum emisit

Induto sineis vestibus, fluvii qui super aquas stetit;

Quousq; erit, priusquam mira hæc perfecta fuerint?

Et vocem audivi inflexibilem firmam

Illius, cujus corpus velatum est niveâ sindone, viri,

Qui fluvii pulchris flui super aquas stetit,

Quando dextram levavit, & sinistram

Cælum ad amplum, & magnum juramentum juravit

Per eum, qui vivit in æternum semper,

Ad tempus tempora, & dimidium temporis fore:

Postquam a. sancti populi penitus finem fecerit

Manum dissipandi, his statim finem impositurum.

Audivi, non intellexi, ea autem ignaro mihi dicta sunt:

Iraq; hujusmodi verbum curiosum fugit septum dentium;

Dic mihi, domine mi, quidnam erit finis istorum?

Et mihi respondit, & sic verbo mandavit;

Abi, neq; amplius, vates, interroges, neq; quæras:

Hi inscrutabiles sermones occlusi sunt,

Et insolubili sigillo signati usq; ad finem.

Mulci

- ΙΟ Πολλοὶ φοιβαῖς, καὶ λάκαινεας ἔμεινον,
Καὶ δοκιμαθήσονται οἷζύθ' ἐνὶ χαμίνῳ.
Ἀλλὰ χακῶς ῥέξουσιν χακοὶ φρεσὶν, ἐδὲ τις ἀνδρῶν
Φαύλων ἐδ' ὑλίγον περ ἐπιφάυσιν περὶ πρᾶξις.
Ἄϊέν οἱ μιλῆσιν χαλιφρῶσιν νόοιο.
Ἀλλὰ νοήσιν πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχοντες.
ΙΙ Καὶ ἐπεὶ ἐνδελεχὴς θυσίη πάμπρωτον ἀπαρδῆ
Ἄυπς ἐρημώσαντ' ὑφισταμένοιο βδελυγμῷ,
Χίλα δινκόσι' ἐννεάκισ δέκα ἥματα ἔσαι.
Ι2 Δίς καὶ πῆς μάκρ' ὄξιν, ὅπως ποτιδέγμεν' ἥσι,
Καὶ μακρὸν τελέσας χρόνον ὄψιμον ἥματα χίλα
Χίλα τεινκόσια τειάκοντά τε πέντε θ' ἰκάνη.
Ι3 Ἀλλὰ τὸ ἔρχομαι, μάνθ' ἕως ἀν' πέραις ἔρατον ἔλθῃ.
Καὶ ἑωαθήσῃ, χαμάτων δέ τοι ἔαυτ' ἔρωή,
Καὶ σήσῃ εἰς κλῆρον, ὅτ' ἥματα πάγχυ τελεσθῇ.

Τ Ε' Λ Ο Σ.

Multi purgabuntur, & dealbabuntur,
Et probabuntur calamitatis in fornace :
Sed malè facient mali animis, nec quisquam virum
Improbiorum vel minimum quidem attinget prudentiæ,
Semper versabuntur cum stultitiâ mentis;
Sed intelligent sapientia animo consilia habentes.

Et ex quo jure sacrificium primum ablatum fuerit
Contrà desolante suffectâ abominatione,
Mille ducenti novies decem dies erunt.

Bis & ter felix est, qui expectaverit,
Et longum perficiens tempus serum dies mille
Mille trecentos triginta & quinque attigerit.

Sed tu abi, vates, dum finis novissimus venerit;
Et requiesces, & laborum tibi erit cessatio,
Et stabis in sorte, quando dies plenè perfecti sunt.

F I N I S.

R

21X17

2

THRENODIA

DAVIDIS

super *SCHAULEM* &
JEHONATHANEM.

Θρηνωδία Δαβίδ ἐπὶ Σαῦλ καὶ
Ἰωναδάμ.

- 1 **Α**ἰ ! αἰ ! ὑψηλῶν ὀρέων κατὰ περὶ ὄρους ἄκρας
Ἀγλαΐη ἀπόλωλε πολυκλειτοῦ Σιῶν·
Πῶς ἔπεσον ψυχὰ καὶ ἰφθίμων περ ἐόντων,
καὶ κρατερὸν ἦρωες ὁδὰξ ἔλον ἄσπετον ἔδρας !
- 2 Ἐν τῇδὲ μὴ ἀγγείλαθ' ὅπερ τ' ἄρρητον ἔμεινον,
μή τι δὴ Ἀσκάλων ἐν ἐνερυχέρισιν ἀγυῆς
Ἀγγελίῳ ἄσπετον κηρύσσετε, μή ποτε κώραις
Ἀλλοδαπῶν τόδε χάσμα φυτεύσῃ, μή ποτε κώραις
Ἰῶν ἀφειπμήτων τόδ' ἰστέριον ἔνυχθ' ὀπάσῃ,
καὶ μέγα καυχалоώσιν ἐισιμαθροῖς ἀλαλαγμοῖς.
- 3 Ὅυρεά τ' ἐν Γελβεῖ κατάρετα, μηκέτ' ἐφ' ὑμᾶς
Ὅυρανόθεν περπέσοιεν. ἐϋρράδαμυγθ' ἐέρσης
Πιאלέαι φεκάδες, μή τι ὑπόθεν ὄμβροθ' ἐπέλθοι,
Μηδὲ ποτ' ἐνθενίη κάρπων βείδωσιν ἀλωαί·
Κεῖθι σάκθ' ὀνωαῖ τε τελειοτάτων τε μα-
χητῶν
- Ἀιχρὸν ἀπορρίψῃ, σάκος ἰφθίμοιο Σαῦλε,
Ὡσεὶ ἀμβροσίῳ ὃ χεῖσατο μάντις ἐλαίῳ.
- 4 Αἰμά τε τραυματῶν, πῆρ ἰφθίμων τε λάφυρε,
Τόξον Ἰωναδάμ, ἱερή τε μάχαιρα Σαῦλε·
Ὅυ τόξον σονόεντα βέλη ποτ' ἐχάνατ' ὑπὸ πῳ,
Ὅυδὲ κερὴ ἀνέκαμψε διασείσῃσιν μάχαιρα.
- 5 Ἀμφω ἥματα πάντ', ὅφρα ζῶοισι μετέσιν,
Ἀλλήλοισι ἐρετῶ καὶ φιλτάτῳ ἦσαν ἀπάντων·
Ὅυδὲ σφας ὀλλυμένους νοσφίστατο μοῖρα κραταιή,
Ἀλλήλων δ' ἀπόναντο καὶ ἐν πυμάτῳ περ ὀλέθρῳ·

Ἀμφω

Threnodia D A V I D I S super Schaulem
& Jehonathanem.

HEu! heu! sublimium montium super vertices summos
Splendor periit celebris Sionis :
Quomodo cecidère animæ etiam fortium,
Et validi Heroes mordicùs arripuère immensam terram,
Gathi ne annuncietis quod non dictum melius est,
Nequaquam Askelonis in latis vicis
Nuncium tacendum publicetis : ne filii
Extraneorum hoc gaudium creet, ne filii
Incircumcisorum hoc summam gloriationem præbeat,
Et valdè exsultent sonoris jubilis.

Montes Gilboæ execrabiles, ne amplius super vos
Cælitùs descendant benè-stillantis roris
Pingues guttulæ, nec ab alto imber superveniat,
Nec unquam abundantia fructuum onusta sint arva:
Illic [quippe] clypeus fortium, & consummatissimorum
bellatorum

Turpiter abjectus est, clypeus strenui Saulis,
Quasi divino non adunxisset [eum] vates oleo.

Sanguinem vulneratorum, fortiumq; adipem deglutiit
Arcus Jehonathanis, & facer gladius Schauilis;
Nec unquam arcùs suspiciosa tela retrocedebant,
Nec vacuus reversus est rutilus gladius.

Ambo dies omnes, dum vivis interfuère,
Sibi invicem amabiles, & amicissimi erant omnium;
Neq; eos pereuntes divisit mors violenta,
Sui autem potiti sunt vel in extremo fato:

Ambo

Ἄμφω κερστέον ἡ αἰετὶ κερσίδι παρ,

Καὶ ὃ λεοντέον δένεσσι πέει καρτέρω ἄμφω.

6 Ἀρχετε νῦν θρήνων, Σολυμπίδες ἀρχετε κῶραι,

Ὡς Σαῦλ ἀναξ, ὃς φάρεα φοινικόεντα

ἔννυθαι πόρεν ὑμμι, καὶ ὅσα περ ἔπλετ' ἐέλδωρ,

Πόρπας τε, γυναικῶν δ' ἑλκῶς, καλυχῶς τε, καὶ ὄρμης,

Ὅς δέ τε χρυσείοις ἐδῶτας ἐπένδυε κόσμοις.

7 Πῶς ἔπεσον ψυχὰ καὶ ἰφθίμων περ ἐόντων

Ἐν πολέμῳ μέσῳ, ἔυτε μάχῃ δειμῶα δεδῆται!

Αἰ αἰ! ἐν κορυφῇσιν, Ἰωναθάν, ὕξεναρίδης

Ἵψιλῶν ὀρέων, ἔλιπες δ' ἀδρόπητα καὶ ἥβη.

8 ὦ μοι ἐμεῦ πολυφίλατ' ἀδελφεέ! εἰνεχασεῖο

Μύρομαι ὡς ἔκπαγλα, φίλον τετινημένον ἦτορ.

Ἡ μοι ἔρως δ' ἔρως, καὶ στυγλυκὺς ἔμερος εἴλε,

Θαυμάσιν δέ θ' ὑπῆρξεν ἔρως πεδὸς ὧ μ' ἐφίλησας,

Τῷ ὃ ποδοβλήτων μέγ' ἐνίκας φῦλα γυναικῶν.

9 Πῶς ἔπεσον ψυχὰ καὶ ἰφθίμων περ ἐόντων

Ἡρώων! πῶς δὴ πολεμῶντα τῶν ὅλων!

Τ Ε ' Λ Ο Σ .

Ambo leviores quàm aquilæ in aere,
Et leonum super vires fortes ambo.

Incipite nunc threnos, Solymirides incipite filiæ,
Periit Saul rex, qui vestes purpureas
Ad induendū dedit vobis, & quæcunq; desiderabilia erant,
Fibulâsq; flexibilésq; helicas, calycâsq;, & monilia,
Quiq; aurea vestibus superinduit ornamenta.

Quomodo cecidêre etiam fortium animæ
In pugnâ mediâ, quando conflictus acris intervescebat!
Heu heu ! super vertices, Jehonathan, occisus es
Sublimium montium, reliquisti a. robur & juventutem.

Hei mihi mi delectissime frater ! propter te
Lamentor vehementer, charo afflictus animo :
Certè mihi jucundus eras, & tui dulce desiderium cepit me,
Mirabilis aut. erat tuus amor, quo me amâsti,
Illóq; amore-captarum valdè exsuperâsti sexum mulierum.
Quomodo cecidêre animæ etiam fortium
Heroum! quomodo bellica arma periêre !

F I N I S.